

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Oehlenschläger, Adam.; udg. af F. L. Liebenberg.
Titel Title:	<u>Oehlenschlägers Poetiske Skrifter</u>
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 5
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn : Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter, 1857-1862
Fysiske størrelse Physical extent:	32 bd.

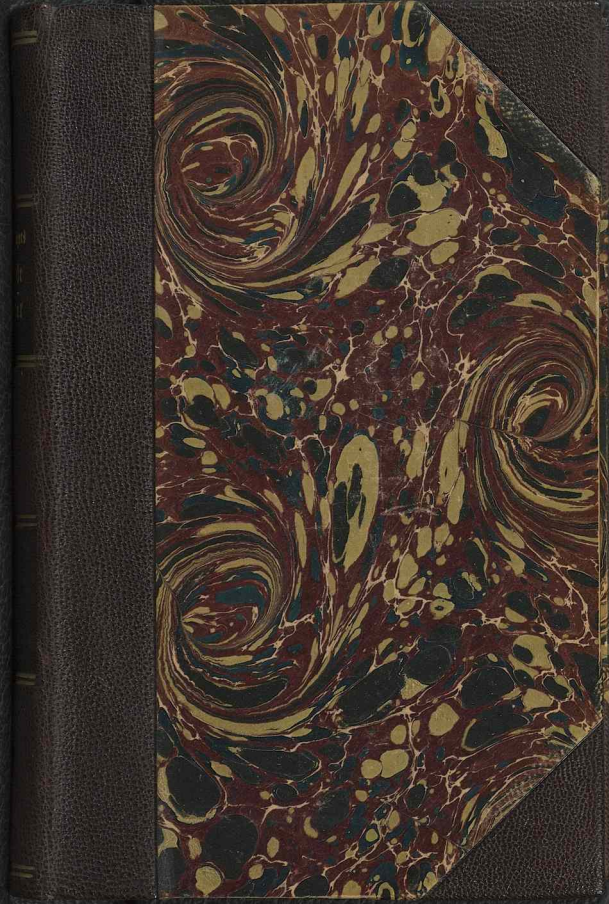
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

52, - 120

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 52 8°

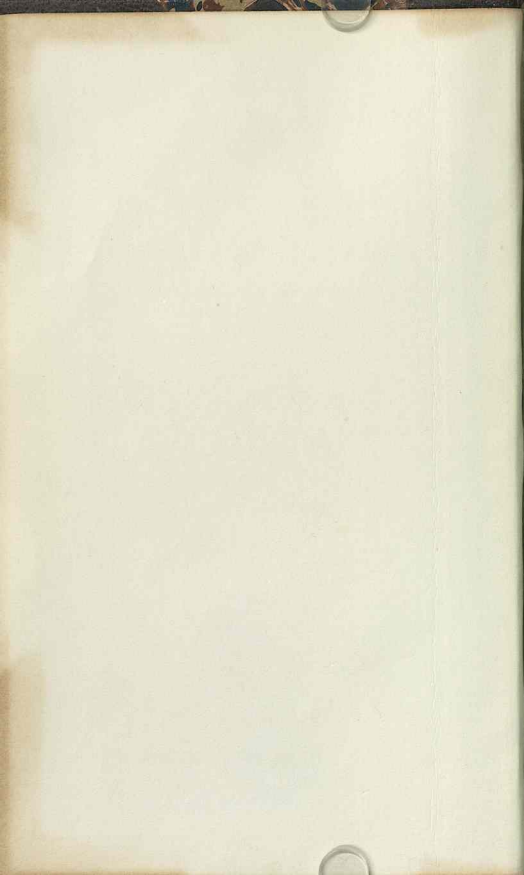

1 1 52 0 8 05739 1

+ Rex

Oehlenschlägers
Poetiske Skrifter.

Udgivne af F. V. Viebenberg.

23de Levering.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedkommissionær: Rudolph Klein.

Nedsat Pris.

Oehlenschlägers poetiske Skrifter,

udgivne af **J. L. Liebenberg.**

Denne fuldstændige Udgave af Oehlenschlägers poetiske Skrifter, gjengivne i deres oprindelige Skikkelse, og ledsagede af oplysende Anmærkninger af stor literærhistorisk Betydning har overalt vundet fortjent Bifald, og sikket sig en varig Plads i den danske Literatur.

For imidlertid at skaffe den en endnu større Udbredelse, og give selv den mindre Bemidlede Leilighed til at komme i Besiddelse af den, saa at den store Digters Værker i Virkeligheden kunne blive Folkets almindelige Eiendom, har Selskabet besluttet sig til at nedsætte Prisen betydeligt.

Hele Samlingen udgjør ialt 33 Bind (omtrent 742 Ark), indeelte i følgende 7 Afdelinger:

- I. **Episke Digte:** Heltedigte og Sagaer. (Nordens Guder, Vaulundur's Saga, Helge, Groars Saga, Grolf Krake, Orvarodds Saga, Ragnar Lodbrok). 4 Bind. Bogladepris 3 Rdl; **nedsat Pris 4 Kr.**
- II. **Lyriske Digte og Romancer.** 6 Bind. Bogladepris 4 Rdl 64 β; **nedsat Pris 4 Kr.**

Oehlenschlägers
Poetiske Skrifter.

Udgivne

af

J. L. Liebenberg.

Femte Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedcommissionair: L. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1858.

Druck des J. S. Schulz.

Oehlenschlägers
Tragiske Dramaer.

Udgivne

af

F. L. Liebenberg.

Tredie Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedcommissionair: L. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1858.

Rechtschreibers

Tragliche Grammatik

ausgibt

K. v. Schönbach

Leipzig

Verlag von J. B. Schönbach
Königsberg, 1871

Tragt des J. B. Schönbach

Indhold.

	Side.
Correggio	1.
Starkobder	157.

Enpholo

100

101

100 101 102

Dramatiske Digte.

Tragiske Dramaer.

Tredie Deel.

Grammatische Regeln.

Erste Theil.

Leipzig.

Correggio.

Tragoedie.

Corrigenda

Ergebis

Prolog.

Et Skuespil fremstilles eder her:
Ei nordisk, ingen Daad af Kæmpelivet,
Hvor Krigerkraft og fiendent Heltetmod
Fremspirer under Luur- og Skjoldeflang;
Ei stolten Kiærlighed til Fædrelandet,
Som synker høi, og jubler i sin Død;
Ei Elskovs søde, sværmeriske Brand
I Kamp mod andre Forhold, andre Pligter.
En stille Fredens Blomst udvikler sig:
From Kiærlighed til Kunst, Religion,
Skion Menneskelighed, og fielden Evne.
Tillader Kunstneren, at han engang
Fremstiller eder Træk af Kunstnerlivet!
Thi ikke gaaer den høie Melpomene
Med Hielm bestandig, som sin Søster Pallas:
Hellig Begeistnings dunkelrøde Druer
Nedtynger hendes Loffer; Dolken skjules
Af linnet Alædemon. Hvor Livet blomstrer,
I Freden som i Krigen, er hun med,
Og sætter kold den skionne Stræben Grændser.

Troer altsaa ei at see et dagligt Optrin,
 En stille, sygelig Huusfaderdød,
 Fordi ei Helten gaaer i blanken Harnisk,
 Fordi han dræbes ei af Dolk og Sværd.
 Ei Brynien selv, men Brystet under Brynien,
 Ei Dolken, men den Arm, som styrer den,
 Er tragisk. Huuslig sidder Atropos
 Ved Rokken, som en gammel, kraftløs Qvinde,
 Dog frygteligt hun klipper med sin Sag.

Her gaaer en fielden Genius til Grunde,
 Afloffer eders Taarer, eders Agt
 Og Kiærlighed. Her seer I Kunstneren
 Ei i sit Bærf, men i sit Liv: hans Stræben,
 Redtyngelser af Armød, Had og Alvind,
 Misfiendelse, Beundring, Roes — og Død.
 Men, som hver ædel, ægtetragisk Helt,
 Han feirer i sin Død, og hvad I see,
 Er hans Forklaring, Transfiguration,
 I det han kaster af sig Stovets Byrde.

Tilgiv da Skialden, om et Dieblif
 Han lod sig lokke til det skionne Syden!
 Thi som den stærke Dyds, den dybe Biiidsoms
 Gaftgrønne Sundhedsurter vore bedst
 Om Mimers Brønd i Nordens Middagsol,
 Saa bygger atter Kunstens hulde Musa
 Sit Tempel helst i Laurbærtræets Skygge,
 Og klækker Blomster frem, der evig funkle
 Som Stierner paa Udodeligheds Himmel.

Ei ganske ny kan eder Kunsten være,
 Ei ganske selsom maa den fiendne Agt,
 Beundring for en Maler tyffes eder.
 Grindrer eder dem, I selv har tabt:
 Lad Navnet Poulsen, Zuel og Abildgaard,
 Og hiint, Europas Under, Danmarks Stolthed:
 Lad Navnet Thorvaldsen begeistre eder
 Til hoit at seie for en Musers Yndling,
 Hvis stille Birken blev Nationens Tre.
 Correggio var selv en Longobard.
 Ustyldig er den hulde Phantasie,
 Der knytter Kiærlighed til Kunstneren
 Med Kiærlighed til Fædreland; og gavnlig,
 Hvis den forstærker Følelsen for ham.

Saa skuer gierne da det blide Spil,
 Og lad den stille Melpomene her
 Med Kunstens Attribut: Palet og Pensel,
 Med Meisel og med Vaterpas dig røre;
 Som hun har rørt dig for i blanken Brynie,
 Med Hielm om Isen, og med Ekiold og Sværd.

En virksom Borgerfreds maa det fornøie
 At skue Fredens lyffelige Dyder.
 Thi ei blot den er Helt og værd en Krands,
 Som lærer os med Værdighed at døe;
 Men ogsaa den, som lærer os at leve.

Personerne.

Antonio Allegri, Maler.

Maria, hans Kone.

Giovanni, deres Son.

Mikel Angelo, } berømte Kunstnere.
Giulio Romano, }

Ottavio, en Adelsmand fra Parma.

Ricordano, en Adelsmand fra Florens.

Coelestina, hans Datter.

Silvestro, en Eremit.

Battista, Giestgiver.

Frands, hans Son.

Valentino, Nicolo og flere Rovere.

Lauretta, en Bondepige.

Et Bud.

En Dpvarter.

Forste Handling.

En Plads i Byen Correggio; paa hoire Haand et Giestgiverhuus, paa venstre Haand Antonios lille Bolig med et aabent Skuur, hvorunder han sidder og maler. Hans Kone sidder for ham; den lille Giovanni staaer ved hendes Side med en Agnusdei-Stav i Haand. I Baggrunden Skov.

Antonio.

Staa stille, Dreng! Nu er jeg færdig strax,
Saa kan du atter lobe.

Giovanni.

Kiære Fader!

Og er Giovanni der i Maleriet
Snart ogsaa færdig?

Antonio.

Ja.

Giovanni.

Og Moder?

Antonio.

Med.

Giovanni.

Men, kiære Moder! du er jo Maria,
Jeg er Giovanni, og min Fader maler

Os af livagtig, som vi er; men hvor
 Er da det lille, deilige Barn Jesus,
 Som du paa Skiodet har i Faders Billed?

Maria.

Han er i Himlen.

Giovanni.

Og hvor kan da Fader

Gaae ham at see?

Maria.

Han forestiller sig
 Ham i sin Siæl saa smuk som muligt.

Giovanni.

Thi

Det var det smukkeste af alle Børn.

Maria.

Ja vist!

Antonio.

Maria! læg din runde Arm
 Om Drengens Skulder.

Giovanni.

Fader! bliver jeg
 En Maler, lig'som du, naar jeg er stor?

Antonio.

Nu, det vil vise sig; hvis du er flittig.

Giovanni.

O, jeg vil være flittig, Faer!

Silvestro

Kommer ud af Stoven, han nærmer sig umærkelig, og staar
 nu bag Antonios Stol, betragtende Billedet.

Hvor skönt!

Giovanni til Gremiten.

Faer siger, jeg skal ogsaa være Maler,
Naar jeg blier større.

Antonio

Bliver Gremiten vaer, og staaer op.

Alf, ærværdige Broder!

Silvestro.

O, lad jer ei forstyrre ved jert Arbeid!
Farverne tørres.

Antonio.

Nei, for denne Gang
Maa dette være nok, min Fader! Drengen
Udholder heller ei at staae saa længe;
Det unge Blod, det maa bevæge sig.

Silvestro.

Der er igien et herligt Billed færdigt.

Antonio.

Jeg har desuden malt endnu et andet
Til eders lille Hytte.

Silvestro.

Birkelig?

Nei, har I tænkt paa mig?

Antonio.

Den lille Table

Er færdig alt. Jeg gav jer helst den store;
Men jeg er nødt at sælge den for Penge.
Vi maae jo leve.

Silvestro.

Kære Mester Anton!

Jeg takker eder. Dette skønne Billed
Var alt for godt til mig, og jeg behøver

Det heller ei; mit store Billed er
 Naturen i min Eggeskov; der stuer
 Min Siæl de Himmelske. Til Borgen maa
 I bringe eders Billed, eller Kirken.
 Hvem Letsind og Forsængelighed fra
 Naturen fiernet har, den kan kun nærme
 Naturen sig igien ved Kunstens Haand.

Antonio.

Troer I, vor Kunst besidder slig en Magt?

Silvestro.

Kunst er den skionne Bro Regnbuen, som
 Forbinder Jorden med den hvalte Himmel.

Antonio.

Det gjør Religionen.

Silvestro.

Den staaer rodfast

Ufsynlig som Cherub, og hæver høit

Det lette Farvespil paa sine Binger.

Antonio.

Ja, ja! I maa vel kalde det et Epil.

Nu skal jeg hente Billedet.

Han gaaer.

Silvestro

vender sig hurtig til Maria, naar han er borte.

Maria!

Hvorledes staaer det med Antonios Sundhed?

Maria.

Af, Gud! I seer, hvor bleg han er.

Silvestro.

Nu, det

Vil Intet sige. Vængst dig ei, mit Barn!

Tre Maanedes er det jo nu dog, siden
 Han havde det besynderlige Vanhæd,
 Blodstyrtingen?

Maria.

Ja, fromme Fader!

Silvestro.

Har

Du siden mærket Noget?

Maria.

Nei.

Silvestro.

Nu, seer du?

Det lille Saar har lægt sig af sig selv.
 Vær uden Frygt! det kan ei være farligt.
 Han er jo ung og karst, af god Natur.
 Han er, som alle Kunstnere, lidt hestig;
 Den Ild, som varmer, brænder undertiden.
 Dog griber aldrig ham hans Lidenstabs
 Med et Uhyres skarpe Ornefloer;
 Den ruller let, et Blus igiennem Lusten,
 Og slukkes af sig selv. Kun rolig maa
 Han være, mild og munter, og det er han.

Maria.

Han er for blid og mild for denne Verden.
 Al, han er, som hans Kunst, et venligt Skær,
 Som Lustens mindste Skyer kan fordunkle.
 Erværdige Fader! jeg beholder ham
 Ei længe — nei, det føler dette Hjerte.

Silvestro.

Maria! Barn! hvad er nu det for Griller?
 Du græder?

Maria.

Jeg beholder ham ei længe.

Hans Higen stræber mægtigt bort fra Jorden;

En graalig Dunst er ifkun Livet ham,

Hvori det evige Lys sig farvet bryder.

Silvestro.

Dg elsker han dig ei?

Maria.

Han elsker mig.

Silvestro.

Dg elsker han dit Barn?

Maria.

Ja, som en Fader.

Silvestro.

Dg elsker han ei alt Elskværdigt?

Maria.

Jo,

Det gjør han vist.

Silvestro mild.

Nu, saa lad af at græde!

Stol paa din Gud, og haab! Med denne Higen

Fra Jorden har det endnu altid Tid.

En Kunstner elsker Jorden; thi han elsker,

Som et elskværdigt Barn, det Sandfelige.

Han stræber ofte vel, saa fiæk som Drnen,

Alt stige over Fjeld og Sky til Himlen,

Men ei dog ud af denne varme Lust,

Solstraalens Bad, den lette Sylphes Næring.

Det ligger i Naturen; Livet maa

Jo elske Livet. Først den solvgraa Alder

Seer uden Gysen i det øde Dyb.

Maria.

Han kommer.

Silvestro.

Lad ham ikke see dig græde!

Hun gaaer ind.

Antonio

med et Maleri.

Ærverdige Fader! der har I et Billed.

Silvestro.

Alf, en bodfærdig, hellig Magdalena!

Antonio.

Hun iilde til den dunkle Skov, som I;

Dog ei en dydig Olding, mæt af Verden,

Der søgte Gensomhed af hellig Attraa:

En syndig Pige, der med Angst og Anger

Til Skoven flygted, liig en bange Hind,

Jor der at sikkres for Jorfolgelsen.

Dog tyffes mig det velgiort af en Qvinde,

At reise sig igien, naar hun er sünken;

Der gives saa af Mænd, som det formaae.

Saa kan hun ogsaa gierne som en Helgen

Staae os for Dine, tænker jeg. Og da hun

Var stion og blomstrende, saa har jeg her

Almalet hende, som en from Gudinde

Jor Skovbetragtningen, som jer Gudinde.

Nu, tag til Takke da!

Silvestro

ryster smilende paa Hovedet.

I Kunstnere

Kan aldrig reent affige Hedenskabet;

Gudinde! min Gudinde!

Antonio.

Ru, Gudinde

Og Helgen, kommer det ei ud paa eet?

Hvad Godt er, bringer Held; alt Held er Godt.

Silvestro.

Ru, hvis det saa er meent! — Et herligt Billed!

Den dunkelgrønne Skov, de gule Løkker,

Den hvide Hud, det mørkblaa Klædebon,

Det Ungdomsfyldige og Dødninghov'det,

Det Qvindlige og denne store Bog!

Med megen Kunst har I forenet her

Det Stridige til venlig Harmonie.

Antonio.

Det glæder mig, i Fald I er tilfreds.

Silvestro.

Ja, det skal hænge ved min lille Hytte.

Der skal den skionne Morgen-, Aftenrøde

Under min Morgen- og min Aftenandagt

Bestraale hende klart. Gud lønne jer!

Jeg kan det ei; jeg er en fattig Gubbe.

Dog — tag til Laffe, Anton! tag de Urter!

De ere sunde, kraftige; deres Saft

Husvaler Brystet med en qvægsom Drif.

Tag dem! drif dem hver Morgen og hver Aften,

Naar Solen hæver sig, og naar den daler,

Og naar jeg knæler for det skionne Billed.

Min Bøn, og Saften, og jer egen gode

Natur skal snart helbrede jer, vil Gud.

Antonio.

Åh, med min Sygdom er det længst forbi.

Dog Tak, som byder! thi den varme Drif
Om Morgnen vederqvæger mig.

Silvestro.

Farvel!

Antonio.

Dog, bi et Dieblif! Lad mig end een Gang
Betragte dette Billede. Mig synes,
At det har faaet en Plet.

Han betragter det med Kiærlighed.

Nei — jeg tog feil.

Det er heel reent og klart. Saa! der! Guds Fred!

Silvestro.

Guds Fred! jeg takker eder af mit Hierte.

Han gaaer.

Den lille Giovanni har under foregaaende Optrin hentet sig
et Stykke Kridt, og staaer nu og tegner Mænd paa
Naboens Plankværk.

Antonio.

Det gjør mig altid ondt, naar jeg maa skilles
Fra mine Billeder. Man bliver daglig
Alt meer fortrolig med den kiære Gienstand.

Det er et Barn, et Foster af vor Aand.

En Digter har det godt; han kan bestandig

Beholde sine Born i Nærheden.

En Maler er en fattig Fader, som

Maa sende dem ud i den vide Verden;

Der maae de siden sørge for sig selv.

Med hvad gjør Drengen der? Han maler Fresco

Paa Naboens Plankværk. Lad være, Barn!

Han har jo tidt nok strengt forbudet det. —

Du taabelige Dreng! hvor kan du giøre
Et saadant Been?

Giovanni visker ud, og giør det om.

See saa! Nu blev det bedre!

Han hjælper ham.

Ha ha! det er et morsomt Stykke Karl.
Giv ham paa Hov'det en hoipullet Hue!

Giovanni

hopper af Glæde.

Ja, og en Sabel, Fader! og en Sabel.

Antonio.

Ja vist.

Giovanni.

O, maa jeg giøre Sablen selv?

Antonio.

Ret lang og frum!

Battista

kommer ud af sin Dor, og bliver det vaer.

Der staaer, Gud straffe mig!

Det gamle Menneske ret som et Barn
Og hjælper Pogen at tilsole Bæggen,
I Stedet for at straffe ham derfor.

Raaber:

Antonio! hører I?

Antonio forlegen.

Mester Battista!

Battista.

Hvad Dævlén! ridser I mig ogsaa Bæggen?

Antonio.

Tilgiv, min kiære Nabo! Jeg har ofte
Forbudet Drengen det.

Battista.

Forbudet det?

Og hjælper ham dog selv!

Antonio.

Han tegnede

Mig Benet paa den gamle Hovidsmand
 Alt for urimeligt. Bliv ikke vred!

Hvad skader det, den gamle Knebelbart
 Staaer der paa Bæggen, som en trofast Skildvagt?
 Han skræmmer eder Tyvene fra Huset.

Battista.

Fra Huset skræmmer I mig neppe Tyven.
 Lad Plankeværket staae! jeg raaer jer det.
 Hvis I vil selv ei tugte eders Dreng,
 Godt, saa vil jeg.

Antonio.

Nu, tag det ei saa nær!

Hvor kan den lille Dreng fortørne eder?
 Hvad Noget vorde skal i Verden, maa
 Udville sig i Tide. Driften stifter
 I Bogen, Lysten driver, han maa male.
 Saa skyer den mindste Velling aldrig Vandet;
 Saa prøver Fugleungen strax sin Binge.
 Dem lokker Lusten, Vandet; Farven ham.

Battista.

Aa, Narreri! Har nogentid I seet
 Min Grands saa sole Bæggen til? Det var
 Et velopdraget, stille Barn; nu blier der
 I Rom en herlig Maler af ham.

Antonio.

Troer I?

Battista heftig.

Der blier en herlig Maler af ham, ja!
 En dannet Kunstner, som bestandig maler
 Kun efter Regler, efter Bidselskab.
 Naar han har udlært hos sin Mester, sender
 Jeg ham til Rafael; han gjør ham færdig.

Antonio.

J atten Aar er Rafael alt død.

Battista.

Saa lever andre Folk, som ei er døde!
 Jeg sparer Intet paa ham, jeg har Grunker,
 Og da det dog engang er Mode nu,
 At man skal male, skal han ogsaa male.
 Jeg sparer Intet paa ham, kiober Pensler
 Og Farver til ham, Blyantspen, Palet,
 Og hvad han vil. Thi Intet er saa flaut,
 Som Fattigdom, der fuske vil i Kunst.

Antonio.

Især naar det er Fattigdom i Aanden.

Battista.

Hvad mener J? Hvad vil J sige dermed?

Antonio.

Troer J, at Penselskæftet selv kan male?
 Træklodsen blier ei Maler, tro J mig!

Battista.

Min Frands blier Maler, jer til Trods, ei blot
 En Landsbymaler, der kun maler saa
 Hvad Dagen giver; tværtimod —

Antonio.

Hvad Ratten?

Det kan jeg med.

Battista.

Af, eders Mesterstykke!

Deri er ingen Menneſteforſtand;
Der lyſer Barnet jo, ſom en Sancthans=Drøm.

Antonio.

Forſynd jer ifkun ei! Hvad taler I
Om Menneſteforſtand? Hvis I vil fatte
Det Himmelske, maa Himlen jer begeiſtre.

Battista.

Tilſidſt gior I jer endnu til en Helgen.

Antonio.

Jeg er en fattig Mand, har lært mig ſelv
Paa egen Haand; jeg ſammenligner mig
Viſt ei med de Udødelige, ſom
Forherlige vor Jord med deres Bærker.
Jeg kender deres Bærker ei engang.
Dog at Naturen ogsaa mig til Kunſtner
Har dannet, at jeg ingen Haan fortienet,
Det troer jeg, og er ei den Gneſte,
Som dette troer.

Battista.

Fordi mangt ſelle Skrog

Med alt for ſtore Summer undertiden

Afſkøbte jer det Farvekluderi?

Antonio.

Battista! nu, I er Gieſtgiver — Bravo!

I er en dygtig Koſ — Braviſſimo!

En dygtig Koſ bør holdes hoit i Ære.

I har beſpiiſt mig og min ſtakkels Huſtru,

Vi er jer end den lille Summe ſkyldig —

Taalmødighed! jeg ſælger ſnart mit Billed.

Lad det ei sætte jer i vrangent Lune!
 Hvis eders Søn ei duer just til Maler,
 Kan han jo være duelig til Andet.
 Hvermand i Verden kan ei male selv;
 Der maa og gives Folk, som laer sig male.
 Vær ei fortrædelig; giv mig endnu
 I Dag, i Morgen det Nødvendige!
 Jeg skal betale Alt i Overmorgen.

Battista.

Elet Intet faaer I, før I har betalt.

Antonio.

Nu, tigge kan jeg ei; saa maae vi sulte.

Opvarteren

kommer med et Brev til Battista.

Et Brev fra Rom.

Gaaer.

Battista.

Fra Mester Lucas, fra
 Min Grandfædres Lærer? Ha, nu skal I see!
 Det klinger i en ganske anden Tone.

Antonio.

Er det det første Brev, han skriver eder?

Battista.

Det første; men det bliver ei det sidste.

Antonio.

Han er bekiendt for en retsclaffen Mand
 Og for en duelig og vakker Kunstner.
 Vel, skal vi vedde: Mester Lucas har
 De samme Tanker om jer Søn, som jeg?

Battista.

Hvad?

Antonio.

Skal vi vedde? om — et Middagsmaaltid?

Battista.

Og naar nu I har tabt, hvad faaer da jeg?

Antonio.

Saa horer jer mit nye Billed til.

Battista.

Det der?

Antonio.

Mit Billed mod et Maaltid Mad:

Lucas har sagt, Frands duer ei til Maler.

Battista.

I er en daarlig, en letfindig Mand.

Beflag jer ei bagefter, naar I taber!

Antonio.

Bist ikke! Bedde vi?

Han rækker ham Haand.

Battista.

Vel, lad saa være!

Et Haandtag er nødvendigt ei derpaa.

Ben taer kun Ben i Haand.

Antonio.

Jeg er saa lidt

Ier Fiende, som den gode Frands er Maler.

Battista.

Det skal I see.

Antonio.

Saa læs!

Battista

bryder Brevet, og læser:

„Tag eders Søn

Tilbage! han er ikke skabt til Kunstner,
 I spilder ifkun Pengene paa ham —"

Han holder inde af Harne.

Antonio.

Nu, seer I? Fusteren kan undertiden
 Dog ogsaa giette rigtigt. — I er opbragt?
 Tak Gud, at eders Søn er falden i
 En brav Mands Hænder, som fra ham ei stjaeler
 Den gyldne Tid, ei Pengene fra jer!
 Tag eders Frands tilbage, lad ham gaae jer
 Til Haande i jert Bertskab; det er bedre,
 Og bringer jer langt mere Fordeel ind.
 Farvel saa længe! Glem ei Beddemaallet!
 Jeg maned ei, hvis mig ei Noden maned.

Han gaaer.

Battista alene.

"Tag eders Søn tilbage! han —" Fordømt!
 Og denne Skurk kroer sig og triumpherer,
 Og jeg beskæmmet staaer, en fattig Synder!
 Ha, vidste jeg en Leilighed til Hevn!
 Der staaer mit skionne Huus, der staaer hans Hytte,
 Og ingen Fremmed tager ind til mig,
 Som ei besøger den Elendige,
 For at betragte ret hans Fusterier,
 Og taler meer om ham paa andre Steder
 End —

Ottavio kommer ud af Giestgivergaarden.

Battista.

Lys! der er Ottavio. Nu munter!
 Han er en Hader af Alvorligheden.

Ottavio.

God Dag, Battista! Hvad? er du bedrøvet?
 Hvad har du der? En Kiærlighedsbillet?
 Ei! har din Ekionne givet dig en Kurv?

Battista.

Ei mig, min Herre! men min Søn.

Ottavio.

Ei! ei!

Battista.

Fru Musa, eller hvad hun hedder. Lucas
 Har skrevet mig fra Rom: jeg skal kun tage
 Tilbage Frands igien; han duer ikke
 Til Maler, mener han.

Ottavio.

Det er mig fiært.

Saa kan han due dog til min Huusforvalter,
 Min Regnskabsfører.

Battista.

Eccellenza, naadig —

Ottavio.

Jeg har alt længe havt i Sinde, seer du,
 At foreslaae dig det. Du boer mig dog
 Nu alt for langt fra Haanden. Siden du
 Har faaet denne Gaard, undværer jeg dig.
 Min Regnskabsfører kan ei være borte.
 Det er mig ikke nok, at du engang
 I Ny og Næ kun kommer hen til Parma.

Battista. —

Al, Eccellenza! eders Naade rører
 Mit Faderhierte fast til Taarer — troer jeg.

Ottavio.

Hvor er du falden paa det gale Indfald,
At giøre ham til Maler?

Battista.

Da det dog

Er blevet Moden i vort Fædreland;
Da Kunstnerne saa høit i Ære holdes,
At selve Cardinalers Broderdøttre
De Kurven give tør.

Ottavio.

Siig, har maaskee

Antonios Exempel smittet dig?

Battista.

Åh, Gud! det er en fattig Diævel; han
Gav neppe nogen fornem Dame Kurven.
Han noier sig med det, som mindre er:
Hans Kone er en Pottemagers Datter.

Ottavio.

Battista! jeg misunder ham hans Valg;
Thi hun forholder sig til mangan Dame,
Som Rosen til en malet Blomsterpote.

Battista.

Nu — ja —

Ottavio.

Veed du, hvorfor jeg denne Gang
Opholder mig saa længe hos dig her?

Battista.

Nu, Eccellenza elsker —

Ottavio.

Hvad? du veed?

Battista.

Den smukke Egn; min ringe Hytte bruger

J saa at sige som en Sommervilla.

Det smerter mig kun nu, at Eccellenza

Ei længer denne Gang kan blive hos os.

Ottavio.

Mig smerter det langt meer. Er Hesten sadlet?

Battista.

Ja, det forstaaer sig.

Ottavio.

Kommer du til Parma?

Battista.

Forstaaer sig, Eccellenza! end i Dag;

Det er jo Maanedsdag og Regnskabsdag.

Ottavio.

Godt! Men for dog endnu engang at tale

Om Maleren: veed du, min gode Ven!

At denne stakkels Maler har en Skat,

Som jeg misunder ham?

Battista.

Han? Intet har han!

Ei Svul til Brødet, ei den mindste Hvid.

Ottavio.

Dog gav jeg mangan Hvid med Glæde til,

Hvis det var mit, hvad denne Mand besidder.

Battista.

Ei! Eccellenza! jeg forbauses.

Ottavio.

En

Madonna eier han, som jeg gad eie.

Battista.

Ja saa! Det nye Stykke? Nu, det maa
Dog ikke være mangen Hvid just værd.

Tillader Eccellenza mig et Ord?

Det er ei nogen virkelig Madonna;

Det er ei meer og heller intet mindre,

End Billedet af Mandens egen Kone.

Ottavio.

Og hvis nu just Originalen var

For mig den allerdeiligste Madonna?

Battista.

Åh, Eccellenz! nu gaaer et Lys mig op:

Den unge Malerkone har maaskee

For eders Naades Dine Naade fundet?

Ottavio.

Tal ei saa daarligt! Mellem Mand og Kvinde

Er stedse hun, naar hun er skion, den Naadige.

Battista.

J tænker som en værdig Riddersmand,

Gior eders Stand og eders Aner Ære;

J Konens — Naade ønsker J at være!

Ottavio.

Men ønsker dog ei at fornærme Manden.

Siig mig, du kiender ham, er han af den Slags —

Battista.

Åh, du min Gud! det er et ærligt Skind,

Som drommer sig igiennem denne Verden.

Jeg troer, han tog sig kun den smukke Kone,

For en Model at faae for ingen Penge.

Det er en deilig, en elskværdig Skabning;

J maa vel ligne hende ved Madonna.

Men han behandler hende maadeligt.
 Han lader hende mangle Alt, hvad sig
 En yndig Kone kunde ønske sig;
 Han kan jo ei engang forsørge hende.
 Blid dog med Taalmod bærer hun sin Skiebne.
 Det var et christent Stykke, naadig Herre!
 I Fald I tog jer af den hulde Skabning.

Ottavio.

Han maler atter paa det skionne Billed.
 Jeg kjober ham det af, indbyder ham
 Til Parma strax med Hustru og med Barn;
 Han skal Platsfonden male i min Sal.

Han nærmer sig, og hilser Antonio, som atter er kommen ud, og
 maler i Skuret.

Battista sagte.

O, skiont! Min Hevn! du kommer af dig selv.

Ottavio.

Nu, Mester Anton? nu maa dette Stykke
 Dog være færdig snart?

Antonio.

Jaa, fiære Herre!

Jeg tænker end at ende det i Dag.

Ottavio.

Er det alt solgt?

Antonio.

Alf, Herre! nei; det søger

Endnu sin Kjober.

Ottavio.

En saa fielden Skionhed,

Som eders yndige Madonna der,

Behøver sikkert ei at søge længe;
En Elsker vil vel snart indfinde sig.

Antonio.

Af Elskere kan der vel findes nogle;
Men dermed er endnu ei Tingen afgjort,
Det maa først træffe sig saa lykkelig,
At Elskeren tillige bliver Kæber.
Hvis ene Taler var om Kærligheden,
Behøved jeg just ei at søge længe;
Jeg veed alt Gen, som elsker det af Hjertet,
Og som jeg ogsaa overlod det helst,
I Fald han magted at betale det.

Ottavio.

Og hvem er det?

Antonio.

Det er jeg selv, min Herre!

Ottavio.

Ja saa! — Ih nu, I elsker det med Ret.
Det er ret vakkert gjort, det gjør jer Gre.

Antonio.

Af, Herre! det er ei for Grens Skyld.
En Kunstner have maa sit Arbeid kiært,
Ei af Forsængelighed, han maa elske
Det som et Billed af sin egen Sjel.

Ottavio.

Ei nu! ei nu! jeg haaber, Mester Anton
Vil trøste sig for Tabet. Jeg har hørt,
At denne deilige Madonna dog
Ei ganske skylder Tanken kun sin Fødsel;
At Noget lever i den ydre Verden,
Som ei dertil bidraget har saa lidt.

Originalen bliver her i Huset,
Alt, hvad I sælger mig, er en Copie.

Antonio.

Copie kan dette Billed neppe kaldes.

Ottavio.

Antonio! vil I vel sælge mig
Jert Billed?

Antonio.

Raadig Herre! hiertensgierne.

Ottavio.

I Parma har jeg ladet bygge mig
En prægtig Sal for stionne Malerier.
Der gives ingen stor, fortræfflig Maler,
Af hvem jeg ei besidder nogle Stykker.
Der maa I ogsaa hænge.

Antonio.

Raadig Herre!

For megen Ære. Har I virkelig
Af alle store Mestres Bærker der?

Ottavio.

Ja vist!

Antonio.

Naar nogle gamle Altertavler
Jeg høit undtager, har jeg endnu aldrig
Seet noget Billed af en fielden Mester.

Ottavio.

Hvorledes er I bleven Maler da?

Antonio.

Gud veed! Det er saa kommet af sig selv.

Ottavio.

Belan! saasnart I har jert Billed færdigt,
Saa kom til mig i Parma med det strag;
Der skal I skue alle mine Skatte.
For dette Maleri vil jeg betale
Jer firfindstøve Scudi.

Antonio.

Kære Herre!

Det er for meget, meer end det er værdt.

Ottavio.

En Adelsmand bør skatte alt det Væde;
Han handler ikke med en sielden Kunstner,
Han lønner, understøtter ham.

Antonio.

Min Herre!

Ottavio.

I Parma skal I ogsaa male mig.
Men, Mester! viis mig nu den Villighed,
Veed eders unge Kone træde ud
Et Dieblif, at jeg kan domme selv,
Om dette Billed ligner hende rigtig.

Antonio.

Hun er undseelig, min naadig Herre!
For Fremmede, især for slige Store,
Som I.

Ottavio.

Vist ikke! sei mig dog deri!
Kald hende ud!

Antonio.

Nu, hvis I onsker det! —

Men, som jeg siger, Liigheden er ei

Paa denne Maade søgt, som I formoder;
 Thi jeg forstaaer mig ei paa Contrafæien
 I egentlig Forstand.

Raabes.

Maria! kom! —

Det er kun — nu, det vil I see. — Maria!

Maria

kommer; da hun seer Ottavio, hilser hun ham ærbødigt.
 Hvad vil du, fiære Mand?

Antonio halv sagte.

Den Herre vil

Afskiobe mig mit Billed, og han giver
 Mig firrindstuyve Scudi. Sandelig

Det er en ædel Mand; han elsker Kunsten,

Og understøtter Kunstneren. Nu vil

Han see, om og Maria der paa Tavlen

Har nogen Lighed med Maria her.

Ottavio.

I hedder og Maria, skionne Kone?

Maria.

Ja, naadig Herre!

Ottavio

betragter Billedet og hende.

Hvor det glæder mig

I hvert et Træk at spore denne Liighed

Og denne Uliighed hos to Madonner!

O, Mester! I har viist en sielden Kunst:

Den blomstrende Natur, den høie Skionhed,

Som eders Hustru eier, har I givet

Et Anstrog af et helligt Evarmeri,

Som klæder hende overordentlig.

Kun een Ting flæder hende endnu bedre:
 Den Ufkyld, den kunstløse Indighed,
 Hvormed Naturen selv har prydet hende.
 Hvo kun jert Billed seer, maa vorde henrykt
 Bed jer Madonna, nødes til at tilstaae:
 Der gives intet Skionnere i Verden!
 Hvo derimod seer eders Hustru staae
 Bed Siden af, maa sukke salig ud:
 Det kan kun Gud, og ingen Maler skabe!
 Jeg, der har Kunsten, som Naturen kjær,
 Beundrer eders Egtefælles Ynde,
 Og eders Færdighed i lige Maade.

Antonio.

J er for god, min Herre!

Ottavio.

Nu velan!

Jeg nødes til at reise, kan ei blive,
 Saa gierne som jeg end mig fængsle lod
 Af Kunst, Natur og Skionhed. Men følg efter,
 Saasnart J har mit Billed færdigt! Hiemme
 Kan vi aftale Nesten. Mit Palads
 Er stort; der vil vel findes Bærelser
 For Kunstneren, hans Hustru og hans Barn.
 Jeg veed, J har i Parma malet Fresco
 I San Giuseppe, San Giovanni; vel!
 I skal Plaffonden male i min Sal.
 Farvel, min Ven! Leovæl, min Deilige!
 Det kommer an kun paa vor egen Billie,
 Saa er vi alle Tre ret lyffelige.

Han gaaer.

Battista.

Antonio! nu, har jeg bragt jer her
En daarlig Kunde?

Antonio.

Giv mig eders Haand!

J er en ærlig Mand.

Battista smilende.

Ei sandt? Nu vel!

Nu gaaer jeg hen at lave jer et Maaltid.

Gaaer.

Antonio glad.

Det er ved Gud dog sandt: er Noden størst,

Er ogsaa Hielpen nærmest. O, Maria!

Min bedste Kone! glæd dig nu med mig!

Det er dog sandt, hvad jeg saa ofte paaastod:

End gives gode Menneſker i Verden.

En Mand behøver kun at stræbe, virke,

Saa har han Venner med, og Hielp og Bistand.

Du er alvorlig? Fryd dig dog med mig!

Nu kan jeg ikke føre Penslen; nei,

Af Fryd mig ſkiælver Haanden, ſom mit Hierte.

Giovanni kommer.

Antonio.

O, kiære Hiertensdreng! kom med din Fader.

Nu ſkal vi ſtrag til Bords. Til der blier dækket,

Min ſøde Unge! vil vi lege ſammen.

Han tager ham paa Armen, og gaaer ud i Skoven med ham.

Maria alene.

Jeg fryde mig? O, Gud! der aner mig

Ei noget Godt. Hvor ofte har Ottavio

Med Haandtryk og med Blif — O, min Antonio!

Du glæder dig? Din rene, blide Siæl
Har ingen Anelse om denne Skændsel.
Dog den Glendige, han skal beskæmmes!
Men du! dit Haab, din Glæde! — „Han maa vogte
Sig for al voldsom Sindsbewægelse,
Maa være munter, fro.“ — Ha, gamle Munk!
Blev af den blege Død du sendt fra Skoven,
En frygtelig Herold, at varsle mig? —
Ja, Himlen er ei længer mild og blaa;
En brændende Sirocco vifter hid,
Uveiret nærmer sig paa sorte Skyer,
Og svæver over denne lille Hytte.
Al, den beskedne Fryd maa meer ei blomstre!
Den svovlsblaa Lynildstraale knitrer ned
Med grusom Lyst, og vi — hvo redder os?

Anden Handling.

Mikel Angelo. Giulio Romano.

Giulio.

Rom! seer I, denne Plads er køl og lustig,
Beskygt af Træ'r! Der staaer, som jeg har tænkt,
Giestgivergaarden. Seer I vel? Et stort
Nybygget Huus. Vi er langt bedre faren
Her end i Reggio.

Mikel.

Den fordomte Knegt!

Giulio.

Nu, Mester Mikel! I er bleven heed,
Det er naturligt, Middagsolen brænder.
Kom, køl jer af her under dette Træ!
Man siger, Berten har en herlig Viin.
Dg skjeld mig Kudsken meer ei Huden fuld!
Et Hiul kan knæffes let; hvo forudseer det?
Dg ruller ei det store Tidens Hiul
Selv tidt saa knortet, at man skulde troe,
Det reent var brudt?

Mikel.

Al, I med Tidens Hiul!

Giulio.

Saa gaaer det atter ofte som i Slæde,
Saa at man mærker knap, der er et Giul.

Mikel.

Hvor I er vittig!

Giulio.

Og hvor I er vred!

Mikel.

Det vil jeg længe blive.

Giulio.

Godt; og jeg

Vil spørge, til I bliver god igjen.

Kom, sæt jer under Egen her! Med Rette

Vel burde Lauren skygge eders Tinding;

Dog, Egeløv maa heller ei foragtes.

En sielden Kunstner er Nationens Ære,

Ham smykke Borgerkronen!

Mikel sætter sig.

I er høflig.

Giulio.

I Dag umuligt komme vi til Bords

Hos Hertugen af Modena.

Mikel.

O, Jammer!

Giulio.

Den ædle Bert og han af Mantova

Forgieves vente.

Mikel.

Lad de herrer vente!

Saa øve de sig i Taalmodighed;

De har det nødigt begge.

Opvarteren kommer.

Hvad befaler

De høie Herrer?

Giulio.

Viin, min Son! Hvad har I

for Vine?

Opvarteren.

Alle Sorter, Eccellenza!

Mifel.

Alt tappet ud af een og samme Tønde.

Giulio.

Den bedste!

Mifel.

Hvorfor ei? Beständig faaer I

Folk til at troe, at vi er Fyrster, der

Incognito for Spøg kun banke paa,

For siden med Fortæring og Betaling

Høimodig at tilkiendegive sig. —

Hør, Dreng! har I god gammel Florentiner?

Opvarteren.

Forstaaer sig, Herre!

Mifel.

Bring mig da et Bæger!

Giulio.

I lider ei den søde Viin?

Mifel.

Gud frie mig!

Maaskee I ønsker af den søde? Vi,

Jeg kalde vil paa Drengen.

Giulio.

Nei, jeg drifter

Med eder.

Mikel.

Deri gjør I vel. Det Søde
 Kun duer fielden, sparsom nydt; her vilde
 Det være reent en Gift. Tag for det Søde
 Jer vel i Agt! Husk paa, at eders Mester,
 Den store Rafael, er død deraf!

Opvarteren kommer med Viin.

Giulio

skienter og drifter.

Ha, der er Vinen. Det gjør godt. Hvor qvæger
 Dog paa en lummer Dag en kelig Drif!

Mikel

smager Vinen.

Den Viin er slet. Den brygget er i Kobber.
 Hvad Diæblen! vil I her forgifte os?
 Strax bring en anden Viin, en bedre Slags!
 Hvis ikke, faaer du Bægeret i Panden.

Opvarteren.

Vi har en bedre, Herre! den er dyr.

Mikel.

For fem Bajocs har jeg den bedste Viin.
 Kun hid dermed!

Opvarteren ved sig selv.

Den Herre veed Besked.

Gaaer.

Giulio

betragter Mikel smilende.

I Smaat som Stort uskiftelig den Samme!

Mikel.

Hvad mener J?

Giulio.

Jeg mener, Mester Mikel!

J funde være selv Viintapper, fik

J Lyst dertil. Veed J hvorfor?

Mikel.

Nu da?

Giulio.

Fordi Naturen gav jer med en Guldmagt

Paa eders Ambassade her i Livet,

Som efter eget Lykke strax udvides,

Og strax indskrænkes kan.

Mikel.

Det er det Sidste.

Det see vi her. Er det ei skammeligt?

Italien er et Paradiis; frem sfulmer

J store, tunge Druer Binen rundt

Paa alle Veie, kogt af Middagsolen,

Gulmodnet, himmelsk fyldt med Jld og Aand.

Jkkun den nederdrægtige Dovenskab

Forsalsker og fordærver Himlens Gave.

Er det ei skammeligt?

Giulio.

Nu, lad det gaae!

Der bringer Drengen os en bedre Slags.

Opvarteren kommer med Biin.

Mikel

smager den.

Den Biin er god.

Opvarteren.
 Befaler mine Herrer
 For Resten Ingenting?

Mifel.
 Naar Tiden kommer.

Opvarteren gaaer.

Giulio.

Skal vi bestille os et Middagsmaaltid?
 Imens man dækker Bord, kan vi gaae hen
 Og see de gamle Billeder i Kirken.
 Man siger, der er Sager der af Giotto,
 Ja, hvis jeg seiler ei, af Cimabue.

Mifel.

Og var der af den hellige Lucas selv
 De bedste Hoveder i gylden Grund,
 Jeg gif dog ei. Har jeg i denne Hede
 Ei end udstaaet nok? Skal jeg endnu
 Henslæbe mig, for i de mugne Gange
 At see, hvorledes man i Kunstens Barndom
 Har samlet om? Nei, jeg er fied deraf.
 Som Curiositet laer jeg det gielde
 For kort Tid; men hvad lærer jeg vel der?
 Opfinde, giøre Hov'der kan jeg selv;
 Paa skionne Former er der ei at tænke.
 Gaa I derhen! I har jo faaet dog
 Som Arvelod af eders Rafael
 Beundring for det oldcatholske Væsen.
 Men tag jer kun i Agt, at næste Gang,
 Naar I skal male, ei I tegner Helten
 Med alt for smalle Arme, tynde Been.
 En Helgen — nu, han maa vel i sin Fromhed

Behielp sig dermed; men Heltekruppen
 Vil være æltet af en bedre Deig.

Giulio.

Der taler Formeren, ei Maleren.
 En Steen udtrykker Lemmer, Farven Aand.
 Antiken viser os det skionne Legem;
 Men Ansigtet er blegt og dødt i Stenen,
 Og Diet straalers ingen salig Ild.
 For ret at skue Siælen, kiære Mester!
 Som taler af Ghebarden, nødes vi
 At see i Kunstens from-ensfoldige Barndom.

Mikel.

Nu, see saa dybt I vil; jeg bliver her.
 Mig huer meer i grønne Træers Skygge
 At vistes af de kule Sommervinde,
 End i den fugtige Salpeterhvalving
 At krybe efter gamle Helgener.

Giulio.

Gaa med! Saaledes har I ofte talt;
 Dog, naar I lod jer overtale til
 At vandre hen og see et gammelt Kunstværk,
 Har jer den kraftige Enfoldighed
 Jo glædet hoit. I har et Kunstnerhierte;
 Kun paa jer Læbe larmer Gnavenheden.

Mikel

i mildere Lune, som han dog søger at skjule.

Oi, I er naadig, troster mig! Gaa kun!
 Paa mig er dog den hele Værdighed spildt.
 Jeg har dog ei den Siæl, det Hiertelav,
 Hvad I jo kalder det, som eders Mønster;
 Jeg er ei Rafael, det veed jeg vel.

Giulio.

Jorftiellig yttre sig de Stærkes Kraft.
 I Kunsten er I begge Erkeengle.
 Michael! Rafael! hvo er den Første?
 Er han en Cherub med smaae Solversløie
 Om Rosenfinden; vel, I straalet malmflædt
 Som en Seraph med sex uhyre Binger.

Mikel mildere.

Hør! Vinens Kobberaand gjør jer poetisk!
 Gaa kun, Herr Urian — hvad vil jeg sige,
 Herr Uriel! I er jo dog den Tredie?
 Ei sandt? Gaa kun, Herr Smigrer! Smuffe Røner
 Kan I bedaare med jer Snak, ei mig.
 Jeg er en gammel Dreng.

Giulio.

Kom og gaa med!

Mikel.

Nei!

Giulio.

Nu, saa bliv, Haardnakkede! Bestil os
 Da noget Godt til Middag!

Mikel.

Jeg beflager,
 At I hos eders Hertug ei i Dag
 Kan fildre Ganen efter Dnske. Jeg,
 En Borger fra det borgerlige Florens,
 Er vant til Huusmandskøst; hvis I vil spise
 Med mig, saa find jer i at tae til Takke!

Giulio.

Gjør, som I vil!

Mikel.

Hils eders Helgener!

Giulio.

Jo, jeg skal melde dem, at I vil faste;
Det glæder dem, de elske Bod og Bedring.

Han gaaer.

Mikel.

Du Bittigfugl! — Har han ei med sin Snak
Fast atter bragt mig af det onde Lune?
En vaffer Karl, den Giulio Romano,
Lod han mig kun det glatte Bæsen fare!

Drifker.

Battista kommer.

Mikel.

Hvad kommer der nu for et Uglebillede?

Battista.

Jeg hører, til min allerstørste Skræk,
Hvorledes eders Raader her et Uheld
Med Bognen nær var hændt. Gud være lovet,
At Alting gik saa vel; thi kunde De
Ei have slaaet sig et Hul i Hov'det,
Brudt sig en Arm, ja, hvad som værre var,
Et Been? Thi Arme kunde eders Raader
Til Nød undvære; men foruden Been
Man kommer ikke frem i denne Verden.
Da ellers dog Ulykken skulde træffe,
Saa er det vel, at den er truffet her.
Jeg veed nok, Selvroes stinker; men mit Huus
Er godt, og min Bevertning efter Ønske.

Mikel.

Det har vi strax erfaret her med Vinen.

Battista.

O, jeg har fkieldet Drengen dygtig ud,
Fordi han bragte slige høie Herrer
Saa slet en Viin. Der maa dog giores Forskiel.
Ihi sagtens er vi alle Menneſker;
Men, gode Himmel! Graden er forſkiellig.

Mikel.

Ei noget Menneſke i nogen Grad
Kan taale Spanſkgrønt.

Battista.

Spanſkgrønt, Eccellenza?

Det var en Emule Malurt, for at gior
Den friſke Viin lidt bitter, stærk for Maven.
Den er ret ſund og god; men eders Naade
Maa have den, ſom bedre er, forſtaaer ſig.

Mikel.

Jeg er ei naadig, ingen Eccellenz.
Kan man ei drikke godt foruden det?

Battista.

Maa jeg udbede mig min Herres Navn?

Mikel.

Jeg kalder Meſter Mikel mig fra Florens.

Battista affides.

Hvad? Mikel mig fra Florens? Elig en Bogn,
Med Heſte, Domeſtiker? Bah! jeg vedder,
Det er en fornem Mand; det mærſer man
Paa Stoltheden. — Men man maa ſmigre Lunet.

Soit.

Ru altsaa — Meſter Mikel — he — fra Florens,
Hvad maa man vel opvarte med til Middag?

Mikel.

Veer I mig ud?

Battista.

Bevares Gud! he he,

Det er kun saa for Ravnets Skyld.

Mikel.

For Fanden!

Hvad har vel Herren imod dette Ravn?

En Hertug kunde være det bekiendt.

Battista.

Naturligt! Ravne er Benævnelser,

Kun Toner, som forsvinde strax i Luften.

Jeg kalder, for Exempel, mig Battista;

Det vil ei siige, jeg er chriстен døbt,

Ihi — sagtens — det forstaaer sig af sig selv.

Mikel.

Og hvad betyder, mener I, mit Ravn?

Battista

Der stikker Noget under.

Mikel.

Kiender I mig?

Battista.

Paa eders Attributer, naadig Herre!

Mikel.

Saa har I altsaa seet af mine Sager,

Af mine — Attributer, som I siger?

Battista.

Nu, Attributer eller Equipage,

Det kommer ud paa eet. Et skönt Par Heste,

En deilig Vogn, en dygtig Kuds!

Mikel.

J Korthed:

Veed J, at jeg er Buonaroti?

Battista.

Hvad?

Umuligt! — Mikel! Mikel Buonaroti!

Ja ja, ved Gud, det træffer sammen; vi

Behøve kun en Angelo endnu,

Saa har vi her den hele store Mand.

O, sieldne Fryd! min ringe Hytte slutter

Den største Kunstner mellem sine Vægge.

Mikel.

Nok muligt, Ven! Jeg sidder udenfor.

Battista.

Hvad maa man dog opleve! hvilken Glæde!

Min ædle Herre! spiis og drik og sov

I dette Huus, saalænge som J vil!

Jeg fordrer ingen Penning, ei en Hvid

Af eder; nei, i Sandhed ei!

Mikel.

Hvordan?

Battista.

Hvordan? Troer J, den Bert, som frit beberted

Den store Rafael (hvem Rafael

Et herligt Billed maaled i hans Sal

Til Giengield, da han reiste bort), troer J,

Han var den Eneste af denne Stand,

Som bærer Kiærlighed til Kunst i Livet?

Nei sandelig! saa vist J overgaaer

Tre Gange Rafael, efter Alles Mening,

Saa maa min Kiærlighed og min Beundring
 Og være trefold større.

Mikel.

Deraf følger,

At min trefoldige Taknemlighed
 Maa male jer tre Billeder i Salen.

Battista.

Bevares Gud! det mindste Stykke Marmor
 Af eder flygtigt kun med Mestermeislen
 Berørt — o hvilken kraftig Talisman,
 Som trak mig Folk i Hobetal til Huset!

Mikel.

Kun Skade, at jeg mangler Tid; jeg gjorde
 Jer ellers strax et allegorisk Billed
 I Legemstørrelse.

Battista.

Hvad?

Mikel

maaler ham med Diet.

Gennnytten!

Jeg har Modellen færdig alt dertil.

Han bliver Antonio vaer, som atter maler i sit Skuur.

Dog, seer jeg ret? Ved Bacchus! ja, der sidder
 En Maler plat fordybet i sit Arbeid.

Saa sandt jeg lever! Mand, hvad har I nodig
 At bede mig, naar I har skionne Aander,
 Udøvende Kunstnere selv her i Byen?

Battista ved sig.

Han gier mig Ingenting, det seer jeg nok;
 Dog noget skal hans Ophold her mig nytte.

Mifel.

Hvem er den Mand, som maler der saa flittig?

Battista.

Det er min inderligste, bedste Ven.

Mifel.

Strax en fortræfflig Anbefaling!

Ved sig.

Er han

Saa ædel i sin Kunst, som i sit Venskab,
Saa maa han nærme sig til Idealet.

Battista sagte.

Det lyffes.

Goit.

Herren skulde kiende ham!

Det er et Originalgenie; han danner

Sig aldrig efter store Monstere,

Nei, Alting kommer luftud fra Naturen

Uf Mandens Aand paa Tavlen. Saadan maa

Det være, siger han; thi denne Kunstlen

Jordarver Kunsten. Som han sidder der,

— Han seer ei ud dertil, dog Sandhed er det —

Troer han sig større, selv end Rafael.

Mifel.

Det er den rette Hoide!

Battista.

Ellers er det

En blid, elskværdig Mand; han gider kun

Ei høre talt om Stadens Kunstnere.

Han mener, det er kun et fornemt Væsen;

Han kalder det: „lidt Hvede, megen Alint“.

Mikel.

Seer I, han veed vel, hveden Hveden kommer;
Den tærffes ud i Vaden, ei i Staden.

Battista.

Hans lille Søn har ogsaa stort Genie;
Der staaer endnu hans Tegninger paa Bæggen.
Hans Fader har kun hiulpet ham en Kiende.
I skulde seet hans Fryd, da han opdaged
De haabefulde Anlæg hos sit Barn.

Mikel.

Au, Øblet falder ikke langt fra Stammen.
Den siældne Mand! jeg gad nok kiende ham.

Battista.

Vil I, saa skal jeg melde eder hos ham.

Mikel.

Ja, som Kunstbroder.

Battista.

Jeg vil heller give

Jer dog et fremmed Ravn.

Mikel.

Gjør, som I vil!

Imidlertid jeg tomme vil mit Bæger.

Battista

gaaer hen til Antonio.

Au, velbekomne Maaltidet, Antonio!

Var I tilfreds med Maden?

Antonio.

Kiære Herre!

Jeg skammer mig — I viser jer saa god
Og venlig mod mig, medens jeg — tilgiv!

Man er ei altid sine Leners Mester;
 Det veed I selv.

Battista.

Alt, gode Gud! jeg har
 Jo fikvlet meer, end I. Vist nok, man kan
 Ei altid tvinge sig. Hvad siger det,
 Naar Hiertet kun er godt?

Han ryfter hans Haand.

Antonio.

Ja vist, ja vist!

Battista.

Vi er jo gamle Naboeer, gode Venner,
 Og er vi det maaskee ei ret endnu,
 Saa kan vi vorde det.

Antonio.

Det saae jeg gierne.

Battista.

Hvor gaaer det Billedet?

Antonio.

Det er alt færdigt,

Hast ogsaa tort. Jeg maler langsomt, veed I,
 At Farven ei slaar ind. Dog var det bedre,
 Hvis jeg behoved endnu ei i Dag
 At gaae til Parma med det.

Battista.

Gaa I kun!

I bærer det jo did; hvad kan det lide,
 Naar det er paffet godt? I denne Verden
 Man altid smigre maa de Stores Lener.
 Ottavio onsker det endnu i Dag.
 Smed nu, imedens eders Jern er varmt!

Antonio.

Han kan ei mere ønske sig mit Billed,
End jeg endnu i Dag en Haandsfuld Penge.

Battista.

Nu, seer I vel? Saa gaa i Eftermiddag!
I kan endnu i Aften være her.

Antonio.

Saa maa jeg løbe fast den hele Bei.

Battista.

En herlig Bei; det er jo Sommertid.

Antonio.

I Skoven er der Røvere saa silde.

Battista.

O, lad jer aldrig bilde saadant ind!

Antonio.

Jeg maa i Parma kiobe Farver først.

Battista.

Spar Pengene, forød dem ei paa Farver!

Antonio.

Til Purpur trænger jeg, Ultramarin;
Hvorledes kan jeg male uden Farver?

Battista.

Gjør, som de fleste!

Antonio.

Åh, den er ei Maler,
Som elsker Farven ei; den er ei Maler,
Som ei behøver dette hulde Skær.

Battista.

Nu, det forstaaer I bedre. Men for dog
At tale nu om andre Ting: seer I
Den Mand, som sidder henne der og drikker?

Antonio.

Ja vist; han seer ret stærk og dygtig ud.

Hvem er den Mand?

Battista.

En Farvemester, troer jeg,

Som reiser paa sit Haandværk. Han har samlet

En Skillingspenge; han er studs og grov,

Bedømmer Alt, og er tilfreds med Intet.

Antonio.

Ei ei!

Battista.

Min Florentiner, for Exempel,

Som I har druffet dog saa længe med

Fornoielse, var heller ei tilpas.

Jeg maatte bringe ham en Extraslags.

Antonio.

Nu, rige Folk er vant til lækre Sager.

Battista.

Han har ret inderligt fornærmet mig,

Sagt mig Uartigheder hele Liden.

Antonio.

Oh fy!

Battista.

Jeg hevner mig.

Antonio.

Åh, lad det være!

Battista.

Nu, grusom skal min Hevn just ikke vorde.

Den bedste Hevn imod et Faarehoved

Er Vittighed.

Antonio.

Vel sagt!

Battista.

Jeg er ei vittig,

Men det er J.

Antonio.

Af, Gud! lidt lunefuld

Kan stundom Munterheden gjøre mig;

Men vittig er jeg ikke, mindre spydig.

Battista.

Han kommer hid at see paa eders Billed.

O, Mester! viis mig nu den Billighed,

Hvis J med Rette troer jer mig forbunden,

En Emule saa — nu, J kan bedre føle

Den rette Art og Maade, bedre vælge,

End jeg beskrive den. J snart vil see,

Af selv han giver Tønen an.

Antonio.

Jh nu,

Som man i Skoven raaber, saaer man Svar.

Mifel kommer.

Lor man vel see den Herre lidt i Kortet?

Antonio.

Ret gierne! Sagtens spiller jeg en Solo,

Dog troer jeg vist, J ei forraader mig.

Mifel.

J frygter ikke for at blive beet?

Antonio.

O nei, min Herre! trin kun nærmere.

Mifel

seer forundret paa Billedet.

Ha, hvilket Farvespil!

Antonio.

Ei sandt, den Dame

Er broget nok? Det er og Hierterdame.

Mifel.

Min gode Mand! I colorerer godt.

Antonio.

Ei sandt? Jeg kunde ogsaa være Farver.

Mifel.

Hvad vil det sige? Har I ikke hørt,

Jeg siger jer: I har en liflig Farve.

Antonio.

Af nei, desværre, jeg er bleg, min Herre!

Mifel.

I har Talent.

Antonio.

Nei virkelig?

Mifel opbragt.

Talent!

Antonio.

Nu maa jeg troe jer, ellers blier I vred.

Mifel.

Men tegne kan I ei, og væmmelig

I Kunsten er I, som i eders Tale.

Antonio

pludselig alvorlig.

Hvi saa?

Mifel.

Hvo har vel, for Exempel, lært jer
At dreie Fingrene saa deilig frumt?

Antonio.

J mener —

Mifel.

Og det søde Honningsmiil!
Jert Billed er velsignet; Skade kun,
At i Forkortningen J kom til kort!

Antonio.

Hvorledes det?

Mifel.

Troer Herren ret for Alvor,
At han kan tegne mig en Arm, et Been?

Antonio bestyrtet.

Hvem er J?

Mifel

tager et Penselfkast.

See, hvad siger Herren dertil,
Hvis Overarmen havde været her
Saa meget længere? hvis Drengens Been,
Det venstre, havde sluttet saa til Foden,
J Stedet for det, som en dreiet Polse,
Nu dingler i elskværdig Barndomsfylde?

Antonio.

J mener — Gud! jeg troer, at J har Ret.
Hvem er J?

Mifel

med stolt Foragt.

Lige meget! Gen, som veed det;

For hvem man skulde vise meer Respect,
Naar man ei selv er Andet end en Fusser.

Antonio.

Hvem er J? Gud i Himlen, hvem?

Mikel.

Jer Tiener.

Vil gaae.

Antonio

griber hans Haand, og opdager en stor Signetring paa hans Finger.

J er — o, Gud! — „Dryadernes Viinhøst!“

Jeg kiender denne vidtberømte Ring;

J — J er Buonaroti.

Mikel.

Det er muligt.

Vil gaae.

Antonio.

O hi, o hi endnu et Dieblif,

Tilgiv mig, hvis jeg Ulyksalige,

Af Letfind, Overmod forført dertil —

Han griber fortvivlet sit Billed, og holder det for ham.

Betragt endnu engang mit Billed! Siig

Endnu engang — nei, nei, J kan det ei!

O, store Mester! siig: Er jeg en Fusser?

Er det jer Mening?

Mikel

foragtelig.

Gaa! J er en svag,

Glendig Mand. Først fuld af Selvtillid

Og bondestolt; nu slavisk Nidmyghed,

Og Drengetaarer. Gaa! J træder aldrig

J Kunstens virkelige Helligdom.

Har end I Sands for Farvens ydre Glands;
 Den løse Vakslen, Nederdrægtigheden
 Vil aldrig svinge sig til ægte Storhed.

Han gaaer, Battista følger ham.

Antonio

alene, han sætter bedøvet sit Billede hen.

Er det en Drøm? Var virkelig i Sandhed
 Den store Buonaroti hos mig her?
 Har han mig sagt — Jeg haaber, jeg er svimmel.

Han sætter sig, og holder Hænderne for sit Ansigt. Derpaa
 staar han op igjen.

Ja, svimmel er jeg, men jeg vaager dog,
 Et Ord, et græsfeligt, har vækket mig:
 Jeg er en Fuskler! — Nei i Sandhed, nei,
 Det havde jeg ei tænkt, hvis Buonaroti,
 Den Store, selv ei havde sagt mig det.

For Diet svæved mig en broget Taage;
 Jeg holdt det for en Skionhedsaaabenbaring,
 Greb Penslen, vilde tro afprøve det —
 Og hvad jeg malte, blev igjen en Taage,
 Et spraglet Spil, ei aandeligt, ei stort,
 Berøvet Følelse, Forstand og Forhold.

Med reent, med inderligt hengivent Hierte
 Er jeg dog stedse gaaet til mit Arbeid.
 Sad for min Tavle jeg, da tyktes mig,
 Som om jeg knælte for den Eviges Alter,
 Som om han høit fra Skyn aabenbarede
 Sin fierne Herlighed. Dog tog jeg feil,
 Al, meget! meget!

Som en lille Dreng

Var jeg engang i Florens med min Fader,
 En Formiddag. Han handlede paa Torvet,
 Da løb jeg ind i Kirken San Lorenzo,
 Jeg stod for Giulios og Lorenzos Grave,
 Og saa de evige Skiffelser: Aurora,
 Den ufuldendte Dag, Tusmørket, Natten,
 Af Mikel Angelo i hviden Marmor.
 Jeg maatte strax derfra igien og bort,
 Dog præged dette Syn sig dybt i Hjertet,
 Det Gnestte, hvad af den ægte Kunst
 Jeg egentlig har seet. Det forekom mig
 Saa selsomt: stort og skönt, dog strengt og sorgfuldt.
 Det glædte mig, da jeg igien derude
 Stod under Himlens Blaa blandt røde Blomster. —
 Nu staaer jeg atter i Gravhvælvingen.
 Nu er de muntre, flygtige Skiffelser
 Igien forsvundne. Gysende jeg synker,
 Tilintetgiort, for Dæmringen, for Natten.

Mort,

Belan, saa vil jeg aldrig male meer!
 Gud veed, jeg gjorde det ei for at glimre;
 Jeg gjorde det, som Bien gjør sin Celle,
 Som Fuglen bygger i et Træ sin Rede.
 Var det et Blændværk kun — Endnu engang,
 Endnu engang skal han gientage det!
 Ei lidenskabelig i Brede, rolig,
 Med Kraft, som Dagen paa Lorenzos Grav,
 Skal han gientage det — og saa god Nat,
 Du skionne Kunst! saa er jeg, hvad jeg var:
 Et stakkels stille Menneſke. Ja ja!

Jeg vil ei sørge, ei fortvivle; nei!
 Jeg har en reen Samvittighed. Er jeg
 En Kunstner ei — o, jeg er ikke nedrig!

Om ogsaa Jordens største Angelo
 Mig sagde dette paa, en indre Stemme
 Har sagt: Du er det ei! Den kom fra Gud.

Maria kommer.

Hvad feiler min Antonio? Bedrovet?
 Du maler ei? Ha, hvilken Sielendhed,
 At see dig ene, uden ved dit Arbeid!

Antonio.

Maria! fiære Kone! Maleriet
 Er nu til Ende.

Maria.

Er du færdig?

Antonio smertelig.

Ja!

Maria.

Hvad er det? Gode Gud! min Ven, du græder?

Antonio

torrer sine Dine.

Vist ei, Maria!

Maria.

Bedste Mand! hvad er der?

Siig mig det!

Antonio.

Gode Kone! bliv ei bange.

Seer du, jeg har her overtænkt Adskilligt,
 Hvad saa vort Levnet angaaer i det Hele;
 Da har jeg indseet, seer du, at den Maade,
 Hvorpaa vi leve, gjør os ei lykkelig. —

Saa har jeg altsaa ved mig selv besluttet
 Reent at forandre den.

Maria forundret.

Hvad mener du?

Antonio.

Da jeg for syv Aar siden førte dig
 Hiem fra din gamle Fader, som min Brud,
 Grindrer du dig, hvad den Gamle sagde?
 Lad denne Malen, Anton! var hans Ord;
 Hvo stedse lever i en Drøm for Kunsten,
 Den duer ei for Verden. Kunstneren
 Er ingen Hgtemand, han elsker meer
 Sin Musa, end sin Hustru; Søn og Datter
 Maae staae tilbage for hans Hiernes Fjostre.

Maria.

Det var en ædel Mand, et trofast Hierte,
 En Urt, som stille grøntes i sin Skygge;
 Men Blomster havde den Naturen negtet.
 Glem det!

Antonio.

Bær Pottemager, sagde han,
 Som jeg; mal smukke Billeder paa Leret,
 Sælg det! saa lever du med Kon' og Born,
 Kan offere dem dit Liv og dem din Tid.

Maria.

Han indsaae ei, at hvad jeg havde kjær,
 Det var din Aand, din virksom skionne Siæl,
 At just din Kunst mig gjorde lykkelig,
 Fordi den hørte til min Kiærlighed.

Antonio.

Mit Barn! man troer tidt meget, som er vrangt.

Jeg har ei gjort dig lykkelig dermed.

Maria.

Antonio! vil du bedrøve mig?

Antonio

omfavner hende.

Du er en Engel, finder dig i Alt;

Men nei, jeg har ei gjort dig lykkelig.

Jeg har ei skienket dig min Jølelse,

Paa Drommebilleder har jeg forødt den.

Hvad jeg fortiente, har i dyre Farver

Jeg atter tilsat uden Sparsomhed.

Imellem havde vi det rigeligt,

Men oftest manglede vi Dagens Fordring.

Alf, det har ængstet nok dit omme Herte!

Belan, fra nu af være det ei saa!

Vi vil ei prøve paa Umuligheder,

Vi vil ei sværme. Jeg ydmyger mig,

Jeg træder i min Dunkelhed tilbage,

Og kan jeg ikke worde Kunstner — nu,

Saa vil jeg ganske være Mand og Fader.

Maria.

Du ei en Kunstner? Nu, saa blomstrer Kunsten

Ei meer paa denne Jord.

Antonio.

Du gode Kone!

Du elsker mig.

Maria.

Ja, thi jeg kiender dig.

Antonio

tager sit Billed, og sammenligner det med hende.

Du smiler sødt, uskyldigt. Mærker du,
Hvor væmmeligt det Hønningansigt leer?

Maria.

Antonio!

Antonio.

Nu seer jeg Feilen! Af,
Hvi havde jeg mig ei en ærlig Ven,
Som tidligere kunde sagt mig det?
Jeg føler Krafsten i mig til det Bedre.

Maria.

Min Gud! hvad er der skeet?

Antonio

betragter veemodig sit Billed.

Mig synes dog,

Det stakkels Billed eier Noget; Noget,
Der ikke ganske vække kan Foragt.
Ei Farven blot, ei Penslens Færdighed,
Ei blot det friske Epil af Lys og Skygge;
Meer — noget Inderligt, Hoitideligt!

Maria.

Hvad er der skeet? Antonio! siig mig det.

Antonio

efter en Pause.

Han skal gientage det endnu engang! —
To Gange tordned han det ud; men Dommen
Maa endnu fældes tredie, sidste Gang —
Saa vil jeg male Potter!

Maria.

Hvo har været

Her?

Antonio.

Mifel Angelo Buonaroti!

Maria.

Og han? han sagde —

Antonio.

Stille, fiære Barn!

Vi vente vil den tredie Kiendelse.

End kan jeg ikke rive mig saa rolig

Fra denne skionne, høie Verden løs.

Endnu engang — saa vil jeg male Potter!

Tredie Handling.

Antonio

alene ved sit Billed.

Nu skal det overdrages kun med Fjernis.
 Et alt for giennemsigtigt Slør! O, kunde
 Jeg reent unddrage det fra Mængdens Dine!
 Hvi tvinger Nøden mig at sælge det?
 Thi er det ei Bedrag, at tage sli
 Betaling for et slet, mislykket Arbeid?
 Men Greven har jo seet det selv, har selv
 Budt mig Betalingen derfor. Alt dengang
 Har jeg jo sagt ham, at det var for meget.

Han tager sin Pensel.

Jeg vil endnu dog her i Græsset male
 En Hyacinth. Naar skionne Piger doe,
 Bestroer man jo med Blomster deres Grav.
 Af, Haabet var saa skiont — det er ei mere!
 Belan! her vil jeg plante det en Blomst;
 Den sidste Ure! — Hvordan skal jeg leve,
 Naar jeg ei male kan? Er Malningen
 Ei saa nødvendig mig, som Aandedraget?

Nu vel! jeg vil den hele, lange Uge
 For Viv og Barn arbeide. — Haandværksarbeid;

Rum Søndagformiddag — den skal endnu
Tilhøre mig.

Begeistret.

Da skal den skionne Jris

Med sin syvfarvede, sin lustige Bue
Besøge mig end i den aarle Morgen.
Da vil jeg male, tegne, componere
Rum for min egen Lyst. Det er dog en
Ufskyldig Fryd! I Hytten vil jeg hænge
De smaae bemalte Tavler; smykke vil det
Jo Bæggen dog, Maria elsker dem,
Den lille Dreng som hun. Og naar jeg døer,
Og naar en Pilegrim forvilder sig,
Og seer de brogede Billeder her i Hytten,
Bil det dog røre ham. Enhver er ei
Saa haard, som denne Angelo. Da vil
Han sige: Manden meente det dog ærligt,
Han elskte med Oprigtighed sin Kunst.

Giulio Romano

kommer; han standser i en Afstand, uden at mærkes af Antonio, og betragter ham.

Der sidder han, den Musers Yndling! Atter
Han maler paa et Billede, for atter
At sætte Verden i Forundring. O,
Hvor længes jeg at kiende ham, den Store!
Taalmødighed! I lange Drag jeg nyder
Min Glæde. — Var jeg vaagen? Saae jeg ret?
Hvad, Giulio? til Correggio maa du reise,
For atter der at see en Rafael?
O selsomt, underfuldt, heel underfuldt!
Stort bygges Skoler i de store Stæder,

Af Fyrster understøttes Flid og Stræben,
 Ungdommen dannes efter gode Mønstre,
 Fra spæde Barndom over Haanden sig;
 Saa viser sig en heldig Leilighed
 At give Prøver paa den lærte Kunst —
 Og hvad, hvad vorde saa vi Lærlinger?
 Kun Lærlinger! selv gode, fældne stundom;
 Men, skal Geniet atter vise sig —
 Det groer ei i et Drivhuus, kunstig Varme
 Udflækker ei den underkionne Frugt.
 Det maa derude voxe vildt i Skoven,
 Tilfældig af en Hændelse saaet hen,
 Tilfældig siden modnet ved et Under.
 Og inden vi det veed, og medens vi
 Forstønes i Betragtning af vort Mønster,
 Og mener, Kunsten mægter intet meer,
 Staaer atter herlig frem en Genius,
 Og vi? vi skue, og forundres atter.
 O selsomt, at et Nazareth saa ofte
 Det Himmelske frembringer, at saa ofte
 Den skionne Aand, som huldt begaver Verden,
 Sin Bugge finder i en ussel Krybbe.

Han nærmer sig Antonio, og betragter hans Arbeid.

Antonio.

Staa der, du lille blege Hyacinth!
 Mig dit violblaa Skiar betyder Døden.

Giulio

træder atter umærket tilbage, og betragter Antonio.

Han seer saa venlig ud, som hvad han maler;
 Blid, yndig, fuld af Følelse. Kun Sorgen
 I Mandens Miner kiender ei hans Kunst;

Den skønne Colorit, som den saa rigt
Besidder, blomstrer ikke paa hans Kinder.

Antonio.

Der staaer igien en fremmed Reisende.

De hilse hinanden.

Giulio.

Min fiære Herre! tilgiv, dersom jeg
Forstyrrer eder; men jeg kan umulig
Forlade dette Sted, før jeg har hilst
Den fiældne Kunstner, som er Stedets Pryd.

Antonio.

Al, gode Gud! da lærer I kun her
At kiende en bedrøvet, modløs Mand.

Giulio.

Umuligt! Skulde atter her en Sol
Kun varme Andre, uden Varme selv?

Antonio.

Min bedste Herre! I er mild og venlig,
I kan ei ville frænke mig; dog frænkes
Jeg uden eders Villie. Sol! Ha vidste
I ret, hvor dunkel denne Afgrund er —

Han lægger Haanden paa sit Bryst.

Den mindste Stierne klarer ei min Nat.

Giulio.

En Glorie straaler klar af eders Nat,
Der herlig, som Udødeligheds Glorie,
Jert Hoved frandse vil. Hvad er jert Navn?

Antonio.

Jeg kalder mig Antonio Allegri.

Giulio.

Antonio Allegri da Correggio! —

Hvor kan endnu det Navn mig klinge fremmed,

Som snart hver Tunge taler smidigt ud?

Jeg seet har eders Nat, Antonio!

I Kirken hisset. Hvad I vilde vise,

Det har I viist: et Underværk. Igiennem

Jordlivets mørke Nat udstraaler Lyset,

Og glæder Hyrderne. En af de Hyrder

Er jeg. Jeg staaer forfærdet end for eder,

Begriber ei det Under, som jeg skuer,

Med Haanden over Diet, tvivlende,

Om hvad jeg seer, ei er et Blændværk kun.

Antonio.

Al, alt for meget er det kun et Blændværk.

I er en ædel Mand, I elsker Kunsten;

Men — o fortryd ei paa, hvad jeg maa sige:

I kender den ei bedre, end jeg selv.

Giulio.

Antonio! jeg forstaaer ei eders Tale.

Antonio.

Jeg har i lang Tid ei forstaaet mig selv.

Giulio.

I Alt er I mig ubegribelig:

Hvor I er modnet saa paa egen Haand;

Hvor I kan end reent være stult for Verden;

Hvor I kan tvivle om jert eget Værd!

Antonio

som for at prøve ham.

Hvad siger I nu her om dette Billed?

Giulio.

Formaaer et Ord at tolke, hvad jeg føler?
 I Fald jeg siger skiont, hvad har jeg sagt?
 Jert Billed er guddommeligt! Mens jeg
 Betragter det, opvaagner i mit Hierte
 Vel tusind Følelser, som forhen slumred.
 Det er, deri bestaaer Geniets Virkning!
 For stod den rafaelske Madonna
 Alene som Guds Moder for mit Die;
 Kun saadan kunde jeg mig tænke hende.
 Her er hun ganske, ganske anderledes,
 Dog end Maria; meer den hulde Dvinde,
 Den glade Moder, end en Himmeldronning.
 Rafael hævet har det Jordiske
 Til Himmelen. I lokker Himlen ned,
 At den forbinder sig med Jordelivet.

Antonio

betrakter ham et Dieblif med glad Forundring, men siger
 derpaa nedslaaet og mistænkelig:

Og seer I ingen Feil i dette Billed?

Giulio.

Hvad Feil? Hvor slig en Rigdom er af Skionhed,
 Der feiler Intet. Hvo vil klage over,
 At Overflodighed end ei er Alt?

Antonio.

Og hvad, hvad er der ei?

Giulio.

Hvad dette Billed
 Gjør til et Mesterstykke, det er der.
 Det lever, aander i et Guddomsliv,
 Er fundet op med Sial, med dyb Forstand,

Udført med Flid, med Følelse, med Barme.
Hvad kan jeg ønske meer?

Antonio.

Nu har I rost det,
Nu siig mig, hvad der feiler!

Giulio.

Eders Aand

Har ikke feilet. Selv hvor Kunsten svigted,
Hvor stundom jer Hukommelsen slog feil,
Har I ved Kraft, Fremstilling, Livlighed,
Idee bibragt selv eders Feil en Ynde,
Som horer, synes man, jert Billed til.
Selv deri har med Rafael I Liighed.

Antonio.

Siig mig, min Herre! hvor har Kunsten svigtet?
I veed ei, hvor I gjør mig lyffelig,
I det I viser Feilen mig.

Giulio.

Jh nu,

Den blotte Tegner kunde have Gæt
Og Andet vel at siige mod jert Billed.

Antonio.

Som for Exempel?

Giulio beskedten.

Denne Arms Forfortning

Er neppe ganske rigtig. Drengens Been
Mig synes ogsaa alt for barndomsfyldigt
At mangle Omrids. I har Godhed for
Det blidt Afrundede, deraf det kommer,
At stundom I undgaaer det Strengtbestemte.

Antonio.

End Gæt, saa aander jeg igien, min Herre!
Hvorledes finder I Madonnas Smil,
Og Barnets?

Giulio.

Egent, egent, o men skönt!

Antonio.

Ei væmmeligt? ei æfekt, honningsødt?

Giulio.

Saaledes tænker jeg mig Engle smile.

Antonio naiv.

Åh, Gud! jeg tænkte mig dem ligesaa.

Giulio smilende.

Og sørger nu, fordi det blev saa skönt?

Antonio.

Og sørger nu, fordi jeg reent bedrog mig.

Giulio.

Nu er I atter gaadefuld!

Antonio.

Min Herre!

I har mig talt ud af mit eget Hierte.

Det trøster mig, at der foruden mig

End findes Mennesker, og siældne, gode,

Som — feile kan med mig paa samme Viis.

Hvad meer mig undrer, er den rette Dom,

Som I har sældet over mine Feil.

Der har I Ret; I taler det kun mildt

Og skaansomt ud. Og visseelig, jer Tale,

Saa indsigtsfuld og findrig, maatte glæde

Mig overordentlig, hvis ei jeg vidste —

Desværre hørte jeg det først i Dag —
 Alt daarlig er min Daad og uden Værd.

Giulio.

Og hvo har sagt jer det?

Antonio.

Den største Kunstner
 I vor Tid, og maaskee til alle Tider.

Giulio.

Ha — Mifel Angelo?

Antonio.

J nævner ham.

Giulio.

Det ligner ham! Det brudte Bognhiul løber
 Endnu ham vildt omkring i Hovedet.

Antonio.

Jeg har uvidende, letfindig først
 Fornærmet ham. Den Mand, som boer derhenne,
 Et selsomt Menneske, der hader mig,
 Kom til mig før, fortalte mig: den Herre,
 Som sad og drak ved Bordet, var en Farver,
 En ubehovlet, uforklammet Svend,
 Som dømte rasst om Alt, og vidste Intet.
 Saaledes har jeg vistnok ei modtaget
 Ham med den Agtelse, som han fortjener.
 Han kom og talte spottende til mig,
 Jeg gav i Spot ham Svarene tilbage.
 Da blev han opbragt, kaldte mig en Fuser;
 Om ogsaa Farven lued for min Sands,
 Jeg vilde aldrig hæve mig til Storhed,
 Til Mandens Skionhed.

Giulio opbragt.

Deri har han Ret.

J vil ei giøre det, J har alt giørt det,

Hoit over det fixtinisfke Capel!

Antonio

med en varende Haandbevægelse.

Af, fiære Ben!

Giulio

som før, og med Selvfølelse.

J troer, jeg taler, som

Den Blinde, her om Farven; men J feiler.

Er jeg ei Michael, ei Angelo,

Jeg er et Menneske, en Mand, en Romer;

Om ei en Cæsar, dog en Julius.

Mig har man ogsaa lært, hvad Malen er.

Den store Rafael Santio var min Mester,

Hans høie Aand end hviler over mig.

Jeg har et Ord at blande med i Lauget.

Antonio bestyrtet.

O, Himmel! J er Giulio Romano?

Giulio.

Det er jeg.

Antonio.

J er Giulio Romano,

Den store Maler, Rafael Santios Yndling?

Giulio.

Det var jeg.

Antonio.

Og J siger, jeg er Maler?

Giulio.

Jeg siger eder: Siden Rafael døde,

Er i Italien ei større Maler,
 End J: Anton Allegri da Correggio.

Antonio sætter sig.

Tillad, min Herre! thi mit Hoved svimler.
 Det har jeg aldrig end oplevet; jeg
 Begriber ei, hvor jeg det overlever.
 Mit hele Liv flød hen til denne Time,
 Som en i Skyggen ukiendt lille Bæk.
 Jeg troede ei at være noget Stort,
 Ei heller, at jeg var saa ganske liden.
 Kun stolende paa Lykken, paa min Musa,
 Sad jeg og malte — og det lyktes mig.
 Nu maa jeg paa den samme Dag opleve,
 At To, de største Mestres, nærme sig
 Min Hytte; Een nedknuser mig i Støvet,
 Den Anden hæver mig til Skyerne.
 Hvad skal jeg tænke? Gud! er det en Drøm?

Giulio.

Og naar den Anden siger nu det Samme,
 Som jeg, hvad saa?

Antonio.

Hvad? Mifel Angelo,

Han skulde, troer J?

Giulio.

Det er just hans Bane,
 At giøre det, som Ingen troer. Den Jldaaend
 Er meer Titan end Gud, og derfor er
 Hans Storhed, som den ældste Kæmpeverdens.
 Mildheden mangler ham. Ei Barnet Amor
 Indtager strax ham for en enkelt Gienstand,
 Men Gros derimod, den ældre, fatter

Alt i hans Bryst med vældig Kiærlighed;
 Ei et bevinget Barn, en kraftig Ungling
 Med Marv og Aulekraft. Jeg træffer ham!
 Vær rolig! Jeg forstaaer at leve med ham.
 Titanen har et menneskeligt Hierte;
 Som Kronos avler han vel Kæmpebørn,
 Dog raser ei i ham Fortæringslysten,
 Nei, nei — han river Lyset, som Prometheus,
 Fra Himlen, for at livne manges Jordflimp.
 Og eders Bærker, min Antonio!
 Vil han beundre, naar sig Stormen lægger.
 Gaf ind i eders Huus, jeg seer ham komme.

Antonio.

Hvad skal jeg tænke her, hvad skal jeg troe?

Han gaaer ind.

Mikel kommer.

Nu kan vi reise.

Giulio.

Endnu ei, desværre!

Et større Hiul igien er sønderbrudt,
 Som først maa sættes i tilbørlig Stand,
 Før vi gaae videre.

Mikel.

Hvad skal det sige?

Giulio.

Nu, Kiære! hvad det er. I mindes vel
 Den herlige Vandmølle hængt nede
 Ved Floden, ganske paa en egen Maade
 Nybygget? Hvis jeg ikke feiler, har
 I Florens I selv bedret paa Modellen.

Mifel.

Et prægtigt Bærf!

Giulio.

Nu hør, og ærgre jer:

En fornem Herre kieder sig, maa just
 Opholde sig ved Møllen, som vi her.
 For Tidsfordriv laer han sig vise den;
 Men Mølleren, ei underdanig nok,
 Strax bringer Adelsblodet ham i Kog.
 Han drager ud sit Sværd, og hugger ind
 I Bærket, just hvor Mestrens kloge Haand
 Med sielden Kunst forbandt det Vigtigste.
 Saa stiger han til Hest, og rider bort.
 Nu Møllen staaer, og Manden er fortvovlet.

Mifel.

Nu, vi maae hielpe Mølleren igien.
 Jeg lader strax den ene Kiorehest
 Mig sadle, rider ned; det gjør jeg snart
 I Stand. Gid kun jeg kunde træffe Knekten!
 Jeg skulde stække ham hans Hovmodsvinge.

Giulio.

O, det var skönt, i Fald I kunde stække
 Lidt Overmodets alt for stolte Vinge.

Mifel.

Hvad mener I?

Giulio.

I elsker Digtefunsten,
 Har selv Sonetter gjort, og mangt et Vers.
 Tilgiv, at jeg paa en forblommet Maade
 Har talt med eder; thi den nøgne Sandhed
 Er fast for slem.

Mikel.

Jeg holder af det Røgne;

Kun Klædebonnet skjuler Skionheden.

Kom reent herud dermed, om jeg maa bede!

Giulio.

Nu, Mester! I behøver kun at tage

En større Maalestok for Alt, saa har

I Sandheden. Den fiendne Mølle tyder

Paa Menneskets Natur, den Adelsstolte

Paa Kunstnerstolthed; Sværdet er et Ord,

Det vilde Mølleslag — et Stik i Hjertet.

Mikel

forstaaer ham.

Ha ha!

Giulio

undseelig, dog modig.

Vi har ei altsaa nødig, seer I,

Alt sadle Riorehesten. Hjælpe kan I

Selv uden det, ja tugte, hvis I vil;

Den Skyldige kan ei undgaae jer Hevn.

Mikel stolt og kold.

Det flæder eder godt til mig at tale

I dette Sprog!

Giulio varm.

O, Buonaroti! I

Har tvunget mig dertil. Troer I, jeg har

Forglemmt den Agtelse, som eders Aand,

Som eders Mesterskab jeg skylder? Agt

For Mesterskab, for Aanden tvinger mig

Just til at tale saa. Thi ikke elsker

Jeg enkelt Mesterskab og enkelt Aand,

Men hver, som herlig til det høie Maal,
 Af Himmelen begejstret, virker med os,
 Hvor pragtløs end og bly den viser sig;
 Fordi jeg veed, at dette skionne Livstræ,
 Som Genius vi kalde, vøjer bedre
 I den forladte, nøgne Klipperist,
 End i den giødede, for fede Dal.

Mikel.

I taler smukt, I burde være Præst.

Giulio.

Jeg veed ret godt, hvad I vil sige dermed,
 Og vredes ei. I mener, Kunstneren,
 Som Helten, skal ei tale, han skal handle.
 Der har I atter Ret; ei heller har
 Jeg nødig her at sige Buonaroti,
 Hvor tidt jeg med Henrykkelse beundred
 Hans himmelske Instinct, hans stumme Viisdom.
 Dog er ei Mennesket blot Helt og Kunstner,
 Men Menneske. Skönt at udvikle, Ven!
 Sin Menneskelighed, er ogsaa Kunst.
 Foragt ei Talen! Ogsaa Bien bygger
 En Celle sig, og Bæveren en Hytte,
 Og Løven fører Krig mod Tigeren;
 Paa Mandens Læbe vaagnede først Sproget,
 I Ordet speiler sig hans Jnderste
 Meer tydeligt, end selv i Handlingen,
 Der tidt har en forviklet, ufri Grund. —
 I er en daadfuld og en kraftig Mand;
 See, det erkender jeg! Saa vær retfærdig,
 Og spot mig ei, hvis den forstandige,
 Sindige Mand I truffet har i mig.

Ei heller ganske uden Guddomsgaven!

Jeg onsker ingen skionne Taler her;

Kun eders Daad har løst mit Tungebaand,

Kun eders Daad kan binde det igien.

Mikel.

Hvad vil J?

Giulio.

Buonaroti! see, J har

Foragtet denne vakkre Maler, kaldt ham

En Juffer. Er det sandt? er han en Juffer?

Mikel.

Hvad Diæblen bryder jeg mig om den Karl?

Giulio.

Saa bryder J jer ei om Kunsten meer?

Mikel.

Lad Hvermand sørge for sig selv! Saadan

Gjør jeg, og dermed Basta! Det bekymrer

Mig lidt, hvad Andre sige kan om mig.

Er han ei Juffer, er det godt for ham;

Han er en uforslammet Knekt, det veed jeg.

Giulio.

Han er en venlig, en elskværdig Mand.

Giestgiveren, hans Fiende, har forført ham,

Har sagt ham, at J var en overmodig,

Uvoren Svend, en Farver, ubehøvlet,

Som dømte rasl om Alt, og vidste Intet.

Han vilde hidse eder paa Antonio;

Han hader ham.

Mikel.

Det har den Uesl sagt?

Giulio.

Nu seer I, at Antonio er uskyldig;
Han har ei kiendt jer.

Mikel.

Selv mod Ubekiendte

Man artig være skal.

Giulio.

Og var I det?

Mikel tier.

Giulio.

Endnu et Ord, saa vil jeg ogsaa tie.
Hvad, Buonaroti! vi i Dag har seet
Her, reent uventet, maa — det kan ei Andet
Os begge fylde ganske med Forundring.
I skærer ikke, som den blinde Mand,
Kun smukke Ting i Træ, reent uden Die
For Andres Dygtighed, for Andres Værd.
I eders Aand er Kunsten Videnskab,
Jert skarpe Blik igiennemtrænger den.
Saa veed I og, saa vel som jeg, og bedre,
Hvad denne By besidder for en Kunstner.
I Bertens Sal har I seet flere Sager
Af ham: den skionne Leda, Danae.
Ei blot Madonner kan han male smukt,
I Parma skal han have malet Fresco
I Ruplen, fuld af Kraft og Poesie.
Gik ind i Kirken hisset, see hans Nat,
Og blier det da for ham i eders Siæl
Ei høilys Dag — saa vil det aldrig dages.

Mikel.

Jeg har jo sagt ham, at han har Talent.

Giulio.

Talent! et fattigt Ord, en Halveskilling,
Som man til hver en Betler pleier kaste.
Beviser dette Billed kun Talent?

Mikæl.

Det er jo fuldt af Feil.

Giulio.

Feil har det, ja,

Jordi det er et menneskeligt Værk.

Hvad har ei Feil? J har vel aldrig feilet?

Troer J, at Intet mangler eder? Udgior

Den blotte Tegning Malerkunsten? Hvad

Er Tegningen? blot Nødhielp, Unatur.

Der gives ingen Linier; vi kalde

Det Linier, hvor Stoffet horer op.

Selv Stoffets Efterligning: Farven, Livet

Uf Lys og Skygge, det er Maleri;

Skionheden, Tanken og Forbindelsen,

Det er Genie. Og mangler dette her?

Mikæl.

Hvor er den store Stiil?

Giulio.

Hvad kalder J

Den store Stiil? Er ei den dybe Sandhed,

Den høie Skionhed stor, om end naiv

Den ikke svinger sig til vældig Strengthed?

Der aander herlig Kraft, høi Dristighed

Og sjældent Mod i Alt, hvad J frembringer;

Dog Mennesket er Menneske, ei Gud,

Som saadan sømmer sig ham barnligt Sind,
 Enfoldig Ydmyghed. Og jeg tilstaaer det:
 Med alt det, at jert vældige Exempel
 (Vel ogsaa egen Drift, Tilboilighed)
 Mig, Giulio, den ringere Planet,
 Drev fra min blide, rafaelske Bane
 Lidt stundom ud i det Ubændige —
 Saa er og bliver mig dog Hiertets Godhed
 (Der ogsaa viser sig i ægte Kunst)
 Det Helligste i Kunsten, som i Livet;
 Og hvor jeg seer den, aabenbarer sig
 Samvittighedens Engel mig, og viser
 Mig Veien til mit Hiem med Liliestænglen.

Mikel

med undertrykt Bevægelse.

Jeg føler altsaa ikke?

Giulio.

Jo, det Hele,

Det Store. Selv den milde Følelse
 Jer griber oftere, end selv I troer.
 Skiont sidder i San Pietro Jesu Moder
 Med hellig, inderlig Medlidenhed,
 Endskiondt af Steen, med Liget af sin Søn;
 I menneskelig, dybtfølt Ydmyghed
 Modtager eders Adam Aand og Liv
 Af den almægtige Skabers Finger i
 Hiint hellige sextiniske Capel.
 Bed Gud, der lever, blomstrer Intet i
 Et Menneske, som leved ei og blomstred
 Til sin Tid og i eder. Men jert Bæsen
 Er haardt. Det rivende, uslebne Ydre

Er en antik, en ædel Rust, hvorunder
 Metallet glindser i sin hele Skønhed.
 Tilgiv, hvis jeg med mine Taler har
 Fornærmet eder! Thi jeg føler: hvad
 Jeg siger eder, veed I bedre selv.
 Jeg har kun sagt det, for i Hast at vende
 Det haarde Uveir, at den arme Mand
 Ei længer sig skal gramme. Eders Ord
 Har pludselig berøvet ham sin Tillid,
 Sin Munterhed; et Ord af jer formaaer
 At give ham dem pludselig tilbage.

Mikel i Tanker.

Hm!

Battista kommer.

Mine Herrer! Bognen er alt færdig.
 Befaler I, at man skal spænde for?

Mikel.

Min Giulio! vil I besørge det?
 Jeg har et Ord i Centrum først at tale
 Med denne Dannemand.

Giulio.

Heel vel!

Han gaaer.

Mikel.

Hvad har

Den Herre sagt om mig til Maleren?
 Hæ?

Battista.

Bedste Herre! hvad har jeg da sagt?

Mifel.

Af jeg en Farver var, har Herren sagt;
En overmodig, ubehøvlet Svend.

Battista

flaaer sig for Brystet.

Saa maa den evige Retfærdighed
Mig evig straffe, hvis —

Mifel.

Hold han sin Mund!

Den evige Retfærdighed bekymrer
Sig ei om slig en Uøling, som han er.
Tag han i Agt sig for den timelige
Retfærdighed; er man til Galgen moden,
Saa blier man hængt. Forstaaer han mig?

Battista.

Min Herre

Er —

Mifel.

Farver, og en Farver i det Grove.

Han tager sin Pibst af Bordet.

Til grovt at farve bruges grove Pensler;
Hvad synes Herren om, i Fald jeg farved
Ham Ryggen carmoisin?

Battista.

Gud staae mig bi!

Mifel.

Jo vist, det gjør han strax! — Hans Uøselhed,
Hans Nederdrægtighed, den staaer ham bi.
Jeg vil ei smitte mine Hænder paa ham.
Dog var det bedst, i Fald han uden Omsvøb
Recommendeerte sig; thi Dnskeqvisten

Her i min Haand, den vipper mægtigt, seer han!

Har megen Lyst at komme skjulte Kilder

I Hast paa Spor paa Herrens fede Ryg.

Battista.

Al, Eccellenz! det er en Misforstaaelse.

Han forsoier sig hurtigt bort.

Mikel.

Ja, løb du kun! Har ei den Ridning fast

Opbragt mig? Ha, nu kan jeg først forstaae,

Hvi Maleren, den staffels Diævel, her —

Han gaaer langsomt hen, og sætter sig for Billebet.

Sligt maa man see med Rolighed, i Mag.

Man kan mig vise, hvad man vil, i Tummel

Og Stoi — ei op for Dret stiger blot

Mig Blodet, op for Diet med. Selv denne

Belærende Snakken irriterer mig.

Hvad jeg skal tænke, kan jeg tænke selv.

Den Giulio Romano — som om ikke —

Nu, nu! han følte det ret godt tilfjældst.

Seer paa Billebet.

For Pokker! ja, det Billed er godt malt.

Det kalder jeg et Maleri! Poetisk!

Og Træet, Blomsterne, Baggrundens Landskab!

En smagfuld Klædedragt! Og dette Gienfskin!

En deilig Qvinde, ja, ved Gud! det er hun;

Giovanni allerfiærest, Jesusbarnet

En Engel. Ha, ved Bacchus! det er Farve.

Og jeg! da Paven tvang mig til at male,

Da jeg de florentinske Karle ud

Ud Templet drev, som Duefræmmere,

Dg satte selv mig paa Stilladset, famled
 Halvandet Aar i Blinde, blev saa vred,
 At naar jeg havde Paven dræbt med den
 Rødstødte Spand, da alt for tidlig ind
 Han i mit Bærksted traadte mod sit Løfte! —

Jeg veed det: jeg er egentlig ei Maler.
 En Billedhugger er jeg. Hvad Sculptur
 Anvende kan i Malningen, det har jeg.
 I Tegning, i Opfindelse er Ingen
 Mig liig. Men ned i Farvepotten veed
 Jeg ikke ret at dyppe, det er afgjort;
 Dg det veed denne Mand, det maa man sige.

Giovanni kommer ud; da han seer den Fremmede, staaer han
 stille.

Mifel.

Du Lille! hør engang.

Giovanni kommer.

Et artig Barn!

Det er ei bange for et fremmed Ansigt;
 Er ei forvænt. Kom hid, min lille Dreng!

Giovanni nærmer sig.

Men seer jeg ret? Ei! det er jo Giovanni
 I Stykket her.

Giovanni.

Ja vist! jeg er Giovanni,
 Min Fader har mig malet af.

Mifel.

Du er

Antonios Son?

Giovanni.

Ja! Og min Moer Maria

Er ogsaa der.

Mifel.

Hvor?

Giovanni.

Uh! der sidder hun.

Mifel.

Ha ha!

Giovanni

peger paa Billedet.

Det er det deilige Barn Jesus,

Men ham har vi ei selv i Huset.

Mifel.

Uffe?

Hvor er han da monstro?

Giovanni

med Fingeren i Beiret.

Han er i Himlen.

Mifel.

Deroppe?

Giovanni.

Ja, der sidder han i Skyen

Jo med de andre smukke Englebørn.

Mifel.

Hvad gjør de der?

Giovanni.

De lege med hinanden.

Mifel

kjæser ham.

Du søde Unge! sæt dig paa mit Skiod,

Her paa mit Knæ.

Giovanni.

Ja, jeg vil ride paa
Dit Knæ; du er min Hest. Nu vil jeg ride
Paa dig til Parma.

Mikel.

Godt! Men jeg maa løfte
Dig op; Stigboiler har vi ingen af.

Giovanni.

Dem har endnu ei Smeden giort os færdig.

Mikel.

Forstaaer sig!

Giovanni rider.

Hop sa sa! Bliv ved, bliv ved!
Du maa bestandig lade Hesten ride.

Mikel.

Nu er vi komne da til Parma alt.

Giovanni.

O, nei! vi er jo kun den halve Vej.

Mikel.

Da stiger Ryttren af, gaaer i et Bertshuus,
Og faaer sig lidt at spise.

Giovanni.

Lidt at spise?

Mikel tager i Lommen.

Giovanni.

Hvad har du i din Lomme?

Mikel

flaaer ham over Fingeren.

Giv kun Tid!

Afsides.

Jeg tog dem med til Mester Martins Born;

Dog de maae bie, og desuden kan
Jeg kiobe nogle nye i Modena.

Han tager et Kræmmerhuus frem.

Jeg veed ei, om du er for brændte Mandler?

Giovanni

griber efter dem.

Jo, brændte Mandler er jeg meget for.

Mifel.

Taalmodighed! Stig, om de smage dig!

Giovanni.

De smage mig.

Mifel

giver ham Kræmmerhuset.

Saa smag!

Giovanni spiser.

Mifel.

Men paa mit Skiod

Skal du fortære dem.

Giovanni undviger ham.

Nei, i et Bertshuus

Maa jeg fortære dem, mens Hesten hviler.

Mifel.

Og faaer lidt Havre. Faaer jeg ingen Havre?

Giovanni.

Kom, Hest! der har du Havre.

Stikker ham en Mandel i Munden.

Mifel griber ham.

Hvad, dit Skarn!

Du kalder mig en Hest? — Det er Guds Straf!

Jeg kaldte jo din Fader for en Fuster,

Og ved de evige Musen i Olymp!
 Det er han ikke meer, end jeg er Hest.

Maria kommer.

Giovanni.

Der er min Moder med.

Mikel.

Det er din Moder? —

En deilig Qvinde, liig sin hellige Navne!

Han sætter Drengen ned, og staaer op.

Giovanni.

See, Moer! der er en fremmed Mand, han har
 Forært mig brændte Mandler; see!

Mikel.

Madonna!

Kan jeg vel vente mig Tilgivelse?

Maria.

Min ædle Herre! Tak for eders Godhed.

Til Barnet.

Har du alt takket Herren?

Giovanni.

Tak, du Herre!

Maria.

Uartige! hvad? dutter du en Fremmed?

Mikel.

Åh, lad ham det, Madonna! Tag jer Vare
 For at fordærve med vor Tids Forkeerthed
 Den rene, paradisiske Natur.

Maria.

J elsker Smaae?

Mifel.

Ja, thi de er saa store.

Her boer I?

Maria.

Ja, der seer I vores Hytte.

Mifel.

Antonio, Maleren er eders Mand?

Maria.

Ja, fiære Herre!

Mifel.

Er han saa elskværdig

I Livet, som i sine Billeder,

Saa maa I leve velfornøiet med ham.

Maria.

Min Herre! Kunsten er et salmet Gienfkin

Uf den forborgne Sol.

Mifel.

I Sandhed?

Maria.

Tro mig!

Mifel.

I lader ikke til at være munter.

En vakker, driftig Mand, en deilig Kone,

Et artig Barn — der staaer et Paradiis

Uf huuslig Lykke jo alt færdigt for os.

Maria.

Og dog, dog mangler endnu Get til Lykken.

Mifel.

Og hvilket?

Maria.

Lykken.

Mikel.

Er Genie og Skionhed
 Ei store Gaver alt af Fru Fortuna?

Maria.

Åh, Ormen nager skjult i mangel Blomst.
 Min Mand har været syg, er let at ryste,
 Hvert Indtryk virker stærkt paa ham; endnu
 I Dag har her han havt en heftig Sorg.

Mikel.

Jeg veed det vel, at Mikel Angelo
 Har været der og taget ham lidt skrap.

Maria.

Han har særdeles frænklet ham.

Mikel.

Maaskee
 Har han sagt Sandheden. Nu, Angelo
 Har sagt ham, han var ingen fielden Maler.
 Hvem veed? maaskee har Manden Ret. Han maa
 Forstaae det vel; hvad kiende vi dertil?

Maria.

Dg kom fra Himlen selv en Angelo,
 Dg sagde det, saa troede jeg ham ei.

Mikel.

Ei, ei! er I saa vis i eders Sag?

Maria.

Det Høieste, det Visseste, jeg veed,
 Er, at jeg elsker min Antonio;
 Fra ham kan ikke skilles, hvad han virker,
 Saa elsker jeg med ham hans skionne Kunst.

Mikel.

Dg det er nok? I elsker blindt hen, uden
 At kiende, uden at udgrunde det?

Maria.

Erkiende, grunde ud, maa Manden giøre,
Saa vidt han kan. Dog maa vel ogsaa han
Med os til Følelsen sin Tilflugt tage.

Mikel.

Brava Madonna! J er efter min Smag.
Tilgiv, i Fald jeg lidt har fristet jer!
Saadan maae Qvinder tænke. — Hvad nu ellers
Den Mikel Angelo angaaer: det er
En vild Krabat, det kan vel ikke negtes;
Men tro mig: han er og et ærligt Skind!
Tidt er hans Ord Cyclopens Larm i Dybet,
Naar Jlden brænder alt for stærk. Dog kan
Han ogsaa være rolig, og da tænker
Dg føler han for lang Tid, som Kamelen,
Der tommer Rilden, for i heden Drk
At have Forraad siden. En Vulcan
Indgyder Frygt, men modner ogsaa Frugt.
Knap har den bruset ud, saa bygge Skarer
Af Mennesker paa den, vel trives Sæden,
Den vorder mere kiærnesuld og rig,
Med Blomster og med Buske frandses Svælget,
Dg Alting aander i et Glædesliv.

Maria.

Det vil jeg gierne troe.

Mikel.

Den største Smaating

Er ofte Marsag til en stor Bedrift.
Vel føder ofte Bierget kun en Muus,
Dog tro J mig: Muus føder ogsaa Bierge.
Saa lad det altsaa ei forundre jer,

J Fald den dumme Løgners plumpe Vift
 Har Angelo lagt ud med eders Mand!
 Det ene Ord jo giver let det andet.
 Ei Elskov blot, selv Hestighed og Brede
 Gaae blinde med en Dug for Dinene.

Maria.

J taler meget blidt og klogt, min Herre!

Mikel.

Nu, seer J, Buonaroti sendte mig
 (Jeg er hans Ven), at sige eder dette;
 Og til Beviis paa, at han ærer Anton,
 Gier han ham denne Ring, og beder ham

Han tager Signetringen af sin Finger og giver hende.

At bære Ringen, som et Benskabstegn.
 Personlig sees de sikkert snart igien;
 Saa skal Antonio mere klart erfare,
 Om Buonaroti har ham kjær af Hjertet,
 Og om han virker Noget til hans Held.

Han gaaer.

Antonio,

som er kommen ud i Døren, og har holdt sig tilbage under Mikel
 Angelos sidste Ord, iler ud imod Maria, da han seer hende ene.
 Maria! bedste Barn! hvad har han sagt?

Maria.

Den Fremmede?

Antonio.

Han, Mikel Angelo.

Maria.

Antonio! hvad siger du? Umuligt!
 Det var ham selv?

Antonio.

Ja! ja! ham selv, ham selv.

Der gives kun een Slig i hele Verden.

Maria henrykt.

O, sieldne Lykke! Glæd dig, min Antonio!
Han legte med vort Barn, han talte til mig
Med venlig Godhed. Denne skionne Ring
Gav han til dig; han skatter, elsker dig,
Den Edle, han vil sørge for vor Lykke.

Antonio.

Maria! er det muligt? Giulio

Romano havde Ret.

Maria.

Han elsker dig.

Antonio.

Og denne Ring? — O, Himmel! Kom, Maria!
Han har kun boiet mig i Støvet, for
At have mig desmere saligt atter.
O, Gud! kan, kan jeg troe det? kan jeg troe det?
O, følg mig! jeg vil takke ham, vil græde,
Omsavne vil jeg ham, og være salig.

Maria.

Nu har han Ret, den store Buonaroti,
Nu blomstrer os et paradisiisk Liv.

De gaae.

Battista

kommer frem, seer efter dem, og siger:

Jeg Paradiset giøre vil fuldkomment:
Til Paradiset, veed I, hører Slangen.

Han gaaer.

Fjerde Handling.

Stor Billedsal i Parma.

Ottavio. Battista med Regnskabsbøger.

Ottavio.

Jeg er tilfreds, Alting er i sin Orden.

Battista.

Jeg fik et Brev nu nylig fra min Søn;
Han skriver mig fra Florens, og han kommer
Maaskee i Aften alt til Parma.

Ottavio.

Godt!

Den Hemmelighed, som jeg har betroet dig,
Om Nicolo, den maa du tie med.

Battista.

Jeg kan, ved Gud! ei nok forundre mig:
En Røver fra de Apenninske Bierge,
Som vover sig i naadig Herres Brød,
For ubemærkt at speide Leiligheden!

Ottavio.

Jeg veed det, det er ikke første Gang;
De Bovehalse drive deres Spil
I Skoven mellem Reggio og Parma,

Og overalt, hvor der er Haab om Rov.
 Dog vær du rolig! Han er alt i Fælden;
 De Andre løkke vi der ogsaa snart.

Battista.

Gud! hvilke flette Folk der er i Verden.

Ottavio.

Skaan mig for kiedsomme Betragtninger,
 Og tal om, hvad der er mig mere vigtigt:
 Troer du, Antonio kommer end i Dag?

Battista.

Han er paa Veien alt, vi see ham snart.

Ottavio.

O, min Maria! var du ogsaa med!

Battista.

Hun kommer sikkert, Eccellenza! hvor
 Man Hører strøer, der flyver Duen ind.

Mig synes kun betænkeligt i Sagen —
 Hvis naadig Herre mig tillader at —

Ottavio.

Hvad mener du?

Battista.

Nu, eders Naade staaer

Paa Springet lige til at gifte sig;

Den skionne Coelestina kan jo ventes

Gra Florens med sin Fader Ricordano

Hvert Dieblif. Hvis nu —

Ottavio.

Vær du ei bange!

Den skionne Coelestina er saa himmelsk,

Som hendes Navn. Endskiøndt jeg nu som Christen

Maa ære, elste høit det Himmelske,

Saa er jeg dog et Menneske; som sli
 Maa mig det Jordiske jo ogsaa glæde.
 Hun straal'er — men saa kold som Vintersolen;
 Hun er mig altfor hoi, for viis, alvorlig.
 Jeg tvivler om, hun ægter mig. Det skeer —
 I Fald det skeer — af Eftergivenhed
 Mod hendes Fader kun, som ønsker det;
 Bist ei af Kiærlighed til mig.

Battista.

Oh nu!

Det giver sig med Tiden, naadig Herre!

Ottavio.

Kan være, og kan ogsaa ikke være.
 Jeg tigger ingen Elskov; dog behager
 Mig hendes Deilighed og hendes Rigdom.
 Der lever ingen ugift Aldersmand
 I Florens, som ei holdt det for et Held
 At faae den skionne Piges Haand. Jeg ønsker
 Mig sli en Kone; det vil smigre mig
 At eie, hvad saa mange Andre ønske.
 Men ogsaa Hjertets Omhed har sit Krav;
 Der maa den høie Coelestina staae
 Tilbage for den yndige Maria.

Battista.

Men, Eccellenz! — to Koner i et Huus!
 Hvorledes vil det gaae?

Ottavio.

Godt. Coelestina

Er sværmerisk og ung, mistænker ei;
 Maria er beskeden, blid og stille.
 Hvad mig for Hov'det staaer, det er kun det,

At her Antonio skal male Loftet.
 Min Brud forstaaer sig meget vel paa Kunsten;
 Hun maler selv. Jeg veed kun lidt deraf.
 Jeg arved alle disse Sager efter
 Min Onkel. Nu, det forekommer mig
 Ret smukt, som anden Pragt; ei meer, ei mindre.
 Hvis nu Antonio maler Loftet slet,
 Saa staaer jeg i en Maade. Han er dog
 Jo kun en ubekiendt og fattig Maler.
 Det ærgrer mig; jeg vilde gierne, seer du!
 I hendes Dine gielde for en Kiender.

Battista.

Ja, det er rigtig nok det Allerværste;
 Thi jammerlig er Karlen, naadig Herre!
 Det kan I troe mig paa mit Ord.

Ottavio.

Og hvad
 Forstaaer da du deraf? Du hader ham.
 Ei stille!

Battista,

Nu, vi faaer at see. Men kommer
 Han ikke der igiennem Haven alt?

Ottavio.

I Sandhed?

Battista.

Ja, med Billedet paa Ryggen.
 Han seer paa Blomsterne, han lugter til dem —
 Ja, pluf dem, om du tør!

Ottavio.

Det maa han gierne.
 Jeg træde vil tilside nu. Paladset

Med fine Sale, Meubler, Tienere
 Maa imponere ham; paa slige Følf
 Virker den prægtige, den ydre Glands
 Meer, end man skulde troe. Saa kommer jeg.
 Jeg maa endnu forklare mig i Dag.

Battista.

Var det ei bedre ved en Leilighed —

Ottavio.

Jeg stæler ei, hvad jeg kan ikke fiøbe.

Han gaaer.

Battista alene.

Du stæler ei? Saa vil jeg stæle for dig.
 Thi hevne maa jeg mig, og hevne blodigt,
 Saa sandt jeg er en ægte Calabreser.
 Skiondt truet blot, har dog alt Pidskeslaget
 Af Mikel Angelo med røde Strimer
 Paa Ryggen frisket op mit Had til Brand;
 Og før sig køler ei mit hede Blod,
 Før den Forræders flyder.

Han grubler et Dieblif.

Nicolo

Er Røver? Godt! han lette skal min Byrde.
 En Røver maa jo godt forstaae at — tøs!
 Jeg er ei Versemager, vil ei rime.

Han gaaer.

Antonio

kommer med sit Billeb paa Ryggen; han sætter det fra sig,
 og synker ned paa en Stol.

Her er jeg endelig. Hvor jeg er træf!
 Det er saa hedt, Veien saa lang, og Solen

Saa brændende. — Her er det friskt og lustigt.

De Store have det dog godt, kan boe

I disse kule, høie Steenpaladser.

Som store Klippehuler udelukke

De Middagssolens Straaler. Frit sig løfter

Den stolte Hvælving, brede Villor skygge,

I Vestibulen risle kolde Vandspring,

Og svale Lust og Muur. Du gode Gud,

Hvem ogsaa kunde boe saaledes! — Nu,

Maaſkee det hændes dog. — Hvor mageligt

Man stiger op ad brede Marmortrapper!

Antike Buster staaer i Nicherne,

Og see paa Een, saa fornemt og saa roligt.

Han seer sig om.

Her er en Sal; den maa vist være herlig.

Han springer op.

Ha — hvad! hvad seer jeg? fuld af Malerier?

Ak, det er Billedsalen! Hellige Jomfru!

Jeg midt i Templet staaer, og veed det ei!

Han folder sine Hænder.

Her hænge da Italiens Mesters

Udødelige Bærker, og skal hænge

Som skionne Skioldemærker over Graven

Af døde Helte, Tegn paa deres Daad.

Almægtige Gud! hvad skal jeg først betragte?

Landſkaber, vilde Dyr, Madonner, Helte!

Mit Die sværmer som en salig Bi

Paa hundred skionne Blomster. Ak! jeg skuer

Før lutter Skuen Intet, føler kun,

Min Kunst! din hellige Nærværelse

Almægtigt virke paa mig. Jeg maa græde,

Maa knæle ned i mine Aners Tempel.

Han knæler, derpaa staaer han op, og betragter Billedeerne med
naiv Glæde.

See der! der hænger strax et deiligt Stykke.

Dog nei — det er ei deiligt. Alting fan

Ei heller have lige Værd. — Hvad seer jeg?

Nei, det er alt for nydeligt! Nu har

Jeg aldrig Mage seet: En gammel Kone

Staaer der og skurer Kiedlen i sit Kiøkken,

Hist sover hendes Kat, den blonde Dreng

Udblæser Sæbebobler af en Pibe. —

Det er endnu mig aldrig faldet ind,

At slige Sager ogsaa kunde males.

Ja, man maa see det i den hule Haand;

Hvor herligt Solen fra de grønne Løv

I Bindvet skinner ind i Messingkiedlen! —

Hvem har dog malet det? Mon ikke Navnet

Staaer under det?

Læser.

„Flamlænder, Ubefiendt.“

Flamlænder? hvad mon det er for en Landsmand?

Mon Flamlænder ligger mange Mil fra Mailand?

Deroppe hænge store Stykker: Borde

Med Blomster, Glas med Viin, og skrællede

Citroner, Hunde, nydelige Fugle.

Det er dog alt for smukt. — Ha! ha! ha! ha!

Der tæller fire Gierrige Ducater.

„Messys.“ Det Ravn har jeg end aldrig hørt. —

Men seer jeg ret? Det er jo Christi Fødsel.

Ha ha! det kiender jeg ret godt; det har

Mester Mantegna her af Staden gjort.

Hvor herlig gaaer Huulveien ned derhenne,
 Hvor skiont de hellige tre Konger staae
 For Barnet og den ædle Himmeldronning! —
 Der er et andet Stykke, dette liigt;
 Dog lidt pudseerligt, ret godhiertigt. Af,
 See, Øren støder ud igiennem Krybben
 Madonna med sit Hoved, seer sig om.
 Mildt griner Moren; det er ærligt meent.
 Den Lille griber i den gyldne Kæsse,
 Vil have Legetoi. „Alberto Duro.“
 Ha ha! det er en Tydsker, veed jeg. Paa
 Den anden Side Alperne, seer man,
 Er ogsaa Mennesker, selv Kunstnere. —
 Men, Himmel! hvilket herligt Billed der!
 En ung Fyrstinde, sandselig og deilig;
 Hvor brænder Diet, leer den lille Mund!
 Den røde Floiels Hat, den klæder godt,
 De vide Ormer. Staaer ei Ravnet under?
 Af „Lionard da Vinci“. Det troer jeg!
 Er det et Under? Ha, det er at male!
 Der er endnu en Konge, næsten malt
 I samme Stiil; er han af Lionardo?
 Af „Holbein“. Manden er mig ubekiendt,
 En herlig Kunstner, Lionardo liig! —
 Her er et sjeldent Bærk af Perugino,
 Skiondt Tønen lidt vel grøn, og Symmetrien
 Lidt stiv; men hvilken Fromhed, Character!
 Man mærker, det var Rafael Santios Lærer. —
 Et herligt Bærk i Legemstørrelse,
 En ædel Olding. Ha, den hellige Job!
 Stort tænkt, og stort fuldendt. Nu, det er vist

Af Rafael. Af „Fra Bartolomeo“.

Af, Gud! den fromme Munk! — Det gjør ei let
Dig mange andre fromme Munke efter.

Hvo faaer vel Tid at see det Alt igiennem?
Hvad stiuuler dette grønne Silkeforhæng?
Ha, det er uden Tvivl det Allerbedste!
Det maa jeg see endnu, før Herren kommer.

Han slaaer Forhænget tilside, og opbager Rafaels hellige Cæcilia
Den hellige Cæcilia! — Ja, ja!
Der staaer hun med sit Orgel i sin Haand.
Udspreedt og brudt for hendes Fodder ligger
Berdslige Giger; o, men Orglet selv
Maa synke taust med Haanden, da fra Himlen
Hun hører Englechoret, løfter Diet.
Ha, hvo har malet det? Det er ei Malning,
Nei, det er Digtning! Her sees ikke blot
Den store Maler, men den store Tænker.
O, det bevæger dybt mig i mit Hierte!
Her er den høie, hellige Poesie
I Farver klædt.

Begeistret.

Det vilde ogsaa jeg,
Det stræbte jeg i mine bedste Timer.

Ottavio træder fornem ind i Salen.

Antonio

spørger ham i Møde, uden at hilse, ganske fordybt i Maleriet:
Hvo har gjort dette Billed?

Ottavio

studser, men fatter sig, og siger kold:

Rafael.

Antonio

flaaer sig henrykt for Brystet.

Ha, jeg er ogsaa Maler!

Ottavio.

Kiære Ven!

Det vidste jeg for nogle Uger siden;

J maa alt have vidst det flere Aar.

Antonio.

Nei, nu først veed jeg det.

Ottavio affides.

Indbildske Taabe!

Battista havde Ret.

Goit.

Min kiære Mester

Jer Selvtillid, jert Mod forføier mig.

Det gaaer jer modsat andre Kunstnere,

Som stod forstenede for dette Billed,

Og sølte dybt, at de var — Ingenting.

Antonio,

stedse med Diet paa Billedet.

Ja, det begriber jeg. Hvis Fattigdommen

For denne Fylde føler ei sin Afmagt,

Saa føler den det aldrig.

Ottavio sagte.

Dette Bæsen

Er reent forvandlet, troer jeg.

Goit.

Derimod

J lader til at føle eders Styrke.

Antonio.

Ja, Herre! ja! her jeg forstaaer mig selv,
 Her foler jeg, at ogsaa jeg er Kunstner.
 Her stuer jeg mit Hiertes bedste Stræben
 Og Billedet dybt i mit Jnderste
 Saaledes udtrykt, som jeg aned det
 I Livets lykkeligste Dieblifke,
 Og som det fielden lyktes mig at danne.
 Mit Sind er blomstrende, som Rafaels;
 Min Aand er ei saa stor, og ei saa mægtig.
 Min Pensel er maaskee meer smidig øvet;
 Hans Hierte fatter meer, er mere stærk.
 Jeg smiler stedse, Rafael er alvorlig;
 Jeg er henrevet, Rafael river hen.
 Gud, hvilket Bærf! her seer jeg, hvad jeg kan,
 Her er min Maalestof. Det hæver mig;
 Thi, o! jeg foler mig i Himlens Nærhed,
 Men som et Menneſke er Englen nær.
 Og medens høit af Salighed mit Hierte
 Begeistret svulmer, bøier sig mit Hoved
 Erbødigt for den aldrig naaede Storhed.

Ottavio.

J har vel bragt jert eget Arbeid med?

Antonio fatter sig.

Der staaer det hist i Krogen, naadigt Herre!

Ottavio.

Saa hent mig det. — Ret smukt, ret brødt i Sandhed!
 Den skionne Kone sidder, som hun leved.
 Oprigtigt talt, hvad jeg kun ikke lider,
 Er Klædedragten. Hvorfor har J ei

Malt hende saadan, som hun gaaer i Livet?
 Bed Gud! Maria kan man ei forskjønne.

Antonio.

Jeg tænkte her at male en Madonna.

Ottavio.

Og er Maria da ei eders Donna?

Antonio.

Tilgiv, min Herre! jeg forstaaer jer ei.

Ottavio.

Jeg veed det nok; I Kunstnere, I leve
 Meer i Iudbildningen, end her i Verden.

I elste Lustyphantomer, skjønne Dromme
 Meer, end hvad virkelig omringer jer.

Nu, jeg kan Intet have derimod,

Enhver maa følge sin Tilbøilighed.

Jeg er ei Kunstner, ei Poet, jeg tager

Til Takke med det Virkelige. Altsaa

Kan vi to leve ret fortræffligt sammen;

Vi overstrider ei hinandens Grændser,

I elsker Idealet — jeg Personen.

Antonio.

Tilgiv mig! jeg forstaaer endnu ei rigtigt —

Hvad mener eders Raade?

Ottavio.

Kære Anton!

Saa lad os tale aabenhjertigt sammen:

I er en trofast Mand, forstaaer jer ei

Paa det, vi Hoffolk pleie kalde Giinhed.

Nu, Anton! see: I er en fattig Mand,

Det gjør mig ondt for jer, I slides op,

I maler smukt, og bliver ubekiendt.

Hvad kan det hielpe jer, at eders Lys
 Staaer under Skieppen? Nu velan! jeg gjør
 Jer lykkelig. Mit giestfri, store Huus
 Staaer daglig aabent for en Mængde Giest.er.
 Her skal I male uden Næringsforger.

Antonio.

Er det i Sandhed ingen Drøm, min Herre?
 Begynder Lykken virkelig at smile?
 Af, fra min første Ungdom svæved den
 Med Spot mig som en Lygtemand for Diet.
 Naar jeg greb efter den, da var den borte,
 Og pludselig jeg stod som før i Mørke.

Ottavio.

Jeg gjør jer lykkelig, ved alle Helgen!
 Det var en Grumhed, ei at ville gjøre
 Sin Næste lykkelig, naar man formaaer det.

Antonio.

I tænker meget dydigt.

Ottavio.

I, som jeg.

Antonio.

Jeg har vist stedse følt det dybt.

Ottavio.

Ei sandt:

I gjorde ogsaa mig ret lykkelig,
 Hvis I formaaede det?

Antonio.

Ja, det forstaaer sig!

Men, naadig Herre! I er Lykkens Barn;
 Hvad har en fattig Mand, som I kan ønske?

Ottavio.

O, fiære Anton! det er Alt ei Guld,
Som glimrer; jeg er ikke lyffelig.

Antonio ved sig.

Den arme Mand, det gjør mig ondt.

Goit.

Umuligt,

Min unge naadig Herre? Har I ei
Alt, hvad et Moders Barn kan ønske sig?

Ottavio.

Alt har jeg, kun det Bedste blev mig negtet.

Antonio.

Det Bedste? Ei! det, troer jeg, kan Enhver
Dog have, naar han vil.

Ottavio.

Hvad kalder I

Det Bedste, Anton?

Antonio.

Tillid til sin Gud,

Et trofast Hierte, god Samvittighed.

Ottavio studser.

Ja saa! Der har I Ret! Det er det Bedste —

For Evigheden. Men da Mennesket

Dog lever med i Tiden, er dog ogsaa

Et Bedste der nødvendigt til hans Held.

Antonio.

Vel sandt!

Ottavio.

Vi kalder Aabenbaringen

Af alt Guddommeligt paa denne Jord

Jo Kiærlighed; om nu den i det Store

Sig viser, som Genie, som fielden Kunst;
 Hvad heller meer indskrænket, sammentrængt,
 Til en elskværdig Gienstand, af alt Enkelt
 Det Skønneste: til en huldsalig Qvinde!

Antonio.

Og hvilken Kunstner leved end paa Jorden,
 Som i sit Hierte trofast ei forbandt
 De tvende Kiærligheder?

Ottavio.

Nu, Fru Musa

Er Herskerinde dog i Kunstnerhiertet.

Antonio.

Naturlig, thi den Elskte er jo Musa.

Ottavio.

Og denne Musa vexler maanedlig.
 Af Muser gives der, kun sparsomt regnet,
 Ni himmelskionne, søde Glutter, veed I.

Antonio.

Hver Musa deler ud sin egen Kunst,
 Og hver en Kunstner har sin egen Musa.

Ottavio.

Den store Rafael, for hvem I der
 Har boiet eders Hoved, havde fleer.

Antonio roer.

Den arme Rafael! thi han havde ingen.

Ottavio.

Rafael ingen Musa?

Antonio.

Jo, i Himlen,

I sine Anelser, sin Længsel, hvad
 Han kaldte selv sin himmelske Idee.

Nu har han fundet hende. Nu behøver
 Hans Aand ei, som en smægtende Cæcilia,
 Eit ædle Blik til Himlens Blaa at hæve
 Om kiærlig, salig Tilfredsstillelse.

Nu er hun hans, han favner, kysser hende.

Her søgte du forgieves, arme Rafael!

Og derfor styrted sig din tørstige Siæl

I Sandsers Hav, og drak Bedøvelse.

Ottavio.

Er I da lyffelig?

Antonio.

Bed Gud, det er jeg.

Du arme Rafael! hvad hialp det dig,

At du var skion og blomstrende? Hvad hialp

Dig dine mægtige Benner, Paven, Rom?

Hvad hialp den sandselige Fornarina

Og Cardinalens stygge Broderdatter?

Du fandt dog ei det største Held paa Jorden:

En yndig, kiærlig, trofast Egtemage,

Du fandt dog ingen elskelig Maria.

Hvad var dit Held? O, hvor jeg soles mig

Langt meer lyffsalig i min lille Hytte!

Ottavio.

Og er det da saa vist, at virkelig

Maria elsker eder?

Antonio.

Ja, min Herre!

Saa vist, som at jeg lever.

Ottavio.

Godt! — jeg mener

For jer; ei godt for mig. Gud være med jer!
Jeg agter ei at hindre eders Lykke.

Antonio studser.

Ottavio.

Jeg troede, at I elskte kun jer Musa,
At eders Kone, som en Gvas Datter,
Kun elskede sig selv, og næst sig selv,
Hvad smigred Sandsen og Forsængligheden.
See, derfor bød jeg eder komme her.
Min Tanke var, at virke fælles Held.
Nu seer jeg vel, det gaaer ei an. I sværmer,
Og eders Kone ligesaa. Det være
Nu Virkelighed eller Sværmeri,
Alt, som gjør lykkelig, er virkeligt.
Og dermed Gud befale, Anton! Her
Kan I ei blive, vil det neppe selv,
Da I har dette hørt. Men frygt kun ei!
Jeg skal ei snige mig, som Ræven, ind
Bed Nattetid i eders Dueslag.
Om ogsaa jeg en Elsker er af Duer,
Nu, jeg behøver ei at stjæle dem,
At røve dem; jeg kjober mig dem heller
Paa Torvet aabenlyst, ved høilys Dag.
Lev vel, min Ven! hils eders smukke Mager!
Bed Gud, jeg meente det os Alle ærligt.
Har Gen i denne Sag Grund til at klage,
Saa troer jeg, det er mig, den Eneste
Der gaaer fra Gildet uden Hjertestyrkning.
Farvel! Jeg kjober eder oftere
Et Billed af imellem. Bliv i Salen

Og see jer om, saalænge som I vil!
Battista strax skal bringe, hvad jeg skylder.

Han gaaer.

Antonio alene.

Saaledes var det meent! Det var hans Varme
For Kunst, hans Kiærlighed og Agtelse
For Kunstneren, hans Understøttelse! —
Jeg Daare! har ei der en Lygtemand
Mig atter gieffet, loffet? O, men jeg
Er hevnet; thi han gif bestæmmet bort.

Bestæmmet? Hevnet jeg? Ha, staaer jeg ikke
Som et ensfoldigt Lam, og taaler rolig
Fornærmelsen?

Heflig.

Jeg æsker ham til Tvekamp!

Jeg taaler ei en sliq Forsmædelse.
Er han en Adelsmand, et Adelskiød,
Tilfældig saadan avlet; nu, jeg er
En Adelsaand, en Udvalgt, jeg vil leve
I Tidens Bog, naar han er Støv og glemt!

Men jeg forstaaer jo ei at føre Sværdet.
Nu, saa maa Ruglen være Voldgiftsmand! —
En Morder? — nei, saa heller en Fornærmet!
Og falder jeg — Maria! min Giovanni!
Og du, høitelsste Kunst!

Roligere.

O, latterlig

Er denne Harme. Krigere maae kæmpe;
For dem er Trods, Foragt for Død nødvendig.

De gjør ei Andet, det er deres Vre.
 En Kunstner virker aandeligt; saa horer
 Han og til Geistlighedens fromme Stand.
 Gud lagde ikke Spydet i hans Haand.
 Den lette Tryllestav, som maner Aander,
 Kan skabe Liv, men ei tilintetgiore.
 Ja, jeg vil taale Haanen, som det Godes
 Forbilled her i Verden taalte den.
 Thi hvo som her paa denne dunkle Jord
 Vil virke for det Hoieste, det Bedste,
 Maa, som en Martyr, taale Spot i Noden
 Hans sande Liv begynder efter Døden.

Nu see mig om, betragte disse Bærker?
 Hvor kan jeg det? Hvad jeg har maattet udstaae
 I denne Dag! Haab, Spot, Fortvivlelse,
 Den største Glæde, Hede, Vandring, Byrde,
 Foragt! O, jeg er træt, mit Die sløvt;
 Jeg kan ei nyde denne Herlighed.
 Den Herlighed, hvorefter jeg har længtes
 Saalænge, som nu er mig ganske nær,
 Kan ei husvæle mig; thi Træthed trykker
 Mig blytung mine Lemmer. Jeg vil hvile
 Kun her en liden Stund, for at faae Kraft
 Til end i Nat at vandre til mit Hiem.

Han sætter sig paa en Stol i Krogen, og slumrer ind.

Ricordano kommer med sin Datter Coelestina; hun har en
 Laurbærkrands i Haanden.

Ricordano.

Her er vi da, mit Barn!

Coelestina.

Men kun som Giester;

Ei sandt, min Fader?

Ricordano.

Slemme Coelestina!

Fordi du vil det.

Coelestina.

Og du vil det med.

Ricordano.

Jeg vil din Lykke; ja, ved Gud! det vil jeg.

Du troer at finde den ei hos Ottavio?

Belan! jeg giver mine Planer op.

Den unge Daare takke maa sin Lætsind

Derfor. Dog troer jeg fast endnu: hans Hierte

Er godt.

Coelestina.

Hans Hierte? Altsaa har han et?

Ricordano.

J Piger vil, at Alt skal være Hierte.

Coelestina.

Saa taler den, som eier selv det største?

Ricordano.

Du Emigrerske!

Coelestina.

Ottavio har intet,

Min Fader! intet. Han er ikke ond,

Men kold, selvfiærlig, tom, og uden Sæder.

Han elsker ikke mig, jeg ikke ham;

Dog kan min Fader ønske —

Ricordano.

Lad saa være!

Jeg vil forglemme Løftet, som jeg gav
 Min Ven Lorenzo paa hans Sotteseng:
 Ved Giftermaal imellem Søn og Datter
 Fuldkommen at forene vore Huse.
 Jeg overlede mig; Gud mig forlade!

Goelestina.

O, det vil glæde Gud, min Fader! at
 Du ikke gjør dit Barn ulykkeligt.

Ricordano.

Bed Gud — naar jeg betænker det, ja, Pige!
 Det var en Synd, slig Rosenknop, som du
 (Jeg kan det sige uden Selvroes; vel
 Er jeg din Fader, men din Aand, din Skionhed
 Har Gud dig givet, ikke jeg) — at tvinge
 Slig Rosenknop ned i en stenet Grund
 I Diebliffet, da hver ædel Gartner
 I Paradiset, som omfrandses Florens,
 Sig ønsker i Besiddelse deraf.

Goelestina.

Min Fader! hvis jeg er en lille Blomst —
 Vel! jeg vil blomstre i din Eggestygge,
 Og jeg vil slynge fast mig til din Stamme.

Ricordano.

Barn! føler ei dit Hierte Kiærlighed?

Goelestina.

Til Gud, til dig, til alt det Gode, Skionne.

Ricordano.

Til ingen Yngling?

Goelestina rødmennde.

Nei.

Ricordano

trykker hende til sit Bryst.

Du søde Ukyld!

End ikke? Nu, det kommer, Pige! tro mig!

Den lille Amor hevner sig. Om og

Han lader til at taale nu din Haan —

Ha, naar du allermindst det venter, staaer

Han brat forvandlet til en Silvio,

Og gjør dig til en smægtende Dorinda.

Goelestina

klapper ham paa kinden.

Den Lid, den Sorg, min Fader!

Ricordano.

Lille Musa!

Saa maa jeg vel dig kalde. Kold som Is

Jorsmaaer du alle Ungersvendes Elskov,

Og lever kun i Kunsten og Naturen.

For hvem er denne Laurbærfrands bestemt?

Goelestina.

Hvad veed jeg det, min Fader? Som vi gif

Igiennem Slottets Have, boied sig

En Green af Hæffen, holdt mig fast ved Loffen.

Til Straf har jeg den revet fra sin Stamme,

Og i min Haand blev strax en Krands deraf.

Ricordano.

Bist for at frone ham, din Rafael!

Der hænger Billedet.

Goelestina.

O, skionne Sal!

Ricordano.

Det Musers Tempel maa du nu forlade.

Goelestina.

Å! ja!

Ricordano.

Det kunde være dit.

Goelestina bedende.

Min Fader!

Har du ei lyst at kjøbe denne Samling?

Ricordano.

Mit gode Barn! veed du, hvad den er værd?

Goelestina.

Nei, den er uskatteelig. Men Ottavio
 Vil være noisom; Guldet elsker han
 Langt meer end Billeder. Meer, end din Datter
 Du holder værd, vil han ei fordre, Fader!
 Seer du? saa vinder du endnu ved Byttet:
 Han faaer lidt Guld, og du — du har dit Barn.

Ricordano.

Sødtfyngende, fortryllende Sirene! —
 Bliv her, og glæd dig mellem dine Tavler.
 Jeg vil gaae ind og tale med Ottavio.
 Jeg siger ham min Mening, din Beslutning;
 Han faaer at finde sig deri.

Goelestina.

O, Fader!

Det gjør han vist; han er en artig Hofmand.
 Tro mig, det Offer koster ham ei meget!

Ricordano.

Om du ei ægter ham, saa bliver du
 Jo derfor dog hans Søster, hans Veninde.

Goelestina.

Forstaaer sig, og som søsterlig Veninde
Til, som i Dag, jeg ofte komme her,
Gør at besøge ham — og Billedsalen.

Ricordano.

Ha, du er slem!

Goelestina.

Jeg kommer strax bagefter.

Ricordano.

Besøget gjør dig sagtens lidt forlegen,
Nu da du dog har givet ham en Kurv.

Goelestina.

Åh, Gud! det er jo kun en Spøg det Hele.
Jeg maa dog fylde Kurven ham med Blomster.

Ricordano.

Ha, Pige! sky, men skadelystne Skabning!

Han gaaer.

Goelestina alene.

Nu er jeg mellem mine Billeder.
Jær, skønne Kunstens Bærker! skulde jeg
Nu reent forlade? Nei, min Fader maa
Besidde dem, de skal ei hænge her
Til Pragt for følesløs Uvidenhed,
Ukiendt og uden Fryd for skønne Siæle.
O, min Cecilia! for dine Fodder
Nedlægger jeg min Laurbærfrands.

J det hun vil nedlægge den, standser hun.

Hvad seer jeg?

Et Maleri! et nylig malet Billed
Staaer støttet op til Væggen! Er det muligt?

Ottavio kober Billeder? Nu, det
Maa være godt!

Hun vender det om.

Hvad seer jeg? drømmer jeg?

Det Billed har Antonio Allegri,
Den store, ubekjendte Maler gjort,
Af hvem jeg alt har copieert saa meget;
Om hvem os Mikel Angelo og Giulio
Saa meget har i Dag fortalt paa Veien,
Hvor vi hverandre mødte. Buonaroti
Har givet ham sin herlige Signetring,
Vil tale kraftigt for ham hos sin Hertug.

Hun betragter Billedet.

Af, Gud! hvor det er herligt, levende.
Guds Moder, hvilket vennosaligt Ansigt,
Høi Skionhed, jordist Idmyghed forenet!
Og Frelseren i barnlig Majestæt!
Giovanni — nei, den Unge kunde jeg
Paa Skjødets tage, kysse tusind Gange!
Du søde Dreng! Nei, han er alt for deilig.
O, han er uden al Tvivl malet efter
Naturen; saadant kan man ei opfinde.
O, hulde Billed, fuldt af Følelse!

Hun staaer fordybt i Betragtning, derpaa siger hun:

Det Billed maa jeg krandse! Nu forstaaer
Jeg først, hvi Grenen boied sig, og holdt mig
Tilbage. O, det var en Aelse
Om hvad jeg skulde see. Af, kunde jeg
Saaledes krandse Kunstneren; forstaaer sig,
Saa at det Ingen mærked, selv ei han. —
Nu, jeg vil her ham krandse i hans Billed.

I det hun vil hænge Krandsen paa Billedet, bliver hun Antonio vaer.

Jesu Maria! der er jo en Mand!

Hun farer tilbage, men fatter sig strax igjen.

Han sover dybt. Hvem kan den Mand vel være?

Hvorledes kom han her i Billedsalen?

Hun nærmer sig forsigtig.

Han er ei Ridder, heller ingen Borger;

En Tiener endnu mindre. Ringe klædt,

Lidt skiodesløst og fattigt, men dog smukt.

Et deiligt Hoved! blegt! hvor ædle Træk!

En hvælvet Pande! — Himmel, seer jeg ret?

Han har jo Buonarotis store Ring

Der paa sin Finger? — Alle gode Helgen!

Det er Antonio Allegri selv;

Han har et Billed bragt Ottavio,

Er, træt af Beien, slumret ind paa Stolen.

Hun betragter ham med den største Deeltagelse, og da hun seer,
at han sover, knæler hun for ham, for bedre at see ham i
Ansigtet.

Åh, Gud! hvor han seer from og ædel ud.

Han lader til i denne Verden alt

At have lidt stor Hierteforg og Modgang.

Dog kan han ikke være gammel end. —

Du store Mand!

Hun staaer op, og siger derpaa frygtssom:

Hvis ham jeg turde frandse!

Dog, Himmel! nei! hvis han slog Diet op?

Om Nogen kom? Nei, nei! her vil jeg hænge

Min Krands paa Billedet; saa seer han dog,

Naar han er vaagnet, at man har ham kjær.

Hun hænger Krandsen paa Billedet, og træder tilbage.

Saaledes! — Nei! Åh, hvordan klæder det?

Betydningsløst! Med blotte Loffer sidder
 Den Levende, paa Tavlens døde Rand
 Redhænger skievt en Krands. — Nei, det maa voves!
 O, alle gode Helgen! staaer mig bi,
 At heldigt jeg mit Eventyr fuldender.

Hun sætter ham skælvende Krandsen paa Hovedet; derpaa viger
 hun tilbage.

Der er dens Plads; saaledes skal det være.
 Nu, Krands! nu er du paa dit rette Sted.
 Skönt slynger den sig i det brune Haar.
 Hvor herligt under den sig Panden hvælver!
 Saa er det ret. O, Gud skee Lov, det lykkes!
 Og nu lev vel! vi sees vel snart igjen.
 Han aander, rører sig? Paa Flugt! paa Flugt!

Hun iler bort.

Antonio

træder bestyrtet frem, opvaagnet af en Drøm.

Hvor er jeg nu? Ha, denne mørke Hule
 Er ei Elysium.

Besinder sig.

Åh, Gud! jeg var

Indslumret, jeg har drømt. Nei, meer end Drøm,
 En Forsmag paa den fjerne Salighed!
 Jeg stod i hine lyffelige Enge,
 Langt skjønnere, end Dante dem beskriver,
 I Musalunden, for det store Tempel
 Af hviden Marmor, Piller af Granit,
 Og fuldt af Bøger, Støtter, Malerier.
 Rundtom i Græsset var om mig forsamlet
 Oldtids og Nutids største Kunstnere:
 Der vandred Digtere med Malere,

Bygmestre, Billedhugg're, Spillemænd.
 Den store Phidias sad paa en Skulder
 Af Herculsstotten, som en lille Flue,
 Og hugged flittig fra sig med sin Meisel,
 Og vidste klart den hele Ræmpebygning
 At holde fast, harmonisk i sin Aand.
 Apelles dypped smilende sin Pensel
 I Morgenrøden, maaled Undersyn
 Paa Ekser, som blev baaret bort af Engle.
 Taus ved sit Orgel saae jeg Palestrina,
 Dets Sølvperiber gif igiennem Verden,
 De fire Hjørners Vinde blæste Tonen.
 Hos ham stod huldt Cæcilia og sang.
 Gubben Homer sad ved sin hellige Kilde,
 Han sang — og rundtom lytted Digterne.
 Mig leded ind i Kredsen ved sin Haand
 Den høie Rafael, skion som i Livet,
 Kun Sølvvingen flød ham ned fra Skuldren.
 Da traadte frem — jeg vil det aldrig glemme —
 Den hulde Musa, en livsalig Jomfru,
 Reen, som den unge Morgendug, udsprungen
 Og frisk og rødmende, som Morgenrosen.
 Hun satte mig med sin sneehvide Haand
 Den friske Laurbærfrands om Tæsen, sagde:
 „Jeg vier ind dig til Udødeligheden!“
 Da vaagned jeg. Bed Gud, det forekommer
 Mig end, som havde jeg en Krands om Tæsen.

Han griber til Hovedet, og faaer Krandsen i Haanden.

Gud! hvad er det? Hvad seer jeg? Er det muligt?
 Min Musa har i Sandhed kronet og

Indviet mig? Jeg har ei drømt! O, Himmel!
Skeer der endnu Mirakler her i Verden?

Battista kommer med Nicolo, som bærer en stor Pengepose.

Antonio.

Min Ven, Battista! hvo har været her?

Battista.

Hvad veed jeg det? Der har I eders Penge,
Som I af Greven faaer for Maleriet.
I Kobber maa I tage denne Sum;
Dermed betaler Bonden Adelsmanden,
Hvad han ham skylder. Det vil sagtens boie
Jer Ryg en Smule; men hvad skader det?
Thi er I end et Under i at male,
Saa glem dog ei, at eders Fader var
Lastdrager! Byrdens Tyngde paa jer Ryg
Vil smukt erindre jer om eders Stand.
Det er ret godt at have sliig en Bæffer;
Det er et Huusraad mod Indbildning, Hovmod!

Antonio.

Battista! giv mig Solv, i Fald I kan;
Om end ei Alt, saa meget blot, som jeg
I Dag, i Morgen bruger. Veien, veed I,
Er lang; jeg har alt eengang vandret den,
Er træet, og skal nu slæbe denne Last?
Viis mig den Godhed, Ven!

Battista.

Hvad Ven? jeg er

Jer Fiende, og vil blive det.

Antonio.

Hvorfor?

Battista.

Den Skiædsel og Beskæmmelse, som jeg
har lidt i Dag af Mikel Angelo,
Maa jeg kun takke eder for. Men hi!
Den ene Godhed er den anden værd.

Antonio.

Hvad kunde jeg for det?

Battista.

Nok! der er Penge.

Hvad I mig skylder, har jeg trukket fra.

Ru på jer bort, og vov ei østere

At sætte eders Fod i dette Huus!

Antonio.

I er fortørnet.

Battista.

I faaer Pengesummer,

Køstbare Ringe, Laurbærkrandse, seer jeg!

Ru, Dannemand! jeg maa dog ogsaa offere

Paa eders Alter.

Antonio.

Tving dog eders Brede!

Battista

bider sig i den sammenbukkede Begejstring.

Nei, jeg vil heller køle den.

Antonio.

Gjør, hvad

For Gud I vil forsvare. Jeg er rolig.

Jeg eier, hvad I synes at foragte:

En reen Samvittighed. Gjør I mig Ondt —

Den Evige vil det vende til mit Bedste.

Farvel! Jeg stilles fra jer uden Had.

Min Sæk, min Byrde nedslaaer ei mit Mod.

Han sætter sin Krands paa Hovedet, og tager Sækken paa Ryggen.

Du skal dit Brød fortære daglig i
Dit Ansigts Sved, har selv Gud Herren sagt.
Om ogsaa Lasten tynger ned min Ryg —
Mit Hoved hæves af de hellige Laurbær;
Jeg iler let afsted med freidigt Mod.

Han gaaer.

Battista efter en Pause.

Den Sæk er tung at bære, Nicolo!

Nicolo.

En dygtig Sum!

Battista.

Halvfjerdsindstyve Scudi!

Men hvad er det vel mod den skionne Ring,
Han har paa Fingren? Den er usfatteelig.

Pause.

Hvad er vel Kloffen nu?

Nicolo.

Vi har en Time,

Saavidt jeg troer, endnu til Ave Maria.

Battista

med Betydning.

Saa synker Solen, slukkes Farverne.

Han maa endnu i Aften til Correggio;

Dog, Skoven er jo kølig, skyggesfuld,

Der kan han svales. — Hvad jeg vilde sige:

Du bad mig, troer jeg, Nicolo! i Dag

Om at gaae lidt hen til din gamle Moder.

Vi havde alt for meget at tae Vare;

Men nu er Intet meer i Veien. Vel,
Saa gaa da! Men i Morgen Formiddag
Maa du dog være her igjen.

Nicolo.

Jeg takker.

J gjør en større Glæde mig, min Herre!
End J formoder.

Battista smilende.

O, siig ikke det!

Jeg veed ret vel, hvad det har at betyde,
Engang iblandt at see sin Slægt og Venner.

Nicolo.

Saa takker jeg mangfoldig.

Battista.

Jugen Aarsag!

Nicolo gaaer.

Han gaaer! — Fortræffligt! — Er du nu i Sandhed
En Røver, Morder, nu saa viis os det!

Han staaer et Dieblisk i Tanker, derpaa siger han:

Jeg har ei overtalt, ei tinget ham;
Tilladt ham at besøge kun sin Moder.
Tillade Sønnen at besøge Modren,
Det er en christelig, en ærlig Gierning.
Jeg har en reen Samvittighed. J Fald
Antonio nu falder — ha, saa er
Det Himlens egen Straf, og ei min Hevn.
Jeg vasker mine Hænder, er uskyldig.

Femte Handling.

Skov. I Baggrunden Silvestros Hytte. En lavstammet Geg staaer ved Hytten, og er indrettet til et lille Capel; midt i Stammen er et Skab, omvoret af Bark, hvori Magdalena-Billebet hænger. Smaa Steentrapper gaar op til Træet, hvis grønne Hvalving er klippet som et rundt Tempel. I Forgrunden staae Plataner; paa hoire Haand sprudler en Kilde gennem Stene ud af en Hoi, og slynger sig som Bæk igennem Skoven.

Valentino,

en gammel Røver, stor og stærk, sortbrun af Ansigt; Haarene har han i et grønt Net, derover en bred rund Hat. Med to Pistoler i Bæltet, Sværd ved Siden og Bøsse paa Rakken, sidder han grublende ved Kilden.

Hvor Alting dog forandrer sig med Tiden,
Med alle Ting vor Tænkemaade med!
For tredive Aar siden, naar jeg gif
I denne Skov med Had og Harm i Hiertet
Imod den stolte Verden — ja, da avled
Mig Skyggen af de mørke Skovens Grene
Mordtanker i mit Bryst. Saasnart jeg saae
En Stamme, som var huul, da stod den mig
Aun som et Baghold, som et Smuthul, for

Fra den at falde Vandreren i Ryggen.
 Mig gloede Blomsterne kun da i Diet,
 Som uforklammeth Ufrud, værd at knuse.
 Gik unge skionne Qvinder giennem Skoven,
 Da foer jeg som en Tiger efter Byttet,
 Og aldrig sølte jeg mig mere munter,
 End efter sliq begangen Heltedaad.
 Dybt i min Hule fraadsed jeg og drak
 Med mine raske Evende, drømte mig
 En anden Pluto, Jovis Broder, Drot
 For den forfærdelige Underverden.

Nu er det anderledes, nu med Aldren.
 Jeg gyser i den mørke Roverkule,
 Som om mig Kløften sagde: Snart skal du
 Henraadne her som Liig. Kom! end er Tid;
 Op! nyd det skionne Lys, mens det dig undes. —
 Jeg finder ingen Lyst meer i at myrde;
 Jeg dræber kun i Harm, af Rød, og som
 Saa mangen Fyrste maa: af Politik.
 „Den gamle Valentino!“ Dette Navn
 Gjør hver en Læbe bleg, som nævner det.
 I Amnestuen stilles Børneskrig
 Dermed, og selv i Retten bliver flux
 Den stolte Dommer stum, naar han det hører,
 Blier bleg, og taber Pennen i sin Angst.
 Jeg er langt mere frygtet her, end Satan.
 Ei heller har min Kraft mig end forladt;
 Desværre synes Mødet derimod
 At have taget Afsked. — Selsomt nok!

Han grubler.

Thi lad saa være, at jeg er en Morder,
 Jeg har dog derfor aldrig end hørt op
 At være Christen. Nei, det Gue lader
 Sig ganske godt forene med det Andet.
 Udsvævelser har jeg i dette Liv
 Begaaet ofte: stukket Folk ihjel,
 Bestaaet Røner, Piger, rovet Penge;
 Men det skal ingen Siæl mig sige paa,
 At nogen Dag gif hen, hvor ikke jeg
 Har i det mindste læst tre Paternostre.
 I Messen gif jeg altid ogsaa flittig,
 Og kiøbte mig Absolution, saavel
 For alt begangne, som for Fremtids Synder.

Paa denne Maade skulde man nu troe,
 At med Courer jeg farer op til Himmels,
 Naar Tiden kommer. Og dog sniger Frygten
 Sig mere langsom, end en Betturin,
 Ud Himmelveien op; og før jeg veed det,
 Fremtræder vel en opbragt Hevnens Engel
 Af Krattet, sigter paa mig med sin Bøsse,
 Befaler mig at give sig af Haabet
 Den Smule, som jeg har, — og styrter mig,
 Som Herren Lucifer, i Afgrundsvælget!

Silvestro træder ud af Hytten, knæler for Magdalenabilledet,
 og holder sin Aftenbøn.

Valentino.

Det er den gamle Eremit Silvestro,
 Et frygtsoomt Menneske, bleg, mager, svag;
 Dog straalers fuldt af Gld med Kraft hans Die.
 Jeg svulmer brunn og mandelig, som Høsten;

Men skuer jeg mig selv i Bækkens Speil,

Da er mit Die mat, og Blikket skælver.

Saa dødelig og usund er en Tvivl,

Saa fuld af Lægedom et saligt Haab.

Silvestro

gaaer ham i Møde.

Guds Fred!

Valentino.

Jeg takker jer, ærværdige Broder!

For denne Hilsen. Kiender I mig?

Silvestro.

Ja!

I er en Jæger.

Valentino.

Rigtig! en Skarpskytte.

Silvestro.

Saa er vi jo Skovbrødre begge To.

Valentino.

Og begge gamle.

Silvestro.

Begge trætte nu

Af denne Verden.

Valentino.

Ja, saa lader det.

Silvestro.

Saa hæve altsaa begge vi vort Die
Fra denne Jord op imod Evigheden.

Valentino.

Hvis det kun hielper noget!

Silvestro.

Kan I tvivle?

Valentino.

J er en hellig Gubbe; eder vil
Sanct Petrus lade ind, saasnart J banker —
Jeg derimod, en vild Krabat, en Jæger,
Som dræbte mangt uskyldigt Dyr i Skoven!

Silvestro.

Og var J selv en Røver: hvis med Anger
J vender jer paa Dodens Kors til Naaden,
Saa vil det lykkes eder.

Valentino.

Kiender J mig?

Silvestro.

Jeg kiender eder, Valentino!

Valentino.

Frygter

J ei?

Silvestro.

Jeg haaber meget meer, med Guds Hielp
At drive ogsaa Frygten ud af eder.

Valentino.

Saa kiender J mit Sinds Beskaffenhed?

Silvestro.

Gi Skovens Træer alene horte tidt
Jer Angers Klage; ogsaa jeg har hørt den.

Flere Røvere komme med Frands Battista.

Bruno.

Et skikkeligt Mands Barn med Reisepenge,
Og med en proppet Badsæk snørt paa Ryggen.
Tillad, Captain! at Fiærene vi plukke
Af denne Fugl, og at vi dreie Halsen
Saa om paa ham. Det er Battistas Søn,
Giestgiverens, den Rælstring, i Correggio.

En Anden.

Den Bonhas, som smaausfuker i vort Haandværk!

En Tredie.

Som tidt har negtet os en kolig Drif,
Et Rattely og alle Artigheder,
Naar did vi kom, som stakkels Haandværksvende!

Valentino opbragt.

En ussel Hykler, et elendigt Kræ,
En feig, misundelig, forbandet Riding!
Mod ham er selv en Røver engleghvid.
Mod Kraft kan dog Forsigtighed sig væbne;
Men Dglen kryber, stikker lumske ihjel.
Ha, naar jeg tænker paa den Riding, foger
Mig Galden, bløder mig det gamle Saar;
Ihi han er Skyld deri, at Nicostrato,
Min Broder og min Ven i Liv og Død,
Blev hugget ned med Koller; at man skar
Hans Legem grunt itu med Boddelsknive,
Fordi den Hund tilraadte Dyrigheden
At tvinge ham med Piinsler paa Torturen
Til feig Bekiendelse.

Geist forbittret.

Ha, tag hans Son,

Og slagt ham som et Offer for min Hevn!

Frands,

som Røverne ville fore bort, kaster sig for Valentinos Fodder,
og raaber:

Barmhiertighed!

Valentino trækker sin Dolk.

Ha, dø, du Dgleæt!

Silvestro

griber Magdalenabilledet med den ene, og Valentinos Arm
med den anden Haand.

Barmhiertighed! Hvad har den arme Yngling
Giort dig imod? O, tving dit vilde Hierte!
Hvis ei Naturen virker længer med
Sin Mildhed paa dit haarde Sind, velan,
Saa viis endnu dog, at du er en Christen!
Skaan ham, og vogt dig vel for at besudle
Din Helgens Billed med uskyldigt Blod!
See dette Dødninghoved — det er dit!
See denne store Bog — det er den Bibel,
Hvori det Bud staaer skrevet og forkyndt:
Du elske skal din Næste, som dig selv!
See denne fromme Qvinde! Den Heltinde
Rev kraftig sig fra Synden. Gjør det samme,
Stand's, red din Siæl, og vær et Menneſke!

Valentino

farer tilbage, da han seer Billedet, og siger med dæmpet Stemme:
Slip ham! Hun er os nær, den Hellige!
Gi hendes Billed, nei, hun selv, hun selv
Er kommen, har tilbageholdt min Haand.
Seer I den Hulde? Sancta Magdalena!
Seer! Talsmandinden for de vilde Synder!
Vor Helgen! Seer I hende?

Alle Røverne

tage uvilkaarligt Hatten af, da de see Billedet.

Ja, vi see!

Hvor hun er deilig! Af, som levende!

Ora pro nobis, Sancta Magdalena!

De forſe fig.

Valentino rolig til Grands.

Gaf hen i Fred! Tak denne Hellige
 For Livets Redning, og næst hende Manden,
 Hvis fromme Phantasie blev hende vaer,
 Og stille hende frem for Verdens Dine!

Silvestro.

Det Billed har Antonio Allegri,
 Den fattige Maler, gjort, din Faders Gienbo.

Grands gaaer.

Silvestro til Valentino.

Jeg takker dig.

Valentino afbrydende.

Vi sees igien i Morgen.

Silvestro gaaer ind i sin Hytte.

Nicolo kommer.

Herr Hovedsmand! vel, at jeg traf jer her!
 En Maler, kaldt Antonio Allegri,
 Nu kommer strax forbi. Paa Ryggen har han
 En dygtig Sæk, propfuld af Kobberpenge;
 Og hvad som bedre er, paa Fingeren
 En skøn Signetring.

Valentino.

Hvad? du feige Drog!

Den vakkre Kunstner agter du at plyndre,
 Som maler slige Helgener? som smelter
 Til Jølelse selv haarde Klippehiorter?
 Staaer han i Strid ei med den vide Verden,
 Som vi? Og blier han ei, som vi, forhadet,
 Forfulgt? En Kunstner og en Røver, det er
 To Allen af eet Stykke; begge flye
 Den brede Hverdagslandevei af Livet,

Og bryde sig løvfulde Skyggestier
 I Blomsterkrattet. — Du vil flaae en Kunstner,
 Fordømte Drog! og troer at være Helt?
 Har derfor jeg i Huset sendt dig til
 Den rige Adelsmand, for at du skulde
 Arbejderen af Munden snappe Brødet?
 Skam dig, for Satan! Du fortjener ei
 At høre til et bravt Staldbroderskab
 Af tappre Mænd.

Nicolo.

Jeg tænkte —

Valentino.

Som du er til.

Han vender sig til de Andre befallende.

Nu ned i Hulen, alle Røvere!
 Jeg meget har i Nat at tale med jer.
 Kun kort Tid kan jeg leve med jer end;
 Thi jeg er gammel, og Samvittigheden
 Har ogsaa sine Rettigheder. Lang
 Tid nok har jeg mig opslidt for jer alle!
 Man har Exempler paa, at manges Konge
 Sit Scepter lagde ned for Aldrens Skyld;
 Det gjør jeg ogsaa snart. Saa lange som
 Jeg raader, skal der Ingen myrdes. Hør' I?
 De Rige kan I endnu altid plyndre;
 De Fattige skal gaae i Fred. Forstaaer I?
 Det er min Villie. Vil I holde den?

Røverne.

Ja, naar kun du vil altid blive hos os.

Valentino.

I Aften roves heller Intet meer;
 Antonio gaaer frit igiennem Skoven,

Og skal ei finde andre Fugle der,
 End dem, der quiddre smukt i Træets Grene!

Han gaaer. Alle Høverne følge ham.

Antonio

kommer med sin Sæk; paa det blotte Hoved har han Laurbærfrandsen.

Han kaster Sækken af, og sætter sig asfægtig ved Kilden.

Jeg kan ei meer, min Kraft har reent forladt mig.

Gud være lovet, her er Kilden! Havde

Jeg kun et Bæger! — Hatten! — Af, den lod jeg

I Parma ligge, for ei Laurbærfrandsen

At skille ved sin Plads. — Med Hænderne —

Han ofer Vand med Haanden, og drikker.

Ha, det forslaaer ei! Tørsten sluffes ei.

En hidsig Feber brænder i mit Blod.

Ha, hvis jeg mægted kun at vandre hjem!

Hvor vil Maria ængstes, naar det mørknes,

Og jeg endnu ei kommer! — Jeg er syg.

Han tager Laurbærfrandsen af, og betragter den grublende.

„Jeg vier ind dig til Udødeligheden!“

Udødelighed begynder først med Døden —

Ha, min Gudinde! var det saadan meent?

Lauretta, en Bondepige, gaaer med sin Spand paa Hovedet
 syngende igiennem Skoven.

Antonio.

Hvo kommer der, saa munter syngende?

Det er Lauretta jo, vor Naboes Datter,

For end i Dvæld at malke sine Geder.

Lauretta.

Hvad seer jeg? Ih, der sidder Mester Anton!

Antonio.

God Aften!

Lauretta.

Kommer I dog endelig?

Maria har ei lidet ængstet sig,

Fordi I blev saa længe borte, Mester!

Antonio.

Det var umuligt mig at komme før.

Lauretta.

I er vel træt nu af den lange Gang?

Det er da intet Under.

Antonio.

Kære Barn!

Giv mig lidt Vand at drikke af din Spand;

Jeg eier Intet, hvormed jeg kan øse.

Lauretta.

Hvor har I eders Hat?

Antonio.

Den lod jeg ligge

I Parma.

Lauretta.

Og hvad har I vundet der

Om Hovedet? Ei, ei! en Laurbærfronds!

Den flæder eder godt. Hvo gav jer den?

Antonio.

Den Himmelske!

Lauretta.

I Kunstnere forglemme

Dog Alting over eders Drømmerier.

Jeg vil ei have nogen Kunstner; skal

Jeg eengang gifte mig, vil jeg dog have

En Mand, som husker paa, han har en Kone.

Antonio.

J Sandhed, jeg har aldrig glemt Maria.

Lauretta

skylder sin Spand, og rækker ham at drikke.

Nu, drik alt hvad J kan!

Antonio

drikker begierlig.

En kølig Drik!

Drikker igien.

Lauretta.

Den kommer dybt fra Underjordens Huler.

Antonio

rækker hende smilende og mat Spanden tilbage.

Jeg takker dig, du venlige Rebekka!

Jeg skal til Giengield skaffe dig en Mand.

Lauretta.

Jo vist! nu komme vi!

Antonio vil staae op.

Nu maa jeg gaae.

Min Gud, hvor jeg er mat!

Han synker ned igien.

Lauretta.

Hviil jer først lidt!

Maria er nok gaaet jer i Møde

Med hendes lille Dreng; hun kommer snart,

Saa kan J alle Tre gaae sammen hjem.

Antonio.

Jeg veed ei — det er mig saa angsteligt.

Lauretta.

J er alt for tungsindig, Mester Anton!

Det kommer af de Helgenbilleder,

J maler. Hviil jer under dette Træ;

Saa synger jeg en Vise jer saalænge,
Som godt sig lader høre her ved Kilden.

Antonio.

Ja, syng, mit Barn! og gjør mig Hjertet let.

Lauretta synger.

Den Havfru boer under hule Fjeld;
En Pilegrim sidder ved Jossens Bæld.
De Bolger skylle med Larm og med Støi,
Med sneehvide Skum fra Klippen høi.
Herr Pilegrim! styrk dig fra Elvens Rand,
Saa est du evig min Fæstemand.

Jeg løser fra Legemet Siælen dig;
Let skalt i Skoven du dandse med mig.
Herr Pilegrim! styrk dig ned, vær ei seen!
Som Elfenbeen skyller jeg hvidt dine Been;
Dybt skalt du hvile paa røden Korall,
Dg over dig nedbruser Jossens Fald.

Jorfærd vil flygte den Bandringsmand:
Han staaer som naglet, ei flye han kan.
Den Havfru mild med et Guldhorn staaer;
I Binden henviste de guldgule Haar.
Han tørster, og tommer det Horn saa brat —
Da føler han sig saa svag og mat.

En Gysen ham farer i Marv og Blod,
Thi han har druffet af Dødsens Flod.
Han synker ned i de Blomsters Skiod;
Der ligger den Pilegrim bleg og død.
Da hovne de skummende Bolger op,
Dg suger i Svælget den blege Krop.

Fri har nu Siælen hans Liig forladt,
 Nu svæver i Skoven den mangen Nat.
 I Baar, naar stærkest er Jossens Larm,
 Da dandser han med Havfruen i Arm;
 Da straalers Maanen fra Busk og fra Green
 I Elven ned paa de sneehvide Been.

I det Lauretta har endt sin Sang, staaer hun pludselig op,
 og siger:

Men det er silde, jeg maa gaae, at malke
 Min sorte Ged. Farvel! — Farvel! — Farvel!
 Maria henter jer snart med Giovanni.

Antonio.

Jeg takker!

Lauretta.

Ingen Marsag!

Hun gaaer.

Antonio

stirrer efter hende; efter en Pause.

Ingen Marsag?

Ha, du har Ret! En fæl, en rædsom Sang,
 En hæslig Lyd fra Døden selv, et Hurra
 Dernede fra de underjordske Magter.
 Den Lidsel har Italien ei avlet
 Midt i sit Blomsterfiød. Blonde Lombarde!
 Den har du arvet fra din Stammemoder,
 Der hang fortvivlet sig i Hestehalen,
 Da hendes Mand, Barbaren, tabte Slaget. —
 Hun gav mig sit Farvel, ei sit Levvel!
 Hun rakte mig sit Horn, den blonde Havfru,
 En Gysen løb mig giennem Marv og Blod —
 Bed Gud! jeg har oplevet denne Sang,

I det hun foresang mig den til Spot.
Nu malke vil den Hex sin sorte Ged —

Han fatter sig, tier et Dieblif, og siger derpaa roligere med
et Smil:

Det Phantasten gaaer, som hver en Gyne,
Som hver en Lampelue: før den slukkes,
Maa den til Afsted flamme dristigt op.

Begeistret.

Belan! jeg skælver ei. Og var hun Havfru,
Saa var det hulde Bæsen, som i Parma
Mit Hoved frandsede, min Musa. Saa
Er ei Maria en bedrøvet Enke;
Hun er den sande, himmelske Maria.
Saa blier Giovanni ikke faderløs,
Han er Giovanni selv, den lille Engel,
Som gierne med sin Agnusdei-Stav
Og med Maria steg til Jorden, for
Min Kunst, til Glorie for Christendommen,
At lede, at fuldende. — Ja, saa er det!

Med lettere Hierte.

Hvor skøn dog Aftenen er, hvor frisk og kølig!
Den vifter mig med sine brede Vinger,
Og styrker mig. I Østen falder Regn,
I Vesten synker Solen, maler i
Sit Fald en dobbelt Regnbu' klar i Luften.
Hvor huldt det Grønne smiler mig i Møde,
Som Haabet fra det Blaa, fra Evigheden.
Det tykkes mig, som straalte mig til Afsted
For sidste Gang de hellige syv Farver;
Som om de vinkte mig fra Jordens Skygge
Til deres rene Moders, Lysets, Hiem.

Nu skal en Anden flue eders Glands,
 Og bygge sig en luftig Greport
 Af eders Trylleskiær i Jordens Dunst,
 Og glæde sig derved, til den forsvinder
 For Himlens Klarhed, indtil Skyggen flyer
 I Rattens Skjød for Evighedens Straaler.

Men som Gud Herren satte Buen hist
 Til Tegn paa faderlig Barmhertighed,
 Saa vil han og en liden Stund bevare
 Min lille Regnbu'; som et Mausolee
 Den paa min Grav skal staae i mange Aar,
 Og røre mangt et Bryst, for den forsvinder.

Han tager Sækken.

Jeg letter dig, du tunge Livets Byrde!
 For sidste Gang; du haarde Mammon! stedse
 Fortornet paa den Aand, som ei var jordisk.
 Du hevned dig. Det Lidet, som min Pensel
 Aftvang dig, tynged stedse mine Skuldre
 Med Kobbervægt. Nu skal jeg leve uden
 Din Hielp! — O, kom, min elskede Maria!
 Modtag den sidste Skiærv af din Antonio,
 Det sidste kiærlige Levvel. Kom med
 Dit Barn! Hvis rolig jeg skal gaae herfra,
 Saa maa jeg først jer trykke til mit Hierte.

Han gaaer.

Maria kommer fra den anden Side med Giovanni, som har sin
 Agnusdei-Stav i Haanden.

Giovanni.

Hvi kommer Fader ikke, kiære Moder?

Maria.

Jeg haaber vist, han kommer snart; han har
Havt meget at besørge først i Parma.

Giovanni.

Det bliver mørkt. O, Moder! jeg er bange.

Maria.

Det maa du ikke være, min Giovanni!

Hvo intet Ondt begaaer, behøver ei

At frygte Mørket.

Giovanni.

Nylig der var Himlen

Saa rosenrød; da legte Solens Straaler

Med de smaae lyse Skyer i alle Farver.

Men nu er Alting ganske graat og mørkt.

Maria.

Ei Alting! Seer du ei et venligt Ansigt

Derhenne mellem Grenene?

Giovanni.

Jo, Maanen.

Maria.

Naar hiint gaaer ned, først straalet dette Lys,

Og troster Siælen med et saligt Haab.

Hun sætter sig ved Kilden.

Giovanni.

Der staaer Kiærminder, fiære Moer! i Græsset;

O, maa jeg binde mig en Krands af dem,

Til Fader kommer?

Maria.

Pluk Kiærminderne!

Du stoffels Dreng! det blier din Arvedeel.

Giovanni gaaer.

Maria alene.

Jeg Daare! hvorfor ængster jeg mig selv
Med de forfærdeligste Auelser?
Jeg veed jo dog af intet Vanhælsd end.
Men naar jeg veed det, hvor er da min Trøst?
Al — kun hos Maanen og Kiærminderne!

Lauretta

synger bag Træerne.

En Gysen ham farer i Marv og Blod,
Ihi han har druffet af Dødsens Flod.
Han synker ned i de Blomsters Skød;
Der ligger den Pilegrim bleg og død.
Da bøvne de stummende Bolger op,
Og suger i Svælget den blege Krop.

Sun kommer ind.

Ha, Nabomoer Maria! er J der?
Det vidste jeg jo nok, at snart J kom.

Maria.

Har du ei seet Antonio, Lauretta?

Lauretta.

Jo vist; jeg har selv givet ham at drikke,
Og stunget ham en deilig Bise for.

Maria.

Min Gud! hvor er han?

Man seer Antonio noget borte.

Lauretta.

See, der kommer han!

Nu, det vil være ret en Glæde! J
Er begge saa forelskede endnu,
Som J var Kiæresten, ei Ugtefolk.
Jeg vil ei være til Uleilighed;

Det er desuden filde. Saa god Nat!

Hun raaber til Antonio:

God Nat, Antonio! sov vel! sov vel!

Hun gaaer.

Antonio kommer bleg som Døden.

Maria.

Antonio!

Antonio kaster Sækken.

Maria! der er Penge.

Saa har jeg dog for kort Tid nu forsørgt
Dig og dit stakkels Barn. Jeg kan ei mere,
Nu maa den Evige fremdeles hjælpe.

Maria.

Antonio! O, hellige Guds Moder!

Antonio

omarmet hende.

Det est du ei! Ei sandt, du est min Hustru?

Du arme Qvinde, du forladte Enke!

O, Gud skee Lov! det hede, vilde Blod

Har faaet frit sit Lob. Nu rinder Lust

I mine Arer.

Maria.

Du est bleg og blodig!

Antonio.

Nei, blodløs, fiære Barn! Nu har jeg givet
Jorden, hvad Jordens er. Nu er jeg meer

Ei angstet af de fæle Feberdrømme.

Ei sandt, det var Lauretta, som der gif,

Den unge Pige med de gule Haar?

Ei Mørkets Engel? ei min Atropos?

Maria.

Antonio!

Antonio.

Og du, du est min Hustru,
Giovanni er min Søn, af Støv som jeg;
Ei evige, forklarte Himmelvæsner,
Som fatter ei, og deler ei min Nød.
Åh, I vil dele den — kun alt for meget!

Maria.

Jeg Ulyksalige!

Antonio.

Kan du forsage?

Giv mig dit Brudekys, hiertelskte Brud!
O, frygt kun ei; min Læbe er ei blodig,
Jeg har i Kildens Bover tvættet den.
Den er violblaa kun, du gode Barn!
Et flygtigt Binge-støv paa Sommerfuglen,
Som let og nyfødt svinger sig til Himlen.

Maria.

O, min Antonio! saa skal det ende?

Antonio.

Saa maa det altid ende, gode Siæl!
Et Dieblif meer tidligt eller sildigt,
Hvad siger det? et bittert Dieblif,
Men kun et Dieblif, og — o, min Elskte!
Paa Diebliffet følger Ewigheden.

Maria.

O, min Antonio!

Antonio kærlig.

Vil du mig love

Fromt at udholde dette Dieblif,

At dine Taarer ei med Qual skal flyde,
 Som Offerlammet's Blod, men rinde mildt
 Og lette Hjertet dig, som Kiærlighedens,
 Som Menneſkelighedens bedste Perler?

Maria.

Far hen i Fred! jeg lover dig — de ſkal!

Antonio ſætter ſig.

Nu da, i den almægtige Guds Navn! —
 Hvor er min Søn, mit Barn?

Maria.

Giovanni! Af,

Han plukker Blomſter.

Antonio.

Til ſin Faders Grav. —

Gaf hen, Maria! til min gamle Ven,

Han peger paa Silveſtros Hytte.

Beed ham at bringe mig den hellige Nadver.

Maria.

Han — ſover! Dog — jeg maa!

Antonio.

Ja! beed ham komme.

Maria.

Jeg iler — ſkiælver —

Antonio.

Kiære! dvæler du?

Maria

hæſer hans Pande, og ſkuer til Himlen.

Jeg gaaer! Jeg ſeer dig viſt igien.

Antonio

feer hende venligt i Diet, og trykker hendes Haand.

Ja, snart!

Hun gaaer.

Skilsmisſen er kun fort.

Giovanni kommer med en Krands.

Antonio.

Giovanni! kom,

Mit elſkte Barn! Hvad har du der?

Giovanni.

En Krands,

Min Fader! af Forgietmigei.

Antonio.

Du lille

Uſkyldige! du faderløſe Staffel!

Den Evige vil ſørge for dig.

Giovanni.

Du

ſkal ſørge for mig, Fader!

Antonio.

Knæl til Jorden!

Giovanni

knæler med foldede Hænder.

Ja, fiære Fader!

Antonio

lægger ſin Haand paa hans Hoved.

See, min elſkte Søn!

Tag min Beſignelſe. Det er vel Alt,

Hvad jeg kan give dig; men faderlig

Beſignelſe har Kraft i Dødens Time.

Giovanni

kysser ham paa Haanden.

Du er saa bleg, min Fader!

Antonio.

Jeg er træt.

Nu vil jeg hvile, til din Moder kommer.

Han strækker sig hen i Græsset.

Giovanni.

Ja, sov kun, Fader! jeg vil vaage hos dig.

Han sætter sig hos Faderen.

Min Fader sover. Hvad har han om Hov'det?

En deilig Laurbærfrands! — Af, jeg vil ogsaa

Forære ham min Krands. Det vil fornoie

Min Fader og min Moder, naar han vaagner.

Han sætter Kiærmindefrandsen over Laurbærfrandsen paa Antonio's Hoved.

Battista kommer med sin Søn Frands.

Battista.

Saa est du vis derpaa, at dette Billed,

Som reddede dig Livet nylig, var

Et lille Maleri, saa stort?

Frands.

Ja vist!

Og det var den bodsferdige Magdalena;

Fortræfflig malt.

Battista.

Med lange gule Haar,

Blaa Kiortel, med en Bog, et Dødninghoved?

Frands.

Forstaaer sig; malet af Antonio.

Han viser ham Billedet i Eggestammen.

Battista

studsfer forfærdet.

Saa har han altsaa reddet dig fra Døden

I samme Dieblis —

Standser.

End er der Haab!

Frands.

Hvo ligger bleg og blodig der paa Jorden?

Et lille Barn bevogter ham.

Battista.

Hvor? hvor?

Frands.

Jh der!

Battista farer tilbage.

Jesu Maria!

Frands.

Jaer! I blegner?

Battista.

Seer du det Liig?

Frands.

Forstaaer sig. Kom, min Fader!

Vi vil —

Battista

holder ham tilbage.

Ulykkelige! raser du?

Seer du ei Englen sidde hos den Døde?

Frands.

En lille Dreng!

Giovanni vinker med sin Agnusdei-Stav, at de skulde være rolige.

Battista.

Ha, Blinde! seer du ei
Hans Agnusdei-Stav? Johannes truer,
Den hellige Skovapostel. Lad os flye!

Frands.

Vi flye, min Fader?

Battista.

Ja — fra Haabet selv!

Han truer atter der med Staven; seer du?

Frands.

Hvad feiler eder?

Battista.

Hiem! Det er alt silde;

Den kolde Aftenvind mig knuger Hiertet.

Hiem! siger jeg; der vil jeg styrke mig.

Det siger Intet; det er kun en Feber.

Og om du ogsaa mangen Gang i Drømme

Mig hører raabe høit om Mord og Blodskyld —

Saa agt det ei; det er kun Ord.

Frands forserdet.

Min Fader!

Battista fortvivlet.

Ihi, seer du, det var blot en Hændelse,

At han har reddet Livet for min Søn

I Diebliffet, da jeg myrded ham.

Frands.

O, Himmel!

Battista.

Ha, han reiser sig i Græsset!

Fly! fly!

Han flyer, Sønnen følger ham.

Maria kommer med Silvestro.

Maria.

Antonio! lever — lever du endnu?

Giovanni.

Bær rolig, kjære Moder! Fader sover.

Maria

opdager hans Død.

Det er forbi! Mit Liv! din Fryd er endt.

Giovanni.

Hvad fattes Moder? hvorfor græder du?

Fader sover, han er træt. O, lad ham sove!

Han vaagner snart igjen.

Maria

løfter Drengen i sine Arme, og kysker ham.

Du søde Engel!

Mit Eneſte, min Troſt, Antonios Søn!

Silvestro.

Berolige dit Hjerte, min Maria!

Forskræk ham ei, den ſtakkels Dreng. Han troer,

At Faderen kun sover.

Maria

henrykt med Taarer.

Søde Tro!

Jeg troer det ogsaa. Himlen taler til os

Igiennem den Uſkyldige. Han sover!

Vi sove snart med ham, og vaagne med ham

I Himlen hiſſet.

Silvestro.

Ja, mit Barn! tilviſſe!

Maria ſætter ſig ved Kiſden, og græder. Den lille Giovanni ſidder rolig ved ſin Faders Elig. Silvestro betragter dem veemodigt.

Et Bud

kommer, og spørger:

Er dette Beien til Correggio?

Silvestro.

Ja!

Budet.

Kiender I Antonio Allegri,
Skovbroder?

Silvestro.

Ja! Hvad skal du bringe ham?

Budet.

Et Evangelium! Nu har han giort
Sin Lykke.

Silvestro.

Vijselig! sin sande Lykke.

Budet.

I veed det alt?

Silvestro.

Hvad?

Budet.

At vor naadige Hertug

Af Mantova ham kalder til sit Hof.

Der skal Antonio nu male for ham,

Udmærket, ærefuldt og rigt belønnet.

Ihi Mikel Angelo og Giulio

Romano have talt hos Hertugen

Om denne Kunstner med saa stor Beundring,

At strax hans Naade sendte mig afsted,

At hente ham med Hustru og med Barn.

Silvestro.

Saa snar du var, saa kom du dog for seent.

Budet.

Hvi saa?

Silvestro træder tilside.

Der ligger han, den Martyr, alt,
Nedtrykt af Hads og Armod's tunge Byrde.

Budet.

Umuligt! Er han død? Det er Allegri?

Silvestro.

Det var Allegri! Mange, mange Aar
Fra denne Dag vil komme og forsvinde,
Før atter denne Jord kan raabe ud:
Der er Allegri!

Budet.

Af, det vil jeg troe!

Silvestro.

Gaf hiem, og hils din Hertug, siig ham: det
Var menneskeligt, at paa Andres Forbøn
Han vilde gvæge Armod i sin Nærhed;
Men siig: det havde været fyrsteligt,
I Fald den ædle Kunstners fældne Kraft
Han havde selv opdaget, understøttet,
Før ham en Hændelse — for seent, for seent
Opmærksom gjorde paa den tabte Skat.

Budet.

Den arme Mand, hendøet i Fattigdom!

Silvestro.

Beflag ham ei, den Hellige! Vel er
Hans trætte Hoved bøiet; men de Krands
Som pryde disse blege Tindinger,
Den grønne Laurbær, himmelblaa Rørminder,

Jeg siger dig det: de vil blomstre herligt,
Naar mange gyldne Kroner ere faldne.

Budet.

Jeg troer det; thi det var en sielden Mand.

Giovanni græder.

Min Fader sover ikke, han er død!

Silvestro.

Grød, staffels Barn! du Marsag har at græde.

Og du, Maria! grød med mig, din Ven.

Sig Verden undre! den har ei at flage;

I sine Bærker vil han evig leve,

Et Mønster for den sidste Efterslægt.

Men os er død en Mand, en Ven, en Fader!

Den hele Jord erstatter ei vort Tab;

Først hist i Himlen finde vi ham atter.

Stærkoder.

Tragoedie.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
155 FIFTH AVENUE
NEW YORK

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
155 FIFTH AVENUE
NEW YORK

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
155 FIFTH AVENUE
NEW YORK

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
155 FIFTH AVENUE
NEW YORK

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
155 FIFTH AVENUE
NEW YORK

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
155 FIFTH AVENUE
NEW YORK

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
155 FIFTH AVENUE
NEW YORK

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
155 FIFTH AVENUE
NEW YORK

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
155 FIFTH AVENUE
NEW YORK

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
155 FIFTH AVENUE
NEW YORK

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
155 FIFTH AVENUE
NEW YORK

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
155 FIFTH AVENUE
NEW YORK

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
155 FIFTH AVENUE
NEW YORK

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
155 FIFTH AVENUE
NEW YORK

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION
155 FIFTH AVENUE
NEW YORK

Personerne.

Ingild, Gledrefonge.
Thusneſda, hans Dronning, kaldet Soarteham.
Helga, hans Søster.
Stærkodder, hendes og Ingilbs Fostefader.
Eigil, en norsk Søfonge.
Angantyr, Konning i Skaane.
Bolver, hans Broder.
Gudlaug, Thors Præst.
Vingulf, Ingilbs Drost.
Fengo, en Guldsmed.
Soanhvide, en Hersekvinde.
Hasting, hendes Son.
Ro, en Urtegaardsmand.
En Olding.
En Kriger.
En Herold.
En Terne.
Skialm, i Ingilbs Følge.
En Riegemester.
Anganthrs og Bolvers Brødre.
Chor af Moer og Kæmper.
Spillemænd og Dandsere.
Hær og Folk.

Handlingen foregaaer paa Gledre i Midten af det femte Aarhundrede.

Forste Handling.

S k u e.

Egil. Helga.

Egil.

Min Helga! — o, den alt for høie Lyst!
I Freias Lund, bag Vaarens grønne Grene,
Her vilst du skienke Egils Hierte Trøst,
Og tale med din Ven, uvogtet, ene,
Og vandre med ham under Bogens Hang?

Helga.

Min Egil! ja, for første, sidste Gang.

Egil.

Tal ei saa vildt! Skal da dit Strengheds Ord
Strax som en Storm min unge Rose boie?
Hvi hyller du din Purpurfind i Flor?
Hvi perle Taarer i dit skionne Die,
Som Duggen paa det nysudsprungne Blad?

Helga.

Min Ven! vi maae for evig skilles ad.

Egil.

Nei! nei!

Helga.

Du svorst saa tidt, jeg var dig kjær;
Paa Prøve sætter nu dig din Veninde.

Egil.

Bed Asa=Odins Glands i Østen der,
Kræv et Beviis, og hver din Tvivl skal svinde!

Helga.

Vilst du da sværge helligt og for sand
At lyde mig? ved Thors den stærke Hammer?

Egil.

Bed Sværdsod, Skibsbord, og ved Skjolderand,
Bed Odin og ved Freias lyse Flamme!

Helga.

Min Egil! stærk og hellig var din Ed.

Egil.

Bed Helga og ved Egils Kiærlighed!

Helga.

Al! om du elsker mig — nu har du svoret —

Glem ei din Ed, glem ei dit Løstes Ord!

Hvis Fengos feige Bryst du giennembores,

Da brødst du Guderne, hvad nu du svor.

Thi tving din Harm! Hvad mægter du mod Mange?

I Odins Lund jeg loved ham min Tro.

Du est en enkelt Helt, og snart en Fange,

Hvis du forstyrrer Gledrefongens Ro.

Jeg har min Broder svoret, ham at lyde;

Hvis nu til Oprør egged dig dit Mod —

Al, Egil! skulde for vor Lykke flyde

En Broders og en Danerfonges Blod?

Egil.

Rei, Angantyr, som har sig fræk forbundet
Imod mit Held, hans Bryst jeg træffe vil.

Helga.

Og hvis du fælder ham, hvad har du vundet?

Din Helga dog en Anden hører til.

O, Egil! hvi jeg før ei kiendte dig!

Nu kan jeg døe, men ei mit Løfte bryde.

Egil.

Dit unge Blod skal for en Ridning flyde?

Helga.

Mig vinker Freia.

Egil.

Rei, hun nærmer sig.

Helga.

Naar atter hisset sig Skinfaxe skiuler

I Havet med sit gyldne Seletoi;

Grymfaxe giennem Nattens mørke Huler

Fremtramper vrinskende, kulsort og hoi;

Og naar den store Stjerne hisset blinker

Med matte Flammer over Isefiord —

Da vor Gudinde venlig til sig vinker

Din Helga bort fra den forhadte Jord.

Egil.

Den skønne Jord! See, hvor de unge Blommer

Fornøiet hæve sig i Solens Skin.

Den milde Varme hid fra Syden kommer,

Og farver med sit Purpur Blomstens Kind.

En munter Sang hist Dalens Hyrde qvæder,

Og Droslen høit af Fryd i Træet slaaer —

Helga.

Kun, elskte Ungersvend! din Helga græder;
For os er ingen Blomst og ingen Vaar.
Farvel!

Egil.

Nei, nei! een Glæde maa jeg nyde,
En Glæde paa min Elskovs unge Dag.
Skal da din bittre Taare her kun flyde?

Helga.

Hvad, Egil? hvad?

Egil.

Et Kys, et Favnetag!
Du stielver? standser? En jomfrulig Rødme
Din Kind opflammer? O, ved Elskovs Magt

Helga.

Ja! Freia skal besegle med sin Sødme
Den hellige, den evigfaste Pagt.

Gun kysser ham.

Lev vel! Det var det første og det sidste.

Gaaer.

Egil.

O, gode Frigga! skal jeg hende miste?
Nei! Haabet smiler i din grønne Vaar;
Mig bæres for, at Lykken forestaaer.
Hvordan, hvorved — det kan kun Skulda sige;
Men jeg skal eie dig, min elskte Pige!
Den unge, friske, lysgrønne Lyst
Opfylder med sin hele Kraft mit Bryst.
Ha, spørger Blomsten, mens den Knoppen bryder,
Hvad Lordenskyen over den betyder?
Den folder ud et spraglet Kryderblad,

Og Solen skienker den sit varme Bad.
 Ja, ja! i Elagtskab staae de store Kræfter,
 Hvor Haabet er, der følger Lykken efter.
 O, Lykke! som mig aldrig før forlod,
 Din Yndling haaber end. Kom, styrk hans Mod!
 Thi skynder du dig ei fra Valhals Sale —
 Jeg foler det — da maa min Binge dale.

Han gaaer.

Fædreland.

I Forgrunden Thors Offersteen. I Baggrunden et Skib
 i Hælsfjorden med et hvidt Skjold i Masten. Stærkoder
 træder ud af Skibet med Hasting og endeel Kæmper. Han
 nærmer sig Forgrunden med den Første. Naar han er ved
 Offerstenen, knæler han.

Stærkoder.

O, Fædreland! dig hilser efter mangt et Mars
 Omflakken fiernt paa fremmed Strandbred, efter mangt
 Et Ledingsstog Stærkoder, hvis Samvittighed
 Drev ham fra Urnen, for elendig, qualbespændt
 At dysse med Bedrifterne sin Angst i Sovn.
 I grønne Bøge, mildt besprængt af fugtig Dug,
 Som Binden drev fra Østresaltet; Oltidseeg,
 Som fused over Mykellatis Kobberhielm —
 Hil, Hil dig! Gubben knæler med sneehvide Haar
 For dig, som saae den ungdomsfulde, gule Lof
 I Binden vaie. O, hvor snart forglemmer jeg
 Nu sydlige blaae græske Bierge, Rørsafund,
 Ruminaklipper, keiserlige Myklegard,
 Og Alt, for dig, du Afernes udkaarne Land,

Græsfriske Danmark, hulde Søster til mit Nors
 Uroffelige, sneebedæfte Fjelsefeld!
 O, Jord! modtag din angerfulde gamle Son
 Nu i dit Skød, og skienk hans trætte Been en Grav.

Han reiser sig.

Hasting.

Ja, her er Hledrelund, her boer min Moder.

Stærkodder.

Bed Thors, min Herres, Blodsteen vil jeg hvile.
 Den Søvn, som flyede mig paa Havets Bialke,
 Mig vinker her i Skyggen. Jeg er træt,
 Og Slummer er fornøden for en Gubbe.
 J! gaaer at holde Vagt i Nærheden.
 Du, Hagbart! drag dit Sværd, og sæt dig hos mig.
 Min Hasting gives Orlov, lad ham strax
 Gaae til sin Moder.

Hasting.

Giver du mig Afsted?

Hvad har jeg giort, at du bortsender mig?

Stærkodder.

Din Moder, Barn!

Hasting.

Hun vilde græmme sig.

Hvis Hasting's Vængsel overgik hans Trostak.

Stærkodder.

Du længes da?

Hasting.

Skynd dig at sove, Husbond!

Jeg hilser midlertid paa mine Bøge.

De skal fortælle mig med deres Hvislen,

Hvad der er skeet i den Tid, jeg var borte.

Stærkoder.

Du est min Gut. Naar Ddin vinker mig,
Da skalst du trykke mine Dine til.

Hasting.

Gid det skee seent!

Stærkoder.

Ti stille, Barn! ti stille!

Du veedst ei, hvad du ønsker.

Hasting.

O, hvor bar

Bil Skoven synes, naar det ældste Træ,
Naar bredest Geg er fældet! — Gubben sover.
Hvo kommer hisset med det sorte Skæg?
Det er en Præst, hvis ei jeg feiler. Sagte!
Gaf sagte, Herre! vaagn ei denne Gubbe.

Gudlaug kommer.

Hvo est du liden Bilt i Kobberbrynien,
Som sidder der paa Steen med Stang i Haand?

Hasting.

Nu, nu! hvad der er smaat, kan vorde større.
Mit Ravn er Hasting, knap du kiender mig.
Min Fader Bitiolf var en ærlig Danske,
Som drog med Longobarderne til Syd
At prøve Lykken.

Gudlaug.

Fandt han den?

Hasting.

Hvad Andet?

Han spiser Flesk og drikker Miod hos Ddin.

Gudlaug.

Din Moder sørger over ham i Hytten,
Forladt og ene.

Hasting.

Derfor kom jeg hjem

At trøste hende.

Gudlaug.

Hvad har J udrettet?

Hasting.

Oh nu! hvad saa man pleier at udrette;
Har seet os om i Verden. Vi har tient
Kong Attil Godegisel, boet i Telte,
Omgierdet os med Vogn og Pæl, spijst raat Ried
Og druffet Melkevalle, undertiden
Og Druesaft; dog den var mig for heed.

Gudlaug.

Du, du har Attil seet, den Græsfelige?
Hvorledes seer han ud?

Hasting.

Nu — græsfelig!

Tykhov'det, sort, barfhudet, skulderbred,
Lavstammet, museøiet; men en Helt;
Urlig og stærk, heimodig og retfærdig,
Et Tugtens Riis for Riddingen, en Ven
Af vakkre Helte.

Gudlaug.

Hvordan faldt din Fader?

Hasting.

For en Vestgothes Spyd. Jeg stod forladt
Og græd paa Marken; see, da kom min Husbond,
Den gamle Helt, som slumrer der, saae paa mig,

Jeg hued ham, han tog, knæsatte mig,
Dg siden har jeg ei forladt hans Side.

Gudlaug.

Hvem er den gamle Mand?

Hasting.

Danrigets Stoltthed,
Heimskringlas Under, Attils Ben: Stærkoder!

Gudlaug studser.

Har ei den gamle Kongemorder end
Forsonet Guderne!

Hasting.

Der svinger ei

En Arm et Sværd i Venden, Garderike,
I Myklegard og i Riminaland,

Som mægter ham at fælde. Megen Ære
Han vandt sig hos Kong Attil Godegisel.

Han hialp ham tvinge Land, og jeg var med.
Ds fulgte Seieren til Romas Porte.

Der mødte Biskop Leo vore Sværme,
Dg trued Attil med den hvide Christ.

To Engle, som de kaldte Petrus, Paulus,
Høit svæved over os med dragne Sværd.

Da vendte vi tilbage. Attil døde,
Dg blev begravet i en Sølvkiste.

Min Husbond gjorde sig saa vidt berømt,
At Grækerne med kunsterfarne Hænder

Et Kobberbilled danned efter ham,
Dg sendte det til Rom, og lod dem spørge,

Om Romas Muur indsluttet sli en Mand.
Gudlaug.

Dg veedst du, at den Helt, som her du reiser,

Med Rídingshaand for treti Vintre siden
 I Badet myrdede for skændigt Guld
 Sin Drot, sin Husbond, sin edsvorne Ven?

Hasting.

Tal ei saa høit, du Gamle! Heller skulde
 Du faste paa en Daad, som længst er godtgiort
 Og dybt fortrudt, Barmhiertighedens Slor.
 I treti Somre har hans Manddomsdræt
 Udsløttet den affhyelige Vinters
 Ildgierning, hvortil Løse har forført ham.

Gudlaug.

Hvad sletter ud et uhørt Rídingsværk?

Hasting.

En uhørt Bedring, uhørt Heltevandel.

Gudlaug.

Hvormed løskløber han af Ríffelheim
 Sin dræbte Herres Skygge?

Hasting.

Med sit Blod.

Gudlaug.

End lever han.

Hasting.

I Danmark vil han døe.

I Syden mægter Ingen ham at fælde.
 Hver Svend, som æfled ham, har maattet lade
 Sit unge Liv for dette brede Sværd,
 Som selv i Søvnne Haanden ei forlader.

Gudlaug.

Og skuer du i denne Skiebne da
 Ei Guders Straf? Han finder ei sin Død

Bed Heltehaand; paa Sotteseng, af Alder
han visne skal, og gieste Hel.

Hasting opbragt.

Gid Edder

Og Kræft fortære dig din ublu Tunge!

Gudlaug.

Saaledes taler du til Odins Præst?

Hasting.

Hvad Odins Præst? Der slumrer Odins Præst.

Ham viser du til Hel?

Gudlaug.

Forvovne Dreng!

Hav Agt for Guder og for Alderdommen.

Hasting.

Naar Alderdommen ei er mild og billig,

Hvor findes Mildhed da blandt Mennisten?

Stærkodder vaagner.

Hasting!

Hasting.

Min Husbond!

Stærkodder.

Saaest du det?

Hasting.

Hvad?

Stærkodder.

Synet!

Der stod han atter i Liinfskiorten for mig;

Den gyldne Hielm, hans Harnisf lagt paa Bænken

I Badet.

Hasting.

Du har drømt.

Stærkodderr fatter sig.

Al! du har Ret.

Hvor dog Indbildningen formaaer at flue
Saa klart og tydeligt, hvad kun er Luft!
Ulykkelige Syn, som sorte Alfer
Mig kogle for, saasnart Forstanden blunder.
Forhadte Drøm! Jeg nærmed mig med Sværdet,
Og sønderskar den kongelige Hals.

Gudlaug.

Ha, Bee dig! ingen Drøm, en sand Bedrift.

Hasting.

Ti! eller ved den stærke Asa-Thor
Jeg render dig mit Spyd igiennem Livet.

Stærkodderr.

Vær rolig, Hasting! — Hvem er denne Mand?

Gudlaug.

Thors Præst.

Hasting.

En hierteløs, forbandet Niding!

Stærkodderr.

Galhoved, ti! Du staaer ei længer i
En sammenløbet Flok af brune Hunner,
Som kiende hverken Eader eller Guder.
Hust, at du est i Danerkongens Land,
Og Helligdommen og dens Offergode!

Hasting.

Men han foragter dig, min ædle Herre!

Stærkodderr.

Behøver jeg din Bistand, dit Forsvar?

Hasting.

Men —

Stærkodd.

Ti! sæt dig paa Stenen hen, og vent mig!

Hasting gaaer.

Stærkodd til Gudlaug.

Du est da Lundens Gode?

Gudlaug.

Bee dig! ja.

Stærkodd.

Du fiender mig?

Gudlaug.

Desværre!

Stærkodd.

Du est opbragt.

Undskyld det unge Blod, som kom i Kog

Af Iver og af Troskab for hans Herre.

Gudlaug.

Ei Troskab hidser mig, men sort Utroskab.

Stærkodd med Værdighed.

Hvem taler her du med?

Gudlaug.

Med den Stærkodd,

Som slog ihjel sin Drot for Guld.

Stærkodd.

Du feiler!

Den Stærkodd har i lang Tid været borte.

Du taler med en ærlig gammel Kæmpe,

Der med en Række Heltteggierninger

(Hver enkelt stor nok for en Mand, at vorde

Udødelighed vis) forsonede,

Hvad den forførte Ungersvend bedrev.

Gudlaug.

Hvornæd har du forsonet Guderne?

Stærkodderr.

Spørg Danerkongen og et tappert Følk!

Drag over Søens Bover, spørg Hæmskringla!

Gudlaug.

Danfølket, Danerkongen skal jeg spørge?

Ingild, som du har tugtet op til Drot?

Stærkodderr.

Er Kongen død?

Gudlaug.

J Guder! nei, han lever

Af alle Kræfter.

Stærkodderr.

Tal mig uden Dmsvøb!

Gudlaug.

Belan, min Helt! jeg skal forklare mig

J Korthed, da jeg seer, du Korthed ynder:

Haardt hviler Thors Forbandelse paa dig,

Derfor mislykkes Alt, hvad du begynder.

Du drogst til Syd, i vilden Heltesærd

Du vilde lindre med din Død din Smerte —

Men ingen ærlig Kæmpes hvasse Sværd

Endnu har trængt sig i dit grumme Hierte.

Nu komst du hjem. Du drevst paa Årens Bei

Frem Frodes Son, optændt af Heltesslammen:

Saa flog du varst, saa mærkte du dog ei,

At Vælet ei var faldet langt fra Stammen.

En uretmæssig Årving blev en Træl,

Skøndt til en Helt du havde ham optugtet.

Han gaaer med al sin usle Vægt til Hel;
 Saa lidet har din hele Lærdom frugtet.
 I Vediggang sig søler Bendemod,
 Og Belyst elsker kun hans utro Qvinde.
 Sit gamle, kongelige, danske Blod
 Vil med et Nidingsdrog han frækt forbinde.
 Du komst at see et Riges Undergang,
 Forgæves vil han dig sin Svaghed skiuile.
 Du est jo Skiald, syng nu en Svanesang —
 Og følg din Fosterson til Helas Hule!

Han gaaer.

Stærkoddet.

Det maa see ilde ud med Odins Land,
 Naar bittert Fiendskab imod Mennisten
 Selv snoer sig som en Orm om Gudens Blodsteen.
 Saaledes vilst du slaae Stærkoddet ned?
 Du feiler. Storm og Uveir jager just
 Den gamle Hval af Slummeren paa Dybet.
 Før dæmper du en kraftig Jld med Blæst,
 Og slukker den med Olie. Haand paa Bærket!
 Er Ingild sunken end med samt sin Slægt,
 Jeg bringer Alt igien i Ligevægt.

Han gaaer.

Fengo med Tienere, som bære Smykker i Kurve.

Fengo.

Fra Buret kommer Jomfru Helga, gaaer
 Med sine Møer til Hledre. Hurtig! hænger
 De gyldne Smykker, Edelstene, Perler,
 Paa Bustene rundtom i denne Grønning,
 At det seer ud, som om det friske Løv

Udsprunget var med Guld- og Sølv-Blomster
Paa Veien, hvor Fyrstinden gaaer forbi.

De hænge Smykkerne omkring.

Hun kommer; skynder eder! fort, afsted!

De gaae.

Helga.

Jeg træffer dig i Offerlunden, Fengo?

Hvad vilst du? Du bortsender mine Moer.

Fengo opskruet.

I Skoven elskovslagne Kæmpe staaer,

Og haaber, at skion Helga snarlig kommer.

Fra sikkre Jomfrubuur hun sagte gaaer,

Den bedste Rosenvand i grønne Sommer.

Fra Disarsalen skuer Frigga ned —

Hun veed, hvor Helgas spæde Fod vil træde —

Og skaber om det hele Urtebed

Til endnu større Skionhed, større Glæde.

Med Edelstene smykt sig Græsset har

Alt efter Hørthas synderlige Villie.

Mon Rosenstokken før Karbunkler bar,

Og Sivets ranke Rør en Sølvversilie?

Den gule Jord, af ferske Urter fuld,

Som endnu Morgenduggens Draaber bade,

Har sig forvandlet til det gule Guld,

Og blinker blaat med Smykkets Glimmerblade.

Hvem bød Afsynien virke slig en Pragt,

Som Diesynet her saa huldt forlyster?

Han lægger Haanden paa sit Bryst.

Baulundur kom, en Smed, i Lænker lagt

Ei af en Konning, men en Konnings Søster.

Helga.

Bed Odin, Fengo! jeg forstaaer dig ei.

Du est en Gudsforagter, og dog nævner
Du Guderne i dine kiælne Sange.

Fengo.

Aftsale Mo! ha, vidste du kun selv,
Hvor yndigt dette Bildskab klæder dig.
Skield kun; der kommer vel den Tid og Stund,
At du vilst bedre skionne paa din Fengo.

Helga.

Jeg hader dig!

Fengo.

Had ligner Elskov meer,
End du formoder. De er Livets Kryder.
Kun Eiegyldighed er frygtelig.

Helga.

Ha, Fengo! du est græsselig. Du taler
Om Bildskab, som Sydlandet kalder det,
Og aldrig skued jeg dog værre Bildmand
End dig: Du spøger med det Helligste,
Og praler selv for Verden med din Feighed.

Fengo.

Var ei det stolte Rom den modigste
Balkyrie, som svæved over Jorden?
Dog saac jeg hende med sin Drnevinge
At bukke under for en Genserik,
At kysse Niset ydmyg som en Træl.
Det stolte Græfenland, Oldtidens Dronning,
Har jeg seet skielve for en barket Riødklump,
En Attila, og kiøbe sig sin Fred.
Jo, deres Heltemod og Tapperhed!
Nei, „nyd dit Liv, forstærk dig Nydelsen!“
Det er den sande Viisdom.

Helga.

Saadan talte

Et Dyr, i Fald, som du, det kunde mæle.
Er Kraft et Blandværk nu, fordi den mangler
Det kiælne Syd, og kommer ned fra Nord?

Fengo.

Den kommer ned, men kommer den tilbage?
Jeg prøved eengang, men forgieves, paa
At springe over Gierdet i en Kornmark,
Af Cimbrers og Teutoners Helteknokler.
Det var mig alt for høit.

Helga.

Din Tunge, Fengo!

Forstaaer at fægte bedre, end din Arm.

Fengo.

Armen er Kroppens Forsvar, Tungen Siælens.

Helga.

Og du kanst troe, jeg skulde foretrække
For Eigil dig, den Feige for en Helt?

Fengo.

Ung Eigil tvinger Volgen, Fengo Malmet;
Han slaaer ihjel, jeg danner og frembringer.
Din Broder gjorde mig til Jarl; jeg har
En talrig Skare Mænd, som lystre mig,
Og slaae for mig, saameget jeg forlanger.

Helga.

Nu hør, min Fengo! hvad din Brud har svoret;
En anden Ed, saa hellig som den første:
I Fald du tvinger mig til din at vorde,
Skal denne blanke Daggert, som jeg bærer

Bed Bæltet, giennem bore Helgas Hierte
Paa Brudebolstret.

Fengo.

Hulde Sværmerste!

At gaae til Brudebolstret er ei nær
Saa farligt, som at gaae til Graven, Helga!

Helga.

Du vilst?

Fengo.

Jeg vil ei miste dig, min Elste!
Vær ikke længer vild, tag disse Smykker,
Som Fengos kunsterfarne Haand har dannet
Til Pryd for sin ulignelige Brud.

Helga gaaer bort.

Fengo.

Mon det er Moens Alvor? Hun er heftig.
Men om saa var, kan jeg for, at hun raser?
Et Selvmord skiller hende ved sin Brudgom,
Men derfor vorder han dog Ingilds Maag. —
J Trælle! tager atter disse Smykker.
Der kommer vel den Dag, at Helga ønsker,
Hvad nu hun vraged. Armbaand, Bræser, Bæster
Er Mading, hvormed Qvindehjerter angles.

Tienerne gaae bort med Smykkerne.

Stærkodderr

kommer grundende, som om han ikke mærkede Fengo.

Nei, det er slet! dum Hovmod! at foragte
En Mand, fordi han over fielden Kunst.
Kan Sindets Gaver ikke sammenlignes
Med Dristighed og tappert Heltemod?
Og var ei manges kunsterfaren Græker,

Som Guder hug i Steen, langt mere stor,
 End følesløse Klods, som sønder slog dem?

Fengo forundret.

Hvo fører slikt et Sprog i Hledrelund?

En gammel Mand!

Gaaer ham i Mode.

Hvem mener du, min Gubbe?

Stærkoder.

Min rige Herre! kiender du en Mand,

Som hedder Fengo?

Fengo.

Ikke synderligt.

Stærkoder.

Han ægter Kongens Søster, lad saa være!

Skal derfor en uvorn Uvidenhed

Ham skjælde haanligt for en Afkepuster,

En Træl, som rager Kul med sine Hænder?

Fengo.

Hvo er den Uforskammede?

Stærkoder.

Thors Præst.

Fengo.

Min stolte Gudlaug! ha, du troer dig vel

Forslandset bag din Offersteen. Men bi!

Stærkoder.

Hans sorte Skæg end voxer ham for tykt.

Han tager end varmt Blod af Lidenstak

For Biisdoms Jld i Alderdommens Lampe.

Fengo.

Du taler snildt, min Gubbe! Jeg er Fengo.

Det glæder mig at høre —

Stærkodderr forundret.

Du? du Fengo?

Og sagde nys, du kiendte Intet til ham?

Fengo.

Hvo kiender vel sig selv?

Stærkodderr.

Sindrige Fengo! —

Men hvad Bagtalesse dog mægter! Gudlaug
 Mig taler om en — Træl, en — Afkepuster,
 Og aldrig saae jeg mere prægtig Herre;
 Med guldbindvirket Riortel, Baverskind
 Om Skuldren, Haaret flettet ind med Vaand,
 Og Perler, Edelsteen paa Tøflerne.

Fengo.

Ei sandt, du finder vaffer denne Dragt?

Stærkodderr.

Ja, ved min Agt for dig, særdeles vaffer.
 Hvad slig en Mand maa være Kongen tienlig!
 Thi jeg forudseer, at du staaer ham bi
 Med alting. Du est af de fieldne Væsner,
 Som, mens de leve, skynde Tiden frem
 Et Par Aarhundreder i Klogt og Sæder.
 Ei sandt, du est Skioldungens høire Haand?

Fengo.

Hans Haand, min Ven! hans Hoved og hans Hierte.

Stærkodderr.

Dit Hoved og dit Hierte, snilde Fengo!
 Forædler Freden ham med vise Love;
 Din Haand maa staae ham bi med mandig Kraft.
 Som Bidrik Berlandson, har uden Tvivl

Du malet Tang og Hammer i det Skjold,
 Hvormed din Styrke skjærmer Fædrelandet.

Fengo.

Jeg takker dig for dine gode Tanker.

Stærkodderr.

Ei! hvilken prægtig Glavind ved din Side.

Fengo.

Jornoie Baaben dig endnu?

Stærkodderr.

Særdeles.

Fengo.

Og har dog selv kun der et rustent Bærg.

Stærkodderr.

Men stærkt og skarpt. Jeg sætter det mod dit.

Fengo.

Bel muligt.

Stærkodderr.

Vilst du vise mig en Gunst?

Fengo.

Hvorfor ei?

Stærkodderr.

Døden stunder til, jeg frygter

At gieste Hel, i Fald jeg døer af Sot.

Min Herre! vilst du fælde mig i Kamp?

Fengo.

Det lønnes ei med Egelov paa Hledre,

At dræbe magtesløse Oldinger.

Stærkodderr.

Du skalst ei domme Alt, min snilde Fengo!

Af det Udvortes. Falken duer vel

Til Jagten end, skiondt den er graa.

Fengo.

Hvem est du?

Stærkoder.

Jeg var, som du, en Hledrefonges Ben;
 Forstod, som du, en Kunst: jeg var en Skjald;
 Og Tid og Jdræt smedded mig til Kæmpe.

Fengo.

Stærkoder!

Stærkoder.

See, du nævner mig.

Fengo.

Velkommen!

Bort Danmarks Stolthed, Jordens Skrak, omfavn mig!

Stærkoder.

Min Ben! din Smiger triller tort, som Draaber,
 Af Alderdommens solverhvide Duun;
 Den blodner mig ei Sindet. Hvem jeg er,
 Det veed jeg saare vel: en gammel Synder;
 Men dog en Helt, som boded for sin Synd.
 Dog hviler Hevnens Haand endnu paa mig
 Saalænge, til min Død forløser Olaf
 Af Niffelheim. I Danmark vil jeg dæ.
 En dansk, en fielden Helt maa fælde mig, —
 Og denne Danske, denne Helt — est du!

Han drager sit Sværd.

Fengo forskrækket.

Jeg?

Stærkoder.

Est du ikke Kongens høire Haand?

Fengo.

De barske Tider har forandret sig;
Jeg tiener ham med Raad, med viis Forvaltning.

Stærkodd.

Forvaltning uden Kraft er Borneleg.

Fengo.

Jeg Gartner er i Danerfongens Hauge.

Stærkodd.

Hans første Mand maa være Haugens Bulværk,
Maa vogte den med Styrens dragne Sværd,
Maa ikke blegne, naar Valkyriens
Blodrode Binge vinker ham til Fare.

Fengo.

Jeg gaar i Kamp, naar Pligt og Ære byde;
Den vilde Raadheds Dyst foragter jeg.

Stærkodd.

Saa drag dit Sværd! dig byde Pligt og Ære.
Den strenge Gudlaug kalder dig en Riding;
Jeg kalder dig en Riding, hvis du negter
At kæmpe, kraftfuld Yngling som du est,
Med en af Alder dybt nedboiet Gubbe.
Drag ud din funklende Karbunkelglavind
Mod dette rustne Jern, beviis med Manddom,
At den almene Røst i Folket lyver!

Fengo tier.

Stærkodd.

Du afflaar Kampen? Gudlaug havde Ret?
Nu, er det saa, est du i Sandhed Riding —
Da var det Synd, at dette gode Sværd,
Som rustes med de største Heltes Blod,
Paa sine gamle Dage skulde smittes

Af denne dine Aarers blege Vædse,
 Som malet har din Kind med Frygtens Ralf.
 Til Sagen altsaa!

Han slaaer paa sit Skjold, hans Kæmper træde frem.

Tager denne Svend,
 Udbringer ham paa Skibet, binder ham
 Med disse rige, kostelige Riader,
 Som slynge sig omkring hans Hals og Arm,
 Og fæster ham i Rummet!

Hengo.

Ha, du vover?

Stærkoddet.

Af Naade dig Stærkoddet Livet stienfer;
 Du selv har smeddet dine gyldne Lænker.

De føre ham bort.

Stærkoddet alene.

Grundvolden til mit Bærk er lagt. Let blev det
 At luge bort med Rod et ublu Røegræs,
 Som vandt sig om min Rose. — Helga! Helga!
 I Guder! hvis hun elskte ham? i Fald hun
 Ei bedre var, end han? Alt kommer hun,
 Hidbuden af min Hasting. Er det saa,
 Har du gjort Frodes Helteblod til Skamme —
 Da er alt Haab forsvundet. Offre vil jeg
 Dig Skiændige paa Danmarks Strand til Odin,
 Og har min Skum først lædsket sig i Blod,
 Da Bee hver Niding, som dens Tunge møder!

Helga kommer.

Hvad vilst du gamle, sølverlofte Helt,
 Som ved din Smaadrenge kalder mig i Lunden?

Stærkodderr affides.

Ha, hun er skion! Saa ædeldannet Kar
Kan ei indslutte Skændighedens Gift.

Helga.

Mig tyffes, Olding! jeg skal kiende dig.

Stærkodderr.

Vel muligt. Denne Arm dig ofte bar
For sexten Vintre siden. Da varst du
Kun liden, men dog alt det Skionneste,
Som du endnu kan være; hvad du muligt
Gi længer est.

Helga.

Hvad mener du?

Stærkodderr.

Ufskyldig!

Helga.

O, Freia! kom jeg hid for at forhaanes?

Hun vil gaae.

Stærkodderr

træder hende i Veien.

Bliv!

Helga.

Ha, du understaaer dig?

Stærkodderr.

Ja, min Helga!

Jeg understaaer mig, Alt at undersøge,
Og Bee dig, hvis du stammer i dit Regnskab.

Helga.

Hvad vilst du mig? Hvem est du?

Stærkodderr.

Du est vorden

En yndig Fugl, en Lyst for Danerflokken.
 Men, see, en giftig Snog har ind sig sneget,
 Har smittet Græsset fælt med Bugens Edder;
 Bee dig, hvis den har loffet dig i Svælget
 Med Braaddens falske Hvislen!

Helga.

Alle Guder!

Jeg kiender dig igien, du est Stærkoder.

Hun synker ned, og omfavner hans Knæ.

Stærkoder.

Stat op! — Hvor gierne raabte jeg: Omfavn mig!
 End tør jeg ikke; jeg maa vide først,
 Om du fortiener Helts Omfavnelse.

Helga.

Min Fosterfader!

Stærkoder.

Tal ei, hæv det store,
 Redstunkne Laag, som hvælver om dit Die,
 Staa for mig, Ansigt imod Ansigt! see mig
 I Diet! — Jeg forstaaer det stumme Sprog.
 Jordreiet Smil, paatvungen Blusken, Taarer
 Ei daare mig. Jeg kiender af Erfaring
 Den Tavle, som Alfader Larven gav,
 Hvorpaa Samvittighedens Griffel tegner.
 See stivt paa mig, og sig: Jeg er uskyldig!

Helga.

Jeg er uskyldig.

Stærkoder.

Dersom Syndens Lue
 Ei ligner Blusfærds Rodme, Edderdraaben

Ei Taaren i fornærmet Ustylds Dø,
Saa est du det.

Helga.

Jeg er det.

Stærkodder.

Jaa, du est.

Omfavn mig, og tilgiv den tidt bedragne,
Den alt for haarde Helt, hvis barske Tvivl
Har saaret din jomfruelige Vre.

Helga.

Min Fader!

Stærkodder.

Altsaa elsker du ei Fengo?

Helga.

Jeg hader ham, jeg affkyer ham!

Stærkodder.

Skiont farver

Den spæde Pigeharm din Kind med Purpur,
Og viser mig, at du est Frodes Blod.

Helga.

Komst du til min, til Danmarks Redning?

Stærkodder.

Troer du,

Det reddes ved en Oldings sidste Kraft?

Helga.

Stærkodder kunde stedse, hvad han vilde.

Stærkodder.

Er Alting da saa sørgeligt paa Hledre,
Som Gudlaug vidner?

Helga.

Ingild er forført.

Stærkodder.

Hans Hustru?

Helga.

See med dine egne Dine!

Stærkodder.

Og du staaer som et sneehvidt, bange Lam,
Der har forvildet sig blandt Skovens Ulve?

Helga.

Jeg staaer ei ene, Freia være lovet!
Nei, nu, da du est kommen, haaber jeg.
En ærlig Helt, en Kongesøn fra Norge,
Den unge Eigil elsker mig. En Vinter
Har modnet Elskovs Blomst i vore Hierter,
Imens hans Skib stod frossen ind i Fiorden.
Nu smelted den, og gjorde mig til Jis;
Men Angstens Jis tøer bort for Heltesolen.
Nu vil ei listigt Fiendskab tvinge Eigil
At kappe Haabets Anker og forlade
Sin Helga og det bøgerige Hledre.
Den gamle Grif er kommen hjem, han tager
Sig af den unge Drn.

Stærkodder.

Saaledes hører

Jeg gierne Frodes unge Datter tale.
Men est du vis derpaa, det er en Drn,
Som vundet har dit Hierte? Unge Møer
Troet tidt at see en Drn, som undersøgt
Er en letfærdig Fugl.

Helga.

Jeg underkaster

Min Eigil tillidsfuld Stærkoddens Prøve.

Stærkoder.

Jeg gaaer mit Bærf med raske Skridt i Mode.

Stol paa din gamle Fostersfader, Helga!

Paa din Uskyldighed, og haab til Freia.

Helga.

O, Thor! skal atter Kraft paa Gledre bygge?

Skal Bellhyst vige for det sunde Mod?

Stærkoder.

Den maa; thi før kan ikke Døds Skygge

Uf Helheim løses med Stærkoderes Blod.

Helga.

Min Fostersfader! Helga haaber atter.

Thor styrke dig! Farvel!

Stærkoder.

Farvel, min Datter!

De gaae til forskellige Sider.

Anden Handling.

Baudestue.

Svanhvide spinder Hør. Eigil skæfter Pile.

Svanhvide.

Men, Eigil! siig, hvor kanst du være munter,
Da Haabet ganske glipper?

Eigil.

Jeg har flyet

Den stolte Kongesal, og tinget mig
I Køst hos dig, Svanhvide! for at undgaae
De mig forhadte Ansigter; ei for
At hielpe dig i Genrum med at græde.

Svanhvide.

Hvad haaber du da paa?

Eigil.

Paa Lykken.

Svanhvide.

Af!

Den er bedrægelig.

Eigil.

Stundom, ei altid!

Fra spæde Barndom fulgte den mig tro,

Og aldrig gif jeg den et Skridt i Møde.
 Jeg husker, at min Moder ofte sagde:
 „Den Dreng blier mere heldig, end hans Fader“;
 Hvad ikke jeg begreb, thi Konning Eisten
 Er en velmægtig Drot paa Agde.
 Svanhvide.

Siig,

Hvori bestod da hidindtil din Lykke?

Egil.

Den kom, naar jeg den ventede mindst, og naar
 Jeg den behøved meest. Som Gut paa sex Aar
 Faldt ned jeg fra Høloftet. Alle troede:
 Nu ligger han paa Jorden sonderknuust!
 Men et veldædigt Hølæs kom just neden
 Indagende, som tog mig i sin Favn.
 Hvor ofte dette vildtforvorne Hoved
 Har været under Isen, og hvor ofte
 Man atter opdrog det ved denne Haarbust,
 Blev for vidtloftigt her dig at fortælle.
 Selv mine Ribbeen have givet efter
 For en med tykke Jern beslagen Stridsvogn.
 Og seer du paa min Kind her denne Rist?

Svanhvide.

Ja, hvad er det? et Hug?

Egil.

Der foer mig Døden
 Forbi, beslædret som en fiendtlig Pæl,
 Min Undergang er Straahalm nær.

Svanhvide.

Nu, Egil!

De hvide Alfer skaanede dit Liv.

Men er ei undertiden Livets Gie
Meer bittert, selv end Døden?

Egil.

Gengang hovned
Min Faders Haand; Kræft var i Buldningen.
Jeg gaaer i Skoven, rykker Græsset op
Af Jorden i min Utaalmodighed.
Mod Aften gaaer jeg med en Haandfuld hiem,
Jeg lægger den paa Saaret, for at kose —
Da gif der Hul paa Bylden, og den lægtes,
Og siden fandt man, det var gode Urter,
Som af en Hændelse min Gramsen traf.

Svanhvide.

Du sparer altsaa ei paa Lykken selv,
Men deler den, hvor du er nær, med Andre?

Egil.

Bed Thor, jeg veed det ei. Min største Lykke
Var, at mit Skib frøs ind, og at jeg lærte
At kiende Helga, at det lykkedes
En fremmed Yngling, meer end Landets Sønner,
At vinde hendes Hierte.

Svanhvide.

Og din Fiende?

Egil.

Den usle Fengo kan ei naae sit Maal;
Bild Uregierlighed vil snart fortære
Den galne Angantyr's optændte Bryst.

Svanhvide.

Din Kummer kan jeg dele, ei dit Haab.

Egil.

Bitiolf er død som Helt, det maa dig trøste.

Din Hasting lever vel, har du jo hørt.

Svanhvide.

Hvis dog jeg havde ham beholdt til Trøst!

Hvad skal et Barn i Strid?

Egil.

Optugtes skal han

Bag sikkre Vognborg, hærdes, vænnes til

At skue Døden daglig under Diet,

Staae færdig, som en Helt, før selv han veed det,

Og vende egefrandst til Fædrelandet.

Hvor gammel var han, da han gif?

Svanhvide.

Syv Aar.

Egil.

Hvor længe har han været borte?

Svanhvide.

Ses Aar.

Egil.

Saa kiendte du ham knap, i Fald du saae ham?

Svanhvide.

Jeg seer ham aldrig meer!

Egil.

Hvor veedst du det?

Tidt kommer Glæden, naar den ventes mindst.

Hasting

sikker Hovedet ind ad Døren.

O, med Forlov at spørge: boer ei her

En Hersekvinde, Enke efter Bitiolf,

Bed Navn Svanhvide?

Egil.

Jo, der sidder hun.

Hasting

løber hen, og omfavner hende.

Min Moder!

Svanhvide.

Hasting! Hasting! Alle Guder!

Et Jertegn! der er skeet et Jertegn.

Hun græder.

Hasting.

Moder!

Min Moder! er der Noget meer naturligt,

End at en Søn hjemiler til sin Moder?

Svanhvide.

Min Hasting? er du? Ja! Hvor han er voget!

Hvor herligt klæder ham hans Kobberpandser!

Jeg kiender dem igien, din Faders Dine!

Hasting.

Ja, Moer! jeg kiender dig paa Nøgleknippet,

Paa Gedekiortlen, din blaafarved Særk;

Meeft paa din Stemme dog, og paa dit Ansigt.

Egil forundret.

I Guder! hvad skal Egil sige hertil?

Opfylder en lyksalig Hændelse

Saa snart hans Ønsker, som Svanhvides?

Hasting.

Est

Du Egil, unge Herre! saa fornøi dig:

Hjemkommen er Stærkodder, han har lagt

Din Avindsmand i Lænker, han vil hjælpe

Dig til din skønne Brud.

Egil.

Stærkodderr?

Hasting.

Ja!

Og vilst du ikke troe, saa see ham der!
 Der er han selv, nu kanst du tale med ham.
 Jeg gaaer at hilse paa min Moer i Genrum.

Svanhvide.

Mit Barn! o, jeg er ude af mig selv.

Hasting.

Og jeg var aldrig meer mig selv, end nu.
 Hei, Bodan! Tak! jeg fandt, jeg har min Moder.

De gaae.

Stærkodderr kommer.

Her maa det være. Boer ung Egil her?

Egil.

Du seer ham, ædle Jarl!

Stærkodderr.

Omsavn mig, Yngling!

J det Egil kommer ham nærmere, farer Stærkodderr forfækket
 tilbage.

J Guder! — Stands! — Du Egil? Helgas Veiler?

Egil.

Kong Gistens Son af Agde.

Stærkodderr.

Virkelig?

Egil.

J Sandhed, Jarl!

Stærkodderr fatter sig.

Belan, ræk mig din Haand!

Egil

kommer nærmere.

Tillad —

Stærkodder atter forfærdet.

Hvad vilst du mig?

Egil.

Du bødst mig selv —

Stærkodder.

Af Agde? Ha, du ligner ei din Fader!

Egil.

Det har mig Flere sagt.

Stærkodder.

Forlad mig, Ungling!

Forlad mig for et Dieblif.

Egil.

Er jeg

Uheldig nok til at mishage dig?

Stærkodder.

Nei! — men forlad mig! — Vi skal tales ved.

Egil gaaer.

Stærkodder ene.

J Guder! hvad er det? Var det ei Olaf?

Saa smuk, saa munter, som han stod for mig

Saa Timer — for jeg dræbte ham? — Indbildning! —

Hvis — Men det er en Normand, Gistens Søn —

Og Olafs Dronning døde med sit Barn —

Gif Rygtet. — Denne Unglings Ansigtstræk

Høit straffer det med Løgn. — En flygtig Liighed!

Men jeg vil fatte mig — thi denne Liighed

Har selsomt rystet mig. Ud i det Frie!

Han gaaer.

En Sal paa Kongsgaarden.

Angantyr og Bolver møde hinanden.

Bolver.

Hil Angantyr! velkommen ifra Skaane.

Angantyr.

Min Broder!

Bolver.

Ei jeg havde haabet, Broder!

At see dig her saasnart igien.

Angantyr.

Hvi saa?

Et trofast Folf ei pleier at udmærke

Sin tabte Konges Gravøl med et Dyrer;

De svor hans Førstefødte Lydighed,

Saasnart jeg steg paa Thingets Steen. Men I

Fem af vort for ufsikkelige Nital,

Som blev tilbage for at jorde Halsdan,

Har I opfyldt en sønlig Pligt?

Bolver.

Han hviler

I aaben Mark. Om Høien har vi væltet

Ni store Bautaastene; fem for os,

Som blev tilbage, fire for jer Andre,

Som drog til Skaane for at fange Riget.

Angantyr.

Du skuer nu en kaaret Konge for dig,

Min Bolver!

Bolver.

Det beviser mig din Guldring

Omkring din venstre Arm. Det glæder mig,

At du est vorden fro igien og lystig.
 Ei sandt, det er langt bedre, Angantyr!
 At kaares ud til Drot i Skaanes Dal,
 End sukke for en Mø i Hledrelund,
 Som spotter kun vor Elskov?

Angantyr.

Spotter, Bolver?

Ha, ved min Faders Aske, hun skal vende
 Sin Spot til Graad!

Bolver.

Hun græder alt; du har

Dit Ønske opfyldt.

Angantyr.

Virkelig? hun græder?

Bolver.

Fordi hun ei er vorden Eigils Brud.

Angantyr.

Ha, daglig dryppe hendes Dines Gift
 Paa hendes Barm, og tære hendes Skønhed!

Bolver.

Ung Eigil lader ikke af at haabe.

I Fald han vandt sig Kongens Benskab?

Angantyr.

Troer du

Det muligt?

Bolver.

Muligt? Ingilds Sind sig vender

Saa flux, som Vinden om de danske Der;

Kun stadig i Ustadighed.

Angantyr.

For knuse

Mit Slagsværd Egit!

Bolver.

Kunde du kun dæmpe

Din Hestighed, min Broder! Ha, du veedst,
Hvor kjær jeg har dig. Du har store Gaver.
Alt est du Konge; men jeg troer, at Skiebnen
Har mere for med dig. I Fald du vilde —
Varst du forsigtig — vidste du at bruge
De Midler —

Angantyr.

Har du talt med Svarteham?

Hvad siger hun?

Bolver.

Hun klager Ratten hen,

Dmsværmer med udslagne Haar for Maanen
Bed Rilderne, som skyle Gledres Bøge,
Og græder over Angantyr, som vrager,
Hvad Hundred onskte sig.

Angantyr.

Hun styrer Riget.

Bolver.

Hvor gierne gav hun Angantyr sit Scepter,
I Fald han hende gav sin Kiærlighed!

Angantyr.

Hun er ei hæslig.

Bolver.

Hæslig? Dersom Helga

Kan ligned ved den unge Baarviol,
Saa ligner Svarteham den fulde Rose.

Angantyr.

Vign hende heller ved den røde Balmu,
Der blusser blodigdunkel og beruser!

I Tanker.

Nei, Bolver! nei! jeg trænger ei til hende.

En Seidmand spaaede mig paa Fyrisvold:

„Med Halsdåns Sværd du tvinge skalst din Fiende“.

Hvor har I det? Giv mig min Faders Sværd!

Det falder mig, den Førstefødte, til.

Bolver.

Hvi sagde du os det ei, før du reiste?

Nu gemmer Hoiens Muld vor Faders Sværd,

Det hænger fæstet ved hans Aftekrulle.

Angantyr.

Har I begravet Halsdåns Sværd med ham?

Bolver.

Som Skif og Brug er.

Angantyr.

Ha, I gjorde ilde!

Min Lykke hænger ved det skarpe Sværd.

Bolver.

Der er jo Sværde nok. Elst Svarteham,

Saa har du vundet Danmark uden Sværdslag.

Angantyr.

Den gamle Seidmand spaaede mig saa vist:

„Med Halsdåns Sværd du tvinge skalst din Fiende“.

Ha, I begrov mit Haab!

Bolver.

Der er Fyrstinden.

Hun bringer dig meer, end du turde haabe.

Bær viis, min Ven! benyt dig af din Lykke.

Han gaaer.

Thusnelde kommer.

Hil Angantyr i Danmark! Du est snar,
Som Ornen. Utter her i Sielund alt
Med kongelige Guldring om din Arm!

Angantyr.

Hil dig og sæl, min yndige Fyrstinde!
Mit Grind kræved ikke megen Tid;
Let er, at vinde Land ved lovlig Arv.

Thusnelde.

Ei altid, Angantyr! ei altid. Dig,
For dig er sagtens Alting let, som bærer
Din Lykke med dig i din hoire Haand.

Angantyr.

Ei Manden styrer Lykken, Lykken ham.

Thusnelde.

Den kom, du grebst den. Det har livnet dig.
Stolt fandt jeg stedse, funklende dit Die;
Mig tykkes dog, at alt i Dag det brænder
Med mere tillidsfuld og sikker Lue.
Er nu din Kind meer end sædvanlig bleg —
Nu, det maae vi tilskrive Helgas Grumhed,
Som negtede dens brune Blomst sit Solstkin.

Angantyr.

Jeg hader Helga, skionne Svarte-ham!

Thusnelde.

Tilgiv et Spøg, en Spot, du ei fortiente!
Jeg burde vidst: den stolte Angantyr
Kan ikke elske den, som affryer ham.

Angantyr.

Lad hende flye! Ha, ved min Faders Sværd,
Snart skal hun see, at Elskeren kan hade!

Thusnelda.

Hvor billig er din Harm, hvor ivrig maa
Din Hevnlyst være, da et Kongedøm,
Først nys erhvervet, ei kan holde dig
Fra Ingilds Hof og fra det grønne Hledre!

Angantyr.

Og er det sagt, huldfulge Thusnelda!
At Hevnlyst ene var den Krog, som drog mig?

Thusnelda.

Du est forvirret.

Angantyr.

Blomstrende Fyrstinde!

Hvor herligt hæver du dig, hoi og velskabt,
I den kulsorte Dragt. Jeg troer at skue
Min Skiebnes Norne for mig, seer jeg dig,
Med lyse Stierner om en venlig Pande.

Thusnelda.

Har Angantyr i Skaane lært at smigre?

Angantyr.

Tilgiv!

Thusnelda.

Hvor gierne jeg tilgiver dig.

Angantyr.

Det danske Følk dig kalder Svartenham
For denne Dragts Skyld, som du aldrig skifter.
Man skulde troe at see et skummelt Bæsen
Bed Lyden af dit Navn. Hvor vidt forseilet!

Thusnelda.

Den sorte Dragt blev et frivilligt Balg,
Tegn paa min Smerte, Udtryk for min Kummer,

Fra Diebliffet, da jeg maatte friste
Mit Liv ved Ingilds Side.

Angantyr.

Ha, Thusnelda!

Jeg søler og deeltager i din Skiebne.

Thusnelda.

Hvad vælter du i Hiertet, Angantyr?

Meer end sædvanlig tankefuld og mørk.

Angantyr.

En Tanke veed jeg os bestæler begge:

Foragt for Ingild.

Thusnelda.

Ellers ingen anden?

Angantyr.

Den veed jeg vist du deler med mig.

Thusnelda for sig.

Bidste

Jeg halv saa sikkert, at du deelte min!

Goit.

Ja, jeg tilstaaer det, jeg foragter Ingild.

Og har jeg ei den største Ret dertil?

Hans Fader tvang min Fader, Saxlands Konge,

Med overlegen Magt. Grunt maatte Sverting

Da bære Trælleaaget, give mig,

Sin Datter, til Kong Frodes Son, den Riding.

Men Sverting hevned sig: han indebrændte

Den stolte Frode, da han holdt sin Ben

I Nusthørs runde Tempel paa Thorsager.

Det veed min Ingild, veed, at Sverting dræbte

Hans Fader, og dog kalder han ham Ben,

Og elsker Dattren af sin Faders Bane.

Angantyr.

Bed Thor! med Uret sidder Ingild Konge
Paa Sledrestol.

Thusnelda.

Hvad Andet? Bar ei Ingild

Den yngste Søn? Bar Olaf ei den ældste?

Og grunder sig paa Stærkødds grumme Mord,

Hvortil ham Sledregoderne forførte,

Ei Ingilds hele Ret?

Angantyr.

Jeg veed det vel.

Min Fader Halsdan havde større Krav

Paa Danmark, end Halvbroderen, end Ingild.

Min Fader arved Skaane efter Modren,

Kong Olafs Søster; halv kun Frodes Blod,

Halv ægte Blod af den uskyldig Dræbte.

Thusnelda.

Ei sandt, min Angantyr! den høire Arm

Alt skammer sig, fordi den ei er smykket

Saa kongeligt og gyldent, som den venstre?

Angantyr.

Jeg handler uforsigtigt i at yttre

Min Higen og mit Hjertes Længsel dig.

Thusnelda.

To Sceptre styre Jorden, Angantyr!

Det ene Styrke, og det andet Skionhed.

Det første er af Jern, et blytungt Spiir,

Som tvinger Mængden under Nag; det andet

Af Guld og smykket med Edelsteen. Det straalr

I Indighedens Haand, og kuer ofte

Den store Jordens Helt, som eier hiint.

Det leder til frivilligt Slaveri,
 Og tvinger Slaven til at kysse Lænken.
 Kong Ingild overlod mig hiint af Jern;
 Hvor tungt for den uvante, spæde Haand!
 Var Haanden værdig til det andet Scepter,
 Det gyldne, det karfunkelsmykte? — See,
 Det staaer kun til dig selv at gribe hiint,
 I Fald du hylder det, som alt Naturen
 Mig har paa Buggen lagt. — Nu har jeg talt,
 Og evig skal ubrødelige Tausshed
 Forsegle fra i Dag min Læbe, hvis
 Du ei forstaaer mig, ikke vil forstaae mig;
 I Fald du — ha, den værste Mulighed —
 I Fald du spotter. Men, ved hiin Thuisken!
 Som du, forstaaer den stolte Svarteham
 At hade bittert, som at elske sødt.
 Bælg nu, hvorledes du vilst vinde Danmark:
 Bed blodigt Had, ved fredsfæl Riærlighed!
 Du staaer med Balgets Bægtislaal i din Haand.
 Jeg overlader ganske til dig selv
 At undersøge, hvilket Lod i Skaalen
 Der har den største Bægt.

Hun gaaer.

Anganthyr ene.

Der blæste Luren,

Nu kan vi fæste Lærninger i Skiold.
 Frisk, Anganthyr! du ynder Lykkespil. —
 End staaer du uden Skyld paa Randen af
 Den sorte, vilde Lidenkabens Flod —
 Styrt dig i Elivagas Svovelbølge,
 Og, som en knækket Gran, skal Boven bære

Din sjunkne Bul til Underverdens Huler.
 Uergierrighed — Forfører! fæle Løse! —
 Man siger, der er Koglekraft i Guldet,
 Det lokker Synden, og fordærver Hiertet.
 Ubunden maa jeg være ved mit Balg.

Han tager Guldringen af sin Arm, og lægger den hen.
 Lig der! En Mand maa have Armen fri,
 Naar han skal handle. Nu, saa vælg da, Konge!
 Skalst du forraade Ingild, hykle Elskov
 For Svarteham, og styrte Helga? — O,
 Hvi kan jeg ikke stryge Kiærligheden
 Af Hiertet, som af Armen denne Guldring?
 Send mig en Alf fra Breidablif, o Baldur!
 Som staaer mig bi mod Fristelsen. — Hvem kommer?

Helga kommer; i det hun seer Angantyr, vil hun vende tilbage
 igien.

Angantyr.

Bliv, Helga! bliv! Alfader sendte dig.
 Spar, spar paa dette korte Dieblif!
 Hvert Blund er Sædkorn til en vigtig Fremtid.
 Hør mig!

Helga.

Hvad vilst du mig? Vilst du igien
 Mig overvælde med din vilde Bredes
 Ufsaansomhed? Elip mig! Jeg kiender dig.

Angantyr.

Hør mig! Ha, Helga, Helga, grumme Mø!
 Dig er det! dig! Du est den onde Alf,
 Som har omspændt, som har forført mit Hierte.
 Mit Blod flød roligt, som den klare Kilde
 Igennem Noisomhedens lave Dal;

Du fikst det til at koge, til at sprudle
 Meer glohedt, end den hede Straale Band,
 Som snuser skumfuldt giennem Geisers Rist.
 Ha, løn min Elskov med Gienkiærlighed,
 Og mere snar, end Foraarsstøen skifter,
 Skal Ulven sig forvandle til et Lam!
 Hvad ønsker du? En Yngling? Jeg er ung.
 En Helt? Alt Skialden svinger om min Daad.
 En Kongesøn? Jeg er af Frodes Blod.
 En høvisk Svend? Naturen var ei farrig,
 Da den udrusted mig. En trofast Veiler?
 Mit Hierte hænger fastere ved dig,
 End Stiernnen ved sin Himmel.

Helga.

Angantyr!

Jeg elsker Gigil, kan ei elske dig.
 Det veedst du, og du tvinger ei min Hu,
 Om ogsaa hundred Gange du omskifted
 Med Venlighed og Kiærtegn dine Trusler.

Angantyr.

Saa haant afviser du min Kiærlighed?

Helga.

Med Mildhed har jeg ofte svaret dig;
 Dit Ord var stedse, som den Drufnes Ord.
 Du har fornærmet, høist bedrovet mig.
 Med Trusler vilde du min Billie tvinge;
 Ha, du kanst troe at elske, og kanst troe,
 At Kiærligheden tvinges? Du kanst elske,
 Og være haard og grum mod den, du elsker?

Angantyr.

Bed Freias Lust, jeg elsker høit —

Helga.

Dig selv;

Gi Helga. Bild dig ei det Blandværk ind!

Du havde Lyst at flette hendes Ungdom

Med flere Blomsterknopper i din Krands.

Du vilst, og bliver rasende, fordi

Den svage Mø sig sætter mod din Willie.

Nu skal jeg tvinges til den usle Jengo;

Men, Stolte! bi! end er ei Dagen endt.

Angantyr med dæmpet Harm.

Nu, Helga! tving dig, see, jeg tvinger mig.

Bær blid og snild, viis, at du elsker Danmark

Og Ingild! Raster ikke Skibet Anker

I Fredens Havn, naar det seer Stormen rase?

Usværnes ei med høie Bulværk Søens

Indbrud, naar svanger den vil overskylle

Det flade Land? Bevares Luen ei,

At den ei slaaer sin Tand i Hyttens Biælker?

Helga.

Jeg frygter ei din Storm, din vilde Sø,

Jeg frygter længer ei din Brede's Lue.

Du skalst ei tvinge Danmarks Kongemø

Til den, for hvem mit Hierte maatte grue.

Du skalst ei trodse Ingild, skiondt hans Giest,

Og blande Bitterhed i hver en Fest.

Den gamle Kæmpe kommen er tilbage,

Og han gjør atter Danmark frank og fri.

Han fastner Jernet om den gamle Stage,

Han giennemborer den forrovne Drage,

Den krymper sig — og Faren er forbi.

Hun gaaer.

Angantyr

kaster sig hen, og skjuler sit Ansigt i sine Hænder; derpaa springer han op, griber Guldringen, sætter den igien om sin Arm, og raaber: Svibdagger!

En Svend kommer.

Herre!

Angantyr.

Dronningen! Ihusnelde!

Fyrstinden! beed —

Svenden.

Hvad, Herre?

Angantyr.

Svarteham —

Hvor er hun?

Svenden.

J sit Fadebuur.

Angantyr.

Forgifter

Hun Maden til sin Mand?

Svenden.

Hielp, Thor! min Herre!

Angantyr.

Fjorræder! vilst du robe mig?

Svenden.

Hvad robe?

Angantyr

drager sit Sværd, Svenden falder paa Knæ.

De, Ridning!

Svenden.

Naade, ædle Herre! Naade!

Glem ei, du est i Kongens Hal.

Angantyr

stoder Sværdet i Valgen.

Taf Thor

For disse Bægge! — Vel, behold dit Hoved,
Gaf hen dermed til Dronningen; jeg ønsker
At see Fyrstinden, og det her paa Stand.

Svenden gaaer.

Mit Sværd! mit Sværd! hvi de begrov mit Sværd!
Min Faders Sværd! De slutted det i Høien.
Men — gif ei Hervor ind i Heltegraven
Og hentede Tyrting? Brudt er alle Skranke
Imellem Levende; skal Døde kun —

Thusnelda kommer, han kaster sig paa Knæ for hende.

Angantyr.

Ja, deiligste Fyrstinde! jeg er din.
Jeg elsker, jeg tilbeder dig! Mit Hierte
Formaaer ei meer at dølge dig sin Attraa.
I Fald du skienker mig din Kiærlighed,
Da var ei Freier, da han vandt sin Gerda,
Meer lykkelig, end jeg. Men, stolte Dronning!
Glem ikke Brudegaven: Siolunds Rige,
Og Ingilds Død — og Helga bundet til
Den usle Fengo.

Thusnelda.

Angantyr! du elsker?

Angantyr.

Dig, Guldeste! Kun Frygten bandt min Læbe.

Ihusnelda.

Du est i Oprør.

Angantyr.

Tvivler du? See, Dronning!

Her hæver jeg min Haand mod Valhals Hvalving,
Dens Lynild slaae, dens Torden knuse mig,
I Fald jeg hykler Elskov.

Ihusnelda.

Angantyr!

Steds blussed frem din Kraft med voldsom Flamme;
Bed Freia, det var denne Manddoms Lue,
Som smelted mig. Men er da kun din Elskov
Et Krampetræk?

Angantyr.

Sværg, Svarteham! sværg helligt,
At du mig skaffer Hvern, og Død, og Danmark!
Sværg helligt!

Ihusnelda.

Bed Thuisfon og ved Hértha,
Bed mine Fædreguder: dine Fiender
Er mine, billigt er mit Had, som dit.
Min Kløgt skal lægge Styrke til dit Sværd,
Og bringe dette Rige under dig.

Angantyr.

Og du skalst worde min, min elskte Dronning!

Ihusnelda.

Du skælver?

Angantyr.

Faren saae mig aldrig skælve,
Mig ryster Glæden. Lad mig fatte mig,
Jeg bugner ellers under Jølelsen.

Thusnelda.

Saa hurtig kan min Ven forlade mig?

Angantyr.

Snart stiller Intet mig fra dig, min Elskte!

Han gaaer.

Thusnelda ene.

Jeg veed, det er ei Kiærlighed, men Had,
Som binder ham til mig; men lad saa være!
Eft du først min — ja, jeg skal vinde dig!
Dg vandt jeg dig end aldrig — o, den Lykke
At see ham daglig, nyde Livet med ham —
Ja, Angantyr! mit Hierte elsker dig.
Jeg kunde see dig hade mig som Hustru,
Dg lide taaligt; men med Helvedsflamme
Mig brændte Nidkiærligheden med sin Harm,
I Fald jeg saae dig i en Andens Arm.

Hun gaaer.

Skou.

Kong Ingild og flere Jægere med Jagtspyd og Buer.

Ingild.

Her er min Geg. Hvor gammel, stor og sval!
Det allerældste Træ i Herthadal!
Ha, hvilken Stamme, hvilken Krone rund!
Hvor kolig i den hede Middagsstund!
Kom, mine Venner! sætter eder ned
Med Kongen i det grønne Urtebed.
Husvaler eder her et Dieblif!
Man bringer os en kolig Rædsfædrif.
Det raske Dyr, saa let og snart det var,
Saa var dog Ingilds Piil end mere snar.

I Trælle! lægger den paa Baar i Løv,
 Af brune Skind bortvisker Jordens Støv,
 Og bærer den med Lystighed og Bram
 I Kongeborgen ind for Svarteham!
 Beed hende lønne Gaven med et Smil!
 Til hendes Ære traf den Kongens Piil.

Tienerne gaae.

Nu lader Mioden rundt om Træet gaae!
 I Evende heller ei tomhændet staae!
 Hift bag den blomsterhvide Slaaentorn
 Hensætter eder, løfter eders Horn,
 Og lader Malmet med sin fulde Lyd
 Udtrykke Skovens Lyst og Hjertets Fryd.

Der blæses en Melodie af Horn, medens Mioden ombæres.

Ingild.

En herlig Lyd! en huld, fredsalig Klang!
 Man troer at høre hvide Alfes Sang.
 Hvad er mod slige Toner Vurens Skrig,
 Den høse Hvinerske, som vækker Krig?
 O, Held den Drot, som atter i et Land
 Fremvirke kan Ustyldighedens Stand!
 For ham vel Sværdet ei paa Skjoldet slaaer,
 Men Ætøl følger guult, og Møllen gaaer;
 Og er ei Sagas Mund hans Æres Tolk,
 Saa priser taust ham et lyksaligt Folk.

Skialm.

Lys! hvad var det? Jeg hørte Larm i Træet.

Vingulf.

Det var en Orn, som tog sin Hvile der;
 Den spredte Vingen vredt, og ilede bort,
 Den gad ei længer høre paa Kongens Tale.

Ingild.

Hvi saa?

Bingulf.

Troer du, at Ornen sidder rolig

I Reden al sin Tid, og ruger Unger,

Og kagler dumt, som Hønen over Ægget?

Hvortil gav Himlen den sin skarpe Klo,

Sit krumme Næb og sine brede Binger?

Mon Bingen til at vifte sig for Hede?

Mon Kloen for at bringe Mad til Mund?

Mon Næbet for at snadre Egenroes?

Ingild.

Saa gammel som du est, saa vild est du.

Bingulf.

Sandt nok, jeg hører ei til dine Helte,

Som gjør en Flue til en Elephant,

Og Elephanten atter til en Flue.

Ingild.

Du veedst min Billie: jeg vil ikke høre

Elig Tale. Glem ei, Ingild er din Konge,

Fordi han er fredsalig, mild og venlig!

Bingulf.

O, gid du straffed min forvovne Tunge

Med Strengheds Kraft! Glad iilde jeg til Odin,

Naar jeg saae Danmark styret af en Helt.

Ingild.

Dit onde Lune, Alderdommens Rynker

Skal ei forstyrre mig min muntre Dag.

Min Pande er saa glat, som Sommerhimlen,

Berøvet hver en Sky. Op, mine Mænd!

Til Borgen! Svarteham, min gode Hustru,

Os venter med et veltillavet Maaltid.
 Fort! spiller os et lystigt Jægerstykke
 Paa Beien giennem Skoven til min Hal!

Vingulf.

Saaledes sidder Fluen i sit Solskin,
 Inddrager Næring med sit Sugerør,
 Kroer sig i Barmen af de lette Binger —
 Og mærker ei til Edderkoppens Traade,
 For den er spundet ind i Dødens Net.

Ingild.

Griff, mine Børn! et lystigt Jægerstykke,
 Som overdøver denne vrantne Gubbe!

De gaar bort under en raff Musik.

Angantyr

kommer fra den anden Side i dybe Tanker.

„Den gamle Kampen kommen er tilbage!“ —
 Den blinde Hob ham holder for en Halvgud;
 Den Kloge troer, at Valhal hevner Dlaf,
 At ei han kan døe, for han doer af Sot!
 Hvordan det er — han er en Alvindsmand
 Med unaturlig Kraft, som spotter Døden.
 Mod Trolddomsmagt maa søges Trolddomshielp.
 Ei skialv jeg for for Faren af en Kamp;
 Jeg søgte den, jeg beilede til Wren.
 Af Wre har vi nok, nu vil jeg Hevn,
 Og Hevn sig vover ei, som Wren, ud
 Paa Farens Glattiis, den vil Sikkerhed.
 Ja, jeg maa vorde Konge, Helga straffes,
 Og Stærkodd tvinges. Bist maa dette skee!
 Og har min Spaamand sagt mig sandt om Sværdet,

Om Halsdans Sværd, hvad har jeg da at frygte?

Han grunder.

Men — man opbryder ei paa Maae og Faae
 Steenkisten, som omhvælver Valens Been;
 Forstyrre ei for Jngenting den Døde.
 Man siger: ved det mindste Krukken skælver,
 Fortæres Dødens Søn af bitter Qual;
 At Afsens Ro i Verets blege Giemme
 Er heel nødvendig til den Dræbtes Ro.
 Og derfor maa jeg vide sikkert først,
 Om og den skaanske Seidmand spaaede Sandhed.
 Her boer en Olding. Denne vise Mand
 Maa ogsaa spaae mit Held. Han er saa gammel,
 At som en bleg og giennemsigtig Skygge
 Han synes fast at svæve hen ad Jorden.
 Man siger, han er viis, som Mimer. Spaaer
 Det Samme han, som hiin, saa er det klart.

Han banker paa Hytten, en sneehoid Olding kommer ud.

Angantyr.

Tilgiv mig, Gubbe! hvis et Dieblif
 Jeg dig forstyrre i din Middagshvile!
 Man har mig sagt, at ei blot Midienat,
 Men ogsaa Middag, naar den lumre Hede
 Har dampet Livets Virksomhed, og Solen
 Sit dødelige Stik nedsender Ilsen,
 Formaaer at mane frem den skjulte Kraft,
 Som virker paa hiin Side Muligheden.
 Du est en Viis, som lever, siger man,
 Fortrolig med tilbagemante Skygger.
 Siig mig, i Fald du ellers kiender mig:
 Hvad kan jeg virke til min Lykkes Fremme?

Oldingen.

Med Halsdåns Sværd du tvinge skalst din Fiende.

Angantyr.

J Guder! ogsaa du mig dette spaaer?

Oldingen tier.

Ha, jeg har nok. — Dog nei! Forsigtighed!
 Man siger, at J Spaamænd staaer i Forbund,
 At Tilbud hurtig gaaer imellem eder,
 For at bedrage Konger, Jarler, Helte,
 Og løfte Styrken under eders Villie.
 See mig i Diet! har du daaret mig?

Oldingen seer paa ham uden at tale.

Tilgiv mig! Ha, dit Blik indtrænger sig
 Dybt i min Siæl, og faaer den til at skælve.
 Dit Die, reent forladt af Jordens Jld,
 Igiennemdæmres af en lustig Straale,
 Som om det sagde: troer du, at en Skygge
 Fra Evigheden har et jordist Maal?

Oldingen.

Med Halsdåns Sværd du tvinge skalst din Fiende.

Angantyr.

Jeg skal! jeg skal! — Dog hi! Har ei dit Ord
 Maaskee en dobbelt, billedlig Betydning?
 Hvi taler eders Wiisdom steds i Gaader?
 Maaskee med Halsdåns Sværd du kunde mene
 Hans Kongemagt, hans Vælde. Thi et Spiir
 I Heltens Haand er Sværd, og Sværdet atter
 Et helligt Faderscepter i den Godes. —
 Halsdan var ædel; mener du maaskee,
 At jeg, som han, ved Wiisdom, lovlig Magt —

Oldingen.

Med Halsdans Sværd du tvinge skalst din Fiende.

Han gaaer.

Angantyr.

Min Fiende! Helga, Ingild, Eigil og
 Stærkfodder! — Ha, formaaer jeg dem at tvinge
 Bed rolig Drælen paa den skaanske Ryst?
 Tilgiv, du vise Mand! Du harmedes
 Bed Angantyr's Enfoldighed. Ha, nu
 Forstaaer jeg dig tilfulde. Nu velan!
 Op, Angantyr! viis dig din Lykke værd,
 Og dræb din Fiende med den Dræbtes Sværd.

Han gaaer.

Tredie Handling.

Kongens Giestesal.

Thusnelde. Kiøgemesteren.

Kiøgemesteren.

Alt er i Orden, ædelste Fyrstinde!
 Til at modtage Kongen og hans Kæmper.
 Med Viin er alle Bægre fyldt, og Maden
 Staaer færdig til at bæres frem i Skæl
 Og paa de brogetmalede Træbakker.
 Til Vaabendands har Borgesvendene
 Iført sig lette Harnisk, blanke Hjelme;
 Og Spillemand med Trommer, Piber, Viælder
 Ei heller mangle.

Thusnelde.

Naar kan Kongen ventes?

Kiøgemesteren.

Paa Diebliffet. Intet mangler for
 Vel at modtage ham, naar vi kun først
 Affærdiget har en uvoren Svend,
 Som vover uforkammet sig at trænge
 I Giestesalen, liig en buden Giest.

Thusnelda.

Hvem er det?

Risgemesteren.

Ingen kiender ham. Han kommer

Med sonderrevne og paltuge Klæder.

Med en Sæk Kul paa Nakken vil han ind.

Jeg straffed ham, jeg bød ham tage Sæde

Bed Døren blandt de øvrige Stakarle,

Og vente, til Almissen skiftet blev;

Da saae han haant paa mig, som om jeg havde

Med mine fromme Ord fornærmet ham.

Thusnelda.

Paa ingen Maade bør det ham tilstedes,

At lades ind. Med anden daarlig Bane

Har vi afflaffet den, at hver en Betler

Indtræde kan i Danerkongens Hal,

Og øve der uhindret over Borde

Sin plumpe Grovhed, sine Bondenoder.

Risgemesteren.

Der vover ingen af Hofkarlene

At røre ham. Hans Dine lyne med

Et Blik, hvortil du aldrig Mage fandt;

Og, som man ofte troer at see en Træl

Iklædt en Herredragt, saa troer man her

At see en gammel Konge klædt i Pialter.

Stærkodder træder ind.

Risgemesteren.

Der er han. See nu, om jeg talte sandt!

Han gaaer.

Thusnelda.

Hvem est du?

Stærkodder.

Jeg? Kulbrænder, ædle Frue!

Thusnelda.

Saa gik igien til din indrogte Hytte!

Her er ei Sted for dig.

Stærkodder.

Da maa min Nabo,

Min gamle Broder Hagbarth, fordum Kæmpe,

Mig have løiet uforflammet for

Om Aftnen under Aspen ved min Hytte.

Thusnelda.

Hvad har han sagt?

Stærkodder.

Lidt har han igientaget:

Skiondt Kongens Hal vel ei var nær saa stor,

Som Himlen, hvælved den, som Himlen, sig

Dog mild og giestfri over hver en Jøse.

Thusnelda.

Kulsvier! du belægger dine Ord.

Din Tale passer lidet til din Stand.

Stærkodder.

I hver en Stand er Dygtige og Udskud;

Kun faa beklæde deres Plads med Ære.

Saa gaaer det Konger og Kulsviere.

De fleste brænde søvnigt deres Kul,

Af Bane, Vindelyst, født op dertil;

Jeg tænker, mens jeg staaer ved Gaffeljernet,

Dg vender mine røgindflorte Grene.

Thusnelda.

Hvad tænker du?

Stærkodder.

Nys slog I eders Kroner

Med grønne Løv mod Himlen, snøs i Stormen,
Dg brysted jer med Duggens Diamanter;
Nu smulldnes I til Støv, hvoraf I vogte.
Ydmyg dig, Hovmod!

Thusnelda.

Altsaa, gode Gubbe!

Er sorgelig din Dont: du brænder Liig.

Stærkodder.

Jeg brænder Liig. Men modnes ikke just,
I det jeg damper ud saftgrønne Hovmod,
Et bedre Stof? Dg glemme mine Kul,
Skiondt lette, mørke, uden ydre Pragt,
Gi Spiren til en stærk og vældig Flamme,
Som tændes let, gjør lyst og varmt og muntert?

Thusnelda.

Saaledes hørte før i Dag jeg ingen
Kulsvier tale. For Kulbrændere,
Som du, staaer aaben denne Giestesal.

Stærkodder.

Det er mig kiært. Jeg tale maa med Kongen,
Dg mine Kul vedkomme vigtigst ham.

Thusnelda.

Hvad vilst du Danerkongen?

Stærkodder.

Jeg vil brænde

Hans Sløvhed, hårde hans Blødagtighed.

Thusnelda.

Ha, vogt dig, Gamle!

Stærkodd.

Bogt dig selv, min Frue!

Rom ikke mine Kul just alt for nær.

Sandt nok, du smittes ei af deres Farve,

Da du est sort, som de; men jeg har sagt dig:

De tændes let, og kunde brænde dig.

Thusnelda.

Jeg har nedladt mig meer til dig, end billigt.

Ti stille nu, og sæt dig hen paa Bænken!

Det er dig tilladt der at vente Kongen.

Stærkodd.

Før takked jeg ei for Tilladelsen.

Han gaaer.

Thusnelda.

Ha, denne Gubbe har forvirret mig.

Stærkodd vender om.

Tillad mig, Frue! dog endnu et Spørgsmaal.

Thusnelda.

Nu da?

Stærkodd.

Hvis er den gamle Harpe hist,

Som hænger der paa Væg med brustne Strænge?

Thusnelda.

Den hørte Stærkodd til, mens han var hjemme.

Stærkodd.

Stærkodders Harpe? Ha, den var berømt!

Hvi har I saadan ladet den forfalde?

Thusnelda.

Os lyfter meer ei høre Harpeklang,

Det er en sorgelig, ensfoldig Lyd

Hvortil kun quædes kan de gamle Viser.

Den muntre Fløite, Haffkebrættet, Trommen,
Som livner Fodderne til Glædesdands,
Har længst fortrængt slig mørk Tungsindighed.

Stærkodd.

Dog hænger den endnu i Kongesalen,
Og, som jeg seer, er den bekrands't med Blomster.

Thusnelda.

At end den hænger der, er Ingilds Billie;
Med Blomsterkrands'e smykket daglig den
Af Kongens Søster, som ei kan forglemme
Sin Fostersader.

Stærkodd.

Altsaa Helgas Hierte

Formaaer dog Trommen, Piben, Haffkebrættet
End ei at døve? Tak, min ædle Frue!
Nu har jeg nok. Nu vil jeg vente Kongen;
Og hvis jeg feiler ei, saa kommer han.

Han gaaer hen, og sætter sig nederst.

Kongen kommer med følge under en Marsch. Dronningen
gaaer ham i Møde, og omfavner ham. De sætté sig i
Høisædet. Spillemænd og Dandsere komme. Der dandses
en Vaabendands. Imidlertid ombæres Maden i Skål og
paa Bakker til Gæsterne. Vin skænkes i Bægre. Man
byder ogsaa Stærkodd, men han vil Intet modtage.

Ingild.

Min hulde Hustru! hvo er hist den Mand,
Som sidder der med flette, sorte Klæder
Paa Bænken nederst?

Thusnelda.

Tilgiv, ædle Herre!

Man indlod ham, han trængte sig herind.

Det er en selsom Giest, som vel forstaaer
 At soie sine Ord. Han paastod, at
 Han maatte tale med dig.

Ingild.

En Kulbrænder?

Thusnelda.

Fast troer jeg, det er kun en Mummedrægt,
 Som egensindig han sig selv har valgt,
 For under den at kunne tale frit.

Ingild

staaer op, og gaaer imod ham.

Hvo est du, Gubbe! nederst der paa Bænken?

Stærkodder

uden at vende sig til ham.

For sad jeg øverst.

Ingild.

Ha, Thusnelda!

Thusnelda.

Herre!

Ingild.

Hvad har du gjort? viist sli en Giest til Døren!
 Jeg kiender ham af Arret paa hans Bryst,
 Hans Hænder — ha, det er —

Thusnelda.

Hvad? hvem?

Ingild.

Stærkodder!

Min Fostersfader! — Ja, han lever end,
 Han kom igien til Danmark, til sin Son! —
 O, lad mig kysse dine Kampehænder! —
 Han tier — er fortrydelig. — Tilgiv,

Om man uvidende fornærmed eder! —

Tillad mig at omfavne dig!

Stærkodderr.

Holdt, Ingild!

Tag dig i Agt; du smudsker dit Skarlagen

Paa min tilrøgte Kappe.

Ingild.

Du forbyder

Mig at omfavne dig?

Stærkodderr

løser sin Kulsbierkappe af, og kaster den hen.

Du understaaer dig

Til at omfavne mig?

Ingild.

Hvad er min Brøde?

Stærkodderr.

Din Brøde? Ha, var denne Tillid Ustyld!

Men Frækhed er den. — Nei, hun der er fræk;

Hos dig er det stump Eløvhed. Ingild! Ingild!

Ha, du est sunken dybt! Dybt est du sunken,

Du kanst ei længer blues for dig selv.

Ingild.

Hvad har jeg gjort? See, Landet nyder Fred,

Det danske Navn er agtet. Bore Kræfter

Har slikt et Overskud, at ei engang

De holder egne Bredder: Hengst og Hørs

Drog nys til Skotland, tvang de vilde Pister.

Hvi harmes du? Jeg sidder roligt paa

Min Kongestol, og samler Fredens Glæder.

Stærkødder.

O, du forblindede, du svage Mand!
 Hvad kommer Hengst og Hørs og deres Manddom
 Dig ved? Troer du, at de i Bretland kæmpe
 For Egeløv til dig? Snart rive løs
 Sig Underkongerne fra Hledrestol,
 Som Planterne fra et forraadnet Bulværk,
 Det Bolgen Aar for Aar har underhulet.

Ingild.

Nu har jeg dig; hvad fattes mig?

Stærkødder.

Jeg kom

Til Danmark, for at finde Frodes Son,
 Men finder en Ugudelig, som æder
 Og drikker med sin Faders Mordere;
 Som deler fiælnes Sydlings Fraadseri,
 Og har af Dyden ei engang dens Skygge.

Thusnelde,

som imidlertid har ladet Mængden forføie sig bort.

Min ædle Herre! dæmp din Harm. Tilgiv,
 At ei Thusnelde kiendte dig! Hun aldrig
 Tilforn endnu dig saae for sine Dine.
 Modtag af hendes Haand et kostbart Smykke,
 Og bær det om din Arm til Benslæbs Tegn!

Stærkødder.

Behold du selv din Qvindeprydelse!
 Ei tapper Mand modtager Rikeringgave.
 Slet passer Hovedguld til Vaaben sig.
 Behold dit Spænde, giv det til din Husbond,
 Som rager lækker om i Fugles Indvold,
 Og over al sin Harm paa Brød og Sod!

Ingild.

Ha, Stærkodd! alt for dristig er din Tunge.

Stærkodd.

Hvi kaster du dit blode Die vredt

Paa mig, og omgaaes med din Faders Morder?

Naar togst du Boder for din Faders Drab,

Du Svoger af hans Bane? Ha, naar Skialden

Befiunger Drottens Jdræt, Heltens Daad —

Da svøber jeg mit Ansigt skamfuld i

Mit Skind, thi hvilken Daad har du fuldbragt?

Thusnelda.

Ha, denne vrantne Gubbe maae vi muntre.

Ord er mod ham, som Pile mod en Sobiørn,

De bore sig ei giennem Huden. Vel,

Saa maa det hulde Spil ham Sindet mildne.

Trød frem, min vakkre Ludolf! øv din Kunst.

En Floitespiller træder frem, og blæser et kunstigt Floitestykke.

Stærkodd.

Bil I mig tæmme som en Biørn i Mundkurv,

Alt dandse taaligt efter eders Pibe?

Bil I afrette som en Eidsten mig,

Alt efterabe, quiddre eders Biser?

Ti stille du, som med udspilet Die,

Med opblæst Kind og smidig Fingerdands

Bilst vende Heltens Sind med dine Triller!

Bed Thor i Thrudvang, Stærkodd føler meer

For ædel Kunst, end I jert Liv har følt.

Men mange Døgn skal vexle over Gledre,

For I forstaae at blande Styrens Malurt

Med Snillet's Malt, som udgior Livets Drik.

Hvi noies I da ei med hvad I har?

I min Tid sang man Viser ved sin Harpe,
 Som muntred Sindet, og forfriskte Hiertet,
 I Stedet for at eders Fingersflinkhed
 Kun kildrer med sin Klang Forsængligheden.
 Gaf bort, du smalle, fingerspinkle Piber!
 Hvis du ei Andet har at vise mig,
 End hvor du snelt kan dække Rorets Huller.
 Stif Piben ind! hvis ei, jeg dig skal lære,
 At give Piben snart en anden Lyd.

Ingild.

Min Fosterfader!

Stærkodder.

Ravn mig ikke længer
 Bed dette Ravn! Har jeg opdraget dig
 Til hvad du est?

Ingild.

Spørg Folket, om det vaander
 Sig under Ingilds Scepter!

Stærkodder.

Er det nok

For Nordens Drot, ei at bedrive Ondt?
 I Fald du føler hos dig Hyrdens Dyder,
 Kast Purpret, klæd dig i hans Faareskind,
 Byt Kongespiret med hans Hyldestav,
 Bogt Faar og Geder; men formast dig ei
 Med sliq Spagfærdighed at styre Mænd!

Ingild.

Du dommer mig for haardt.

Stærkodder.

Du gaaer i Dromme,
 Og veedst ei, hvad der foregaaer omkring dig.

Hvor var det muligt dig i Odins Lund
At ægte hende, din Blodsiendes Datter?

Ingild.

Du kiender ei til Elskovs Magt.

Stærkodder.

Bed Thor,

Din Faders Minde burde du at elske.

Du elsker den, som hader dig? Hvor feigt!

Thushnelda omfavner Ingild.

Min ædle Husbond! o, det veed dit Hierte,

Hvor kjær du est min Siæl.

Stærkodder.

Ha, falske Qvinde!

Og nu din Søster! hende vilst du gjøre
Til Ridingens, den usle Fengers Hustru?

Ingild.

Jeg havde lovet hende Angantyr,

Hun afflog ham, hun sølte ingen Elskov,

Jeg slutted denne Pagt, og gjorde atter

Mig Angantyr til Ven, en fienden Mand

Til Svoger — og min Søster er forføret.

Stærkodder.

Forføret! ja, af Kummer dybt nedboiet.

Hun skal ei ægte Fengo!

Ingild.

Kan jeg bryde

Mit Løfte?

Stærkodder.

Og hvor er den knøve Beiler?

Ingild.

Jeg har i Dag ei seet ham; men i Morgen
Er Brylluppet bestemt.

Stærkodder.

Du seer ham aldrig.

Han er en fangen Mand. Hans Elskovshede
Nu svales dybt i Rummet af mit Skib,
Som fører ham til en af mine Borge
Paa Norges Kyst i sine gyldne Lænker.

Thusnelda.

Umuligt! saa vidt du fordrister dig?

Stærkodder.

Mit Mod gaaer endnu længer, Svarteham!
Nu Raden er til dig.

Thusnelda.

Ha, Kongemorder!

Min Høihed skal ei krænkes af din Frækhed.
I dette Dieblif jeg viger dig;
Men skialv for Fremtiden!

Stærkodder.

Hist staaer min Fremtid

I Evighedens Blaa. Hvad nu jeg handler,
Er Daad, som bringer mig Forløsningstimen
Alt mere nær. Men gaa! det sommer sig
Ei, at du hører paa din egen Skændsel.

Gun gaaer.

Ingild.

Tag Bindet fra mit Die, viis mig Alt!
Beviis, at jeg har Uret, led mig, ret mig!
Jeg følger dig — som i min Barndom — blindt;
Aun ei forstyr mig i min Tro paa hende!

Stærkodd.

Hun hader, affkyer dig, og er dig utro.

Ingild.

O nei, o nei!

Stærkodd.

Hun elsker Angantyr.

Ingild.

Hun agter ham.

Stærkodd.

Og hun foragter dig.

Ingild.

Saa vil jeg meer ei leve.

Stærkodd.

Evige Konge!

Ingild.

Ha, skab mig stærkere, hvis du formaaer,
 Men skield mig ei, skield paa Naturen, at
 Den ikke smedded mig af haardre Malm!
 Det veed den gode Baldur hist, min Siæl
 Er aaben, blid, fiern fra Forstillelsen.
 Jeg vil det Gode, følger gierne Raad,
 Og letter fro den Undertryktes Byrde.
 Jeg elsker Livet og dets muntre Glæder,
 Men aldrig glemte jeg endnu, med Omhu
 At tænke paa mit Folk. Min Fader leved
 Lang Tid i Fred; den gyldne Tid besjungs
 Endnu af Skialdene, som Danmarks bedste
 Og lykkeligste. See, jeg stræbte efter
 At holde den. Det var forgieves!

Stærkodder mildere, men mørk.

Ingild!

Du est uskyldig. Hvad kanst du derfor,
 At ei Naturen danned dig til Drot?
 Ha, Ingild! Skylden falder kun paa mig.
 Hvi hialp jeg din forvovne Fader med
 At rive Sceptret af hans Broders Haand?
 Nu kommer Straffens Time.

Ingild.

Ha, Stærkodder!

Stærkodder.

Forbrydelser kan skee — de kan forsones;
 Jeg har, og skal snart reent forsones min.
 End følger den ulykkelige Skygge
 Mit bange Blik, hvergang Juldmaanen gløder,
 Bleg, med en blodig Dug om sine Saar.
 Snart skal vi begge nyde Ro hos Odin.

Ingild.

Stærkodder! vilst du døe?

Stærkodder.

Først redde Danmark.

Ingild.

Til hvem staaer da dit Haab?

Stærkodder.

Til ungen Eigil.

Han er en diarov, en velerfaren Helt,
 Han elsker Helga, bringer Ugdes Rige
 Til Danmark — og skiondt jeg har gyst for ham,
 Saa er dog ogsaa det en Grund for mig.

Ingild.

Og hvilken?

Stærkodder.

Egil har en mægtig Liighed
Med hiin, den rette Konge. Saaest du aldrig
Din Faders Broder? Nei, du est for ung.

Ingild.

Han ligner Olaf?

Stærkodder.

Ivende Draaber Vand,
To Blade paa et Træ har mindre Liighed.
En Hændelse! jeg har jo talt med ham.
Han er en Normand, han er Gistens Søn.
Men lige meget! Der er Slægtskab i
Naturen undertiden, som ei Fødslen,
Men Liighed kun i Træk og Væsen tyder.
Giv Egil Helga, lad ham arve Danmark!

Ingild.

Belan!

Angantyr er kommen ind med sine otte Brødre, og har hørt
de sidste Ord.

Angantyr.

Først æskes han paa Liv og Død
Til Kamp, med dig, af mig og mine Brødre.

Stærkodder.

Ni kun mod To? ei Fleer? Vel, tappre Helte!
Jeg tager imod Kampen paa hans Begne.

Angantyr.

Staa fra dit Forsæt, overtal Kong Ingild
At give Helga mig, saa er vi Venner!
Jeg er af Frodes Blod, af Olafs Blod,
Din Konges Brodersøn, alt Drot i Skaane,

En nær, en farlig Fiende — kraftig Ven.
 Alt taler til min Fordeel.

Stærkodder.

Helga elsker

Ung Eigil, Eigil hende.

Angantyr.

Jeg, som han.

Stærkodder.

Elst! Ingen kan forbyde dig at elske;
 Men Kiærlighedens Pagt er vegelsidig,
 Og sanddru Elskov er uegennyttig.

Angantyr.

Der ligge vore Handsker.

De kaste dem for ham.

Stærkodder.

Sæt din Elskov

I Skaane som Veirhane paa din Borg!
 Den dreier sig til Had ved mindste Bind.

Angantyr.

Vi vente din.

Stærkodder.

Der, tappre Angantyr!

Der har I begge mine. Een for mig
 Og een for Eigil. Naar I dele dem,
 Saa bliver der en Finger høit til Mands.

Han gaaer til Døren, og raaber:

Hasting!

Hasting kommer.

Min Husbond!

Stærkodder.

Saml de Handsker op,

Forvar dem vel!

Hasting.

Ha, hvilken deilig Hob!

Man skulde troe, jeg var en Handskesmed,

Naar man mig saae med sliig en Mængde. Skade,

At de er alle til den høire Haand!

Stærkodder taler sagte med Hasting; han gaaer.

Ingild.

Du tager imod Kampen mod dem Alle?

Stærkodder.

Jeg tager imod Kampen, ei alene

Mod disse, men imod saa mange, som

Sig vove for min Haand.

Angantyr.

Hvorledes onsker

Du Kampen: Een for Een, hvad heller Alle

Paa een Gang? Valget overlades dig.

Stærkodder.

Naar mange Hunde søge mig tillige,

Da pleier jeg at slaae imellem dem,

Og spørger ikke, hvo der bider først.

Angantyr.

Saa vente vi dig strax med ungen Egil

I Skoven næst herved, ved Halsdans Grav,

Endnu i Aften, inden Solen synker.

Stærkodder.

Jeg lover jer, I skal ei see den synke.

Anganthyr.

Ni stærke Sværd troer du at kunne døve?

Jeg veed, hvor der er et, som fælder dig.

Han gaaer med Brodrene.

Helga

fra den anden Side.

Min Fostersfader! Guder! er det sandt?

Min Eigil, du, mod Ni, ni lumste Fiender?

Stærkodderr.

Bær freidig, Helga! viis dig Frodes Datter.

Jeg dig paalægger strax at stævne Eigil

Fra mig til Halsdæns Gravhøi, hvor han møder

Bevæbnet. Gjør ei Fienden Tiden lang!

Naar du os seer igien, er endt din Frygt,

Og Morgendagen, som bestemte dig

Til Jengos Brud, skal skue dig som Eigils.

Farvel, min Søn! Jeg gaaer at rydde ud

En Tornebuss med ni forvovne Grene,

Som lange bredte sig i eders Skygge,

Og trued med at rive jer til Blods.

Til Ingild.

Fat Mod endnu!

Til Helga.

Og du, tab ikke Modet!

Han gaaer.

Helga.

Min Broder! du tilsteder —

Ingild omfavner hende.

Himlen gjøre

Dig mere lyffelig end Ingild, Helga!

Han gaaer.

Helga.

Ha, som den stærke, velanvendte Gift,
Jeg seer alt Stærkodd's Lægemidler virke.
Men, Guder! ogsaa Helga rystes af dem.

Thusnelda kommer, og seer sig forsigtig om; da hun ingen
Andre finder end Helga, gaaer hun rask hen imod hende.

Thusnelda.

Har Stærkodd taget mod Udfordringen?

Helga.

Naar afflog sliq en vældig Herre Kamp?

Thusnelda.

Og Gigil?

Helga.

Jarlen svarte paa hans Begne.

Thusnelda.

Hvo underretter Gigil?

Helga.

Jeg.

Thusnelda.

Du selv

Vilst være Dødens Bud for den, du elsker?

Helga.

Jeg elskte Gigil ei, var han ei Helt.

Thusnelda.

Stærkodd venter ham ved Haldans Grav?

Helga.

Paa Diebliffet; derfor maa jeg ile

At varøle Gigil.

Thusnelda.

Helga! hør et Ord:

Skiondt du mig troer mod dig stiftmoderlig,

Saa bærer jeg dog Omsorg for dit Vel.
 Hvi vilst du underrette Gigil? Bliv!
 Besidder Stærkodd meer end Heltkraft,
 Saa sælger han de stærke Kæmper ene;
 Er han en Olding som en anden Gubbe,
 Hvi styrter du din Ben i Dødens Afgrund?

Helga.

Hvad Vren byder, kan ei Frygten hindre.

Thusnelda betænker sig.

Bliv!

Helga.

Ellers lyder jeg dig, hoie Frue!
 Tilstede var her Ingen, uden jeg,
 Som kunde bringe Gigil Gfsterretning.

Thusnelda.

Glet Ingen?

Helga.

Nei.

Thusnelda for sig.

En Straale i min Sky!

Befalende.

Du bliver!

Helga.

Hvad? Ha, Intet skal mig hindre!

Du vilst?

Thusnelda.

Du vover? Li, Forvovne! Ha!

Er jeg endnu Fyrstinden, eller ei?

Hvo har paa Hledregaard end at befale?

Hun aabner et Sideværelse.

Her gaaer du ind, og vover ei et Ord,
 For Svarteham tilsteder det.

Helga raaber.

Min Broder!

Min Fostersfader! Ha, Forræderi!

Thusnelda.

Efrig, til du brister! Ingen hører dig. —

Bagt!

Bagten kommer.

Følger Kongens Søster ind i Buret!

Bevogter hende! Ingen vove det,

At lade hende ud, før jeg befaler;

Og hvis maaskee hun skulde daarlig prøve

At giøre Larm, saa er det eder paalagt

At hindre det, og dæmpe hendes Røst.

Helga.

Ha, Slange! sno dig kun i dine Bugter;

Du skalst ei seire.

Thusnelda.

Fører hende bort!

Helga føres bort.

Thusnelda ene.

Nei, Anganthyr! din Hæftighed ei styrter

Førhadte Magt. Har du ei lært af Tigren

At ligge bøiet taus paa dine Labber,

Med stive Dine, før du springer til?

Har ingen Vandringsmand fortalt dig om,

Hvordan man dækker Gruber tyndt med Riis,

Hvori den plumpe Elephant skal styrte?

Du higer efter Hevn, og søger Jaren! —

Men end er Trøst. Naar Egidil ikke møder,

Opsættes Kampen, og den vilde Stærkødd

Maaskee forbittret sværger Egidils Dod.

Mit Jilbud gaaer: Alt samler sig en Hær,
 Som støde skal til Angantyr's ved Ringsted.
 Den frygtelige Slange skyder Ham,
 Forlader Kloften, førend Muren styrter.
 Hun lægger af den Dragt, som Smerten bød;
 Hoi Hevnlyst farve skal Heltinden rød.
 Mit Spyd skal blinke, Intet Modet roffer,
 En speilglat Hielm skal skiule mine Loffer.
 Den raske Ekioldmø ingen Fare flyer.
 Hevn er mit Kampstrig, Hevn — og Angantyr!
 Hun gaaer.

Halsdans Grav.

Det Indre af en Jordhule. I Baggrunden hans Aftekruffe
 i en Jordhugning i Væggen; over den hænger hans Baaben
 og Hærklæder.

Angantyr

kommer.

Brudt er den sorte Skorpe, som adskiller
 Det muntre Liv og Verden fra den Døde.
 En spinkel Straale giennem Risten spiller
 I Graven ind fra Markens Aftenrøde.
 Med Bæven knager Sonnens sagte Fied
 I Faderens, i Heltens Hvilested.

Nu staaer jeg her. Her glemte de hans Stov.
 Ti, ti, mit Bryst! nu er ei Tid at sukke. —
 Jeg seer en Krands af salmet Egeløv
 Omflette bleg den blege Aftekruffe.
 Hans Hielm, hans Harnisk, Ekioldets runde Værn,
 Og over dem — det frygtelige Jern.

Tilgiv, Einheria! sliq natlig Færd;
 Tilgiv, om jeg forstyrer dig herinde!
 Der er mig spaaet, at med dit brede Sværd
 Jeg sikkert tvinge skal min stolte Fiende.
 Forund mig det! Du bruger det ei meer,
 Det blinker orkesløst ved Kruffens Leer.

Han standser.

Ha, Angantyr! den Daad, du nu begaaer,
 Er ingen Heltedaad. Du est forfærdet;
 Bleg som en Qvinde du i Mørket staaer,
 Og strækker skælvende din Haand mod Sværdet.
 Bee den, som tor forstyrre Gravens Ro! —
 Tys! Var det ei, som det fra Dybet loe?

Ha! jeg vil gaae igien. Jeg har en Flok,
 Som lyder mig, hugprude, stærke Helte.
 I Nordens Land er der jo Sværde nok,
 Det bedste kan jeg spænde ved mit Bælte.
 Hvi rover jeg min Fader Gravens Bryd?
 Fortiener sliqt et Tegn ei Heltens Dyd?

Men — om jeg ganske sagte vover mig,
 Naar ikkun ei jeg Urnens Aske ryster —
 Jeg Sværdet eie maa, thi kun ved dig
 Jeg vorder Hersker paa de danske Ryster;
 Ved dig jeg kun mod Stærkodd kan bestaae.
 Jeg nærmer mig den frygtelige Braa.

Men langsomt! at for Altning ei jeg rokker
 Det ædle Stov, til Qval for Dodens Son. —

En Trækvind giennemfuser mine Loffer.
 Ha, stille! Hørst til Guderne en Ben!

Han kaster sig ned, men springer strax op igien.

Forsagte Helt! gjør, hvad du ei kanst lade.

Han rækker efter Sværdet.

Det vilket er i Urnens Egeblade.

Gaaer atter frem i Huln, og grunder.

Ha, det er dog vel Digt, hvad Gubber quæde:
 At hvergang Aftekrucken lider Brøst,
 Da høres Spøgelsset om Ratten græde,
 Og vaande sig med fæl og ængstlig Røst;
 Forlade Helten maa strax Valhals Eade,
 Og Aanden søger Jorden uden Trøst;
 Hel jager den, naar det ad Dvælden lækker,
 Til Niffelheim med Myg og Aftenbakter.

Digt! Digt! For længe dvæler jeg herinde.
 Det første Skridt er gjort — nu freidigt Mod!
 „Med Halsdans Sværd du tvinge skalst din Fiende!“
 Saa kom da du, som skalst udøse Blod!
 Alting er roligt, tyst, den Døde sover,
 Jeg skælver ei — det raske Greb jeg vover.

Han griber Sværdet med skælvende Haand, men river med det samme Aftekrucken ned, saa at den falder paa hans Hielm, sønderslaaes, og overstøver ham med hans Faders Afte. Han staaer forstenet af Skræk og Fortvivlelse. Holver kommer.

Holver.

Ha, Dvæler! kom! hvad noler du herinde?
 Har du endnu ei fundet Sværdet? — Thor!

Hvad seer jeg? Angantyr, stiv som en Stotte!
 Bestøvet — Guder! af vor Faders Aske!
 Ulykkelige Son! hvad har du gjort?

Angantyr

sonderknuust, med en stigende Fortvivelse.

Kom mig ei nær — jeg brænder!

Bolver.

Runde du,

Naar endelig dig Overtroen drev,
 Ei tage det med Lempe, uden voldsomt,
 Ugudeligt at spille Kruffens Stov?

Angantyr.

Nei!

Bolver.

Raser du? Hvorfor ei?

Angantyr.

Nei! — nei! — nei!

Med Lempe? Daare! det er dig, som raser.
 Begaaes Misgierninger med Lempe? Nei!
 Og vilst du vide, hvi jeg knuste Urnen,
 Hvi Urnen knuste mig — saa læs det hist
 I Mornens klare Bæld! Der skrev det Skuld
 Med Mørkets Griffel paa en flygtig Bove.

Bolver.

Eværm længer ei i Graven her, men følg mig!
 Hevn dine arme unge Brødre, som
 Af Iver og af Rærlighed for dig
 Frivillig styrted sig i Dødens Strube,
 Og sank for Fiendens Sværd.

Angantyr.

Hvad? mine Brødre?

De faldt?

Bolver.

De vilde ikke vente dig,
Og Stærkødd vilde ikke vente Gigil.
De stred — og sank, som Ug for Bondens Lee.
Jeg er den Gæste, som flygted hid
For at forstærke mig til Hevn med dig.
Nu har du Halsdans Sværd; kom! tving din Fiende!

Angantyr.

Ja — jeg skal tvinge ham.

Bolver.

Saa kom!

Angantyr.

Giv Tid!

Du vilde ikke troe, da jeg dig sagde
Saa vist —

Bolver.

Jeg troer det, naar du viser det.

Angantyr.

Strax, Bolver! strax! Men at den snilde Seidmand
Paa Gyrisvold, den vise Olding her,
Saa roligt, sikkert kunde spaae mig det!
Bed Thor, der gives Dine, som see klart
Igiennem Risterne paa Fremtids Tæppe.

Bolver.

Saa søg din Fiende!

Angantyr.

Jeg har fundet ham.

Bolver.

Han venter os.

Angantyr.

Den gamle Halvgud hijsset?

Bolver.

Han, dine Brødres Morder.

Angantyr.

Brødres Morder?

Jeg kiender mine Brødres Morder: Den,
Som egged dem til slig uædel Kamp,
Hvorfra Thor vendte Blikket med Foragt.
Han har gjort meer, den Samme: han har nedtraadt
Ustyldig Elskovs rosenrøde Blomst,
Ussindig svoret for en troløs Kvinde
En troløs Ed — og styrtet Halsdans Aand
Fra Vingolfs Posten ned til Helheims Kiølder.
Fortiener ei en slig Misdæder Døden?

Bolver.

Glem al Spidsfindighed, viis dig som Helt!

Angantyr.

Som Helt? ja, ved min Faders spilte Afte!
Det skal jeg; thi jeg sværger ved hans Qvaler,
At jeg skal tvinge Fienden med hans Sværd.

Bolver.

Du vilst dog ei —

Angantyr.

Laa mig din Haand!

Han lægger den paa sit Bryst.

Føl her!

Her stormer, spulmer den fordømte Fiende,
Som aldrig lod mig Ro Nat eller Dag.

Af alle Hjerter, som i Verden slog,
 Var dette mig det værste, fiendtligste.
 Belan, min Broder Bolver! det er Tid.
 Ud! følg mig! ud, ud i den friske Luft!
 Her er saa kvalmt. For Solen synker, sadler
 Jeg Odins Hest, og rider til min Fader,
 Til Hel, med Hermod, over Giallerbro.

Bolver.

I Guder! Sværdet sidder i hans Hjerter.

Angantyr vilb.

Med Halsdåns Sværd jeg tvunget har min Fiende —
 Hielp, Odin! Angantyr kan løse Gaader.

Han falder i sin Broders Arme.

Fjerde Handling.

Skov.

Nat. Thusnelda i Skarlaget med Hielm og Pandser af blankt Staal, et Spyd i sin Haand. Hendes Møer. Til begge Sider henræbnede Krigere. I Baggrunden brænder et Baal inde i Skoven, som svagt oplyser Skuepladsen.

Thusnelda taler.

Frygteligt vælter
Surtur de røde,
Fortærende Luer,
Skov! i dit Mulm.
Helt er paa Baal strakt.
Aldrig saae Dagen
Fagrere Kæmpe.
Uk! nu omfavner
Slørede Nat ham.
Eiunger, I Piger!
Dvæder til Afsted
Helten en Sang!

Chor af Møer.

Anganthyr's Legem
Brænder nu Baalets

Flamme til Stov.
 Alf! skal hans Aand sig
 Hæve til Valhal?
 Eller har Hel alt,
 Hulernes Dronning,
 Mager sin Arm efter
 Dødningen strakt?

Ihusnelda.

Frygtsomme Duer!
 Er da kun Tvivl, kun
 Angst eders Sang?
 Enten til Valhal
 Helten sig hæver,
 Eller til Helheim
 Aanden nedsvæver:
 Stort er hans Rygte,
 Stærk var hans Dyd.
 Siunger et Drapa til
 Skjoldenes Lyd!

Chor af Møer og Kæmper.
 Angantyr's Legem
 Brænder nu Baalets
 Flamme til Stov.
 Angantyr's Navn kan
 Baalet ei brænde.
 Seneste Fremtid
 Navnet skal kiende.
 Høien sig reise,
 Danemarks Rige!
 Stolt ved din Strand;

Runerne sige:

Han var en Mand!

Bolver

kommer med en Guldburne.

Jeg bringer dig, hvad Luens Kraft os levnet har
Af Brodren, Helten, Beileren: en Haandsfuld Støv.

Thusnelda.

Meer ædelt, end det ædle Malm, det glemmes i!

Hun river en Dvift af et Ggetræ, og slynger den om Urnen.

Lad dette Lov, stumt, som den Tunge, Smerten bandt,
Dog meer veltalende, med sin dunkelgrønne Krands
Forkynde Morgenrødens Lys, hvad du har gienet!

Kæmperne

staae paa deres Skjolde.

Hil Angantyr vor Konges Ry! Sæl Heltens And!

Thusnelda.

Og nu, I gode Stridsmænd: Hisset staaer en Hær,
Som ædelsindet heller lyder Svartehams,
End Ingilds Bud. Hift stander Angantyr, som nu
Den vakre Bolver, sidste Vt af Clafs Blod,
Med Rette byder. Bolver! see, her rækker jeg
Min Haand dig over Aftekruffens stolte Guld.
Hevn er vort Haandtryk.

Bolver.

Hevn og tro Forening.

Thusnelda.

Ja.

Og nu afsted! For Gigil og den solvgraa Helt
Gaae Tid at fatte sig, og kalde frem til Strid
De Ingild tro Tilbageblevne, drage vi
Mod Hledregaard, at hevne Everting, Angantyr

Dg Olafs Mord. Glyd, Frodes Blod! for Sværdene.
 Dg Fafler, kastet i den skumle Kongeborg,
 Hvor Svarteham nødsaget var at sukke hen
 Sin fagre Ungdom, lyse som et Gienstien høit
 Af dette Baal! Hvor Elaget vindes, Fienden faldt,
 Skal Hoiien fastes, Afstefrukken sættes ned;
 Dg Runer, riftet paa den brede Bautasteen,
 Forkynde Jorden Heltens Dod, Thusneldas Hevn!

Hun gaaer; Alle følge.

Et Berelse paa Kongsgaarden.

Ingild. Vingulf.

Ingild.

Har alle Hledrekæmperne forladt mig,
 Fulgt Svarteham?

Vingulf.

Ei alle, Herre Konge!

De unge Utaalmodige, som harmtes,
 Fordi din Stilhed ei gav deres Mod
 En Leilighed at yttre sig; hvis Dren
 Stod aabne for den skionne Havfru's Sang.

Ingild.

Saa Alle blev ei deres Konge troløs?

Vingulf.

De gamle Skæggede, det tunge Bundsfald
 Saa let ei lader stykke sig af Kruset;
 Bland det med Vand, og du vilst endnu finde
 En kraftig Styrkedrik mod Svarteham.

Ingild.

Dg du, som ofte murred i min Velmagt,
Som tidt jeg kaldte den uvrne Biørn —
Du?

Bingulf.

Herre! Følt af mit Slags er som Burren,
Vi stiffe, krille, men vi hange fast.
Den lodne Skindpels af den gamle Biørn
I Kulden varmer, naar du fryser i
Det tynde Spind af dine Silkeorme.
Hver Silkeorm er nu en Sommerfugl,
Har spilet Vingen ud, og slagrer om
I Solen af den skionne Svarteham.

Ingild.

Hvad raader du mig til?

Bingulf.

Jo før jo heller
At samle dine Mænd, at dele Hæren
Imellem Stærkodd, Gigil, dig og mig,
Dg usfortøvet ile mod din Fiende.

Ingild.

Saa gaa, blæs Kæmperne til Strid! Jeg vil
Imidlertid idrage mine Jern.

Bingulf.

Jern maa du være, Jern til Marv og Been,
Paa Odins gamle Geg en vældig Green;
Saa skal vi lære snart den stolte Qvinde,
At Rænker er ei let, som Hør, at spinde.

Han gaaer.

Ingild ene.

Af Evertings sonderbrudte Kongestol

Blev Brudsfængens gyldne Stølper opreist;
 Og Sverting drak sin Dervinder Trofak
 Af samme Horn, som Svarteham sin Brudgom. —
 Elig Sæd kan ikke bære gode Frugter.
 Giftbrygning var det, Seid af onde Trolde.
 Men jeg var blind af Kiærlighed. Hun svor,
 Jeg troede gierne. Alt jeg gierne troede;
 Kun ei, at hun var trædsk og underfundig.
 Nu seer jeg, at der gives smukke Slangar,
 Hvis Kam hovmodig topper sig til Krone,
 Skiondt Edderbugen vælter sig i Stov.

Et Slør mig falder pludselig fra Diet;
 Men det er svækket i det lange Mørke,
 Og kan ei længer taale Dagens Lys.
 Tomt er mit Hierte, øde, som et Huus,
 Hvor før jeg daglig traf en Dmgangsvæn,
 Den Døden pludselig har røvet mig.

Han betragter sit Harnisk, som hænger paa Bæggen.

Og, Ingild Frodeson! du skulde klæde
 Dig nu i disse rustne Kæmpejern,
 Der altid var for tunge for din Skulder,
 For barske for din fredelige Siæl?
 Du skulde drage Sværd mod den, du elsker,
 Du, som ei drogst det mod din bittre Fiende?
 Tiltvinge dig et Land, som ei er dit?
 Som blev din Faders ved en svar Misgierning?

Nei, Rustning! rust! Dig hænger ingen Haand
 I Høien over Ingilds Haandfuld Afse. —

Grundende.

Hvad vilst, hvad vilst du da i denne Kreds?
Gaae om til Spot for Børn og gamle Qvinder?

Han drager sit Sværd halvt ud af Skeden, og betragter det.
Stor var min Lyst til hurtig at forlade
Et Samqvem, hvor jeg søler fremmed mig —
Og dog — dog har jeg ikke Mod at banke
Paa den fulsorte Port, som springer op,
Naar Livets Lampe slukkes. — Ridning kalde
De stolte Kæmper mig. Jeg er det ei.
Mit Indre giemmer Fro, som anden Tid,
Som anden Sol til Frugter havde modnet.
Sværd var et Værktøi stedse mig for grumt
For den Retfærdige; men Skialden siunger
En Old, da Kongen styred Hyrderne
I Fredens Hytter med en Stav af Balsbirk.
I Eyden, siger man, udbredes Læren
Om Åkærlighed og Blidhed af en Jesus —
Det havde været Tid og Sted for mig.

Han drager Sværdet.

Mod, Ingild! Mod! Gaf did, hvorfra du komst,
Synk i din Moders, i Naturens Skød.
En ærlig Mand undgaaer Forsmædelsen.
Hvad har du meer at tabe? Intet. Vel!
Saa kom, du skarpe Staal! bid i mit Bryst,
Og viis den Skælvende, som tyer til dig,
Den første og den sidste Venstabsprøve.

Man horer Noget komme. Ingild holder inde.

Ingild.

Hvo nærmer sig? Jeg horer sagte Trin.
Hvad har endnu mig Livet at bebude?

Den gamle Ro kommer med en Kurv paa Armen fuld af Frugter
og Blomster.

Ro.

Forlad mig, at jeg gaaer saa lige ind!
Jeg Ingen fandt i Hallerne derude.

Ingild.

Hvo est du, som saa silde vover dig
I Kongens Gaard? Hvad har du med at ile?

Ro.

I kiender ei, Frigga forbarme sig!
Jer gamle Tiener Ro fra Ingildshvile?

Ingild.

Fra Ingildshvile? hvad?

Ro.

Den Urtegaard,

Som I med egen Haand har anlagt, Herre!
Som alt i flere Aar jeg forestaaer,
Dg som ei lader til sig at forværre.
Alt trives herligt, Alting staaer saa smukt,
Som om det vinkte, smilte jer i Møde.
Jeg bringer jer en Kurv af bedste Frugt
Dg bedste Blomster, Aarets første Grøde.

Ingild.

Min gamle Ro! du?

Ro.

Ei ved Kongens Sal

Det hovist er at banke paa saa silde;
Men Dagen var saa heed, først Aftenen sval,
Dg mine trætte Been ei lystre vilde.
Jeg kiender ei en Siæl i Hledreby;
Saa tænkte jeg: Frisk Mod! du kanst det vove.

Kong Ingild skienker dig et Rattely,
Han neppe kan endnu paa Borgen sove.

Ingild.

Ei end; dog længes hardt den trætte Mand.

At sove, gamle Ven! det er paa Tide.

No.

Hielp, Thor! I staaer med Sværdet i jer Haand,
Jer Kind er bleg, og eders Læber hvide.

Ingild.

Min gamle No! jeg er af Livet fied.

Jeg kiender dig, kan paa din Trostkaab bygge;

Tidt skienkte jeg dig min Fortrolighed

I Aftenstunden under Elmens Skygge.

Du komst betids at see din Herre døe;

Min Norne kalder, jeg maa Staven bryde.

Paa Ingilds Grav du dine Blomster strøe!

Din skionne Frugt formaaer han ei at nyde.

No.

Ei! hielp mig, Ddin! hvordan er det fat?

I vil jert Liv med denne Glavind ende?

Ingild.

Den utro Svarteham har mig forladt,

Og mine Mænd mig troløst Ryggen vende.

No.

Ei! det var slemt. Men maa jeg si dig,

Hvad No har stedse gjort i Elmeskyggen?

Ingild.

Tal!

No.

Herre! den, som Ryggen vendte mig,

Den pleied jeg igien at vende Ryggen.

Ingild.

Min Fremtids Bane er bestaaet med Blod,
 Mig trykker denne Borg, som Fængselsmuren.

No.

Søg atter eders Glæde, har I Mod!

Ingild.

Hvor?

No.

Uf dens rene Udspring, af Naturen.

Ingild.

Du troer, at jeg —

No.

Lad Avind her igjen

I denne Borg med sine Ivedragtspile,
 Og følg med No, med eders gamle Evend,
 Til Herthas muntre Dal, til Ingildshvile!

Ingild.

Til Ingilds Hvile!

No.

Lad dem flamres her,

Lad Hære væbne sig mod vrede Hære!

I aldrig elskte blodig Ledingsfærd;

Hvi vil I Lyffens Rastebold kun være?

Ingild.

Du raader mig —

No.

At bytte Sværdet med

En Havesegl. Hvorfor da Blod udgyde?

Langt bedre mellem Friggas Urtebed

Med Vandets Straaler tusind Blomster fryde.

Ingild.

Du raader, hvad Stærkodd mig har raadt.
 Er der endnu et Haab for Ingilds Dage?
 Komst du at holde, før det havde naaet
 Mit Hierte, dette Morderstaal tilbage?

No.

Kast dette Staal, følg med den gamle No,
 Glem Svarteham og alle utroe Kæmper!
 Den hellige Natur er evig tro,
 Og Intet Urten's grønne Troskab dæmper.

Ingild.

Ja, Troskab findes i Naturen kun,
 Den gjør de falske Levende til Skamme.

No.

Forslad mig det! Pasop, min gamle Hund,
 Er mig saa tro, som Ranken er sin Stamme.

Ingild.

Bed Thor! jeg vil forlade denne Hal,
 Og vorde Bonde, da jeg Kronen tabte.

No.

Gid hver, som J, led fromt Naturens Kald,
 Saa blev han det, hvortil ham Odin skabte.

Ingild.

Farvel, Guld, Hæder, Magt og Stoltheds Lyft!
 J vil dog ei misunde mig en Hytte?

No.

Snart vil J føle med et lettet Bryst,
 At J har Intet tabt ved eders Bytte.

Ingild.

Du følger mig til Ufsyls milde Bo?
 Du være vilst min Ven, mit Livs Ledsager?

No.

Hvad var vel Ingildshvile uden No?
Forstaaer sig selv; hvis J til Takke tager.

Ingild.

Med Glæde jeg affiger Livets Glands.

No.

Tung er en Krone, let en Blomsterfrands.

De gaae.

Skou.

Eigil. Helga.

Eigil.

Jeg har min Helga! Hører det, J Sale,
Som Bogen hvælver bladfuld, Green ved Green!

Jeg har min Helga! Hører det, J Dale,
Hvis Guldag frandsø Høiens Runesteen!

Jeg har min Helga! Hører det, J Vinde!
Til Norge storm: Han vandt sin Elskerinde!

Hvor er en Salighed, som Eigils, stor?

Den lykkeligste Ungersvend i Nord!

Helga bekymret.

Men Stærkodd, Eigil!

Eigil.

Stærkodd har jo vundet,

Og Hasting har hans lette Saar forbundet.

Jeg har min Helga! Opsyldt for mit Hierte
Er nu den Drøm, det fra min Barndom bar:

Jeg saae den danske saftgrønklædte Hertie
Med Spydet i sin Haand, med Hielmen klar.

Hun stod paa Norges mossbegroede Klippe,
 Ei hendes Klædebon jeg vilde slippe;
 Jeg raabte: Tag mig med til Danmarks Land,
 Og skienk mig en guulhaaret Lilievand!

Helga som før.

Men Stærkodd!

Egil.

Stærkodd's Brede er ughydig;

Du fangen varst, din Egil er uskyldig.

Jeg Konge worde skal for Siolunds Skove!

Hoi Glæde fylder Egils unge Bryst.

Snart, gamle Fader! deler du min Lyst,

Naar gyldne Drage fløver sortblaa Bove.

Hurra! de norske soudenfieldeste Stene

Forbindes skal med Danmarks Lov og Grene.

Med Kattegat, et blaat og vatret Baand,

Dem sammenknytter Egirs stærke Haand.

Helga.

Men Stærkodd, Egil!

Egil.

Hulde Elskerinde!

Jeg veed en gammel opbragt Biørn at binde.

Helga.

Der kommer han, o Freia! med sit Sværd;

Hvad worde skal, min Ven! af denne Færd?

Egil.

Hvad Stærkodd vil. Vil han mit Benskab — kom!

Vil han mit Liv — det skal vi nappes om.

Stærkødder

kommer med draget Sværd.

Hvor træffer jeg ham da, den unge Riding?
Man sagde mig, han pusled her i Skyggen,
Angst for, at Maanen skulde robe ham.

Egil træder frem.

Hvem gielde dine Skjoldsbord?

Stærkødder.

Dig, du falske,
Lavhiertede Forræder! Traf jeg dig?

Egil

drager sit Sværd, og hugger i hans Hælm.

Nei, jeg traf dig! der har du for din Riding.

De kæmpe. Stærkødder synker i et Knæ, Egil vil atter hugge,
men Helga springer til med Egils Skjold, som han har
ladet staa ved et Træ, og afbøder Hugget.

Helga.

Holdt, Egil! vilst du dræbe din Belgjører?

Egil holder inde.

Tak, elste Helga! Tak, min Fylgie!
Stat op, Stærkødder! reis dig, gamle Helt!

Stærkødder.

Hvi lodst du ham ei hugge til, min Datter?
Bed Thor! der rinder Helteblod i disse
Blaae Marmoraarer, som igiennemdæmre
Din Liliehud.

Egil.

O, min tilbedte Helga!
Hvis nu jeg havde saaret dig?

Helga.

Langt heller

Mig, Gígil! end den Uerstattelige,
Pligtankret i vor Nød, vor sidste Tilflugt.

Stærkødder.

Hvi lodst du ham ei dræbe mig, min Datter?
Bed Odin! Døden havde været mig
Nær af din Gígils Haand. Jeg seer, det har
Gi været Rídingsværk, som holdt ham borte
Fra Kampen. Unge Mand! du est den Første,
Som i en Tid af tredsindstyve Aar
Har tvunget Bisins Banemand i Anæ.

Gígil.

Er det et Under, om jeg tvang dig ned?
Knap gav jeg dig jo Tid at løfte Været,
Mat, som du varst, og blodig, nylig kommen
Fra den uædle, høist ulige Kamp.
Tilgiv min Hidsíghed, min ædle Herre!
Men — Uqvemsordet paa din vrede Læbe
Opirred mig.

Stærkødder.

Hvor høistnaturligt, Gígil!

Jeg tirred Biørnen, og den slog sin Lab
Rast uden lang Betænkning i mit Skind.
I Fald jeg bløder, maa jeg da ei takke
Mig selv derfor?

Gígil og Helga.

Du bløder?

Stærkødder.

Dette Bind

Blev løstnet ved, min Armbevægelse.

Helga.

Tillad, min Fostersfader!

Stærkodderr.

Vene Helga!

Din silkebløde Haand maa læge Saar
Blot ved Berøringen. — Forhadte Ed
Af den opblæste Dreng, som Gubben end
Maa holde! — Gigil! sno mig dette Klæde
Lidt fastere.

Helga.

Jeg maa ei?

Stærkodderr.

Jeg har svoret

Engang i min Hovmodighed, at aldrig
Forbinde skulde mig en Qvindehaand.
En Ed er hellig. Nu maa Galten gielde,
Hvad Grisen brød, tvært mod det gamle Mundheld.

Helga.

Du taber Intet; Gigil er behændig.

Stærkodderr,

mens Gigil forbinder ham.

Min Helga! gid det var det Eneste,
Hvad Gubben gielde maa for Unglingen.
De raske Dage gaar, vi gaar med dem.
Alt modnes og udvikles, vi som Alt.
Den grønne Knop blier Blomst; den sure Frugt
Blier liflig Most. Bort Riød og Blod omskiftes,
Det gamle svinder. Intet er vi meer
Af hvad vi var; vor Aand har kastet Larven,
Er vorden Fugl, og kryber ei som Orm.
Og dog maa Fuglen i den rene Luft

Undgielde Ormens Nidingsværk i Støvet;
 Det friske Rød og Blod maa bøde for
 Hvad det bortdunstede længst har forbrudt.
 En anden Mand, et fremmed Væsen staaer der;
 Iffun et Ravn: Stærkodder, er tilbage
 Af Jordumsvæsenet. Hvad er Stærkodder?
 En Lyd, en Klang, et Intet! Og dog maa han
 Undgielde for den unge Daares Brøde.

Egil.

Han maa det ei. Saa var der mellem Guder
 Ei meer Retfærdighed.

Stærkodder betragter ham.

Ha, Egil! Egil!

Det siger du?

Egil,

som er færdig med Forbindingen.

Og mener, hvad jeg siger.

Stærkodder

tager ham venligt under Hagen.

Taf, Egil! Du formaaer at læge Saar,
 Som at frembringe dem. — Hvi komst du ikke
 Til Kampen, Egil?

Egil.

Svarteham har fængslet

Min Helga, som mig skulde bringe Budskab.

Jeg vidste det først, da det var forbi.

Stærkodder.

Tilgiv min Hestighed! Min Alder farver

De tynde Haar med Sølv; dog løber Blodet

Endnu afsted med mig. Det maa vel vise

En Gnist af Ungdom, som først Døden slukker. —

Den Nedrige! — Men, Gial! det var godt,
 At ei du fulgte med; maaſkee din Norne
 Afvendte ſaa et vildt, tilfældigt Hug,
 Som havde ſkilt Fremtiden ved ſit Haab.

Vingulf kommer med en Hob gamle Krigsmænd.

Vingulf.

J ædle Kæmper! ſkynder eder, iler
 Til Ingilds Hær, at ſtaaе Dankongen bi.
 Jeg ordner Alt, at vi før Morgenrøden
 Kan mode Fienden ſtrag i aaben Mark.

Stærkodder.

Godt, vakkre Kæmpe! Hielp mig, Thor i Thrudvang!
 Er det ei Broder Vingulf?

Vingulf.

Ganſke rigtig,

Min ædle Herre!

Stærkodder.

Herre? kald mig Broder!

Vi tømte mangt et Horn i gamle Dage
 Som Benner, fulgtes ad paa Vedingſtog.
 Skal jeg dig finde her i Staal og Kobber
 Ved Nattetid ſom Ingilds Droſt? Ei, ei!
 I Middags ſaaе jeg intet gammelt Anſigt
 For lutter Spillemand og Dandſere.
 Ved Nattetid, naar Dagens Tant er endt,
 Jeg troer, I komme frem af eders Huler,
 Som Løver og ſom Pantherdyr i Skoven,
 Naar Fuglen har affjunget paa ſin Qviſt.
 Jeg kender dig igien, min vakkre Thorleiſ!
 Min Hugleiſ! Humble! Amleth! Broder Vermund!

Han trykker deres Hænder.

Bingulf.

I Nøden skal man kiende gamle Venner.
 Tak, for I mindes os! Glem ei at ile!
 Naar Slag er vundet, vil vi atter tomme
 Et Bæger sammen, og tilbagefalde
 Henfarne Tider.

Stærkodder.

Vel!

Bingulf.

Kong Ingild har

Udkaaret eder, Eigil og mig selv
 Til Hofdinger i Slagtningen.

Stærkodder.

Vi tage

Mod Tilbudet.

Bingulf.

Thor give Held til Striden!

Han gaaer med Kæmperne.

Eigil,

som har talt med Helga.

Bliv i dit Buur, min Elskte!

Helga.

For at ængstes,

Maaskee at overfaldes? Jeg gaaer med.

Min svage Haand skal styre Spyd og Bue

For Ingild og for Eigil. Har din Helga

Da mindre Mod, end Svarteham?

Stærkodder.

Lad hende

Gaae med! Skioldungens Blod er aldrig roligt,

Naar Luren toner høit til Dens Forsvar.

Gaf med, spørg Brynien om din Jomfrubarm,
 Lad ringle om din Lænd et Pandserfkiort,
 Og spørg den lette Fjærhielm om din Tinding!

Egil.

Frei seer fra Skyen, hvor jeg elsker dig.

Han omfavner hende.

Stærkødder

betrakter de Elskende.

Slig Fryd har aldrig gamle Stærkødder nydt.
 O, havde ham en Mø indtaget, aldrig
 Hans vilde Ungdom havde da begaaet
 En blodig Synd, som hiin. Ja, Kiærlighed!
 Du est den søde Kilde, som sig blander
 I Unglingslidenskabens bittre Hav,
 Og mildner Saltets Bitterhed. En Baar,
 Kold, stormfuld, uden Blomst og uden Frugt,
 Er Ungdom uden Elskov.

Helga.

Frugten modnes

Tilfulde hidsset i den gyldne Høst;
 Den skønneste Valkyrie i Valhal
 Skal stienke dig sin Mød og elske dig.

Hun gaaer.

Egil.

Det er paa Tide, Midnat nærmer sig,
 Den blege Maane kneiser over Bøgen.
 Kom, lad os gaae til Hæren!

Stærkødder urolig.

Egil! bliv.

Alt Midnat, siger du?

Egil.

Ja, Fingals Skjold

Hoit rækker over Egens sorte Top
Sin lyse Skive.

Stærkodder.

Lyse Skive? Ha,

Det er Guldmaane.

Egil.

Ja.

Stærkodder.

Den skuer bleg,
Fortørnet ned. Bliv, Egil!

Egil.

Gamle Helt!

Hvad fattes dig? Du ængstes? Stærkodd skælver?

Stærkodder.

Bliv, har du Mod!

Egil.

Til Alt.

Stærkodder.

Saa her: Du veedst,

Jeg slog Kong Olaf.

Egil.

Stærkodd! ikke du;

Et yngre, vilde, et længst bortdunstet Væsen,
Som selv du yttred nys.

Stærkodder.

Li, Egil! ti!

Midnat, Guldmaanen, Nattens Rædsler lade

Sig ei afvise med Spidsfindigheder.
Jeg slog ham!

Egil.

Nu?

Stærkodder.

Og hvergang Maanen fyldest,
Og Midnatsstunden kommer — seer jeg ham.

Egil.

Du seer ham?

Stærkodder.

Nafs Mand. Hvor jeg saa er:

I Fjeldets Klost, paa Havets Solverslade,
I Syden under Laurens muntre Lov,
I Ruslands Sne, paa Danmarks Græs, i Elfskab
Bed Drifkelag, i Gensomhed — jeg seer ham!

Egil.

Hans Mand!

Stærkodder.

Bleg, i den linnedhyvide Særk,
Med blodig Dug om Saaret, truende!

Egil.

I Guder! den ulykkelige Skygge,
Ei No og Rist i Graven! Hvilken Naf!
Af, arme Skygge!

Stærkodder

opløfter sine Hænder.

Alle hellige Guder!

Forløser dog mig arme gamle Mand.
Tru mig ei længer, ryst ei meer mit Indre,
Forfærdelige Syn!

Egil.

Seer du ham alt?

Stærkodder

vender sig, og seer sig frygtsom tilbage. Da han Intet bliver vaer, gaaer han speidende nogle Skridt. I det han nu vender sig om i en Afstand fra Egil, og kaster Diet paa ham, som staaer i det fulde Maanelys, farer han forfærdet sammen, og raaber:

Jeg seer ham!

Egil.

Hvor?

Stærkodder.

Du!

Egil.

Guder! hvad er dette?

Det er alt anden Gang, du sammenfarer
Af Skræk for Egil.

Stærkodder fatter sig.

Egil!

Egil.

Du har sagt,

Jeg ligner Olaf; men er denne Liighed
Saa stor, at du maa gysse ved —

Stærkodder med glad Forundring.

Ha, Egil!

Den blodige, den blege Dødningsfkygge
Er — borte, første Gang fra den Fuldmaane,
Der saae din Fader bløde for min Haand.

Egil.

Min Fader? hvilken Daarlighed! Og ligner
Ung Egil Spindervævet af en Skygge?

Stærkodder.

Rei, men du ligner ham; og dig, hans Billed,
 Dig seer jeg nu i Stedet for ham selv.
 Han bliver borte, som han vilde sige:
 Den Døde viger for den Levende.
 Ak, Eigil! ak! her stod den blege Aand
 For Stærkodd første Midnat efter Mordet.
 Guldmaane var det, men ved Vintertid.
 Den frogne Jord var dækt med Sneens Kiin,
 Tungt boied Grenen sig paa hvert et Træ
 Med Is og Snee. Hvor Drosslen synger nu,
 Skreg Uglen, og den milde Luft i Lovet
 Var Østenvind, som pidsked Skovens Stammer.
 Da stod han, Eigil! der, hvor du nu staaer,
 Saa høi som du, og pegte paa sit Saar,
 Med samme Blik, i samme Heltestilling. —
 O, Thor skee Tak! nu Skyggen er forsvunden,
 Forløsningstimen stunder snarlig til.
 Jeg frygter ikke for den Levende.

Eigil.

Fat dig, Stærkodder!

Stærkodder.

Jeg har fattet mig.
 Friet er jeg fra mit Skræppebilled, det
 Forfølger mig ei meer. Jeg har det Haab,
 At jeg skal lønne Sønnen, hvad min Synd
 Forbrød paa Faderen.

Eigil.

Du har endnu
 Den vrangne Mening? Har jeg ikke sagt dig —

Stærkodder.

Nu, lad saa være! Jeg fornærmer ei
Din Moders Dyd; jeg tvivler ikkun stærkt
Om din formeente Faders Sanddruhed.
Snart vil det vise sig — naar gamle Stærkodd
Er ikke meer.

Rækker ham Haand.

Men, ædle unge Eigil!

I Fald der kom Oplysning for min Dod —
Elaa mig ihjel, jeg falder gierne for dig;
Men had mig ei!

Eigil.

Jeg kiender ei Stærkodder
I dette Sværmeri, den sanddru Helt!

Stærkodder.

Ha, du har Ret! Jeg er, som hiin Fyrstinde:
Hver Dag i Ugen menneskelig, vakker;
Kun i den syvende, forhadte Nat
En vanstakt Slange. — Glem, hvad jeg har sagt!
Kom, lad os hente Helga, gaae i Kamp,
Dg stride drabeligt for Ingilds Krone.
De hellige tre Rorner styre Bæven,
De spinde Fremtids Traade. Kom, min Son!
Dg lad os følge Traaden, til den brister.

De gaae.

Femte Handling.

Ingildshuile.

Morgen. En Hauge med Blomsterbed; til høire Side et Huus; i Baggrunden en Muur med en Port, som staaer aaben.

Ro

staaer ved Huusdøren, og seer ind.

Han sover end. En dyb og rolig Slummer!
 Som naar en Storm paa Havet lægger sig,
 Og sorte Bierge med uroligt Skum
 Forvandles til blifstille Solverflade.
 Tak skee de høie Guder, som forundte
 Hans Hierte Fred! Han talte vildt paa Veien
 Den hele Tid. Gid Sovnen styrke ham!
 Det græmmed mig for hardt, i Fald han skulde
 Med sonderrevet Hierte vandre her,
 Og tares hen midt i den friske Fylde,
 Og længes midt i Overflodigheden.
 Naturen er for god til sygt at vrages;
 Gi heller duer jeg til Trøstermand,
 Min Siæl er munter, søger Munterhed,

Dg kan ei længe finde sig i Mismod.
 Dog skal jeg ei forlade dig, min Konge!
 Om og det koster gamle Ro sin Ro
 Og Resten af de sidste glade Dage.
 Han rører sig, han vaagner? Ak, der er han,
 Iført en ringe Badmels Bondekoste.

Ingild.

Ro! est du oppe? Jeg maa skamme mig,
 Jeg har forsovet mig. Nu kunde vi
 Alt have gravet Urtebedet der.

Ro.

Min Konge! slikt et Arbeid er endnu
 Din Haand for svart. Rei: plante, rive, vande,
 Saa vænnes Armen til lidt efter lidt.

Ingild.

Ro! hvilken Konge?

Ro.

Jeg skal aldrig glemme,
 Skiondt du nedlader til din Tiener dig,
 Hvem du har været, hvad du est.

Ingild.

Hvem jeg?

Gaa, Spottefugl! Har du nyskæftet Spaden,
 Som bristed os i Forgaars?

Ro.

Forgaars, Herre?

Ingild.

Da vi tilsammen grov den dybe Groft.

Ro forundret.

I Forgaars sadst du i din Kongesal,
 Og drakst af gyldne Horn med dine Kæmper.

Ingild.

Nu lad det være nok! Skalfst du endnu
Mig altid spotte for den tomme Drøms Skyld?

Ne.

Hvad Drøm?

Ingild.

Som jeg fortalte dig: at jeg
Var Hledrefonge, gift med Svarteham,
At hun forlod mig, og hvad veed jeg Alt!

Ne ved sig.

Er det hans Skiemt? Er det Affindighed?

Ingild.

Den stakkels Ingild! Lykkelig er den,
Som ei er født til flig en farlig Værelse.

Ne.

Vel sandt, min Herre!

Ingild.

Han ei fvigtes troloft.

Med Begeistring.

Hvor meget meer, end Ingild, er jeg Drot,
Hvor meget mere fast min Magt, min Glæde!
Han har af brændte Steen et skummelt Slot,
Jeg har af grønne Lov et Blomstersæde.
Hans Undersaatter murre, giøre Larm,
Ivekæmpe daglig, efter Høihed hige;
Mit grønne Fodfolk stander Arm i Arm,
De Store med de Mindre sig forlige.
Den, som er ond, kan han ei giøre god,
Haardnakket seer han stolte Hirdmand kneise;
Jeg hugger Ellen af nær ved sin Rod,
Og bedre Skud sig snart i Luften reise.

Hans hvide Snekke klover Bølgen blaa,
 Man skulde troe, man saae en venlig Svane;
 Dog søger den kun Dybet for at slaae,
 I Stavnens galer Thors blodrode Hane.
 See hist min Flaade: ved den grønne Mark,
 Bed Fiordens Bred, om ei mit Die seiler,
 Det lette Egern paa et Stykke Bark
 Fra Skoven her til Skoven hidsjet seiler.
 Det driver fort, det tager til sig Mod,
 Det søger Olden i de grønne Sale,
 Som Nor det strækker ud sin lille God,
 Og som et Seil udspiler det sin Hale. —
 Ak, Ingild! Ingild! ei din Svarte-ham
 Til Trost kan du, til hellig Elskov tvinger.
 Her kjærligt af sin lysegrønne Ham
 Frem til min Lyst den unge Rose springer.
 Den skienker mig sin venne-hulde Duft,
 Bedrager ei, sig slynger om min Hytte.
 Ha, Ingild! Bonden i den friske Luft
 Beklager dig, og vil ei med dig bytte.

No.

I Fald Affindigheden taler saa,
 Saa gid han aldrig faae sin Sands igien!

Ingild.

Gen Ting forvirrer mig dog, Broder No!

No.

Hvad, Herre?

Ingild.

Som jeg vaagned, tænk min Skræk!

Fandt jeg den kongelige danske Krone
 Staae ved min Seng paa Bordet.

Ne affides.

Har i Sandhed

De milde Guder med en venlig Haand
Udslettet af hans mørke, tunge Siæl
Erindringen om svundne Dage? O,
Hvor lykkelig, hvor trøstet er han da!
Fro vil han drømme, Frigga! paa dit Skjød,
Til ind han slumrer ved dit Moderbryst.

Ingild.

Vi maae jo for jo heller skynde os
Til Gledreborg, at bringe den tilbage.

Man horer Krigsmusik paa Landeveien uden for Haugen.

Ingild.

Hvad kommer der?

Ne.

Glad dig, min ædle Herre!

Den danske Krigshær efter vundet Slag.
Jeg horer Seiersklang og Glædeslyd.

Ingild.

Den danske Hær? Har alt Stærkoder slaget
Den stolte Svarteham?

Ne.

Jeg tvivler ei.

Jeg fluer i den første Krigerhob,
Som nærmer sig, en Mængde Bannerstager.
De bæres for ved Hæren; uden Tvivl
Et Bytte fra den undertvungne Fiende.

Ingild.

Hvor gierne ønskede jeg at vide ret —

Ne.

Det hele Optog kommer her forbi,

Alt kan vi see igiennem Haugeporten.
 Hift gaaer en eenlig Kriger. Jeg vil falde
 Ham ind i Haugen; han kan uden Tvivl
 Fortælle os om Slaget og om Seiren.

Ingild.

Jeg længes meget.

No.

Heida, gode Ven!

Krigeren kommer.

Du falder mig? Hvad Godt?

No.

Du gaaer foran

Den hele Hær, hvor kommer det?

Krigeren.

Nu, Gubbe!

Det kommer af, at jeg har ingen Lyst til

At gaae bagefter.

No.

Hvi gaaer du ei med?

Krigeren.

Jeg pleied hidtildags at holde mig

Med sikke Skridt i Rækken med de Andre.

Nu har et fiendtligt Spyd udpillet mig

Af Mængdens Tal, og tegnet mig med Dren,

Som Egetræer, der i Høst skal fældes.

No.

Dog gaaer du fremst?

Krigeren.

Jeg skynder mig foran,

Jeg vilde gierne, før det sortner for mig,

See Eigils Bryllup med sin Ekioldms Hælga
I Thorelund.

Ne,

som bringer et Bæger.

Min Landsmand! est du saaret?

Krigeren.

Ja, nok for denne Gang.

Ne.

Tag dette Bæger,

Og lædst din Tunge!

Krigeren drifker.

Taf! En folig Drif!

Saaledes skal jeg drifke snart deroppe

Med Fader Odin. Ha, et herligt Levnet!

Jeg langes ret. Men lad mig gaac igien!

Er Hæren mig forbi — jeg henter den

Ei ind i dette Liv.

Ne.

Der kommer Bogne

Bagefter med en Mængde Saarede;

Der er vel Plads for dig.

Krigeren.

Skal jeg mig lade

Uf Bonder fiore, som et Slagtenod

Til Torvs? For kastes i en Groft paa Beien,

Hvor Græsset voger hoit at bide i!

Ingild.

Siig mig: har Stærkodd vundet?

Krigeren.

Siig mig: bøie

Sig Sivene for Stormen, naar den blæser?

No.

Saa brugte han saa vældeligt sin Skum?

Krigeren.

Han slog, som Thor Hrymthussene; og Gigil

Var ogsaa drabelig, som Asa-Tyr.

Den gamle Vingulf var den stærke Vidar.

Desuden ordned Stærkodd Slagtingen

Saa viis, som Odin. Helga, skændt en Mø,

Foer om i Slaget, som en Geiersflagel.

Det var en Hagfeld! Mange Fiender dræbtes.

En Levning sværmed bort, som rædde Bier,

Der drives ud fra Ruben af de Gamle

Med deres Dronning til den mørke Skov.

Ingild.

Saa takker Gigil da især Stærkodderr

Før Riget?

Krigeren.

Dg sit Liv.

Ingild.

Hvorledes det?

Krigeren.

Han saae en Skytte sigte paa ham langt fra,

Bedækked Gigil med sit Kæmpelegem,

Dg tog den Viis, som var den Anden tiltænkt.

Ingild

Staaer Hænderne sammen.

Dybt i sit eget brede Hjeltebryst!

Krigeren.

Saa tænkte vi. Men har du seet, naar Hagl

Om Vintren springer fra den nøgne Fjeldvæg?

Ingild.

Saaledes Pilen sprang?

Krigeren.

Med vældig Klang

Fra Kobberbullen af Stærkødders Skiold.

Fra Hielmen gled de største Slagsvårds Hug,

Som Regn fra Taget. Han kan ikke døe.

Ei Rastespydet trænger bedre sig

I ham, end Gedehamsens Braad i Staal.

Der kan ei tvivles om, han er en Halvgud.

Musiken og Toget kommer nærmere. En Hob drager forbi.

Der komme de! Nu maa jeg vente da,

Til Toget er forbi. — Der kommer Gigil

I Epidsen af den første Hob med Helga,

Løvkrandsæt, Haand i Haand. Et deiligt Syn!

Anden Afdeling drager forbi.

Der gaaer den gamle Stærkødd med sin Skum

Trofast i Haand, som Odin, da fra Osten

Han drog med Aserne til Nordens Riger.

Tredie Afdeling kommer.

Der kommer gamle Vingulf med sin Hob.

Farvel! Nu maa jeg ile, for at slutte

Det stolte Tog; see til, jeg faaer en Plads

Paa Kalvevognen. — Jeg er mat. — Farvel!

I Fald jeg ei faaer Brylluppet at see,

Da er det eders Skyld.

No.

Thor styrke dig,

Og Odin glæde dig i sit Valhalla!

Krigeren.

Det maa han nodes til. Jeg har gjort fyldest

For mig, arbeidet i hans Urtegaard;
Nu falder det ham til ved Aftentid,
Naar Sol gaaer ned, at give mig min Dagløn.

Han gaaer.

Ingild

er gaaet ind, og kommer igjen med Kronen og sin Blomsterkrands.
Nu maae vi iles for at komme tidssnok
Til Hledrelund. Kong Egil have maa
Sin Krone.

No.

Er det virkelig din Hensigt?

Ingild.

Hver Sit! Den Blomsterkrands tilhører mig.
Lidt viisn er den, den er fra i Gaar —
Det er jeg med. Vi passe for hinanden.

Han sætter den paa.

En Herold

kommer med Folge.

I danske Mænd! tillader fremmed Normand
At spørge eder: Drager Hæren hiiset
Til Hledre?

No.

Ja.

Herolden.

Saa vi behøve kun

At følge efter den, for snart at vinde
Til danske Kongens Gaard?

No.

Ja, fiære Herre!

Herolden.

Er Kongen selv i Hæren?

Ingild.

Ja.

Nei.

Hvem mener

J. Herre?

Herolden.

Koning Ingild.

Ingild.

Nei; men Givil,

Den nylig valgte Konge.

Herolden.

Givil Konge?

Ingild.

Som jeg har sagt.

Herolden.

Den norske Gistens Søn

Paa Agde?

Ingild.

Ja! Han ægter end i Dag

Kong Ingilds Søster, arver Riget.

Herolden

vender sig til sit Følge.

Normænd!

O, Under over Under! — Det er ham,
 Vor Reise gielder. Vi har store Ting
 At aabenbare ham.

Ingild.

Saa iler did!

Herolden.

Han arver Kronen? Ingild har afstaaet
 Ham Riget?

Ingild.

Ja.

Herolden.

O, hellige Forsæte,

Retfærdighedens Gud, hvad har du virket!

No.

Hvad er vel eders Grund, maa man spørge?

Herolden.

Følg med til Hledre, vilst du vide det.

Først for den unge Danerkonges Afsyn,

I Folkets Paahør, træder af sin Hule

En Hemmelighed, som i tretti Aar

Forborgen slumred.

Ingild.

Lad os følge dem,

Min gamle No! Du seer, at Skiebnen haster.

De gaar.

Et Sted i Skoven med en Hule, omgærdet af Arter og Buske.

Thusnelda atter i sin sorte Dragt. En Terne. Begge med Fakler.

Ternen.

Forslad mig, Frue! men hvad vilst du dog

Bed høilys Dag med Fakkelskin? Hift drager

Kong Ingilds Hær forbi, vi kunde robes

Bed disse røde Blus.

Thusnelda standser.

Ja, det er sandt: her, her for mit Blik

Gaber Hulen, som hift

Gubben, den sneehvide Seidmand,
 Klart mig beskrev: Tærsklen til Høls
 Gæstfri, hvælvede Kongshal.

Ternen.

Min ædle Frue! du forfærder mig.

Thusnelða.

Tidslen fletter med Nelder og blaa Skarn-
 Tyde sin Krands trindt, og saftig Alrune
 Borer med Gift spaltet sin Rod,
 Menneſtefroppen liig, i din Grund.
 Hellige Væld! med qvælende Svovlstank
 Fylder du Luften; din Bove bedæk
 Huldt med Røg, med den altingsfortærende,
 Dunstblaa Flamme, din Pryd!

Ternen.

Hielp, Thor! her er den frygtelige Hule,
 Som Alle flye paa tusind Skridt, for hvilken
 Den trætte Vandrer heller gaaer en Omvei
 Af halve Miil, end at han skulde nærmes
 Den visne Kredss og svimle ved dens Gab.

Thusnelða knæler.

Hvidblaa Hel! Hulernes Dronning!
 Bleg — af Skræk ei — men af Forventning
 Svarteſham dybt nedstiger til dig i dit Muldsſlot:
 Anganthrs Hiem! Gi Svarteſham frygter
 Anganthrs Hiem; Baldurs og Mannas.
 Elſkov ſkal forvandle din Bægs Been-
 Rader til Lilier, levrede Blod til
 Roſer, og Lyd af hvislende Snog til
 Bladenes Viſten.

Ternen.

Sværm ei, min Frue! Husk, at Helas Sal
 Bær Navnet af Glendighed; at Tærsklen
 Er faldende Forræderi, Loibanken
 Langsomlig Sot, og hendes Sengebolster
 Bleggiørende Forbandelser. O, Frue!
 Et gruelt Uhyre er din Dronning:
 Foroven som en gusten gammel Dvinde;
 Forneden, endnu mere græsselig,
 Eig vinder hendes Krop med spættet Odde
 Og sorte Skæl i Slangebugter. Fly,
 Min ædle Frue! fly fra dette Sted,
 Bend angerfuld din Siæl til Guderne.

Thusnelda.

Guderne? Ha, forbandet til Ragna-
 Rokur, til Nastronds Dval og til Surturs
 Hevnende Glod!
 Mig, mig de bedrog! Mig svor de
 Grumt, evindeligt Had. Med Svertings
 Skjandsel de slog mig, tvang til en Ridings
 Liv min blomstrende Skionhed, viste mig
 Glimt af Haab, slutte med Haan det,
 Pandsred min Helts Bryst mod min Elskovs
 Brand, vred selv blinkende Sværd
 Af min Haand, da fiæsk med en Hær
 Skarlagenklædt hevnblussende Skjoldmo
 Stormed, at styrte fordærvede Rest af
 Skjoldungers Blod.

Ternen

kaster sig for hendes Fodder.

O, ædle Frue! jeg anraaber dig.

Thusnellda rolig.

Stat op, og følg med mig!

Ternen.

O, alle Guder!

Thusnellda.

Hvad? du vover ei?

Ternen.

Drag ud din Dolk! der, stod den i mit Hierte!

Send mig til mine, ei til dine Guder!

Thusnellda.

Glendige! jeg kunde tvinge dig:

Du est min Træl, og det er Helten tilladt

At tage med sin Træl, sin Hest, sin Hund

I Graven. Men dit Selskab var mig Byrde,

Jeg vil ei følges af dit Jammerskrig;

Jeg kan gaae ene. Ræk mig hid din Fakkell!

Hun tager begge Fakler i sine Hænder.

Saaledes stiger jeg i Gravens Nat,

Og naar mit Liv med disse Fakler slukkes,

Begynder dybt i Mørket først min Fryd.

Hun stiger ned.

Ternen.

O, alle Guder! hun er ikke meer!

Jeg hørte hende styrte dybt i Vandet.

En dobbelt Røg, en dødelig, opstiger —

Ha, lad mig flye fra dette Rædselssted!

Hun flyer.

Choreland.

Gudlaug staaer ved Offerstenen. Stærkodder kommer
langsomt med Hasting.

Stærkodder.

Her vil jeg sidde paa mosgroede Steen,
Og vente Brudeskaren.

Hasting affides.

Aldrig var han
Saa selsom nedstemt og beklemmt om Hjertet,
Som efter dette Slag.

Soit.

Glæd dig, min Husbond!
Du seired, og du redded Eigils Liv.

Stærkodder i mørke Tanker.

Da Pilen sprang med Haan fra Kobberbulen!

Hasting.

Der staaer den stolte Præst ved Offerstenen.
Jeg lader dig ei ene, som du est,
Nu med den onde Mand.

Stærkodder.

Skield ei Thors Præst!

Han taler af guddommelig Indgivning,
Hans Ord er Sandhed.

Hasting.

Hvad?

Stærkodder.

Forlad mig, Hasting!

Hasting gaaer.

Gudlaug nærmer sig.

Mat sidder du paa Stenen, Stærkødd, Størværks Søn!
Heel træet du est og modig af udstandne Kamp.

Stærkødder.

Heel modig,

Gudlaug.

Sær forstemt! Hvor er det Heltetmod,
Hvornæd i Gaar du trodsed Aukthors Dfferpræst?

Stærkødder.

Tilgiv mig, Herre! hvis min Manddomsdriftighed
For heftig stolt sig reiste mod din Trusel for.

Gudlaug.

Kun lidet gavner Stærkødd min Tilgivelse.

Stærkødder.

Har, troer du, alle Guderne mig Ryggen vendt?

Gudlaug.

Ei alle; Underverdens Hela venter dig.

Stærkødder.

Saa grumt med Ord nedslaaer du Danmarks Redningsmand?

Gudlaug.

Jeg indseer klart og skielner rigtig, hvad du est.

Stærkødder.

Dog saarer du med stolt Foragt en ærlig Helt.

Gudlaug.

Hust, da du saared Dlaf med dit Mordersværd!

Stærkødder.

O, mangen Dag har seet min Anger!

Gudlaug.

Mangen Nat

Bil skue den sortøiet i Høls Giestesal.

Stærkodder.

Hel straffer ei saa grumt, som du.

Gudlaug.

Jeg ynker dig.

Stærkodder.

Ha, spar din Nuf!

Gudlaug.

Du trodser atter, Storbærks Søn?

Stærkodder.

Jeg trodser ei; men fulsort er det mørke Glar,
Hvori kun skues Solens Pletter, ei dens Glands.

Gudlaug.

Jeg seer med uforstyrret Blik — dit Ridingsværk.

Stærkodder.

Hvormed fortienner jeg dit Had?

Gudlaug.

Den, Guderne

Nedtrykker med Forbandelse, fortienner Had.

Stærkodder.

Hvad viser Guder's Brede mod mig?

Gudlaug.

Kanst du døe

For Helteglavind?

Stærkodder.

Og hvorfor ei?

Gudlaug.

Fandt du, hvad

Du nys i Kampen søgte, Stærkodd?

Stærkodder.

End er Kraft

I mine Sener; det var ei den sidste Kamp.

Gudlaug.

Naar Rotas Spyd dig mærker, skal jeg agte dig.

Stærklobder.

Heel meget var at agte, fatted du mit Værd.

Gudlaug.

Hvad er dit Værd? Du est en Morder, hvem med Gru
Samvittighedens Svobe driver Jorden om.

Din Vægelskraft behøver Daad; dit Hjertes Angst

Dig til Bedrifter driver, vil forsones saa

Den Brode, nedrig du begifst. Er dette Dyd?

Af Helheim vilst du kiøbe dig med Heltedaad;

Dig skrækker Straffens Time. Ha, den Dydige

Af Hensigt ei rejsfærdig er; af Ærlighed.

Saa domme Balhals Guder dig, og intet hist

Dig hielper din Spilsfægten, som forblinder her

Den Svages Die. Stærk er din Forbandelse.

Hvad løser den? En Heltedød, og ene den.

Vel, find et ærligt, kraftigt Sværd, som naaer dit Bryst!

Ei Selvmord, ei en leiet Drabsmand gavner dig.

Jeg, Aukthors Præst, er streng, som han, og grum, som han.

Naar han dig mærker med sin Glavind — see, jeg skal

I Dødens Stund med Gudens Hammer signe dig.

Hvis ei — da styrter du fordømt til Niffelheim.

Saa lyder dig mit sidste, som mit første Ord.

Han gaaer.

Stærklobder.

Ud i den vide Verden atter! Blinker ei,

Som Markens Straae, i Gothers og Vandalers Hær

Tveeggetsflebe, blanke Staal i Tusindtal?

Get veed jeg der dog findes maa, som dræber mig.

Man horer Musik.

Der komme de. Ha, lad mig tvinge Hjertets Harm,
 Ei slynge Lidsler i min Helgas Brudefrands!

Egil og Helga med en Mængde af Folket og Hæren. De gaae
 Stærkoder i Mode, og gribe hans Hænder.

Helga.

Min Fosterfader!

Egil.

Redningsmand! Beskytter!

Helga.

O, Kummer i min Fryd! Hvor er min Broder?

Bortranet? dræbt? Al, er maaskee han dybt

I Taarnet vundet, som en ussel Fange?

Stærkoder.

Han finde sig i Skiebne, som Enhver!

Helga.

O, Bitterhed i al min Sodhed!

Stærkoder.

Helga!

I Livets Drif maa Nornen fryste Malurt.

Rom, mine unge Bødder! træder hen

Før Altret, mens de dybe Ludurhorn

Høitidelige Toner blæse giennem

Den grønne Skov. Oplofter eders Hænder,

Og tommer Mioden med hinanden, som

Ihørs Præst, den vakkre Gudslaug rækker eder.

Min Tid og Etund er nu for Haand. Jeg kan

Ei længer dvæle hos jer, maa igien

I Verden ud paa mine gamle Dage,

Og prøve Lykken. Først jeg dog vil see

Min Egil Brudgom, og min Helga Brud,

Og Danmarks Konge valgt ved Offerstenen.

Eigil.

Min Fader! hvad?

Helga.

Du vilst forlade os?

Stærkodder.

Opløster eders Aand til Thor, og knæler!

Eigil og Helga knæle for Offerstenen. Gudlaug rækker dem
Hornet, som han indvier med Thors Hammer. En hoi-
tidelig Melodie blæses.

Stærkodder.

Det er fuldbragt. I ædle danske Mænd!

Nu vælger ham, og slaaer paa eders Skjolde.

Der slaaes paa Skjolde.

Bingulf træder frem.

Ha, tier! holder inde! Er det Troskab?

Jeg Bingulf, Ingilds Drost og gode Stridsmand,

Gjør høit Indsigelse. Hvor er Kong Ingild?

Er Ingild Konning ei? Og hvem er Eigil?

Lad Eigil arve Riget, men ei før

Bor Konges Død. — Hvorledes, danske Mænd?

Er dette Troskab? Roligt lader I

Uf Hallen eders Drot om Natten rane,

Og vælge med letfæindig Skjoldeflang

En Anden med den næste Morgenrøde?

Stærkodder.

Hør Stærkodd, hør din Ben, den Mand, du agter!

Beger paa Eigil.

Han har til Kronen mere Ret, end Ingild.

Nu staaer du mod ham; kiendte du hans Byrd,

Din Brede vilde vende sig til Glæde.

Dit gamle Die, som i Harme funkler,

Med hoie Glædestaarer vilde glindse.
 Din Haand, som kryster sig om Sværdefæstet,
 Til Munden førte Jligten af hans Skind;
 Af samme Grlighed og Trostskab drevet,
 Som nu dig bringer til at dadle ham.

Bingulf.

Stærkodder! jeg forstaaer dig ei.

Folket.

Rong Ingild!

Ingild kommer med Ro og Herolden.

Ingild.

Ben! du forstaaer ham ei? Saa vær opmærksom:
 Den lange Slud er endt, den danske Himmel
 Opklares atter, Alting jævner sig,
 Forsvundne Tids Misgierninger forsones,
 Det stille Sind bestedent viger for
 Den bedre Kraft — og Danmarks Krone rækkes
 Frivilligt af en uretmæssig Haand,
 Og synker venligt om sin Giers Tinding.

Han sætter Kronen paa Sigil.

Stærkodder.

Ha, er da Timen kommen?

Bingulf.

Herre Ronge!

Frivillig du afstaaer din Krone?

Ingild.

Kronen

Tilhørte ikke mig. Der staaer din Drot.
 Jeg var uskyldig, har ei ranet den;
 Men hvad jeg fandt af Andres i mit Giemme,
 Det bringes her igien. Og dermed nok!

Hver gaae til Sit: til Bryllupsfærd de Unge,
 Til Thor Stærkoddet — Ingild til sin Hvile. —
 Jeg har ei meer at sige. Vil I vide,
 Hvad Mornen spandt, saa spørger denne Normand,
 Hvis raske Vid forstaaer at løse Gaader!

Han tager Ro ved Haanden, og gaaer bort.

Egil.

Hvad bringer du mig, Thorbiørn, vakkre Landsmand?

Herolden.

En Efterretning om din Faders Død.

Egil.

Min Fader død!

Herolden.

Før treti Bintre siden

Slog Stærkodd ham i Badet.

Egil.

Alle Guder!

Stærkoddet.

Ret saa, min vakkre Thorbiørn! quæd din Vise.
 Jeg kan den udenad.

Herolden.

Kong Eisten har

Opdaget paa sin Cotteseng, at du
 Barst ikke hans, men Konning Olafs Søn.
 Kong Eisten var din Faders Ven; han giemte
 Dig som et Barn imod Forfølgelsen.
 Det er bekiendt, at Olafs unge Dronning
 Et Svendbarn bragte ham til Verden, med
 To Pile forsviis paa den høire Arm,
 Som Danerfolket saae, da han blev vatnet.

Gudlaug.

Det er bekiendt. Hun flygted op til Norge,
Og døde der. Hvor Evenden blev, veed Ingen.

Herolden.

Der staaer han. Eigil! blot din Arm, og viis den.

Eigil blotter sin Arm, og rækker den i Beiret.

Folket.

O, Thor! To brune Pile frydsviis lagt!

Stærkodd.

Er ingen Oldinger i denne Flok,
Som kiendte Konning Olaf, mens han leved?

Flere Oldinger

træde frem.

Jeg kiendte ham. Jeg slog i Striden med ham.

Stærkodd.

Betragter Eigil! Fiender I en Liighed?

Oldinger.

To Draaber Band, to Blade paa et Træ
Har mindre. Ja, det er vor Konges Søn.

Herolden.

Det er han, og hans rette Navn er Frode.

Folket.

Hil, Hil vor Drot den Frækne! Frode Frækne!

Stærkodd.

I skienke ham et værdigt Tilnavn, Danske!

Stilhed. Stærkodd og Frode staae længe med nedslagne Dine;
endelig hæve de deres Ansigter, og betragte hinanden væ-
modigt.

Stærkodd.

Sart, Frode! soie Nørnerne den sorte Bæv,
Sphydtagens Bæv. Et Hoved hænger ved hver Traad,

Til Skytte bruge Pilen de, og Traadens Spind
Med skarpe Sværd de sammenslaae.

Frode

efter at have fattet sig.

Min Redningsmand,
Min Helgas Fostersader, Landets sande Ven!
Tak for dit Benskab, for det Liv, du skienkte mig.

Han omfavner ham; derpaa træder han tilbage, drager sit
Sværd, og siger med undertungen Høfelse:

Min Faders Morder, du, som grumt din Konge slog!
Hans blege Skygge raaber Blodhevn høit fra Hel,
Til Tvekamp ud jeg fordrer dig paa Liv og Død.

Stærkoder.

Gid Livet være dig forundt, og Døden mig!
Jeg er beredt. Følg mig af Gudens Offerlund!

Gudlaug træder imellem.

Stand, unge Danerfonge! dvæl, og hør mit Ord:
Gaf ei i Kamp mod denne Mand! Han skiller os
Saasnart igien ved dig, som snart du skienktes os.
Du fordrer ham til Tvekamp? Enekamp er al
Den Strid, som denne Jothun drager Sværdet for.
Thors Brede hviler haardt paa ham; han er bestemt
Den blege Hel, han hører alt til hendes Flok,
Og gaaer kun om at skade Livet. — Ingen Hevn
Din myrdede Fader har behov: Thor hevned ham.
Ha, heller raader jeg dig flux at sende bort
Formeente Ven, men ret beseet din Avindsmand,
Fra Danmarks Der, at han igien fra Land til Land
Forgieves søger Døden, til den blegblaa Hel
Ham drager med sin magre Arm i Mulden ned.

Frode.

Min Fader løser jeg af Helheim ene med
Stærkodders Blod. Stærkodders Død kun løser ham
fra Thors Forbandelse. Var jeg Danmarks frækne Drot,
hvis ei mit Liv jeg gierne voved?

Stærkodder.

Rom, min Helt!

Til Helga.

Du græder?

Helga.

Hellige Taarer!

Stærkodder.

Freia signe dig!

Hun kysser hans Haand, og omfavner Egil. De gaae.

Helga.

Lad Hornets Toner overdøve Sværdets Klang,
Dg stemme Hiertet til en taus og ivrig Bon
for Kampens Held!

Hun knæler for Offerstenen; der blæses en Melodie, som ud-
trykker de Kampendes Strid og Helgas Bon.

Vingulf.

Man bringer alt fra Sandets hvide Kreds et Liig,
Bedæffet med det kongelige Purpurfind.

Tvende Krigsmænd indbringe en tilbæffet Baare, som de sætte
midt paa Skuepladsen. Helga iler hurtig hen, men stand-
ser og skælver, og tør ikke drage Klædet tilside. Endelig
tager hun Mod og trækker det bort. Man seer Stærk-
odders Liig. Hun styrter ned, kysser med Taarer hans
Haand, og raaber:

Min Fosterfader!

Gudlaug forfærdet.

Stærkodd? — Kongedatter! hvad?

Thor har tilgivet ham? Umuligt!

Helga.

Gudlaug! ha,

Du seer det: Asa=Thor var ei saa grum, som du.

Gudlaug

stirrer længe paa Riget; derpaa siger han med sagte Stemme,
dybt bevæget:

Saa lære Thor Stærkodd at tilgive Synd!

Jeg bytter fra i Dag min Hammer med et Sværd,

Dg gaaer i Kamp, at sones med mit Blod, som du.

Han gaaer.

Hasting

kommer med Stærkodders Baaben.

Jeg fik min Herres Baaben, hans Glavind og hans Skjold.

Han var en Helt; nu ligger han der paa Baaren kold.

Hans Vland er i Valhalla. Nu seer han fra det Blaa,

Dg smiler til sin Hasting, som i hans Fied vil gaae.

Igien til Longobarderne jeg ile maa paa Stand,

For med dit gode Slagsværd at vise mig en Mand.

Her Intet meer mig holder, ei Bryllupsfest, ei Epil,

Naar jeg kun først har trykket min Husbonds Dine til.

Han trykker Stærkodders Dine til, kysser hans Haand, og gaaer.

Frode

kommer; han omfavner Helga, derpaa træder han hen for
Stærkodders Baare.

Stærkodd! ja, endnu du elsker mig.

Jeg tog den Byrde, som nedtrykte dig.

Du søgte Døden, fandt den for min Haand;

Af Helheim har du løskjøbt Olafs Aand.
 Hvad ham du roved, skienkte du hans Søn;
 Nu nyder I hos Odin Heltes Løn.
 Ekion var din Dødsstund, den har Bærket kronet,
 Alfader smiler, Nornen er forsonet.

Et stærkt Tordenstræld ruller høitideligt giennem Lufsten.

Ha, hører I fra Skyen Gudens Larm?
 Ned ruller Aukthor paa sin Gyldeklarm.
 Saalænge Himlen spændte blaa sin Telt,
 Blev ei fra Jorden sendt ham sliq en Helt.
 Lyn knitter i hans Haand, hans Kinder gløde,
 Hoi er hans Lyst, han gaaer sin Søn i Møde.

— Folket. —

Han var en Helt.

Frode.

Dg nu er han en Gud.

Paa Thrudvang springer op ved Aukthors Bud
 Femhundredfirti Porte — bred og lang
 Enhver, og støbt af Malm; med vældig Klang.
 Femhundredfirti harnissklædte Mænd
 Af Borgens Porte gaae ham fro igien,
 Dg raabe høit med Bulder disse Ord:
 „Stærkødder størst næst Tyr og Asa-Thor!“

Folket

Knæler med oplostebe Hænder.

Følg os i Kamp, hos Odin vær vor Tolk,
 Dg styrk vor Arm!

Frode.

Det vil han, tappre Folk!

Hans Kraft vil lægge Styrke til vort Sværd,

Saalænge Danmark er sin Halvgud værd.
Naar Faren er for Døren, størst vor Nød,
Dg pludselig en Trøst, Foragt for Død,
Et Haab, et Mod, en freidig Kampelyst
Red, som fra Himlen, strømmer i vort Bryst:
Da er det Stærkødd, som sit Skjold har strakt
Ud over Danmark, har vor Tillid vakt;
Som muntre os ved Skjoldets høie Gny,
Dg raaber os til Kampen i dets Ly.

ANMÆRKNINGER.

ANMERKUNGEN.

Side 1: **Correggio** er, ifølge Oehl's Erindringer, II, 1850, Side 204, skrevet paa Tydsk i Rom og Grotta Ferrata i Sommeren 1809. Allerede i Paris, som Digteren forlod i Mai 1808, havde han faaet Ideen dertil (Erindr. II, Side 186); i Coppet, hvor han opholdt sig hos Fru Staël-Holstein i Vinteren 1808—1809, „havde han sin Correggio i Hovedet, og meddeelte Zacharias Werner Planen til Stykket“ (Erindr. II, Side 169); i Parma, Foraaret 1809, „opstod atter den Tanke klart i hans Sjæl, at skrive et Skuespil om Correggio, og siden i Modena blev Beslutningen taget“ (Erindr. II, Side 186). Først efter sin Hjemkomst til Fædrelandet mod Slutningen af 1809 oversatte han Correggio paa Dansk (Erindr. III, Side 8). Første Gang trykt (A) udkom Stykket i Januar 1811, med følgende Tilegnelse

Til Danmarks Dronning.

Landets Moder, frommeste Maria!
 Edle, wiisdomelskende Sophia!
 Frederika for vor Frederik!
 Ei forsmaa, ei vrede's over Gaven,
 Skienk Cypresen her paa Kunstnergraven
 Atter et Medlidenhedens Blik.

Du tillod din Skjald for dig at quæde,
 Han har seet dit Mildhedsøie græde,
 Uedle! du har følt den Uedles Død.
 Hvor saa blid, saa vennehuld en Mage
 Saliggjor Monarchen Livets Dage,
 Der kan aldrig Kunsten lide Rød.

Ihi hvor Kraft og Følelse forenes,
 Der kan ikke Hierterne forstenes,
 Luffes ei for Wiisdom eller Kunst.
 Sværdet blinker stærkt i Kraftens Hænder,
 Mens fredsæle Dyd sin Haffel tænder,
 Og forjager Barbariets Dunst.

Tak, Maria, ædle Danneqvinde,
 Wiisdoms, Dydens, Kunsternes Veninde!
 Tak, fordi du horte med Behag;
 Tak, fordi du skienkte mig den Ære,
 For min Konge Kunstens Tolk at være
 I hans Hal, som paa hans Fødselsdag.

Digteren besørgede tre senere Udgaver af Correggio, nemlig: (B) i Tragødier, IV, 1832, (C) i Tragødier, VIII, 1842, og (D) i Tragødier, X, 1849.

Oehls En Reise fortalt i Breve til mit Hiem, I, 1817, Side 25:

Jeg har gjort Boghandler Perthes' Bekjendtskab, en levende, godlidende Mand. I Forstningen stredes vi lidet om Correggio, hvilken han ikke saa godt

funde lide, som Aladdin og nogle af mine andre Stykker, fordi Helten døde af Blodstyrning. Jeg gjorde ham opmærksom paa, at det var en Misforstaaelse, at betragte Correggio som et sygeligt Væsen; at han tværtimod er munter, livfuld, naiv og virksom hele Stykket igiennem; at han kun trængte til No og Opmuntring, og at det var Mangelen af disse, og Jølgger af Skiebne og hans Fienders Lumpenheder, som berøvede ham Livet. Derved opreves igjen det næsten lagte Saar til en øiebliklig, pludselig-dræbende Blodsudgydelse, hvilken ethvert tragisk Dolkestod paa en lignende Maade forarsager. Glau Sygelighed, sagde jeg, kan Ingen hade meer, end jeg; men lader os vel tage os i Agt for at falde til den modsatte Uderlighed, og ikke med uvenlig Kulde lufte vort Bryst for den ægte Mennekesfølelse.

Samme Bind, Side 93:

Hun (Fru Staël-Holstein) havde endnu ikke læst Correggio, men fandt det underligt, at jeg havde valgt et Stof, hvor Helten døer under Bagten af en Pengepung. Jeg svarede, jeg havde just faaet Lyst til at skrive Stykket for dette Træks Skyld; at jeg havde behandlet det som en Allegorie, da Kunstneren for det meste er fattig og synker under Næringsforger.

Samme Skrift, II, Side 7-8:

Du veed, man har her (i Wien) givet Hakon Jarl, Agel og Balborg, og Correggio. Hakon Jarl blev opført paa Theatret an der Wien, og om

Linie 18-19: Hun havde endnu ikke læst Correggio] Paa Tydsk var Stykket først udkommet Aaret i Forveien (1816).

det nu staa i, at Forestillingen ikke var, som den burde, eller at Stykket var Wienerne for nordiskt — nok, det smagte dem ikke. Derimod har Axel og Balborg og Correggio været opført med meget Held paa Borgtheatret. Især blev Correggio efter Alles Mening fortræffelig udført, hvorfor man ogsaa valgte dette Stykke til at modtage Keiserinden med første Gang i Skuespilhuset. Rigtig nok har Correggio maattet lide megen Omkalfatring. Man har affaaet femte Act; han doer ikke, men bliver lykkelig. Det gaaer undertiden Wienerne, som Morgiane i den tydske Aladdin, naar hun siger: Ich hab' ein weiches Herz, ich kann das Mitleid nicht vertragen. I Birkeligheden er det vist meget godt, naar man kommer en Kunstner til Hielp, for han creperer; i Tragoedien tager man derimod Kiernen bort, naar man borttager det Rørende og Rystende. Og Schiller siger meget sandt:

Hier ist nichts wahr und wirklich, als die Thräne,
Die Rührung ruht auf keinen Sinnenwahn.

Oehls Levnet, II, 1831, Side 237-249:

Jeg har sagt (i det samme Skrift, I, Side 218), at jeg vilde forsvare mit Sørgespil (Correggio) imod den Tiedske Dadel, og beder Læseren forunde mig dertil et eget Capitel. Jeg gjør det ikke af Brede, ikke af Hevn, men for Sandhedens og min Væres Skyld. Det gaaer Kunstneren, som Krigeren: visse Fornærmelser kan man ikke stikke iommen, uden at mis-

Linie 23: den Tiedske Dadel] Tiecks Kritik over Correggio fremkom i Dresdener Morgenzeitung, 1827; siden optaget i Dramaturgische Blätter, III, Kritische Schriften, IV.

tænkes for Feighed eller for en slet Samvittighed. Saa lidet som jeg nu, i det Hele taget, bryder mig om flaae Belæringer og Fordreielser af mine Skrifter, saa er Lide mig for vigtig, hans Mening har en for stor Indflydelse paa Mange, til at jeg siiltiende skulde foragte hans Angreb. Jeg betænker mig altsaa ikke paa at bryde en Landse med denne kraftige Modstander.

Correggio.

Jeg havde i Vasari, i den Bog, om hvilken A. W. Schlegel siger, „at den altid vil blive Grundlaget for de store Aarhundreders italienske Kunsthistorie“, læst Anecdoten om Correggios Død, og jeg fik Lykt til at fremstille et stort Kunstnerliv i sin jordiske Trængsel og i sine vigtigste moralske, personlige Forhold. Det Tilfælde, at han slæbte sig ihjel paa den tunge Kobberpose, rørte mig; det havde for mig en allegorisk Betydning. „Hvor mangen stor Mand,“ tænkte jeg, „siden forgudet, men miskiendt af sin Samtid, har ikke anstrengt sig for sit Udkomme og slæbt sig ihjel paa den knappe Løn!“ Allerede Goethe havde i sin skionne Skizze „Künstlers Erdwallen und Apotheose“ udtalt denne Følelse; jeg vilde bygge meer paa denne Grund. Med dette Forsæt udkastede jeg da Planen, og fremstillede Antonios Liv: en historisk-tragisk Idyl. Han har Genie, Hierte, Mod, Munterhed, Noisomhed, en ædel Hustru, et elskværdigt Barn, en værdig, viis Ven; men et foregaaende Ulykkestilfælde truer hans Liv, fornem og lav Lumpenhed (Ottavio og Battista) feide mod ham. Selv

Linie 8: Vasari] Titlen paa Vasaris Skrift, udkommet 1550, er: Vite de' più eccellenti pittori, scultori ed architetti.

Dygtighed og lige Genie (Michael Angelo) misfiender ham øieblikligt; men Besindighed, Mildhed og Forstand tale (som Giulio Romano) hans Sag, og forsoner ham med den bedre Samtid, der øieblikligt var uretsfærdig. I det fornem, høflig Rumpenhed, uden selv at føle det, krænker ham allerværst, troster en himmelsk Drøm ham. Han føler sin Storhed, og hans Musa kroner, som yndig, elskværdig Pige (Coelestina), hans Hoved med Laurbærfrandsen. Endnu kort før sin Død har han den Triumph at redde sin værste Fiendes, sin Morders Sønns Liv, og Morderen flyer med Sønderknuselse og Anger. Vilde, grusomme Menneſker bringes til Menneſkelighed og Skaansel ved Synet af hans milde Kunstværk. Derpaa gaaer den kolde Skiebne ham syngende forbi (som Lauretta), og rækker ham Dødskaften, uden selv at vide det. Da indslummer Helten i sit Barns Arme. Kiærlighed sorger, og Efterverdenens Taknemmelighed og Erkiendelse staae tilsidst der, som en Herold, der er kommen for sidste.

Disse Ideer ere uden Affectation indklædte i en simpel, naturlig Handling. Og dog paastaar Genovervas og Octavians Forfatter, at intet Stykke kan være vilkaarligere og løsere i Compositionen, end min *Correggio*!

Tre Kunstnercharacterer vilde jeg fremstille i dette Stykke: et Naturgenies yndige Naivitet; en ved Studium dannet, sig sin Storhed bevidst Mesters strenge Kraft og bizarre Lune; og endelig Forstand, Følelse og Besindighed hos en tredje stor Mand, som Fredsmægler mellem begge.

At den virkelige Correggio ikke havde været ganske saaledes, som min, vidste jeg meget vel. Men en sli­ g Frihed have Digterne altid taget sig. Ikke at tale om Shakspeare og Calderon, i hvis Bærker det vrimler af sli­ ge Friheder; men hvo skatter ikke Goethes Tasso og Iphigenia som Mesterstykker? og dog tale Tasso og den menneskeoffrende Thoas mere som findrige Tyd­ skere fra Goethes Tid, end som en Italiener fra det sextende Aarhundrede og som en Hedning fra Oldtiden. Tieck skulde allermindst gjøre mange Ophævelser over Eligt, der har digtet saa meget (Værdifuldt), hvori der ikke er en Todel historisk Sandhed.

Hvad hjælper altsaa den megen fornemme Snakken frem og tilbage om den virkelige Correggios Genie og Malerier, hvormed min Ven vil bevise, at mit Stykke slet ikke duer? „Phantasieens glade Tummel“, som han anpriser, „den poetiske Druffenskab af Farve og Lys“, „en salig Veruset“ vilde jeg slet ikke stildre i Correggio. Lad Tieck, eller „hans nylig fra Rom hjemkomne Ven“ gribe Pennen og begejstret af hiin geniale Farve- og Lys-Druffenskab digte os en Tragodie om den virkelige Correggios „jordiske og him­ melske Birken“! Hvorledes det er muligt (dersom det var smukt, at fremstille en saadan Ruus), begriber jeg ikke, som altid har troet, at til en Tragodie horer der en bestemt udvortes Handling, og ikke blot Udviflingen af en aandelig Færdighed eller Synderlighed. Jeg vilde

Linie 19-20: Lad Tieck, eller „hans nylig fra Rom hjemkomne Ven“] Tiecks Kritik fremtræder i Form af en Samtale mellem ham selv og en fra Italien nylig tilbagekommen Ven.

ilet ikke fremstille Kunsten, men Mennesker, som vare Kunstnere; og at man kan være en stor Kunstner, og dog tale ligesvem om Kunst, det beviser Erfaringen hver Dag. Hvor ligesvem er ikke Thorvaldsen! og dog er han en stor, fuldendt Kunstner. Var Correggio større? Og vilde Thorvaldsen, dersom han pludselig fik en ny stor Billedsamling at see, ikke endnu med barnlig Glæde, med afrevne Ord yttre sig derover i første Dieblis, uden at levere en Tiedist Catalogue raisonné derover? Hvor naiv var ikke Mozart! Havde han ikke kunnet tale, som min Correggio? Har han ikke talet saaledes i sine Breve, og var han ingen stor Kunstner? Hvor diærv og uforblommet er ikke Goethe i sine Samtaler! Var Michael Angelo større? Og har ikke tidt Goethe talet, som Michael Angelo i mit Stykke, uden at være bondeagtig? Og om saa var? Gives der ikke en vis Bondediærvhed, der paa ingen Maade er uædel, og hvilken det kraftige Genie ynder meer, end en Hofmands smidige, galante Tunge, eller en Rhetorikers hoitravende Talemaader?

Hvor sandt siger ikke Goethes Faust til den pedantiske Wagner:

Euch' Er den redlichen Gewinn!

Sey Er kein schellenlauter Thor!

Es trägt Verstand und rechter Sinn

Mit wenig Kunst sich selber vor;

Und wenn's euch Ernst ist was zu sagen,

Ist's nöthig Worten nachzujagen?

Ja, eure Reden, die so blinkend sind,

In denen ihr der Menschheit Schnitzel fräufelt,

Sind unerquicklich, wie der Nebelwind,

Der durch die dürrn Blätter säufelt.

Min Correggio var ikke tilskaaen efter Moden, kunde altsaa ikke behage den æsthetiske beau monde, det vidste jeg ret godt. Alting havde da maattet være mundeagtigere og lugtet mere af Klosterlusten. Stykket behagede ikke engang alle tydske Benner i Rom; men de Danske, og især Thorvaldsen, glædede det meget. Og aldrig glemmer jeg, da jeg der forelæste Stykket, og Christel Niepenhausen paa det Sted, hvor Goelestina froner Correggio, temmelig ligegyldig sagde: „Hm, det er smukt!“ Thorvaldsen sprang op, saae paa ham med funklende Dine, og raabte: „Nei, det er stort!“

Hvor liden Bærdi man maa tillægge et Dieblis stoiende Bisald, veed jeg ret godt; ogsaa det Slette kan vinde dette Bisald, det Gode savner det ofte, og det forsvinder som en Taage. Men min Correggio har nu holdt sig i hele tyve Aar hos de Bedre og Udlere, og Schiller siger: „Wer den Besten seiner Zeit gelebt, der hat gelebt für alle Zeiten“.

Men det hører med til Tieck's Egenheder, at foragte alle andre Mennekers Smag, og at troe, man kan nu ikke gjøre Lykke i Publicum uden en falsk Sentimentalitet og uden at lide af Tidens Svagheder.

Da Schiller endnu levede — det kunne Mange bevidne — havde Tieck meget at udsætte paa ham, meente, at han havde taget en urigtig Bei i Poesien; derfor var der i Zerbino's poetiske Hauge heller aldeles ingen Tale om Schiller, skiondt selv den døde og af Schiller dadlede Bürger havde faaet en Entreebillet. Nu roser Tieck ham, især polemisk imod Rulvende. Han siger om mig, at jeg hverken i Compositionens Grundighed, eller i det Pathetiske af den tragiske Virk-

ning, eller i Characterernes Adel og Sandhed kan sammenlignes med denne tydske Heros. Det er muligt; men hvor veed Tieck det? Kiender han mine Tragodier? Har han læst dem opmærksomt? Staae de klart og tydeligt i deres Forhold for hans Grindring? Gaaſte viſt ikke! Jeg veed af ſikre Kilder, at han ikke kan lide det Nordiſke i mine Tragodier, at de ikke behage ham for dette Fremmedes Skyld. Og dog ſkulle de kun gielde for at være Copier af tydske Originaler.

Men man ſpørge alle Danſke, Norſke og Evenſke med Aand, Hierte, Kundſkab og Dannelſe, om de ikke finde den ſkandinaviſke Character, den nordiſke Hiſtorieſ Aand i mine Tragodier. Jeg veed, hvad jeg ſkylder Goethe og Schiller; men ligesaa meget ſkylder jeg Shakſpeare og Sophocles, der ingen Tydſkere vare; ligesaa meget de gamle fædrelandske Sagn, der begeiſtrede mig; og den danſke Ewald ſkylder jeg heller ikke lidet.

Om Arel og Balborg, Hagbarth og Signe og andre Kiærlighedſtragodier vil jeg ikke tale; thi Kiærlighedens Sprog (naar det ikke netop tales, ſom i Romeo og Julie) regner Tieck med til den moderne Sentimentalitet; men ſtræber jeg ſ. Ex. i Hakon, i Palnatøke, Stærkødder, Erik og Abel ikke efter det Dybe? Ere diſſe Værker kun „brogede Tæpper, i hvilke den egentlig fragiſke Kraft er negtet mig“?

Naar Tieck endelig ſlutter med den Bemærkning, at der kunde være blevet Noget af mig, naar jeg havde ſtuderet den gamle og ny Tids ægte Monſtere og ſtore Forbilleder, naar jeg havde fattet mig og ikke foragtet Critiken — ſaa er det dog en Smule alt for uforſkæmmet. Det er nu tyve Aar ſiden, jeg ſkrev min Cor-

reggio; i næsten ligesaa lang Tid har jeg været Professor i Æsthetiken ved Kiøbenhavns Universitet, har hvert Aar holdt offentlige Forelæsninger over Oldtids og Nutids Digtere, altid for et talrigt Auditorium, der ikke blot bestod af unge Studerende, men ogsaa af modne Mænd, i en Stad, som ikke viger nogen anden i aandelig Dannelse; og dog maa jeg høre Forekastelser, som en Dreng, der har skullet af Skole!

Nei, criticere kan ogsaa jeg. Men min Kritik er uægte, det vil sige, den er ingen Tiefsk Kritik. Lad det være godt! Kun saa meget endnu!

Min Correggio er ikke „svindsotig“, ingen „kummerlig sammentrykt Taageskikkelse“; bedre kunde man kalde Leben und Tod der heiligen Genoveva saaledes. Correggio har ikke været af nogen svag Helbred, han er ingen saag Character. Han er levende, venlig, begejstret, hurtig hele Stykket igiennem. Han har fort i Forveien faaet en Blodstørtning. Det er skeet ved en pludselig Ulykke; ingen Følge af lang Svækkelse. „Det lille Saar har lægt sig af sig selv,“ troer Silvestro, som seer ham daglig; han er kun bleg, men han beklager sig ikke, og troer selv, at der Intet fattes ham. Ved en Ulykke, som atter skeer udenfra, aabner sig det nylagte Saar, og han forbløder sig. Det er ingen Sygdomshistorie; thi Correggio doer ikke lidt efter lidt, hans Blod kommer i Kog over andre Menneskers Ondskab, og bliver udgydt. Om Dolken er en fysisk eller en moralsk Dolk, det gjør Intet til Sagen, naar det kun er en tragisk. Og egentlig er hver tragisk Dolk en moralsk. „Ikke Dolken,“ siger Jean Paul, „men den Haand, som fører den, er poetisk.“

Den Ulyffe, der overvælder Kunstneren i femte Act, bukker han ikke udselt og seigt under for; han møder den med Begeistring, med styrkende poetisk Trost. Emsen nedtrykker kun hans Legem i Støvet; hans Sjæl udfolder sine Binger, for at svinge sig i Beiret. Der ved henriver han Tilskuerne til Medlidenhed; men det er ingen ydmygende Medlidenhed, den er blandet med Hoiagtelse og Beundring. Allerede Aristoteles bemærker, at en Tragødie maa røre ved Skæk og Medlidenhed.

Ogsaa det Hiertelige i min Correggio bliver angrebet af den Tieckske Kritik. Den gamle Eremit Silvestro bliver kaldet en Barbar, fordi han ophænger et Billed af Maleren i sit Skovcapel. Tieck vil absolut, at det skal være et Billed, som hænger i Dresden, for at kunne bevise, at det absolut ikke kan være dette Billed. At Correggio beklager Rafael, fordi denne ikke havde en ædel Hustru, som han, kalder Tieck modernt Syfleri. Altsaa er Correggios Digter en modern Syfler? Meget haardt og meget uretsfærdigt!

En synderlig Grund angiver han endnu, hvorfor han ikke kan lide min Correggio: Den skal have givet Anledning til flette Efterligninger. Jeg kiender ingen slige. Van Dycks Landliv af Kind hæver Tieck jo langt over min Correggio. Men sæt, at der bleve forfattede nogle saadanne; var det min Skyld? Har Götz von Berlichingen ikke givet Anledning til flette Ridderromaner? Har Schiller, har Tieck ingen flette Efterlignere havt? Er det ikke et Beviis meer, at en Digtning virker kraftigt, naar den efterlignes? Gives der et varmt Foraar uden Oldenborrer, og skulde man heller ønske et koldt, hvor der hverken var det Ene eller det Andet?

Oehls Erindringer, II, 1850, Side 66:

For at nyde Goethes Selskab endnu otte Dage, gif jeg til Jena, hvor han opholdt sig noget, inden han gjorde sin sædvanlige Sommerreise til Brønden i Carlsbad. Det var en lummer Dag, da jeg vandrede fra Weimar til Jena; jeg var varm, og sluffede min Tørst hurtigt ved et forbiglydende iiskoldt Kildevæld. Da jeg kom til Jena, følte jeg en Trangbrysthed, som i Førstningen ængstede mig, og jeg tænkte: „Skulde du have skadet dig, ved at have drukket koldt Vand, mens du var alt for varm?“ Jeg var hos Boghandler Frommann med Goethe, men kunde ikke ret glæde mig derved, fordi jeg var saa trangbrystet. Dog talede jeg ikke til Noget derom. Da saae jeg ud af Binduet, og opdagede en stor, straalende Regnbue, hvori fornemmelig den grønne Stribe luede lyst som Haabets Farve. Ved dette Syn svandt min Frygt, og et Par Dage derefter trak jeg mit Veir frit igien, da en gammel Læge der i Byen havde givet mig nogle Campherdraaber. Men hiin Dags Følelse og Billedet af Regnbuen svævede for min Siæl, da jeg tre Uar derefter digtede den femte Act af Correggio.

Samme Bind, Side 185 — 186:

I Parma saae jeg i San Guiseppe og San Giovanni Correggios Frescomalerier. Medens jeg stod og stirrede op paa den herlige Hvalving med Briller paa Næsen, fyldtes Kirken lidt efter lidt med Andægtige, som lagde sig knælende omkring mig. Jeg vilde ingen Opsigt gjøre, heller ikke gad jeg knæle med dem, det havde været affecteret; jeg gif hen i en Krog, hvor Ingen lagde Mærke til mig, og der bad jeg ogsaa paa

min Maade. Jeg finder denne Bøn skreven i min Dagbog mellem adskillige Betragtninger over Kunst, som her vilde være paa urette Sted. Bønnen i San Giovanni var omtrent følgende: „Gode Gud! bevar mit Hierte aabent og reent, til at erkiende din Storhed, Godhed og Skionhed i Natur og Menneſkeværk. Beskyt mit Fædreland, min Konge, min Elskede, mine Venner. Lad mig ikke døe i fremmed Land, men vende lykkelig tilbage til mit Hiem. Giv mig Munterhed og Mod til at vandre min Bane paa din skionne Jord, uden sygeligt og bittert at hade min Fiende, uden slavisk og feigt at underkaſte mig Verdens Jordomme. Skienf mig bestandig Digterkraft. Du har ſkabt min Aand for Kunst, og denne er det stærkeſte Secrer, hvorigiennem jeg kan ſkue din Herlighed. Lad mig leve efter min Død i mine Bærker, ſom denne gode Correggio, ſaa at, naar jeg er Stev, endnu mangt et ungdommeligt Bryſt kan worde begeiſtret af mine Sange!“

Saaledes omtrent bad jeg under Correggios Kuppel, og dengang opſtod atter den Tanke flart i min Siæl, at ſkrive et Skueſpil om ham. Ideen dertil havde jeg allerede ſaaet i Paris, og ſiden i Modena, da jeg ſaae det lille Frescomaleri over Caminen i Hertugens Palads, hvilket Correggio ſkal have malet, da han endnu kun var ſyatten Aar gammel, blev Beſlutningen taget.

En Engel byder, paa dette Billed, den lille Jeſus Kirſebær i en Skaal; paa ſin Moders Skiod ſpiſer han

Linie 12-13: Skienf mig bestandig Digterkraft] I Oehls Levnet, hvor det ſamme Sted findes II, Side 203-205, lyder denne Sætning ſaaledes: Lad mig blive en god Digter, gode Gud!

deraf. Eksheden, Elskværdigheden og Ustyldigheden, især i Marias og Engelenes Ansigter, kunne ikke være herligere udtrykte. Endnu seer man paa Billedet Joseph og en anden Mand. Joseph holder et Legetoi i Haanden, en Stad (formodentlig Jerusalem), liig det nuværende Nürnbergerarbeide. To Kaniner lege ved Engelenes Fodder. Ungt Myrteløv voger i Baggrunden. Kan man tænke sig noget Indigere, Raivere? Man har en Legende om Jesus, hvorledes han som Barn gjorde smaa Fugle af Leer, der begyndte at flyve, da han af Glæde over dem klappede i Hænderne. Maleriet her er aldeles i samme Aand, og havde Correggio end intet Andet malet af dette Slags, saa var det allerede nok til at give hans Forhold i mit Sorgespil til Kone og Barn historisk Sandhed.

Samme Bind, Side 204:

I Rom og Grotta Ferrata digtede jeg min Correggio. Jeg var kommen til den femte Act, da jeg faldt i Vandfaldet ved Tivoli (see samme Bind, Side 200—201). Var jeg bleven liggende der, saa havde jeg ikke gjort Wienerne den Uleilighed at bortstjæle denne Act ved Opførelsen. Grindringen af dette Fald gav mig Stoffet til Laurettas Sang.

Samme Bind, Side 206:

Jeg besøgte for sidste Gang Villa Borghese, hvor jeg saa ofte havde vandret, og hvor jeg, medens jeg digtede Correggio, fik Ideen til Scenen med Coelestina. Thi da jeg en kolig Aften gik der og tænkte paa, hvorledes jeg skulde høre Correggio paa en værdig Maade høit over den Fornærmelse, som Ottavio

tilføier ham, holdt mig en Green i Laurbærhæffen venlig tilbage ved Knaphullet af min Riøle, og den Tanke faldt mig pludselig ind: „En deilig, ædel Pige skal laurbærkrone ham“.

Samme Skrift, III, 1850, Side 17:

Correggio virkede nu igien paa en anden Maade (end Axel og Valborg; see Trag. Dram. II, Side 276), i det der dog tillige var Stof nok deri for sølende Hierter. Ligesom Hakon Jarl havde gienvakt Sandsen for det Oldnordiske, saa vakte Correggio Sandsen for Kunst, og var maaskee en af de første Drivefædre til dennes flittige Studium i Fædrelandet, der siden har baaret gavnlige Frugter.

Samme Bind, Side 29—30:

Med Undtagelse af de Bærker, jeg fraværende fra Fædrelandet hiemsendte, eller strax reiste fra, da de kom ud, er det Meste bleven temmelig strengt dadlet, naar det udkom, og vandt først Bisald efterhaanden.

Saaledes gif det selv med Correggio, skiondt Joersom ved sin aandfulde Fremstilling vidste at give denne Character Interessee paa Scenen. „Men, Herregud!“ sagde en Mand, som dengang havde meget at bestille ved Theatret, „hvor kan det nu fornøie Publicum, at see en fattig Maler gaae der og hive et heelt Stykke igiennem?“ Man holdt dengang sliq en Yttring, der blev gientaget af enkelte Andre, for en Enfoldighed; men vi have seet, at den har faaet Medhold selv af en Goethe og Tieck.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Udgaven af 1811:
Side 1, Linie 2: Tragoedie] efter Digterens constante Sprog-
brug; A: Tragedie

- 4, — 14: og Avind] A: af Avind (i B, C og D mangler Prologen)
- 6, — 1: Personerne.] = B; mangler i A.
- —, — 4: deres] = B; A: hans
- —, — 7: fra] A (B, C og D): af (smlg. Linie 8).
- —, — 8: fra] = B (C og D); A: af
- 7, — 5: den lille Giovanni staaer ved hendes Side med] = B; A: hendes lille Giovanni staaer mellem hendes Knæ med
- —, — 20: Giovanni.] = B; A: Giovanni (til Moderen).
- 9, — 3: blier] = C; A: er
- 10, — 17: som Cherub, og hæver høit] = B; A: som en Cherubim, og hæver
- —, — 20: Ja, ja] = B; A: Af Gud
- 11, — 5: fromme Fader] = B; A: fiære Herre
- 12, — 28: Sylphes] = B; A: Silfes
- 13, — 14: Genfømhed] = B; A: Genlighed
- —, — 19: At reise sig igien] = B; A: At kunne reise sig
- 15, — 1-2: thi den varme Drif | Om Morgnen vederqvæger mig] = B; A: thi jeg nyder gierne | En varm Drif, saa om Morgen
- —, — 18: Antonio.] = B; A: Antonio (allene).
- —, — 29: være, Barn!] = C; A: vær' Giovanni!
- 16, — 4: See saa] = B; A: Saa saa
- —, — 18: Dør] = B; A: Gaard
- 17, — 3: dog selv] = B; A: endog

Side 17, Linie 5-6: Han tegnede [Mig Benet] = B; A:

Han gjorde mig [Der Benet

— —, — 7: urimeligt] = B; A: extravagant

— 18, — 6: færdig] = B; A: klar

— —, — 12-14: dog engang er Mode nu [Alt man
skal male, skal han ogsaa male. [Jeg sparer] =
C; A:

engang dog er Mode nu

Her i Italien, at man skal male,

Saa skal han ogsaa male. Jeg har Grunker!

Jeg sparer

— 19, — 24: Afkøbte jer det Farvesluderi?] = C; A:
Har købt det brogede Skrabsammen? troer I?

— 20, — 12: tiage] = B; A: bette

— —, — —: sulte] = C; A: hungrig

— —, — 28-29: Lucas har [De samme Tanker om jer
Søn] = B; A: Lucas sælger [Den samme Dom om
Eders Søn

— 21, — 23: lidt] = B; A: lidet

— —, — 24-26:

Jer Fiende, som den gode Frands er Maler.

Battista.

Det skal I see]

= B; A:

Jer Fiende, som Frands er en Maler.

Battista.

Ha,

Det skal I see

— 23, — 8: Ei! ei!] = B; A: Hvi saa?

— —, — 12: Frands] = B; A: ham

— —, — 25: Min Regnskabsfører kan ei være borte]

= B; A: Jeg maa bestandig have Een omkring mig

Side 24, Linie 2: gale] = C; A: galne

— —, — 6-9:

Er blevet Moden i vort Fædreland;

Da Kunstnerne saa hoit i Ære holdes,

At selve Cardinalers Broderdottre

De Kurven give tor]

= B; A:

Er bleven Mode i Italien;

Da Kunstnerne nu agtes overalt

Saa hoit, at ej engang de nu vil ægte

Selv Kardinalers Broderdottre

— —, — 11: Siig, har maaskee] = B; A: Har

— 27, — 15: saate] = B; A: ved sig selv

— 28, — 6: lykkeligt] = B; A: underligt

— —, — 8: Kiærligheden] = C; A: Elskningen

— —, — 24: sin egen Siæl] = B; A: sin Siæls Be-
tragtning

— 29, — 1-2:

Originalen bliver her i Huset,

Alt, hvad I sælger mig, er en Copie]

= C; A:

Anledningen beholder I jo her,

I har den skionne Statue i Huset,

Og sælger bort et Afstryk kun i Gips

— —, — 4: Copie kan dette Billed neppe faldes] =

C; A: Et Afstryk kan mit Billed vel ei faldes

— —, — 8: Antonio.] = C; A: Antonio (springer op).

— —, — 14: jeg ei besidder nogle Stykker] = C; A: jeg

der besidder ej et Stykke

- Side 29, Linie 29: kommet] = B; A: kommen
- 30, — 5-6: vil jeg betale | Jer firfindsthye] = C;
A: betales Eder | Strax firfindsthye
- —, — 27: Vist ikke! foi] = B; A: O intet, intet!
foi
- 31, — 12-13: Billed, og han giver | Mig firfindsthye] = B; A: Billed; giver mig | Strax firfindsthye
- —, — 28-29: Skionhed, | Som eders Hustru eier, har] = B; A: Skionhed | Af Eders hulde Hustru, har
- 33, — 9: jeg hen at lave] = B; A: jeg at berede
- —, — 13: Er ogsaa] = B; A: Saa er og
- 34, — 10: hid] = B; A: os
- 35, — 18: Og ruller ei] = B; A: Ruller ej selv
- —, — 19: Selv tidt saa knortet] = B; A: Saa knortet ofte
- 36, — 3: mærker knap] = C; A: knap kan troe
- —, — 13: Egen her] = B; A: denne Ege
- —, — 21: I Dag umuligt komme vi til Bords] = B; A: Til Middag komme vi i Dag umulig
- —, — 27: Forgieves vente] = B; A: Vente forgieves
- 37, — 7 og 20: Opvarteren.] = B; A: Opvarter.
- —, — 25: den søde Biin?] = B; A: den Søde?
- —, — 27: Gud] = B; A: Himlen
- 38, — 6: Kun duer fielden, sparsom] = B; A: Duer fielden; ifkun sparsom
- —, — 10: Opvarteren kommer med] = B; A: Opvarter med
- —, — 14: paa] = C; A: i
- —, — —: en folig Drif] = B; A: et fieligt Bager

- Side 38, Linie 17: i] = B; A: med
 — —, — 19: anden Viin, en bedre Slags] = B; A:
 anden, bring en bedre Viin
 — —, — 20: Hvis ikke, saaer du Bageret i Panden]
 = B; A: Hvis ej du Bageret have vil i Panden
 — 39, — 26: Der bringer Drengen os en bedre Slags]
 = B; A: Der er et Bager, tro mig, det er bedre
 — —, — 27: Opvarteren kommer med] = B; A: Op-
 varteren med
 — 40, — 14: Og var der af den hellige Lucas selv] =
 B; A: Og hvis der selv var af den hellige Lucas
 — —, — 16: Jeg gif dog ei] = B; A: Saa gif jeg ej
 — —, — 26: Som Urvelod] = B; A: Til Urvedeel
 — 41, — 29: Hiertelav] = C; A: Sindelav
 — 42, — 7: Som en Seraph] = B; A: En Seraphim
 — —, — 13: bedaare] = B; A: indtage
 — 43, — 23-25: Naader | Til Nød undvære; men for-
 uden Been | Man kommer ikke frem i] = B; A:

Naader,

Naar vi det tage strængt, til Nød undvære;

Men uden Been! hvorledes kommer man

Vel frem foruden dem i

- —, — 28: nok] = B; A: vel
 — 44, — 5: Thi sagtens er vi alle] = B; A: Vel
 sandt, vi er vel alle
 — 45, — 15: Thi — sagtens — det] = B; A: Thi
 — — ih nu! det
 — 47, — 23: Ved Bacchus] = B; A: per Bacco
 — —, — 25: Saa sandt jeg lever] = B; A: Ja, ja
 i Sandhed
 — —, — 29: gier] = C; A: gior

- Side 47, Linie 29: jeg nok;] = B; A: jeg; vel!
- 48, — 16: Sig aldrig efter store Mønstre] = C;
A: Sig ej vel efter store Mønstre, Studier
- —, — 18: Tavlen] = B; A: Bladet
- 49, — 12: jeg gad nok kiende ham] = B; A: ham
ønsker jeg at kiende
- —, — 22: Imidlertid jeg tomme vil] = B; A: Jeg
tomme vil imidlertid
- —, — 25: Nu, velbekomme Maaltidet, Antonio!]
= B; A: Nu, min Antonio? Velbekomme Eder!
- 50, — 16: Det saae jeg gierne.] = B; A: Min
fiære Herre!
- 51, — 18: Spar Pengene, forød dem ei paa Farver!]
= B; A:
Spar Pengene! I giver ud for Farver
Jo næsten hvad for Farvningen I faaer.
- —, — 20: Til Purpur trænger jeg] = B; A: Maa
kiøbe Purpur mig
- —, — 23: de Fleste] = B; A: de Andre
- 52, — 5: En Farvermester, troer jeg] = C; A:
En reisende Haandværker
- —, — 6: Som reiser paa sit Haandværk. Han har
samlet] = B; A: En Farver troer jeg, som har
samlet sig
- —, — 8: Bedommer] = B; A: Taler om
- 53, — 8: Munterheden giøre mig] = B; A: vel
mig Munterheden giøre
- —, — 11: hid] = C; A: for
- —, — 13: med Rette] = B; A: i Sandhed
- 54, — 15: jeg er bleg, min Herre!] = B; A: Herre!
jeg er bleg.

- Side 54, Linie 26: I Kunsten er I, som i eders Tale] = C; A: Er I i Eders Kunst, som i Jert Liv
- 55, — 11: det] = B; A: da
- 56, — 2: Andet end en Juffer] = C; A: meget meer end Juffer
- —, — 9: opdager en stor Signetring paa] = B; A: faaer den store Signetring at see paa
- 57, — 22: Berøvet] = B; A: Reent uden
- —, — 23: reent, med] = B; A: reent og
- —, — 28: Sin fierne] = B; A: Mig flart sin
- 58, — 2: jeg engang] = B; A: eengang jeg
- —, — 13: strengt] = B; A: dødt
- —, — 17: Skiffelser] = C; A: Dannelses
- —, — 18: Igien forsvundne. Gysende jeg synker] = B; A: Forsvundne mig. — Nu staar jeg gysende
- —, — 21: aldrig male meer] = B; A: da nu meer ej male
- —, — 25; Side 68, Linie 13 og 15: Blændværk] = C; A: Blindværk
- 59, — 4: Om ogsaa Jordens største Angelo] = B; A: Om og den største Angelo paa Jorden
- —, — 15: Er] = C; A: Est
- 60, — 29: hørte til min Kiærlighed] = B; A: var en Gienstand for min Elskov
- 61, — 24: en] = D; A: er
- —, — 30: Ja, thi jeg kiender] = C; A: Thi jeg erkiender
- 64, — 9: Betaling] = B; A: En Summe
- 65, — 8: er dog en] = B; A: er jo dog en
- —, — 27: Var jeg vaagen? Saae jeg ret?] = B; A: Er jeg vaagen? Har jeg seet det?

- Side 65, Linie 30: D selsomt, underfuldt, heel underfuldt!] = B; A: D underfuldt! heel underfuldt! heel heelt!
- 66, — 4: heldig] = B; A: fielden
- —, — 5: Alt gibe Prover paa den lærte] = B; A: Alt øve ud den rigtig lærte
- —, — 6 og 7: Lærlinger] = B; A: Lærlinge
- —, — 16: Kunsten mægter intet meer] = B; A: at det Ende har med det
- 68, — 20: Antonio! jeg forstaaer ei eders Tale] = C; A: Mester Antonio! jeg forstaaer Jer ej
- 69, — 4: Men] = B; A: Som
- —, — 22: Hvor slig en Rigdom er af Skionhed] = B; A: Hvor der fremvirket er saa meget
- 70, — 8: iffe] = B; A: aldrig
- —, — 9: Hvor stundom jer Huskommelsen slog feil] = C; A: Hvor flygtigt sig Huskommelsen forvirred
- —, — 12: synes man, jert] = B; A: troer man, dette
- —, — 15: svigtet] = B; A: feilet
- —, — 29-30: deraf det kommer, | Alt stundom J undgaaer det Strengtbestemte] = C; A: og deraf er det, | Alt J undgaaer det Strængtbestemte, Lige
- 72, — 1: horte jeg det først i Dag] = B; A: veed jeg det kun siden kort Tid
- —, — 13: Det ligner ham] = B; A: Det er ham ligt
- —, — 14: Endnu ham] = B; A: Ham endnu
- —, — 18: der] = B; A: som
- —, — 21: ubehovlet, uforstammet Svend] = B; A: ubehovlet Svend, fornærmelig
- —, — 26: i Spot ham Svarene tilbage] = B; A: tilbage ham i Spot mit Svar

Side 74, Linie 10: [saa ganske liden] = B; A: et ganske Lille

— —, — 29-31:

Gi Barnet Amor

Indtager strax ham for en enkelt Gienstand,
Men Gros derimod, den ældre, fatter]

= B; A:

den yngre Amor

Indtager ham ej strax i enkelte
Gienstande; men den gamle Gros fatter

— 75, — 1: Alt i hans Bryst med vældig Kiærlighed]

= B; A: I ham det Hele, med en vældig Elskov

— —, — 6: vel Ræmpebørn] = C; A: uhyre Born

— —, — 8: Nei, nei —] = B; A: Langt meer —

— —, — 20: Hiul igien er sonderbrudt] = B; A: Bogn-
hiul er nu atter brudt

— —, — 21: Som først maa sættes i tilbørlig Stand]

= C; A: Som vi maa have ret istand igien

— 76, — 17: strax] = B; A: mig

— —, — 18: Mig] = B; A: Strax

— 77, — 7-8: har | I Sandheden] = B; A: har I |
Alt Sandheden

— 78, — 4: Fordi jeg veed] = B; A: Vil (o: Vel)
vidende

— —, — 11-12: veed ret godt, hvad I vil sige der-
med, | Og vredes ej] = B; A: veed, hvad I vil sige
mig dermed, | Men harmes ej

— —, — 22: En Selle sig, og Bæveren en Hytte] = B;
A: Sin Selle sig, og Bæveren sin Hytte

— —, — 30-31: den forstandige, | Sindige Mand]
A: den Forstandige | Sindige Mand (Orig. 1816: den

finnigen | Verstænd'gen Mann. I B, C og D anden Forandring)

Side 78, Linie 31: truffet] = B; A: truffen

— 79, — 12: bryder jeg mig om den Karl] = B;
A: bryder det mig hvad han er

— 80, — 15-17:

J skærer ikke, som den blinde Mand,
Kun smukke Ting i Træ, reent uden Die
For Andres Dygtighed, for Andres Værd]

= B; A:

J er ej nogen starblind Gubbe, som
Forstaaer at skære smukke Ting i Træ
Reent uden Die for hvad andre virker

— —, — 24: kan han male smukt] = B; A: veed
han smukt at male

— —, — 28-29: Og blier det da for ham i eders Siæl |
Ei høilys] = B; A: Og hvis da ej hans Værd i
Eders Dine | Blier høilys

- 81, — 25-27:

stor, om end naiv

Den ikke svinger sig til vældig Strengbed?
Der aander]

= C; A:

stor? At Legemstørhed

Kan være sielestor, det viser J;
Dag bruger Sielestørhed ej Udstrækning
J Rum og Lemmebygning til sin Styrke.
Der aander

— —, — 28: Alt, hvad J frembringer] = B; A: alt
det som J virker

— 82, — 7: stundom] = B; A: ogsaa

- Side 82, Linie 9: ægte] = B; A: hellig
 — —, — 10: Helligste] = B; A: Kiæreste
 — —, — 16: ikke] = B; A: ej
 — —, — 18: Jo, det] = B; A: Jo, i det
 — 83, — 16: Befaler J] = B; A: Befale De
 — —, — 18: J besørge] = B; A: J vel besørge
 — —, — 19: Genrum først] = B; A: Gensomhed
 — 84, — 13: er man til Galgen moden] = C; A: naar
 man er mod'n til Galgen
 — —, — 14: mig] = B; A: Velf
 — —, — 30: uden Omsvøb] = B; A: i Hast
 — 85, — 5: Misforstaaelse] = C; A: Misforstand
 — —, — 17: jeg tænke selv] = B; A: jeg selv op-
 finde
 — —, — 18-19:
 Den Giulio Romano — som om ikke —
 Nu, nu! han sølte det ret godt tilsidst.]
 = B; A:
 Den Giulio Roman! — som om jeg ikke —
 Nu! — sølte han det ikke selv? — —
 — —, — 21-23:
 For Pokker! ja, det Billed er godt malt.
 Det kalder jeg et Maleri! Poetisk!
 Og Træet, Blomsterne]
 = C; A:
 For Pokker!
 Det Billed er godt malt. Det kalder jeg
 Et Malerie. — — Og hvor det er poetisk!
 Det Træ, der, Blomsterne
 — —, — 27: ved Bacchus] = B; A: per Bacco
 — 86, — 6: Jeg veed det] = B; A: Det veed jeg

Fra Florens med sin Fader Ricordano
Hvert Dieblif. Hvis nu —

Ottavio.

Vær du ei bange]

= B; A:

Fra Florens vil den skionne Coelestina
Jo med sin Fader Ricordano snart
Besøge Jer. Hvor vil det gaa?

Ottavio.

Vær rolig

Side 98, Linie 5-7: mig. Det skeer — | I Fald det skeer —
af Østergivenhed | Mod hendes] = B; A: mig; ifald |
Det skeer, da gior hun det af Høielighed | Til hendes
— —, — 14: behager] = B; A: indtager

— —, — 16-17: Der lever ingen ugift Adelsmand | I
Florens, som ei holdt det for et Held] = B; A: I
Florens lever ingen ædel Yngling, | Der ikke holdt
det for den største Lykke

— 99, — 22-30:

Han ikke der igiennem Haven alt?

Ottavio.

I Sandhed?

Battista.

Ja, med Billedet paa Ryggen.

Han seer paa Blomsterne, han lugter til dem —
Ja, pluk dem, om du tør!

Ottavio.

Det maa han gjerne]

= B; A:

Han ej igiennem Haven alt?

Ottavio.

J Sandhed?

Battista.

Ja vist! Han staaer og seer paa Blomsterbedet;
 Som en Landstryger, med sin Bylt paa Rakken.
 Han lugter til dem. Bluf dem om du tør,
 Saa skal jeg tale med dig!

Ottavio.

Lad det være

- Side 100, Linie 23: at — tyð!] = C; A: at m — — tyð!
 — 101, — 4-5: Som store Klippehuler udelukke | De
 Middagssolens Straaler] = B; A: Som dybtudhulte
 Klipper standse de | Derude Solens Straaler
 — —, — 7: riðle] A (B, C og D): riðler
 — —, — 8: svale] = B; A: fiøle
 — —, — 10-11: Maaskee det hændes dog. — Hvor
 mageligt | Man stiger op ad brede Marmortrapper]
 = C; A: Det kan jeg snart. — Hvor mageligt man
 stiger | Ud disse brede, svale Marmortrapper
 — —, — 14: Han seer sig om] = B; A: Han kaster
 sit Blik omkring
 — —, — 15: Gal] = B; A: Soel
 — —, — 18: Jomfru] = B; A: Moder
 — —, — 23: Som skionne Efioldemærker] = B; A:
 Som skiontbemalte Efiolde
 — —, — 26: Madonner, Helte] = C; A: Helte,
 Madonner
 — —, — 31: Almægtigt virke paa mig.] = C; A:
 Med Ræmpekræft at virke.
 — 102, — 13-14: kunde males. | Ja, man] = B;

A: funde maled;
 Og her det skinner dog saa blankt og net
 I hendes Kioffen, at det er en Lyst.
 Ja! man

Side 102, Linie 18: det] = B; A: der

— —, — 25-26: Fugle. | Det er] = B; A: Fugle!
 (springer af Glæde) | Det er

— —, — 27-28: Ducater. | „Messys.“ Det Navn
 har jeg end aldrig hørt] = B; A: Dukater. (Læser)
 | „Messys!“ Det Navn har jeg jo aldrig hørt

— 103, — 4: liigt] = C; A: liig

— —, — 7: med sit Hoved, seer sig om] = C; A:
 med sin Tryne; er nysgjærrig

— —, — 10: Legetoi. „Alberto] = B; A: Legetoi.
 (Læser) „Alberto

— —, — 17-18:

Den røde Floiels Hat, den flæder godt,
 De vide Ermer. Staaer ei Navnet under?]
 = C; A:

Hvor smukt den røde Hat dog flæder hende
 Af Floiel, og de vide Floielsærmer.

— —, — 19: Vinci“. Det] = B; A: Vinci.“ —

Ja, det

— — — 21-29: Konge, næsten malt

I samme Stiil; er han af Lionardo?
 Af „Holbein“. Manden er mig ubekendt.

En herlig Kunstner, Lionardo liig! —

Her er et fiøldent Værk af Perugino,
 Skøndt Tonen lidt vel grø, og Symmetrien

Lidt stiv; men hvilken Fromhed, Character!
 Man mærker, det var Rafael Santios Lærer. —

Et herligt Værk]

= B, som dog i Linie 29 har vældigt i Stedet for herligt; A:

Konge! han er giort
 I Lionards Maneer; monstro det er
 Af ham? Maaskee har han det malet i
 Sin Ungdomstid! (læser) Af 'Holbein' Denne Maler
 Er mig aldeles ubekiendt. Det er
 En fielden Kunstner, Lionardo lig,
 Dog ej saa stion og ædel. — Jer deroppe!
 Jer Gamle kiender jeg. Hvorledes lever
 Du vakkre Perugino hisset, med
 Den grønne Tone, og med Symetrien
 Til begge Sider, med Gientagelsen,
 Og med den hellige Sebastian?
 Du var en fielden Mand; en Smule meer
 Dpfindelse ei havde været ilde (læser under et Stykke)
 „Johan Bellin“ o, hvilken herlig Kunstner!

Der trone de, de Mægtige! der hænger
 Et herligt Bærf

Side 103, Linie 31: Nu.] = B; A: Ha!

— 104, — 1: Rafael. Af] = B; A: Rafael. (læser) af

— —, — 5: Hvad skiuler dette grønne Silkefor-
 hæng?] = B; A: Et Silkeforhæng skiuler Salens
 Baggrund,

— —, — 13: taus] = B; A: taus

— —, — 14: Englechoret, løfter Diet.] = C; A:
 Englechoret. Diet stiger!

— —, — 15: har malet det] = B; A: har dette
 giort

— —, — 17: Maler] = B; A: Kunstner

- Side 104, Linie 17: Tænker] = B; A: Mand
- —, — 18: dybt mig] = B; A: mig dybt
- 105, — 9: Nei, nu først veed jeg det] = B; A:
Nu, nu veed jeg det først
- —, — 17: forstenede] = B; A: tilintetgjort
- —, — 18: dybt, at de var — Jørgenting.] = B;
A: dybt i Sjælen, de var Jøntet!
- 106, — 2: her jeg forstaaer mig selv] = C; A:
her føler jeg mit Liv
- —, — 3: jeg, at ogsaa jeg er Kunstner] = B;
A: jeg det at jeg er en Kunstner
- —, — 4: bedste] = B; A: høie
- —, — 6: aned] = B; A: ahnte
- —, — 15: kan] = B; A: er
- —, — 29: ikke lider] = B; A: lider ej
- 107, — 13: hvad virkelig omringer] = B; A: hvad
aander virkelig omfring
- 108, — 12: jeg stod] = B; A: stod jeg
- 109, — 25: nødvendigt] = B; A: nødvendig
- 110, — 7: Som i sit Hjerte trofast ei forbandt]
= C; A: Som trofast i sit Bryst ej huldte forbandt
- 111, — 2: ei, som en] = B; A: ej meer, en
- —, — 6: du] = B; A: han
- —, — 7-8:
Og derfor styrte sig din tørstige Sjæl
I Sandfers Hav, og drak Bedøvelse]
= C; A:
Derfor nedkasted' tørstende hans Sjæl
Sig vildt i Sandfers Hav, og drak Bedøvelse
- —, — 16: hjalp den sandfelige Jomarina] = B;
A: hjalp dig den vellystige Bagerkone

Side 111, Linie 19: En yndig, fiærlig, trofast] = B; A:

En huld, en dydig trofast

— 112, — 6: Alt] = B; A: Og

— —, — 7-10:

Run elskede sig selv, og næst sig selv,
Hvad smigred Sandsen og Forsængligheden.

See, derfor bød jeg eder komme her.

Min Tanke var, at virke fælles Held]

= B; A:

Sig selv, og næst sig selv, hvad kildre kunde
Bedst hendes Sandser og Forsængligheden.

Derfor indbød jeg Eder hid til Parma,

Og gjorde Plan til Alle vores Lykke

— —, — 18: mig, som Ræven] = B; A: som en
Ræv mig

— —, — 28: Der gaaer fra Gildet uden Hierte-
styrkning] = B; A: Seer J, som gaaer derfra med
tørre Munde

— 113, — 9: gieffet] = B; A: narret

— —, — 23: nei, saa heller] = C; A: ha! — nei, heller

— 114, — 6: Kan skabe Liv, men ei tilintetgiøre]
= C (Orig.: Kann Leben schaffen, Leben nicht ver-
nichten); A: Kan skabe, og tilintetgiøre Livet

— —, — 16-17: Hede, Vandring, Byrde, | Foragt!
O, jeg er træt] = B; A: Hede, Last, Foragt! | O
jeg er meget træt

— —, — 21: mig; thi Træthed trykker] = B; A:
mig. Nat Elaphed trykker

— —, — 22-24: Lemmer. Jeg vil hvile
Run her en liden Stund, for at faae Kraft
Til end i Nat at vandre til mit Hiem]

= B; A:

Lemmer. Hvilken Afmagt!

Af jeg vil hvile mig et Dieblif

For at faae Kræfter til at vandre hjem

Side 114, Linie 26: kommer med] = B; A: træder ind med

— 115, — 2: Men kun som Gæster] = B; A: Som
Fremmede

— —, — 8: det med.] = B; A: det, Fader!

— —, — 23: Smigrerske] A: Smigerske (B, C og D:
Smigrer)

— 116, — 2: hans] = B; A: sin

— —, — 24: føler ei dit Hjerte] = B; A: føler end
dit Bryst ej

— 117, — 22: Hæffen, holdt mig fast ved] = B; A:
Hæffen ud, holdt mig ved

— —, — 31: Det Musers Tempel] = B; A: Det
ffionne Tempel

— 119, — 10: Besøget gjør dig sagtens lidt forlegen]
= B; A: Er du forlegen ej at see den Arme

— —, — 22-24:

Besidde dem, de skal ei hænge her

Til Pragt for følesløs Uvidenhed,

Ufiendt og uden]

= C; A:

Mig fiobe denne Skat; den skal i Stov

Og Barbari ej muldne hen; reent uden

Beundring, uden

— 120, — 17: Og Frelseren ij] = B; A: Vor Frelser
huld i

— —, — 25-26: forstaaer | Jeg først, hvi Grenen
boied sig, og] = B; A: forstaaer jeg | Hvorfor sig
Grenen boied', hvi den

- Side 120, Linie 31: han[s] = B; A: sit
- 121, — 1, og Side 151, Linie 15: Jesu] = B;
A: Gesu
- —, — 7-8: mindre. Ringe klædt, | Lidt fiodes-
løst og fattigt, men dog smukt] = B; A: mindre.
Han er simpelt, | Lidt fiodesløst paa klædt; fattigt
men renligt
- 122, — 1-2: Med blotte Loffer sidder | Den Le-
vende, paa Tavlen[s] døde Rand] = B; A: Den Le-
vende maa sidde | Med blotte Loffer, mens paa Tav-
len, der,
- —, — 9: Krands! nu er du paa] = C; A:
Krands er du først paa
- —, — 10: det brune] = C; A: de dunkle
- —, — 13: sees vel snart] = B; A: seer os snart
- —, — 26-28:

det store Tempel

Af hviden Marmor, Biller af Granit,
Og fuldt af Bøger, Støtter, Malerier]

= B; A:

det skønne Tempel.

Hoit, mægtigt bygget af hin hvide Marmor.

Granitne Biller, collosale Statuer,

Og inden fuldt af Malninger og Bøger

- —, — 31 til Side 123, Linie 1:

Der vandred Digtere med Malere,

Bygmestre, Billedhugg're, Spillemand]

= B; A:

Poeter, Billedhugre, Malere,

Bygmestre, Musici og Architekter

- 123, — 8: Morgenrøden, maled] = B; A: Mor-
gendug, og malte

- Side 124, Linie 8: Maleriet] = B; A: dette Billed
 — —, — 13: Thi er J end et] = B; A: Hvis og
 J er et
 — —, — 23: alt eengang vandret den] = B; A:
 alt nylig gjort den eengang
 — 125, — 7: funde] = B; A: kan da
 — —, — 10: truffet fra] = B; A: taget alt
 — —, — 11: bort] = B; A: fort
 — 126, — 6: min Ryg] = B; A: mit Legem
 — —, — 28: Der kan han svales. — Hvad jeg vilde
 sige] = B; A: Der svales han vel snart! — — Hvad
 jeg vil sige
 — 127, — 11: Engang iblandt] = B; A: Iblandt igien
 — —, — 13: Saa takker jeg mangfoldig] = B; A:
 Jeg takker Jer endnu engang
 — —, — 15: Ingen Marsag] = B; A: Selv Tak
 — —, — 21-22:
 Tilladt ham at besøge kun sin Moder.
 Tillade Sønnen at besøge Modren]
 = B; A:
 Han gaaer at see sin Moder! — Nu, at give
 En Søn Tilladelse at see sin Moder
 — —, — 23: ærlig] = B; A: ædel
 — 128, — 2: lavstammer] = D; A: lavstaaende
 — —, — 3: et lille Capel] = B; A: et Capel
 — —, — 4: et Skab] = B; A: et lidet Skab
 — —, — 8: Høi] = B; A: Jordhøining
 — —, — 23: et Smuthul] = B; A: en Fæstning
 — 129, — 3: Ufrud] = B; A: Ufrudt
 — —, — 13-16:

Jeg gyser i den mørke Røverkule,

Som om mig Kloften sagde: Snart skal du
Henraadne her som Liig. Kom! end er Tid;
Op! nyd det skionne Lys, mens det dig undes]

= C; A:

Nu gyser jeg i denne mørke Hule,
Som sagde Kloften mig: Snart vil du ganske
Henmuldne her. Op med dig! skynd dig! nyd
Det skionne Lys, mens det dig end er undt

Side 129, Linie 18: dræber] = B; A: myrder

— —, — 23: og selv i Retten] = B; A: og paa
Domstolen

— —, — 29: Selsomt nok!] = B; A: Hvad er dette?

— 130, — 6-8:

Folk ihjel,

Beskæmmet Koner, Piger, rovet Penge;

Men det skal]

= B; A:

Folk i Brystet,

Snørt Halsen til paa Mænd, voldtaget Koner

Dg Piger; rovet Penge, og deslige; —

Men det skal

— —, — 9-13:

At nogen Dag gif hen, hvor ikke jeg
Har i det mindste læst tre Paternostre.

I Messen gif jeg altid ogsaa flittig,

Dg kiøbte mig Absolution, saavel

Før alt begangne, som for Fremtids Synder]

= C; A:

At jeg har levet nogen Dag, hvori

Jeg i det Mindste ej har ærlig læst

Tre Paternostre. Ogsaa er jeg gaaet

I Messen flittig, som det sommer sig,
 Og fiobt mig Absolution, saavel
 For forbigangne, som tilkomne Synder
 Side 130, Linie 17: Betturin] = B; A: Biturino

— —, — 22: Den] = B; A: Det

— —, — 28: mager] = B; A: maver

— 131, — 1-2:

Men skuer jeg mig selv i Bækkens Speil —
 Da er mit Die mat, og Blikket skiælver]
 = B; A:

Men seer mit Die jeg i Bækkens Speil —
 Da er det mørkt og mat; blegt som Saturn;
 Og skiælver koldt kun med en uvis Blinken
 — 133, — 11-12:

Mod Kraft kan dog Forsigtighed sig væbne;
 Men Dglen fryber, stikker lumst ihjel]
 = B; A:

Ihi imod Kraften kan Forsigtighed
 Dog væbne sig; men Dglen fryber hen
 Med Argelist og stikker lumst tildøde
 — —, — 13-14: Riding, foger | Mig Galden, bløder
 mig det gamle Saar] = B; A: Riding, svulmer |
 Mig Galden i det Bryst, som han har saaret
 — —, — 17-24:

Køller; at man skar
 Hans Legem grumt itu med Boddelsknive,
 Fordi den Hund tilraadte Dyrigheden
 At tvinge ham med Piinsler paa Torturen
 Til seig Bekiendelse.

Høist forbittret.

Ha, tag hans Søn,
Dg slagt ham som et Offer for min Hævn!]
= C; A:

Røller; at hans stærke,
Mandhaftige Lemmer skæres fra hinanden
Med Boddelfknive; fordi denne Hund
Tilraadte Dyrigheden grumt at tvinge
Bekjendelsen af ham, spændt paa Torturen.

(høist forbittret)

Ha tag hans Søn! og slagt ham som et Offer!
Saa kiøler end min Hævn sig i hans Blod.

Side 133, Linie 25-26: I r a n d s, | som Røverne ville føre
bort, kaster] = B; A: Røverne ville føre Grands bort,
han kaster

— 134, — 2: Magdalenabilledet] = B; A: Magdalenes
billedet

— —, — 7: Sin Mildhed paa dit haarde] = B;
A: Sin Storhed paa dit vilde

— —, — 9-10: Skaan ham, og vogt dig vel for at
besudle | Din Helgens Billed med] = B; A: Skaan
ham! Plet ej Nærværelsen af dette | Hellige Billed med

— —, — 19: Billedet, og siger med] = B; A: Bille-
det; med

— —, — 20-24:

Slip ham! Hun er os nær, den Hellige!
Gi hendes Billed, nei, hun selv, hun selv
Er kommen, har tilbageholdt min Haand.
Seer I den Hulde? *Sancta Magdalena!*
Seer! Talsmandinden]

= B; A:

Slip ham! — Bed Gud! den Hellige er nær;

Nærværende; ej hendes Billed: hun
 Har selv tilbageholdt min Haand. Seer I
 Den Hulde? *Sancta Magdalena!* seer
 I Talsmandinden

Side 135, Linie 3: For Livets Redning] = B; A: Kun
 for din Redning

— —, — 8: Gienbo] = B; A: Nabo

— —, — 24: agter du at plyndre] = B; A: vil du
 plyndre nu

— —, — 25-26: som smelter i Til Følelse selv haarde
 Klippehietter] = B; A: som gyder i Selv slige Fø-
 lelser i Klippehietter

— 136, — 3: Fordømte] = B; A: Jnsfame

— —, — 6: Arbeideren] = B (Orig.: dem armen
 Arbeiter); A: Arbeiderne

— 137, — 9: kun] = B; A: mig

— —, — 11: At stille ved sin] = B; A: At røve
 her sin

— —, — 13-16:

Ha, det forslaaer ei! Tørsten slukkes ei.

En hidfig Feber brænder i mit Blod.

Ha, hvis jeg mægted kun at vandre hjem!

Hvor vil]

= B; A:

Ha, det forslaaer ej! det forstærker Tørsten,

Og Blodet stiger mig kun meer til Hovedet

I det jeg bukker mig. — En hidfig Feber

Mig brænder i mit Blod. Hvis kun jeg mægted'
 At komme hjem med denne Pengesæk.

Hvor vil

Side 137, Linie 18-19: og betragter den grublende. | „Jeg vier] = C; A:

og betragter den.)

Hvor den er frisk og kiol! — Dog brænder Panden!
(grublende)

„Jeg vier

- —, — 27: Geder] = C; A: Gedder
- 139, — 23: Hvil jer først lidt] = B; A: Hvil Jer lidt ud
- —, — 26: sammen hiem] = B; A: hiem til- sammen
- 141, — 6: Elven ned] = B; A: Elvens Grund
- 142, — 7: dristigt] = B; A: dristig
- —, — 23: Og styrker] = B; A: Husvaler
- —, — 26: smiler mig i Møde] = B; A: mig i Møde smiler
- —, — 27: fra det Blaa, fra Evigheden] = B; A: fra den solvblaa Evighed
- 143, — 1: Glands] = B; A: Glimmer
- —, — 5-6: indtil Skyggen flyer | I Natens Skød for Evighedens Straaler] = C; A: indtil Dæmringens
- —, — 7-8: Isglimrende Sneeteppe smelter for Den evige Dagsstraale fra det høie

Men som Gud Herren satte Buen hist
Til Tegn paa faderlig Barmhiertighed]
= B; A:

Men som Gud satte sin Regnbue til
Et Tegn paa sin Barmhiertighed for Støvet

Side 144, Linie 16-17:

Ei Alting! Seer du ei et venligt Ansigt
Derhenne mellem Grenene]

= B; A:

Seer du da ej det hulde Ansigt der,
Imellem Grenene

— —, — 19: Jo, Maanen] = B; A: Jo; det er
Luna

— —, — 21: dette] = B; A: hendes

— —, — 22: Og trøster Sielen med et saligt Haab]
= B; A: Og qvæger saligt den befriete Aand

— —, — 29-30:

Pluk Kiærminderne!

Du stakkels Dreng! det bliver din Arvedeel.]

= B; A:

Stakkels Efterslæg!

Bind af de sjunkne Kræfters skionne Virkning

Dig kun en Krands! Hvad kan du gjøre bedre?

— 145, — 2-6:

Jeg Daare! hvorfor ængster jeg mig selv

Med de forfærdeligste Aelser?

Jeg veed jo dog af intet Vanheld end.

Men naar jeg veed det, hvor er da min Trøst?

Al — kun hos Maanen og Kiærminderne!]

= B; A:

Jeg Daare! Maa da Alting have Hensyn

Til de forfærdeligste Ahnelser?

Hvi hidser jeg med Skrækkebilleder

Min Fantasi, min Følelse? Jeg veed jo

Al intet Vanheld end! Men — naar jeg veed det;

D ligger i de evige Billeder

Da ej min eneste, min sidste Trøst?

- Side 145, Linie 17: nok] = B; A: vel
 — —, — 31: Jeg vil ei være til Uleilighed] = B;
 A: Saa vil jeg da ej være Jer i Veien
 — 146, — 1: silde. Saa god] = C; A: silde alt.
 God

- 147, — 7-8:

Som fatter ei, og deler ei min Nød.

Alf, J vil dele den — kun alt for meget

= B; A:

Uden Medlidenhed, som uden Liden.

Alf J vil lide! Altfor, altfor meget]

- —, — 14: kun] = B; A: dig

- —, — 24-26:

det? et bittert Dieblif

Men kun et Dieblif, og — o, min Elfte!

Paa Diebliffet følger]

= B; A:

det? Det er et bittert Blund,

Men kun et Blund, og o min Elskede!

Paa dette Blund — tænkt! — følger

- 148, — 3-6:

Hiertet dig, som Kiærlighedens,

Som Menneskelighedens bedste Perler?

Maria.

Far hen i Fred! jeg lover dig — de skal!]

= B; A:

Hiertet, som Medlidenhedens

Som Menneskelighedens, Kiærlighedens

Skønneste rene Perler?

Maria.

Ja de skal!

Far hen i Fred! jeg lover dig det helligt.

- Side 149, Linie 3: [snart] = B; A: strax
- 150, — 9: [sov fun, Fader] = B; A: sov, min Fader
- —. — 11: [Hov'det] = C; A: Jøsen
- —, — 15-16: [Han sætter Kiærmindefrandsen over Laurbærfrandsen paa Antonios Hoved] = B; A: Han trykker ham Kiærmindefrandsen om Lindingerne
- 151, — 3: [dig fra Døden] = B; A: dig dit Liv
- —, — 8: [Hvo ligger bleg og blodig der paa] = B; A: Der ligger bleg og blodig Een paa
- —, — 29: [skulle] = B; A: skal
- 152, — 6: [Vi flye, min Fader] = B; A: Hvad er der, Fader
- —, — 8: [Ja — fra Haabet selv] = B; A: Intet! selv ej Haabet
- —, — 22: [fortvivlet.] = B; A: fortvivlet græsfelig
- —, — 27: [O, Himmel] = B; A: Min Fader
- 153, — 8: [Det er forbi! Mit Liv! din Fryd er endt] A: Det er forbi mit Liv! din Fryd er endt (B, C og D: Det er forbi! Mit Liv, min Fryd er endt; Orig.: Es ist vorbey! Mein Leben ist dahin)
- —, — 12: [Han vaagner snart igien] = B; A: Han staaer jo op igien
- —, — 14: [løfter Drengen i] = C; A: hæver Drengen op i
- —, — 26: [vaagne] = B (Orig.: erwachen); A: vaage
- 154, — 3: [Er dette Veien til] = B; A: Gaaer her den rette Bei hen til
- —, — 10: [bringe] = B; A: si

Side 154, Linie 26-29:

have talt hos Hertugen
Om denne Kunstner med saa stor Beundring,
At strax hans Naade sendte mig afsted,
At hente ham]
= B; A:

have med saa megen Barme
Omtalt ham, at hans hertuglige Naade
Strax sendte mig afsted, for end i Morgen
At bringe ham
— 155, — 20: J Fald] = B; A: Om selv
— —, — 21: selv] = B; A: her
— —, — 22: for seent, for seent] = B; A: desvær
for filde
— 156, — 10: Sig Verden undre! den] = C; A:
Verden maa undre, den

Side 157: **Stærkodder** er forfattet i Forsommeren 1811, og udkom første Gang trykt (A) i Februar 1812. Digteren besørgede tre senere Udgaver: (B) i Tragødier, III, 1832, (C) i Tragødier, I, 1841, og (D) i Tragødier, I, 1849. Originalen er forsynet med følgende

Fortale.

De historiske Characterer, siger Lessing, maae være Digteren langt helligere, end de historiske Begivenheder; thi disse ere nødvendige Følger af hine, men ikke omvendt. Det Værerige ligger heller ikke i de blotte Facta, men i Erkiendelsen af, at slige Characterer under slige Omstændigheder pleie at handle saa, og maae handle saa. Begivenhederne betragte vi som noget

Tilfældigt, der kan handles Flere; Charactererne som det Væsentlige, det Giendommelige. Over hine lade vi Digteren raade, som han vil, saalænge han kun ikke bringer dem i Modsigelse med disse. Thi han kan vel forstærke Charactererne, og sætte dem i deres rette Lys; men væsentlige Forandringer vilde ophæve Aarsagen, hvorfor han valgte dem, og Intet i Kunsten er anstødeligere, end det Hensigtsløse.

Hvad Lessing her siger om Charactererne, kan naturligtviis kun gælde for Hovedcharacteren i et Drama, og ikke for de andre. Thi det var ikke for deres, men for hiins Skyld, Digteren valgte sit Emne, og i Bisperpersonernes Forandring ligger altsaa intet Hensigtsløst, men Hensigtsmæssigt.

Hvad Lessing kalder at forstærke Charactererne og sætte dem i deres rette Lys, er at idealisere dem; at beholde de ædle, store poetiske Træk, der findes i Historien, skabte for Evigheden; at affondre det Tilfældige og Uskionne, og at udfylde det Manglende med veludfundne Selvopfindelser. Skionheden er den nødvendige Betingelse for Digterens Bærf, og han vil ikke vise, og bør ikke vise nogen Sandhed, uden for saavidt den er skion.

Saaledes betragtet, troer jeg ikke, man vil kunne bebreide mig de Forandringer, jeg har gjort i dette og foregaaende nordiske Skuespil med Historien. De samme Afvigelser finder man hos alle gode, fuldendte Digtere i enhver Tidsalder. De søgte ikke det Skionne, fordi det var Rationalt, men det Rationale, fordi det var Skiont; thi deres Kald var ikke at smigre Egenfiærligheden, men at danne Smagen for det Fortræffelige i

Almindelighed. Hovedsagen i ethvert saadant Værk er da Fremstillingen af det siældne Menneskelige, der bestandig udvikler sig, kun i forskiellige Forhold; overalt, men siældent; undertiden mere, oftest mindre; aldrig saa fuldkomment i Livet, som i Kunstens sande Værk. — Det historiske Costume kommer da kun med som Baggrund, som Attribut; ei som Forgrund, eller som Hovedsag. Beundreren af det Modsatte foretrækker oien synlig den nederlandske Efterligner af Natur=Enkelthederne for den store italienske Mester, der skaber selv, som Naturen, og overgaaer den, fordi hans Sandhed er idealk. Thi i det Ideale er Intet uden lutter Træk af det Virkelige; kun samlet, valgt og brugt til et fornuftigt Viemed. Derfor siger ogsaa Goethe saa træffende til den Slags Mennesker, der kalde det Ideale i Kunsten Urigtighed, og det fra Selverfaringen hentede Smaalighed, og som i Poesien kun ønske at see Hieroglypher for enkelte fixe Ideer og Jordomme: Wä'r't ihr, Schwärmer! im Stande die Ideale zu fassen,

O, so verehrtet ihr auch, wie sich's gebührt, die Natur.

Af Udkastet til Stærkodder ere tolv løse, tildeels upaginerede Octavblade bevarede, i hvilke der, foruden mindre Afvigelser fra de trykte Texter, findes nogle større, der vel kunne være betydningsfulde nok til at aftrykkes her. Efter at Angantyr i Slutningen af tredie Act har revet Askekrukken ned, og han staaer overstøvet af sin Faders Aske, Side 244, kommer i Udkastet Følgende:

Angantyr.

Hvad gjør jeg? Thor! min Faders Afkruffe
Nedstyrtet, Asken spildt — hans Ro, hans Lyst! —
Den dækker, brænder Jæse, Skulder, Bryst!

Fortvivlet.

Ha, flyd da, Flod, som kun kan Flammen slukke!
Mærk, Staal! mit Bryst, før mig til Helas Sal!
See, arme Skygge! jeg har deelt din Qual.

Han giennemborer sig med Sværdet, og synker paa Jorden.

Efter en kort Taushed siger han med kvalt Stemme:

Ret, Blod! ret: bland dig med det elskte Stov;
Dit Purpur sig med Asken tro forbinde.
Ned falder i din Bæk de gule Løv,
En visnen Krands med Blod, mit Fadersminde.
Sort Dødens Rilde fra mit Hierte gaaer.
I Guder! nu jeg Spaadommen forstaaer:
Med Halfdans Sværd jeg tvunget har min
Fiende!

Han slaaer sig for Brystet.

Her raste han. Nu dæmpet er dit Mod,
Nu flyder dit ærgjerrigt vilde Blod.

Han doer.

Kolver

Kommer med de øvrige syv Brodre.

Det varer mig for længe. Følger mig!
Han maa jo nu dog have fundet Sværdet.
Hvad seer jeg! Angantyr — dræbt! i sit Blod!
Ha, bares det ei længst mit Hierte for?
Din Hestighed, din Overtro har dræbt dig.
O Jammer, Brodre! Halfdans Førstefødte,
Vor Broder blodig i vor Faders Afke!
Forspildt den Dødes Ro! Gravurnens Fald

Har bragt ham til Fortvivlelse. Forbandet,
 Forbandet det hovmodige Graahoved,
 Hvis pludselige Trods har voldt hans Død!
 Til Hevn! til Hevn! Kom, løfter Anganthyr
 Paa eders Skuldre, bærer ud hans Liig,
 Og lægger det i Sandets brede Kreds,
 At vi kan have det for vore Dine,
 Imens vi hevne ham med stærke Slag
 Paa vore Fiender, Gigil og Stærkodder!

De bære Liget bort.

Svanhvide kommer flygtende ind i Hulen; Hasting følger hende.

Hasting.

Hvad gjør du, Moder? Moder! vover du
 At flygte ind i Graven til de Døde?

Svanhvide.

Den Døde har udraaset; Livet raser.
 Her kan ei deres Sværde træffe mig.
 Ha, Hasting! hvorfor har du bragt din Moder
 I denne Fare?

Hasting.

Hvilken da? Stærkodder
 Vil slaaes med Halsdans Sønner, ei med dig.
 Du har dog Bindene og Urterne?

Svanhvide.

For daarligt var mit Ophold her i Sandhed,
 I Fald jeg havde glemt, hvorfor jeg kom.
 Jeg bringer Linned, Urter, Traad og Balsam
 I denne Kurv.

Hasting.

Ha, Moder! Moder! Thor,
 Hvo havde tænkt, at Gigil var en Riding?

Svanhvide.

Han er det ei. Nei, jeg vil døe derpaa.

Hasting.

Ei den en Niding, som undviger Kampen,
Dg glemmer at staae sin Belgiorer bi?

Svanhvide.

Giv Tid, og du skal see —

Hasting.

Tid? Ha, i Striden

Er ikke Tid til Tid. — Tys! horer du

De stærke dragne Sværd? Tre bider alt
I Græsset der, som Stærkodd's Arm har fældet,
Dg end ei bløder han.

Svanhvide.

O, gode Frigga!

Jeg ryster, som et Løv. Saa nær var aldrig
Svanhvide Kampen.

Hasting.

Iffe? Da var jeg,

Dg deelte den imellemstunder selv.

Net saa, min vakkre Husbond! du gjør luftigt. —
Ha, Thor! hvi er dog denne Kamp en Dvekamp?

Han drager sit Sværd.

Min lille Glimring fløer mig i min Haand.

Han hvæsfer den paa Steengulvet.

Stor var min Lyst at springe ud i Kredsen
Dg staae ham bi.

Svanhvide

holder ham i Troien.

Men, Hasting! raser du?

En Dreng mod Mænd!

Hasting.

En Dreng er vanskelig
 At træffe; han er liden, Fienden stor.
 Jeg saarer ham, og smutter ham imellem
 Hans egne Been, for han har løftet Sværdet.
 Ha, Moder! Moder! seer du, hvor han kæmper,
 Stor, som en vældig Gud fra Balhals Rige?
 Rast vifter Binden i hans tykke Hielmbufl,
 Mens Aftensolen skinner paa hans Plader,
 Der rasle om de stærktbevægte Arme.
 Hoi staaer han mellem Viig, som Havets Klippe
 Imellem Brag. Een er tilbage kun,
 Han trygler Livet. Lad os skynde os!
 Min gamle Herre bløder — ham til Hielp!

Han gaaer, Evanhvide følger frygtfom.

Scenen forandres til Kamppladsen uden for Gravhoien.
 Stærkodde staaer med opløst Sværd imellem lutter
 faldne Fiender, der ligge i Kredss omkring ham.

Bolver

kaster sig i et Kne for Stærkodder.

Jeg beder dig om Livet.

Stærkodder.

Det er undt dig.

Bolver.

Du bløder! Tillad at forbinde dig.

Stærkodder.

Mit Saar kan ei forbindes af min Fiende.

Bolver sagte.

Et Dolkestik var tiltænkt dig.

Hasting og Svanshvide komme.

Hasting.

Min Husbond!

Du bløder stærkt.

Stærkodder.

Vel, Hasting! kom, forbind mig.

Jeg agter lidet end mit usle Liv,

Beständig kun bestemt til at bedrages;

Dog vil jeg samle mig saa mange Kræfter,

At jeg kan tugte Eigil, den Forræder.

Hasting.

Saa kom!

Stærkodder.

Lad os forlade dette Sted!

De gaae.

Bolver.

Brødre! paa eders Liig jeg lover Hævn.

Min Angantyr! jeg iler til din Hær;

Før Solen atter gryer, skal tusind Spyd

Indtrænge blinkende i Hledrestoven,

Og giøre fyldest for din Død.

Svarleham

kommer.

Hvor er han?

Bolver.

Åh, arme Dronning! der, der slumrer han.

Svarleham

kaster sig paa Knæ, og betragter ham med stum Smerte; der-
paa kysser hun hans Haand.

Bolver.

Hvor jeg beklager dig!

Svartheam

rolig.

Beflag mig ei!

Mit Lønbrev kommen er til Uffo Hvitsærk;

Det trækker sammen over Ingilds Hoved

Dg al hans Vt. Hevn, Bolver! blodig Hevn!

Dg saa til Underverdens Giestesal

Hos Hel, at holde Bryllup med min Brudgom!

Sun gaaer, Bolver følger hende.

I femte Act, Side 285, hvor Ternen har sagt sin første Replik, kommer Følgende:

Svartheam standser.

Ja, her er den mørke Hule, Nedgang til den vakkre Hel;

Her er Stedet, som den gamle Skovens Vise mig beskrev.

Ternen.

Min ædle Frue! du forfærder mig.

Svartheam.

Ned igiennem denne Hvælving, rundt bekrandst af visne
Løv,

Hvor ei noget Blomster trives, hvor en Svovelsilde stærk

Damper frem fra Jordens Indvold, breder ud sin

Dvælestant —

Her er Tærskelen til Helas vidtberømte Kongesal.

Ternen.

Hielp, Thor! her er den frygtelige Hule, osv.

Svartheam.

Daaren, som sig trygler Glimmer af den lunefulde

Slægt,

Af de Afsers Giøglerstare bosat i Luftborgen blaa;

Drømmeren, som heller boier Knæe for et usynligt Tant,

End med Tillid trygt at stole paa sin Moder, paa sin

Jord —

Han gaaer tusind Skridt for eet, forvildes heller hele Mål;
Svartham er rolig, skrider sikker mod sin Skiebnes Maal.

Ternen.

Du selv dig styrter i Fordærvelsen.

Svartham.

Det fordærved mig at bygge længer paa den falske Magt.
Balhals Guder, mine Fiender, vender fiendtlig Ryggen
jeg.

Fra min spæde Barndom grusomt har Balfader mig for-
fulgt,

Lod mig see min Faders Skændsel, tvang mig til en
Ridings Haand;

Den, som høit min Ungdom elsked, vendte han mig
Hiertet fra,

Lod mig skue Glimt af Haabet, slukt for den Fortvivlede;
Hevnens blodigrode Glavind vristede han mig af min
Haand —

Dg jeg skulde bøie Nakken end taalmodig for hans Nag?

Ternen.

Retfærdighed og evig Godhed bygger

I Lysets Glands; kun Synden elsker Mørket

Dg det forfærdelige skiulte Dyb.

Svartham.

Dg dog leved ingen Kæmper, ingen Qvinde, ingen Mand,
Som ei Dybet efter Døden slutted i sin dunkle Favn.

Barnet frygter Mørket, Helten gaaer den underjordske Bei
For til Slutning at opdage bedre Lys og bedre Dag.

Ei Retfærdighed og Godhed bygger oven i det Blaa;
Baldur døde, dybt i Helheim sidder Baldur med sin Brud.

Ha, som Ranna Baldur, følger Svartham sin Angantry.
I den stille, svale Høisal snart skal deres Bryllup staae.

Roligt skal hun sidde med ham, see ham i det stolte Blik,
Trykke Haanden til sit Hjerte, føle sig lykkelig der.
Hellig Kiærlighed er stille, søger dunkel Eensomhed;
Bellystfulde Skarer lese kun i Greaas Rosenfal.

Lernen

kaster sig i Knæ.

O, ædle Frue! jeg anraaber dig.

osv. indtil Scenens Slutning; derefter følger:

Choreland.

Gudlaug. Hasting.

Gudlaug.

Saa er det vist? Saa er Stærkodder saaret?

Af Fiendens Pii!?

Hasting.

Den sidder i hans Bryst.

Gudlaug.

Og Saaret dødeligt?

Hasting.

Han kan vel friste

End til i Aften Livet.

Gudlaug.

Alle Guder!

Hvad har den Mand blot virket i et Døgn.

Hasting halv sagte.

Ei sandt, man finder sjelden sli! en Niding?

Gudlaug.

Min vakkre Hasting! see, her har jeg til dig

En Gave — du forsmaaer den ei?

Hasting.

En Spydsod

Af spidsset Flintesteen!

Gudlaug.

Den har jeg fundet

Et Blad mangler her. Det Følgende er Slutningen af en Replik af Stærkodder.

En Mand med Alvor dyrker sine Guder

Midt i den kolde, velystfulde Sværm.

Den Ryggesløse gjør den Gode bitter;

Du kiendte kun Stærkodder af sit Rygte,

Hans Rygte gif foran, var ældst, og, Gudlaug!

Iffun den yngre Stærkodd kan du agte.

Gudlaug

henter en Steenhammer, som ligger paa Altret.

Thor signe dig! Med denne hellige Hammer,

Bor Guds Sindbillede, indvier jeg

Dig til de stolte Glæder i Valhalla.

Han berører hans Isse.

Stærkodder.

Jeg føler Kraften af den stærke Mjolner.

Gudlaug.

Hvor herligt sidder Pilen i dit Bryst,

Hvor kongeligt du hviler paa dit Bytte!

Stærkodder.

Ja, vakkre Gudlaug! dig vil jeg betroe det:

Stolt, som et Barn, er jeg af denne Pæl,

Som Moen af sin nysudsprungne Barm,

Som Unglingen af nysødt Duun om Hagen.

Jeg tvivlte, Gudlaug! Ha, hvor ofte kæmped

Ei Haabet med Fortvivlelsen! Jeg tvivlede
Om Heltedøden, Thors Tilgivelse.
Nu bær jeg den i Hjertet. Skionne Visshed!

Egil og Helga komme med en Mængde af Folket og
Hæren; de knæle for Stærkodder, og gribe hver een
af hans Hænder.

Helga.

Min Fostersfader!

Egil.

Redningsmand! Beskytter!

O, Rummer i min Lyst! dyrt købte Egil
Med Heltens Død sit Liv.

Stærkodder.

Tal ikke saa!

Det veedst du, Intet kunde være mig
Saa fiart, som dette Grestegn, Thor skienkte
Mit venstre Bryst.

Helga.

O, Qual i al min Glæde!

Min Fostersfader saaret dødelig,
Min Broder brat forsvundet! Af, er han
En ussel Fange, dybt i Taarnet vundet?

Stærkodder.

Han var alt borte, før du savned ham.
Han finde sig i Skiebnen, som Enhver!

Helga.

O, Bitterhed i al min Sodhed!

Stærkodder.

Helga!

I Livets Drif maa Nornen fryste Malurt.
Op, mine unge Benner! ganger hen

For Altret, mens de dybe Ludurflanger
 Høitidelige Toner blæse giennem
 Den grønne Skov. Oplofter eders Hænder,
 Og tommer Møden med hinanden, som
 Thors Præst, den vakre Gudlaug rækker eder.
 Min Tid og Stund er nu for Haand. Den Glæde
 Vil jeg dog nyde først, at see dig Brudgom
 Og Danmarks Konge, valgt ved Offerstenen.
 Den anden Fryd, mit Hjertes fulde Bished,
 Oplever jeg ei her; men jeg skal see den
 Fra Odins Balastialf, og glæde mig.

Egil og Helga gaae hen for Altret. Gudlaug rækker dem
 Hornet,

osv. indtil Side 297, Linie 24:

Stærkodderr.

J skienke ham et værdigt Tilnavn, Danske!

Han synker nat tilbage paa sit Leie.

Egil.

Nu stille! Intet, intet meer om mig!

Høitideligt er dette Dieblif:

Stærkodderr, Nordens Vre, Jordens Skræk,

Forlader Danmark, og gaaer op til Thor.

Stærkodderr.

Det er fuldbragt! Jeg føler mig Cinherie,

Mig er, som vogte mig fra mine Skuldre

To brede Binger, som med Lethed løstet

Mig til Balhalla. Sluf er forsonet.

Jeg staaer ved Maalet af et langt, et broget,

Uroligt Liv, mærkværdigt at betragte.

Men jeg formaaer ei meer at tale længe.

Hvor er min Hasting?

Hasting.

Her.

Stærkodderr.

Trofaste Dreng,

Min lille Baabendragerr! du skal være
Min Tolk. Læs høit fra Skioldet denne Sang,
Som Ydun lærte mig i Morges, da
Den Saarede hun lædsked med sit Æble;
Min Euanesang, et rask Tilbageblik,
Langsamt udførte Bærker snelt berørt,
Mit Hjertes sidste Følelser, min Afsked!

Folket.

Ha, stille! lad os høre Skialdens Sang.

Hasting

læser høit fra Skiolbet.

Saa vidt paa Jorden,
Til Syd fra Norden,
Jeg freidig drog.
Hvorhen jeg stævned,
Mit Sværd sig hævned,
Og Fiender slog.
Mig Vikar skyldte
Sit Banesaar,
Da knap jeg fyldte
Mit tolvte Aar.

Snart blev jeg Mester
Af Sember, Ester;
Thor gav mig Held.
Jeg svang hans Fane,

Blev Bisfins Bane
Paa Arnafjeld.
Han kunde dæmpe
Den nøgne Od;
Jeg slog den Ræmpe
Med huddækt Braad.

I Myflegarden
Tvang Dannerbarden
En Brydie stærk.
Saa hoit det dundred,
Sig Græfer undred
Bed sligt et Bærk.
Et Robberbilled
Blev sat i Leir,
Som forestilled
Stærkoddens Seir.

Da mig forførte —
Jeg Løse hørte,
Paa Anglen beed;
Jeg slog i Badet
Med Sværdebladet
Min Konge ned.
Jeg bleg mig vendte
Fra Daaden fræk,
Og Angsten spændte
Mig med sin Skræk.

Jeg veg fra Nøden,
Jeg søgte Døden,

Men fandt den ei.
 Som A^x jeg fældte
 De tappre Helte
 Paa Gothers Bei.
 Til Thor jeg klynked:
 Send mig en Piil!
 Mig Guden ynfed
 Med haanligt Smil.

Hil, Hil Alfader,
 Som Synd forlader!
 Jeg fandt min Død.
 Min Helt er kronet,
 Jeg har forsonet,
 Hvad jeg forbrød.
 Jeg meer ei bæver
 For Helas Qual,
 Min Aand sig hæver
 Til Odins Gal.

De to sidste Stropher, der mangle i Resterne af Udkastet, som her slippe, ere tagne fra Nyerups Nytaarsgave for 1812, Idunna, hvortil Oehl. foruden flere Bidrag leverede Stærkodders Svanesang, siden optaget i Samlede Digte, II, 1823, og Digterværker, XIV, 1846.

Til P. Foersoms Poetisk Lommebog for 1813 leverede Oehl.: „Apol og Melpomene, Prolog til Stærkodder“, siden optaget med endeel Forandringer i Samlede Digte, II, 1823, under Navn af:

„Bragi og Idun. (Om Sørgespillet Stærk-
odder.)“

Apol og Melpomene.

Prolog til Stærkødder.

Apol.

Du som et Mønster frem vil stille
Den Mand, som slog for Guld sin Drot?
Jeg gyser ved hans Minde blot,
Du tvinger Taaren til at trille!
Medlidenhed afpresser du
Selv med den blodigfæle Scene?
Hvordan, min Søster Melpomene!
Forstaaer jeg din Begeistring nu?

Melpomene.

Jeg viser i en Kæmpe stor,
Hvad der mon røre hvert et Hierte:
Forsoningen, som Himlen lærte
Til Glæde for den faldne Jord.
Ei Melpomene kæmped vild
Mod Dyd, som Hedningers Gudinde,
Og mindre nu skal Taaren rinde
For ud at slukke Bestas Ild.

Apol.

Der er jo vakkre Helte nok,
Som ei Misgierninger besmitter.
Hvi pryder du med Kunstens Glitter
En utaknemlig Marmorblof?
Fortiene da vel de, som vandre
I brodeløs Uskyldighed,
At deres Grave trædes ned,
Og skal de vige for de Andre?

Melpomene.

Held den, som vandred giennem Livet
 Blandt de udvalgte Sielunes Tal!
 Hans Gravhøi ei nedtrædes skal,
 Ham Salighedens Krands blev givet.
 Urania ham Glæder spaaer,
 Hun skal ham høit et Tempel bygge. —
 Men der maa være Lys og Skygge,
 Hvor Melpomene Harpen slaaer.

Thi kun i denne Taagedunst,
 Som stormende med Lysen kæmper,
 Som enten dæmpes eller dæmper —
 Kun derudi bestaaer min Kunst.
 Middagens Sol er mig for heed,
 Med Natten hver en Farve viger;
 Men skion er Solen, naar den stiger,
 Og yndig, naar den daler ned.

Apol.

Saa lad ham, da sin Herre slaae,
 Men ei for Guld!

Melpomene.
 Og hvorfor ynder
 Du ei det Træk?

Apol.

Kan lave Synder
 Med høi og sielden Kraft bestaae?

Melpomene.
 Gi til den samme Tid og Stund.
 Men at en Niding Helt er blevet,

Linie 4: ei nedtrædes] = Saml. Digte; Orig.: ikke trædes

Det har mig Olio forestrevet;
Spørg hendes gamle Sago kun!

Skal Virkelighed glimre meer,
End Phantafie? Tor Melpomene
Gi forestille dig en Scene,
Som du paa Tidens Table seer?
Han slog ihjel for Guld sin Ven,
Dg blev en Helt; Samvittigheden
Drog ud sit blanke Sværd af Skeden,
Dg drev ham til Forsoningen.

Var Synden ikke lav, kun stor,
Den havde svagt hans Bildskab fuet;
Vi havde ham ei siden skuet
Som en Stærkodder for sit Nord.
Men reent forladt af Baldur, Frei,
Han svimlede paa Helveds Kanter —
Da blinkte Himlens Diamanter,
Dg viste ham sin Redningsvei.

Hans Synd staaer her i dunkle Skiul,
Knap kan du den med Diet følge;
Den slaaer kun hid sin stærke Bolge,
For om at drive Daadens Hiul.
Jeg viser intet Jordskiæl nu,
Men Aften kun paa Kratrets Bæger,
Hvormed den sidste Straale leger.

Apol

omfavner hende.

End er min elste Søster du!

Oehls Erindringer, III, 1850, Side 32:

En kort Tid af Sommeren [1811] tilbragte vi atter paa Christiansholm. Men det var Cometaaret, og det medbragte en affkyelig Hede, som jeg ikke kunde taale. I Fjrstningen holdt jeg mig dog tapper, og for endvidere [foruden ved at skrive Digtet Harald Hildebrand; see samme Bind, Side 29] at bevise mine Landsmænd, at jeg ikke havde glemt det Nordiske, digtede jeg Tragødien Stærkødder.

Samme Bind, Side 34-35:

I min nye Tragødie Stærkødder havde jeg indbragt Ideen om Syndsfortrydelsen og Syndsforbedringen. Dersom disse Ord ikke ere et blot Mundsveir, saa maa en sliq Forandring hos Mennesket være mulig. Her er ikke Spørgsmaalet: Kunde en Mand, som Stærkødder, begaae en skammelig Handling? Men Spørgsmaalet er: Kunde en Mand, der har begaaet hiin Handling, blive en Mand som Stærkødder? Og det troer jeg til Menneskehedens Ære. — Man maa sætte sig ind i hiin Tidsalder. Et Menneske, der begik en sliq Forbrydelse i vor Tid, var en Riding, som uden Omsvøb strax maatte overantvordes til Døden. Men hvad er det, Stærkødder ønsker? Kun Døden. Og hvad straffes han med? Med Livet, der er ham en trykkende Byrde. I de hedenske Tider vare Mord og Drab saa almindelige, at man ikke gjorde sig nær den Betænkning over sliqe Handlinger, som nu. Pengegierrighed var de industriøse Barbarers almindelige Læst, og Industrien har ikke udryddet den, skøndt den sieldnere betiener sig af saa plumpe Midler. — Han har i et overilet Dieblif i Drukkenskab begaaet Mordet.

Samvittigheden forfølger ham under glimrende Bedrifter, „hver enkelt stor nok for en Mand, at vorde Udødelighed vis“ [Side 173].

„En anden Mand, et fremmed Væsen staaer der;

Jffun et Navn: Stærkoder, er tilbage

Af Jordumsvæsenet. Hvad er Stærkoder?

En Lyd, en Klang, et Intet! Og dog maa han

Undgielde for den unge Daares Brøde.“ [Side 265.]

Men tilsidst forsones Guderne; og disse nordiske hedenske Guder, der (ligesom de græske) mere repræsentere de evige Naturkræfter, end de moralske Guldkommenheder, betænke sig ikke paa at optage den tappreste Dødelige i deres Tal.

Denne dramatiske Handling forbandt jeg med Epifoder, holdende mig, hvad Eligt angik, til den Shakspeariske History, ligesom i de store Situationer til den lyriske-pathetiske græske Tragødie. Jeg troer, at disse Epifoder, som Aristoteles forlanger det, deels efter Nødvendighed, deels med Sandsynlighed ere forbundne med Hovedhandlingen, understøtte den, og gjøre Stykket interessant, hvilket i vore Dage ingen Tragødie kan undvære; skiondt jeg vel veed, at det Pathetiske bør overveie det Interessante, og haaber ogsaa, det er Tilfældet saavel i Stærkoder, som i mine andre Tragodier.

Knudsen spillede Stærkoder, og skiondt denne Rolle laae uden for hans Fag, kom dog hans Begeistring, hans Kraft og nationale Følelse ham til Hielp, og gjorde Virkning. Dog var det først en Ryge forbeholdt at fremsætte den egentlige Stærkoder.

Bemærkninger til Stærkodder:

Side 175, Linie 3:

[Vediggang sig søler Vendemød.]

Vendemød er: Ingild Vendemød, som han kaldes hos Saxo (Vedels Oversættelse, Side CXXI).

— 205, — 5-6:

Var ei Ingild

Den yngste Søn?

I Stedet for Ingild skulde her, saaledes som i Digterens tydske Oversættelse af Stykket (1821), have staaet Frode, Ingilds Fader, hvem Stærkodder havde hjulpet paa Thronen ved at dræbe hans ældre Broder Oluf. Flere Steder, som berøre Slægtskabsforholdene mellem Stykkets Personer ere utydelige eller endog indbyrdes uoverensstemmende. Saaledes siger Angantyr paa samme Side:

Min Fader Halvdan havde større Krav

Paa Danmark, end Halvbroderen, end Ingild,

hvorved skal forstaaes: end Olufs Halvbroder og dennes Søn Ingild. Sammesteds kalder Angantyr sig en Søstersøn, men Side 235 en Brodersøn af Oluf. Naar Angantyr Side 208 og 235 siger, at han er af Frodes Blod, skal der vel tænkes paa Stammefaderen Frode Fredegode. Meget dunkelt er det Sted Side 205:

halv kun Frodes Blod,

Halv ægte Blod af den uskyldig Dræbte,

som lyder eens i alle fire Udgaver, og mangler i den tydske Oversættelse. Efter en noget konstig Fortolkning kunde det gaae paa Ingild, og betyde:

Slegfredsøn af Frode Fredegodes Ætling, kun halvt beslægtet med Oluf.

Side 207, Linie 20:

Hvert Blund er Sædforn til en vigtig Fremtid.]
Blund skal betyde Oieblik; smlg. Varr. til Axel og Valborg, Side 172, Linie 24 (Trag. Dram. II, Side 290), og til Correggio, Side 147, Linie 24-26 (ovenfor Side 349).

— 281, — 10:

Det var en Hagfeld!]
Hagfeld, Hagelbyge, Iling; smlg. Bemærkn. til Hakon Jarl, Side 145, Linie 22 (Trag. Dram. I, Side 274).

— 297, — 23:

Hil, Hil vor Drot den Frækne! Frode Frækne!]
Den Frækne d. e. den Dristige, Modige.

— 300, — 10:

Saa lære Thor Starfodder at tilgive Synd!]
Dette Sted lyder i den tyske Oversættelse saaledes klarere:

Dann lerne jezt Starfother auch von Asathor,
Dem Sünder zu vergeben, der zu grausam war.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Original-
udgaven:

Side 159, Linie 1: *Personerne.*] = B; mangler i A.

— —, — 3: *Dronning*] = B; A: *Drotning* (saaledes
hvergang dette Ord forekommer i Stykket, undtagen
Side 210, Linie 9, hvor A allerede havde *Dronning*)

— 162, — 18: *Alf*] = B; A: *D*

Side 162, Linie 29: Danerfonges] = C; A: Dannerfonges
(saaledes hvergang denne og andre Sammensætninger
med Daner forekomme i Stykket).

— 163, — 18: Frymfage giennem Rattens mørke Hu-
ler] = C; A: Naar frem Frymfage giennem Rat-
tens Huler

— 164, — 27: unge, friske] = B; A: friske, unge

— 165, — 2: de store] = C; A: Naturens

— —, — 4: før] = B; A: end

— —, — 6: Ihj] = B; A: Ha!

— —, — 20: Sovn] = C; A: Slum

— 166, — 10: flydede] A: flydde (i B, C og D anden
Forandring)

— —, — 12: en Gubbe] = B; A: den Gamle

— —, — 15-16: ham strax | Gaae til sin] = C; A:
ham ile | At see sin

— 168, — 10: Ih nu!] = C; A: Ei stort!

— —, — 21: barfhudet, skulderbred] = C; A: barf-
hudet, stærk, bredskuldret

— 173, — 5: Gode] = B; A: Præst

— —, — 7: Bee dig! ja] = B; A: Bee dig, jeg er det

— —, — 11: Desværre] = B; A: Disværre

— —, — 15: hans] = C; A: sin

— 174, — 24: Endnu har] = C; A: Har endnu

— —, — 28: faldet] = B; A: falden

— 175, — 30: det friske Lov] = B; A: de friske Grene

— 176, — 1: Udsprunget] = B; A: Udsprungne

— —, — 18, og Side 181, Linie 13: Edilstene]
= B; A: Edilstene

— —, — 29: fom, en] A (B, C og D): fom! en (i
den tyske Oversættelse lyde Linie 26-29 saaledes:

Wer wirkte alles dieß, in kurzer Frist?

Baulundur's Sohn! ein Künstler feltner Sachen.)

Side 177, Linie 4: ha, vidste du kun selv] = B; A: o om du vidste kun

— —, — 5: klæder] = B; A: sommer

— —, — 17: skued jeg dog værre] = B; A: saae jeg frygtelig're

— —, — 18: dig] = C; A: du

— —, — 25: Riset ydmyg som en Træl] = B; A: Riset af en grim Barbar

— 178, — 4, og Side 209, Linie 3: Blandværk] = C; A: Blindværk

— 179, — 19: Men derfor vorder han dog Ingilds] = B; A: Men ham ei fra at vorde Ingilds

— —, — 23: Mading] = B; A: Madding

— —, — 26: grundende, som] = B; A: grundende hen for sig, som

— —, — 31: kunsterfaren Græker] = B; A: kunstig græfist Mand

— 181, — 20: Med] = B; A: I

— —, — 28: vise Love] = B; A: viis Indretning

— 182, — 8: Jorneic] = B; A: Jorneier

— —, — 27, og Side 297, Linie 10, 12 og 17: Oldinger] = B; A: Oldinge

— 183, — 17: Den blodner] = B; A: De blodne

— —, — 20: Hævners Haand endnu] = B; A: endnu Hævners Haand

— —, — 23: fælde] = B; A: dræbe

— 184, — 3 og 5: Forvaltning] = B; A: Indretning

— —, — 7: Gartner] = B; A: Planter

- Side 184, Linie 14 og 17: byde] = B; A: byder
 — —, — 19: negter] = B; A: undslaaer
 — 185, — 17: det] = B; A: mig
 — 187, — 23: Alfader Larven gav] = D; A: Alfader
 hang paa Larven
 — —, — 30: Edderdraaben] = B; A: Edderdraaber
 — 189, — 10: Nei] = B; A: Ja
 — —, — 27: Troe] = B; A: Troer
 — —, — 31: tillidsfuld] = B; A: rolig til
 — 193, — 2: bittert] = B; A: bitter
 — —, — 9: den] = B; A: dem
 — 194, — 28: ad] = B; A: af
 — 195, — 20: Gedefiortlen] = B; A: Geddefiortlen
 — 196, — 22: Stande] = B; A: Bliv
 — —, — 26: Birkelig?] = B; A: Ja? J Sandhed?
 — 197, — 20: Eigil gaaer.] = den tydske Over-
 sættelse (smlg. Var. til Side 213, Linie 5); mangler
 i A, B, C og D.
 — —, — 30: det frie] = B; A: den fri Luft
 — 198, — 4: Hil Ungantyr] = B; A: Hil dig,
 min Ven
 — —, — 8-9: haabet, Broder! | Ut] = B; A: haabet
 end | Ut
 — 200, — 5: Kunde du fun dæmpe] = B; A: Hvið
 du funde dæmpe
 — 201, — 6, og Side 246, Linie 23: Fyrisvold]
 = D; A: Fyresvold
 — 202, — 7: megen Tid] = B; A: lang Tid ud
 — 204, — 24: Trælleaaget, give] = B; A: Trælleaag,
 og give
 — —, — 26: hevned sig] = B; A: tog sin Hævn

- Side 205, Linie 22: uforsigtigt] = B; A: uforsigtig
 — 207, — 25: Slip] = B; A: Lad
 — 208, — 3: skumfuldt giennem Geisfers Rift] = B;
 A: ud igiennem Heflas Side
 — —, — 17: min Hu] = B; A: mit Hierte
 — 209, — 8: Nu skal jeg tvinges til den usle Fengo]
 = B; A: Nu vilst du tvinge mig til Fengo's Side
 — 210, — 3: igien] = B; A: atter
 — 211, — 13: Hervor] = C; A: Hervor
 — —, — 14: Tyrting] = C; A: Tirting
 — —, — 16: paa] = B; A: i
 — —, — 22: Gerda] = B; A: Gerdur
 — 212, — 4: Twivler] = B; A: Twiler
 — —, — 12: smelted] = B; A: smelter
 — —, — 31: bugner] = C; A: buffer
 — 213, — 5: Han gaaer.] = B; mangler i A.
 — —, — 21: min Geg. Hvor gammel, stor] = C;
 A: min gamle Bøg. Hvor stor
 — —, — 22: Hertthadal] = B; A: Hertthedal
 — 214, — 11: løfter] = B; A: Hæver
 — —, — 14: af Horn] = B; A: af to Horn
 — 215, — 5: Reden] = B; A: Redet
 — 216, — 8: Traade] A: Traadde (i B, C og D
 anden Forandring; smlg. Var. til Side 273, Linie 23)
 — —, — 23: en Kamp] = B; A: en Tvekamp
 — —, — 24: Wren] = B; A: Wre
 — 217, — 3: opbryder] = B; A: indbryder
 — —, — 4: Steenkisten] = B; A: I Kisten
 — —, — 10-11: vide sikkert først, | Om og den
 skaanske] = B; A: vide først om og | Den gamle
 skaanske

- Side 217, Linie 15: fast at svæve hen ad] = C; A: fun
at svæve over
- —, — 20: hvis] = C; A: om
- 218, — 7: staaer] = B; A: staae
- —, — 8: gaaer] = B; A: gaae
- —, — 9: For at bedrage Konger, Jarler, Helte]
= B; A: For paa sig Viis snildt at bedrage Mængden
- —, — 26: Vælde] = B; A: Septer
- 219, — 7: Ryst] = B; A: Throne
- 220, — 17: Paa] = C; A: I
- 221, — 17: der ubindret] = B; A: ubehindret
- —, — 21-22: Hans Dine lyne med | Et Blik,
hvortil du aldrig] = B; A: Han lyner med to Dine
| Hvortil du endnu aldrig
- 222, — 23: Kun Gaa beklæde deres Blads med
Gre] = B; A: Gaae veed med Klogt at virke i sit
Kald
- 223, — 11: modnes ikke just] = C; A: modner
jeg ei atter
- —, — 12: damper] = B; A: sveder
- —, — 18: horte før i Dag jeg ingen] = B; A:
horte jeg ei før i Dag
- 224, — 19: da] = B; A: vel
- 225, — 10: som ei kan forglemme] = B; A: som
end ei kan glemme
- 226, — 2: paaftod] = B; A: paaftaaer
- 228, — 2: du svage] = B; A: høiſvage
- —, — 15-16:

Dg drifker med sin Faders Mordere;
Som deler fæle Sydlings]

= C; A:

Kun med sin Faders Mordere; som følger

Den vellystfulde Sydlings

Side 228, Linie 21: dig! Hun] = C; A: dig, som

— 229, — 5: mig, og] = C; A: mig, som

— —, — 10: fuldbragt] = B; A: bedrevet

— —, — 23-24: med udspilet Die, | Med opblæst
Kind] = B; A: med udspilte Dine, | Opblæste Kind

— 230, — 2: Som muntred Sindet, og forfriskte
Hiertet] = B; A: Som friskte Sindet op, og rørte
Hiertet

— —, — 4: fildrer] = B; A: friller

— —, — 25: Geder] = B; A: Gedder

— 231, — 14-15: gøre | Til Ridingens, den uøse
Fengos Hustru] = B; A: tvinge | Til Ridingens den
uøse Fengos Eide

— 233, — 16: hvis du formaaer] = B; A: ifald du
kanst

— —, — 19-20: min Siæl | Er aaben, blid, fiern
fra Forstillelsen] = B; A: mit Hierte | Er aabent,
mildt, reent for Forstillelsen

— 234, — 7: hans] = C; A: sin

— —, — 26: diærv] = B; A: stærk

— 235, — 9: mindre] = B; A: minde

— —, — 10: jeg har jo talt] = B; A: Nu har jeg talt

— —, — 11: er en Normand, han er Gistens Søn]
= C; A: er Kong Gistens Søn paa Agde. Ha!

— —, — 18: Angantyr er] = B; A: Angantyr (som er

— —, — 20: Angantyr.] = B; mangler i A.

— —, — 24: Ni kun mod] = B; A: Ni imod

— 237, — 9: Stærkoder] = B; A: Stærkodd

- Side 237, Linie 19: Balget overlades dig] = C; A: Bal-
get sætte vi til dig
- 238, — 3: fælder] = B; A: twinger
- —, — 13: Bevæbnet] = B; A: Mig væbnet
- 239, — 4: Guder] = B; A: Himmel
- —, — 27: Paa] = C; A: I
- 240, — 8: Hvad Gien byder, kan ei Frygten
hindre] = B; A: Hvad Pligt mig byder, kan ei
Frygt mig hindre
- —, — 12: heie] = D; A: ædle
- —, — 13: Tilstede var her Ingen, uden jeg] = B;
A: Tilstæde ingen var foruden mig
- 241, — 21: Nei] = B; A: Ha
- —, — 29: ikke moder] = B; A: moder ei
- 242, — 7: Intet Modet rokker] = B; A: Heltes
Hær sig sloffer
- 243, — 15: mig, hugprude, stærke] = B; A: mig
af vakkre stærke
- —, — 22: thi fun] = B; A: Iffun
- —, — 23: paa] = B; A: af
- 244, — 24: hans] = B; A: sin
- 245, — 2: Guder] = B; A: Himmel
- —, — 21-22: det hist | I Nornens klare Bæld!
Der] = B; A: det her
I denne Nornens dybe klare Kilde,
Som risler ved min Fod. Der
- 246, — 7: Bondens Lee] = B; A: Kæmpens Segel
- —, — 25: som see flart] = C; A: som kan stirre
- 247, — 19: al] = B; A: slig
- —, — —: som] = C; A: en
- —, — 21: Som] = C; A: En

Side 248, Linie 5-7:

Jør Solen synker, sadler
 Jeg Odins Hest, og rider til min Fader,
 Til Hel, med Hermod, over Giallerbro.]

= B; A:

- Jør Solen blodig synker,
 Der skalst du see ham, see ham naae sit Maal —
 Der rider han til Hel paa Halvdans Staal.
- —, — 11: Med Halvdans Sværd jeg tvunget har
 min Fiende —] = B; A: Spaadommen er opfyldt
 med Dobbeltfands!
- 249, — 3: Thusnesda] = B; A: Svarteham
- 250, — 11: Sang] = B; A: Rurr
- —, — 29: Danemarks] = C; A: Danmarfs
- 251, — 10: stumt] = B; A: stum
- —, — 28: afsted! Jør] A (B, C og D): afsted,
 for (i den tydske Oversættelse er hele Scenen udeladt)
- —, — 30: Tilbageblevne, drage] A (B, C og D):
 Tilbageblevne. Drage
- 252, — 4: høit] = B; A: end
- 253, — 18: dine Mænd] = B; A: alle Mand
- —, — 20: ufortøvet ile] = B; A: ile ufortøvet
- 254, — 20: rustne Kæmpejern] = B; A: støvet-
 rustne Jern
- 255, — 1: Grundende.] = B; mangler i A.
- —, — 4: halvt] = D; A: halv
- —, — 13: Sværd var] = B; A: Sværd — var
- —, — 13-14: mig for grumt | Jør den Retfærdige]
 = B; A: mig forhadet | Jør den Fornuftige
- 258, — 22: aldrig elskte] = B; A: elskte aldrig
- 259, — 13: de] = C; A: det

- Side 259, Linie 24: Guld, Hæder, Magt] = B; A: Guld,
Magt
- 260, — 27: Hærthe] = B; A: Hærtha
- 261, — 1: møsbegroede] = B; A: høitopsteilte
- —, — 12: Fæder! deler du min] = B; A: Fæder,
du dele skalst min
- 262, — 16: Sugget] = B; A: Stødet
- 263, — 8-9: det har | Ei været Ridingsværk, som
holdt ham borte] = C; A: det kan | Ei have været
Ridingsværk, som holdt ham
- —, — 15: jeg dig jo Tid at] = B; A: jeg Tid
dig til at
- —, — 16: blodig] = B; A: blodløs
- —, — 23: Lab] = B; A: Klo
- —, — 30-31: Dette Bind | Blev] = B; A: Dette
Bind om høire Armen | Blev
- 264, — 14-15: Hovmodighed, at aldrig | Forbinde
skulde mig en Qvindehaand] = B; A: Hovmodighed
ei at | Mig lade Gaar forbinde af en Qvinde
- —, — 17: Mundheld] = B; A: Ordspøg
- 265, — 2: bodel] = B; A: bløde
- —, — 21: ikke] = C; A: ei
- —, — 26: Jeg vidste det først, da det var forbi]
= B; A: Jeg fik det vide først, da alt var endt
- 266, — 1: godt] = C; A: vel
- —, — 20: Som Benner, fulgtes ad paa Ledings-
tog] = B; A: Tilsammen; deelte mangt et Ledingstog
- —, — 23: intet] = B; A: ei et
- 267, — 5: tilbagefalde] = B; A: erindre os
- —, — 26-27: Har din Hælg | Da mindre] = B;
A: Er din Hælg | Af mindre

- Side 268, Linie 20: hiæset] = B; A: først hift
- —, — 27: os gaae til Hæren] = B; A: os væbne os
- —, — 29: Eigel! bliv] = B; A: Bliv, Eigel, bliv
- 269, — 4 og 6: Efive] = B; A: Runding
- —, — 24: Stærkodd] = C; A: Wdle
- 270, — 14: paa] = B; A: i
- —, — 15: Driffelag] = B; A: Driffelag
- 271, — 3: Stærkodd] = B; A: Stærkod
- —, — 14: Guder] = B; A: Himmel
- 272, — 7: første Midnat] = B; A: førstegang strag
- —, — 8: Vintertid] = B; A: Vinterstid
- —, — 9: Viin] = B; A: Gnister
- —, — 11: Med Is og Sne] = B; A: Med isne Dag
- —, — 15: Saar] = B; A: Bunde
- 273, — 5: vise] = C; A: give
- —, — 17: Hver Dag i Ugen] = B; A: Den hele Uge
- —, — 23: Traade] = B; A: Traadde
- 275, — 24: os] = B; A: mig
- —, — 31: gyldne] = B; A: gylden
- 276, — 29: Hirdmand] = B; A: Hofmand
- 277, — 2: troe, man saae en venlig] = C; A: troe at see en fredlig
- —, — 5: Flaade: ved] A: Flaade i; B, C og D: Flaade, ved
- 278, — 7-8: drømme, Frigga! paa dit Ekiød, | Til ind han slumrer ved dit Moderbryst] = C; A: drømme i Naturens Ekiød, | Til mildt han slumrer ind ved hendes Bryst

- Side 278, Linie 21: stolte] = B; A: høie
 — —, — 26: De] = B; A: Som
 — —, — 27: Et Bytte] = B; A: Bortrevne
 — 279, — 2: eenlig Kriger] = B; A: eensom Krigs-
 mand
 — —, — 24: og tegnet mig med Dgen] = B; A:
 betegnet mig med Rødfridt
 — 280, — 4: som bringer et Bæger] = B; mangler i A.
 — —, — 15: gaae igien] = B; A: nu afsted
 — —, — 25: fastes] = B; A: himle
 — —, — 30: beie] = B; A: Boier
 — 281, — 5: Var ogsaa drabelig, som Ufa-Tyr] = B;
 A: Var ikke mindre en ubændig Tyr
 — —, — 23: Bedæffed] = B; A: Bedæfte
 — —, — 27: brede] = B; A: bedre
 — 282, — 5: Efiold] = B; A: Pantser
 — —, — 12: komme] = B; A: kommer
 — —, — 18-19: fra Østen | Han drog med Uferne]
 = B; A: fra Tanais | Han førte Uferne
 — 283, — 2: Uftentid] = B; A: Uftenstid
 — —, — 24, 30, Side 284, Linie 6, 11, 15, 21,
 29, Side 285, Linie 3, 8, Side 296, Linie 9, 13, 21,
 Side 297, Linie 4 og 20: Herolden] = B; A:
 Herold
 — —, — 31: selv] = B; A: sielv
 — 285, — 21-22: du dog | Bed høilys Dag] = C;
 A: du i | Den lyse Dag
 — 286, — 12: bedæf] = B; A: bedæft
 — —, — 13: Røg, med den] = B; A: Røg, og den
 — —, — 20: og svimle ved dens Gab] = B; A:
 og lugte Dødens Damp

- Side 287, Linie 6: Forbandel[ser] = B; A: Forbandelse
 — 290, — 30: Vil] = B; A: Skal
 — 292, — 8: behøver] = B; A: maa øve
 — —, — 9: Dig til Bedrifter driver, vil forsone
 saa] = B; A: Til Dyden driver bleg dig, vil for-
 sone nu
 — —, — 13: Urlighed] = B; A: Kierlighed
 — 293, — 20: træder] = C; A: Ganger
 — —, — 21: Ludurhorn] = B; A: Ludurflanger
 — —, — 29-30: Først jeg dog vil see | Min Eigil
 Brudgom, og min Helga Brud] = B; A: Først skal
 mig dog glæde | At see min Helga Brud, min Eigil
 Brudgom
 — 294, — 8-9: En høitidelig Melodie blæses.] = B; A:
 En hellig firstemmig Melodie blæses af dybe Horn.
 — —, — 27: Peger paa Eigil.] = B; mangler i A.
 — 295, — 5: dadle ham] = B; A: tordne mod ham
 — —, — 10: Herolden] = B; A: Herolderne
 — —, — 31: Det bringes her igien] = C; A: Jeg
 bringer strax igien
 — 296, — 29: forsviis paa den høire Arm] = B; A:
 overfors paa høire Armen
 — 297, — 25: ffienfe] = B; A: ffienfer
 — —, — 26: Stilhed] = B; A: Pause
 — —, — 27-28: veemodigt] = B; A: vemodigen
 — 298, — 17: dvæl] = B; A: Bliv
 — 299, — 23: kongelige] = B; A: soldetrøde
 — 300, — 24: Stærkodders] = B; A: Stærkods
 — —, — 26: omfavner Helga] = B; A: omfavner sin
 Helga
-

Rettelser.

- Side 129, Linie 14 (og det tilsvarende Sted i Varianterne): skal
du læs: du skal
- 155, — 22, i nogle Exemplarer: for seent, for seent læs:
for seent, for seent —
-

Beitrag

Seite 129. Linie 19 (vgl. die literarische Zeit (V. 1890/91).
zu lesen: du bist —
— 132. — 52. : nachfolgende Exemplare: für jetzt für jetzt hier:
für jetzt für jetzt —

- II. Dramatiske Digte: Syngespil, Lyftspil og Skuespil, samt Forspil, Prologer og Epiloger. 6 Bind. Bogladepriis 5 Rdl; nedsat Priis 4 Kr.
- V. Episke Digte: Eventyr, Fortællinger, Noveller og Roman. 4 Bind. Bogladepriis 4 Rdl; nedsat Priis 3 Kr.
- V. Dramatiske Digte: Tragiske Dramaer. 10 Bind. Bogladepriis 8 Rdl 64 β; nedsat Priis 10 Kr.
- II. Dramatiske Digte: Romantiske Dramaer (St. Hansaften-Spil, Aladdin, Fisteren). 2 Bind. Bogladepriis 1 Rdl 64 β; nedsat Priis 2 Kr.
- III. Erindringer. Bogladepriis 2 Rdl 24 β; nedsat Priis 3 Kr.

Alle 7 Afdelinger (33 Bind), der tidligere kostede 29 Rdl 14 β, ere saaledes nedsatte til omtrent det halve, nemlig **30 Kr.**, vilken er den ualmindelig billige Priis af **4 Ore** pr. Ark.

For yderligere at lette Anskaffelsen af dette Værk vil der antydig blive aabnet en ny Subskription, hvorved der hydes Publikum en nem Leilighed til efterhaanden at anskaffe denne utrinnlige og prisbillige Udgave. Hver 3die Uge udkommer en Levering (indeholdende et Bind) til Priis **1 Kr.**; de sidste 3 Leveringer leveres Subskribenterne

gratis.

Subskription modtages i de fleste Boglader i Danmark Norge og Sverrig, samt hos Selskabets Hovedkommissionær Rudolph Klein, Lille Rjœbmagergade Nr. 56 (efter Juli 1875: Bilestrœde Nr. 40).

Kjøbenhavn, i Januar 1875.

Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

1875. .

